

ANDY
MCNAB

BEZNA

FATA NEVĂZUTĂ A UNUI RĂZBOI
FARĂ ÎNVINGĂTORI

www.virtual-project.eu

ANDY McNAB

BEZNA

www.virtual-project.eu

Traducere din limba engleză
DIANA ELENA PUȘCAȘU

Consultant de specialitate
Dan Munteanu

ANDY McNAB - DEEP BLACK

RAO International Publishing Company

2006

Bosnia, octombrie 1994

Din locul unde mă ascundeam, fundul văii părea a fi un ținut al nimănui din Bătălia de pe Somme, niște întinderi de sol noroios, frământat de șenilele tancurilor și ale vehiculelor grele, cu cratere făcute de mortiere, pline cu apă murdară. Ici-colo, mâna unui mort se întindea precum o gheară înspre cer, invocând un ajutor pe care nu-l primise și n-avea să-l mai primească vreodată.

Era o zi cenușie și mizerabilă, nu chiar geroasă, dar destul de friguroasă încât să mă văduvească de întreaga căldură a corpului, așa cum se întâmplase și în ultimele trei zile. Chiar și așa, eram destul de norocos în comparație cu leșurile împrăstiate și pe jumătate îngropate în noroi. Judecând după gradul de descompunere, unele se aflau acolo încă din timpul verii.

Mă aflam la aproximativ o sută de kilometri nord de orașul Sarajevo, într-un adăpost săpat la marginea pădurii de la poalele muntelui. Ascunzătoarea mea din vale dădea înspre ceea ce fuseseră odată niște construcții de beton, aflate la exact 217 metri distanță. Singura vină a proprietarilor acestor construcții din ciment era faptul că erau musulmani. Perimetrul respectiv fusese înconjurat de un gard până în momentul în care fusese făcut una cu pământul de tancurile sârbești, și nici măcar o singură parte din complex nu rămăsese neatinsă în urma aprigelor lupte desfășurate în zonă. Marea majoritate a clădirilor deveniseră niște ruine. O clădire cu trei etaje, care presupun că reprezentase cândva un corp destinat birourilor, de-abia mai stătea în picioare, grav avariata de focurile de artilerie și de gloanțe. Urme negre produse de flăcări și de fum încadrau găurile din zid, acolo unde fuseseră odată ferestre.

Numărasem vreo treizeci sau patruzeci de militari sârbi prin

binoclul miniatural și observasem că erau la fel de înghețați și de cătrăniți ca mine. Fumul provenit de la o anexă se ridica unduitor, amestecându-se din când în când cu gazele de eșapament ale unui motor diesel, când vreunul dintre oamenii lui Mladici pornea motoarele, astfel încât să se poată încălzi în interiorul cabinelor.

Puteam numai să presupun că, asemenea mie, și ei așteptau sosirea generalului. Toată lumea se așteptase ca Ratko Mladici, comandantul suprem al armatei sârbo-bosniace, să apară cu o zi înainte, dar nu se întâmplase așa. Dracu' știa de ce. Din Sarajevo mi se transmisese numai să aștept acolo unde mă aflu, și exact așa trebuia să fac, până în momentul în care mi se transmitea să părăsesc ținta.

Intrasem cu totul într-un echipament Gore-Tex de lunetist, un combinezon mare, voluminos, cu aspect exterior de camuflaj, căptușit și matlasat în interior. Îmi ținuse de cald pe durata primelor ore, dar contactul prelungit cu solul îmi scăzuse în mod constant căldura corporală. Îmi rămăsese mâncare pentru aproape două zile, dar, fiindcă eram atât de aproape de țintă, mă confruntam cu o rutină chinuitoare. Nu puteam să-mi încălzesc mâncarea sau să-mi fac un ceai. Măcar eram încă uscat.

Am ridicat binoclul și am scrutat încă o dată ținutul, controlându-mi respirația. N-ar fi durat prea mult până când cineva ar fi depistat aburul pe care-l scoteam.

Adăpostul, asemănător unui coșciug, pe care îl săpasem după ce mă furișasem în zona respectivă, avea o adâncime de aproape jumătate de metru și era acoperit cu plasă de camuflaj. L-am ajustat încă o dată pentru a fi sigur că lentilele de focalizare ale LTD¹-ului aveau un câmp clar de vizibilitate asupra fabricii. Când Mladici avea să ajungă în mijlocul acestui neant, ca să facă exact ceea ce avea de gând, urma să acționez. Firma, care fusese bombardată până în pragul distrugerii de sârbi, undeva în Sarajevo, urma să dea undă verde unui avion cu reacție încărcat cu o bombă Paveway ghidată prin laser, cântărind aproximativ 1000 de kilograme.

¹ Laser Target Designator – Diapozitiv de iluminare cu laser a țintei (n. red.)

Astfel, circa cincisprezece sau douăzeci de minute mai târziu, în funcție de cât de mult i-ar fi luat platformei aeriene, așa cum o numeam noi, să livreze marfa, avea să apară un post vacant la cel mai înalt nivel al armatei sârbe.

După lovitura propriu-zisă, trebuia să ies dracului de aici cât de repede puteam. Sârbii nu erau proști; ei știau că aceste lovituri cu bombe de precizie erau bazate pe tactica omului infiltrat, amplasat într-un post avansat, și aveau să iasă rapid ca să mă caute.

Cu excepția LTD-ului și a rucsacului meu, tot restul, de la costumul de lunetist până la pungile de plastic pentru fecale și plosca de urină aveau să rămână în ascunzătoare. Nu conta dacă sârbii urmau s-o dezgroape: aceasta n-ar fi fost prima oară când ar fi fost urmăriți astfel și nici ultima. Știau cine anume o făcea, dar oricum aveau să-i învinovățească pe musulmani. La fel de bine aș fi putut să las și LTD-ul, dar era o diferență între faptul că sârbii ar fi știut că fuseseră desemnați ca țintă și faptul că ar fi fost în măsură să și dovedească acest lucru.

După ce aveam să ies din zona învecinată, imediat după ce ajungeam la un drum oarecare, aș fi redevenit Nick Collins, reporter independent. Aveam în rucsac o cameră video Sony Hi-8 și un Nikon 35 mm SLR. Pe drumul de întoarcere, urma să mă amestec cu populația locală pentru a mă asigura că am o mulțime de cadre fotografiate. Dacă eram prins, trebuia să par cu adevărat un reporter.

Pentru această misiune, Nick Collins avea un pașaport irlandez. Fie irlandeze, fie elvețiene, acestea sunt cele mai sigure documente din lume. Cine s-ar pune vreodată cu Dublinul sau cu Berna? Cu un nume precum Collins, dar cu un accent londonez, trebuia să afirm că provin din Kilburn. Taicămeu nu se omorâse cu obținerea cetățeniei britanice atunci când încetase să mai lucreze pentru McAlpine la începutul anilor 1970.

Jurnaliștii independenți ca mine erau pe toate drumurile. Băieți tineri și câteodată și fete, încercându-și norocul cu fotografii de pe câmpul de luptă și cu scurtmetraje care puteau

fi destul de bune pentru a fi vândute mai multor ziare din lumea întreagă. Mă alăturasem unei bresle aparte, formate din sute de persoane care-și rezervau un bilet de avion și apoi se duceau la Dixons în căutarea unei bune camere foto SLR și a câtorva sute de role de film. Odată ajunse în țară, se interesau cu privire la locul unde se desfășura întregul haos și se înghesuiau rapid într-acolo precum albinele la stup.

Se auzeau strigăte ce veneau dinspre fabrică. Mi-am ridicat capul încet și am încercat să văd ceva prin lumina mată și cenușie. Mai mulți sârbi jucau din nou fotbal pentru a se încălzi. Purtau niște zdrențe de uniforme. Unii dintre ei aveau uniforme de camuflaj; alții erau îmbrăcați în ceva asemănător cu gecile impermeabile cu glugă din surplusul armatei germane. Unii erau încălțați cu cizme Wellington trase peste șosete groase, înalte până la genunchi și îndoite; alții purtau niște bocanci din piele de vițel până la jumătatea pulpei.

Văzusem trupe sârbești mai bine echipate și mai bine organizate, dar poate că aceștia erau doar niște bucătari și niște spălători de vase. Oricum, astăzi avea loc o nouă partidă de fotbal.

Cu numai o dimineață înainte, urmărisem cum acești indivizi omorâseră doi soldați bosniaci – un tip în vârstă și un băiat în jur de cincisprezece ani. Îi băgaseră înăuntru, în fabrică. Judecând după țiپetele ce urmaseră, probabil că îi interogaseră, după care i-au scos afară și i-au împușcat în piept. La momentul respectiv mi s-a părut ciudat; de ce nu în cap? Asta se întâmpla în mod obișnuit. Am descoperit motivul ulterior, la începutul după-amiezi.

Tot ce se petrecea aici era o nebunie de la început până la sfârșit – asta dacă avea să existe vreodată un sfârșit. Mă gândeam de fapt la tânăra pe care o întâlnisem cu câteva zile înainte, tremurând la marginea drumului împreună cu o femeie mult mai în vârstă. Vorbea puțin engleza, așa că le-am cerut permisiunea să le fac niște fotografii cu care să umplu un alt film de treizeci și șase de poziții ce-mi trebuia ca acoperire. A zâmbit rușinoasă și mi-a spus cum o cheamă.

— Unde mergi, Zina?

A tremurat din nou și a luat-o de-a lungul drumului.

— La Sarajevo.

Ce puteam să-i spun? Sărea din lac în puț. Locul fusese sub asediul sârbilor mai bine de doi ani. Pe lângă focul constant al lunetiștilor, zilnic se lansau asupra orașului aproximativ patru mii de proiectile folosind mortierele și artileria. Trupele UMPROFOR, care dețineau controlul asupra aeroportului, erau neputincioase. Singurul lucru pe care-l puteau face se rezuma la zborurile efectuate pentru ajutorarea celor care fuseseră blocați în Sarajevo, adică aproape jumătate de milion de oameni. Mii dintre aceștia fuseseră uciși, dar poate că următorul lot avea să conțină acea mână de oameni care vor reuși să treacă de linia frontului sârbesc și se vor adăposti în vreo pivniță. Speram că așa va fi. Dacă ajungeam amândoi în oraș, poate că puteam să-mi iau geaca înapoi.

Chiar și în acest loc nenorocit, unele situații erau mult mai groaznice decât altele. Femeia în vârstă purta un hanorac, cândva de culoare roz, mai mic cu câteva numere decât mărimea ei obișnuită. Deși de-abia i se vedea fața pe sub tivul glugii hainei din blană sintetică, puteai citi în ochii săi că era pe moarte.

— Poftim.

Eram încă la câțiva kilometri distanță de ascunzătoare - acolo unde LTD-ul și toate celelalte echipamente specifice de care aveam nevoie fuseseră îngropate de regiment, imediat după ce construcțiile din ciment deveniseră o țintă posibilă -, dar nu puteam s-o las pe fată în halul acela. Mi-am dezbrăcat geaca roșie de schi, mi-am scos mănușile și le-am dat femeilor.

Ea mi-a mulțumit. Apoi, ca și cum și-ar fi depășit condiția pentru câteva secunde, mi-a pozat în timp ce-și încheia fermoarul noii sale gecii, cu umărul drept îndreptat spre mine și capul întors într-o parte.

— Kate Moss, nu?

Am dus aparatul de fotografiat la ochi, dar n-am apucat să fac poza - brusc, lacrimi fierbinți au țâșnit din ochii căprui ai fetei și i s-au scurs pe obraji. Deja se trezise la realitate.

2

Acum, meciul de fotbal se încinsese deja. Mingea folosită azi avea niște noroi înțeleiat în barbă și în părul vâlvoi. Am lăsat binoclul jos. Nu doream să mai văd această porcărie. În plus, dacă mă descopereau, următorul cap folosit ca minge putea să fie al meu.

Pământul de sub mine, deși moale, era dezolant de rece. Îmi doream ca băieții din regiment să-mi fi lăsat o rogojină. Încordându-mi tot corpul, mi-am mișcat din nou degetele de la picioare, încercând să mă încălzesc puțin, dar fără rezultat. Mladici ar face bine să-și arate mutra cât mai curând posibil. Nu aveam nicio fotografie de-a lui, din motive de siguranță a operațiunii, dar mi-o fixasem în memorie înaintea începerii acesteia. Oricum, i-aș recunoaște fața buhăită și hidoasă dacă l-aș vedea.

LTD-ul fusese depozitat într-o cutie metalică verde cam de aceeași mărime cu cea a unei cutii de cărbuni. Trepiedul pe care se monta era extensibil și ajungea la o înălțime de aproape 65 de centimetri, deși părea a fi la doar câțiva centimetri de pământ. Avea un dispozitiv de focalizare și o lentilă dispusă în partea frontală, protejată momentan de un capac de plastic, lentilă ce putea trimite un fascicul laser la aproximativ 15 kilometri. De asemenea, avea și un telemetru laser, cel care îmi permitea să știu cu exactitate că distanța până la clădirea vizată era de 217 metri.

Teoria aflată la baza acestui tip de atac era foarte simplă. Un avion cu reacție avea să vină din spatele meu, aproximativ pe traiectoria razei emise de LTD, la joasă altitudine, pe cealaltă parte a muntelui, fără să fie văzut și auzit de la fabrică.

Când avea să ajungă la 14 sau 16 kilometri distanță, computerul de bord urma să-i indice pilotului să inițieze o urcare accentuată. Chiar la momentul oportun, urma să lanseze Paveway-ul, într-o manevră similară cu rostogolirea bilei de bowling. Până când muntele avea să fie spulberat,

avionul se va afla deja pe drumul de întoarcere acasă.

Paveway nu era o rachetă propriu-zisă, ci o încărcătură standard de 900 de kilograme de metal și explozibil, având aripioare de stabilizare fixate de coadă. Imediat după ce era activat, detectorul montat în vârf căuta pata luminoasă apărută acolo unde raza laser întâlnea ținta, se conecta și cădea liber asupra acesteia. Această tehnologie bazată pe omul infiltrat și amplasat într-un post avansat era foarte bună în principiu, dar, după ce văzusem meciul de fotbal, cu speranța că n-aveam s-o dau în bară și n-aveam să devin următoarea lor minge, îmi dorisem ca totuși cineva să se grăbească și să inventeze o tehnologie similară, care să nu mai implice însă factorul uman.

Trebuia să fiu atât de aproape de țintă din cauza munților din spatele meu. Când LTD-ul avea să proiecteze fasciculul laser, raza avea să producă în locul în care atingea ținta o pată luminoasă, pe care o căuta Paveway-ul. Dacă fasciculul ar fi fost îndreptat în jos, la un unghi oarecare față de deal, s-ar fi redus dimensiunile petei, iar Paveway-ul ar fi putut avea probleme cu localizarea, pe timpul deplasării și apropierii pe deasupra muntelui. Aveam numai o singură șansă să-l anihilez pe Mladici. Pentru a maximiza pata luminoasă, trebuia să îndrept laserul, pe cât posibil, perpendicular pe țintă, ceea ce însemna undeva în partea superioară a fabricii – adică, în termeni tactici, trebuia să fiu destul de aproape încât să pot scuipa pe ea.

Am mai verificat încă o dată dacă trepiedul metalic era suficient de stabil și de solid. Umplusem trei saci de plastic cu noroi și-i proptisem peste picioarele trepiedului pentru a menține raza laser constantă și stabilă. Dacă Mladici avea să fie surprins în clădire, detonatorul Paveway-ului avea să fie reglat cu o mică întârziere, pentru a putea asigura străpungerea construcției din cărămidă înaintea exploziei. Dispozitivul Paveway avea o marjă de eroare, care fusese denumită „eroare circulară probabilă” – cu alte cuvinte, un cerc în jurul țintei, cu raza de nouă metri. Dacă aș fi fost poziționat la trei metri față de amplasamentul corect, bomba

ar fi avut o marjă de eroare de doisprezece metri, dar oricum acuratețea spotului nu conta prea mult azi. Forța explozivă a celor 430 de kilograme de tritonat avea să transforme carcasa proiectilului ce cobora spre el într-o ploaie de metal încins și chiar și eu trebuia să mă adăpostesc.

Luasem o pereche de mănuși negre din nailon, prost croite și incomode, de la un cadavru de pe marginea drumului. Mi-am scos una din ele cu dinții și am vârât-o în buzunarul de la pieptul combinezonului Gore-Tex pentru a lua alte două pastile de Imodium, încercând să mai amân chiorăiala mațelor de pe timpul nopții.

În dreapta mea, undeva în vale, se auzi un huruit de motoare. Am ridicat încă o dată binoclul, de îndată ce a apărut un convoi de autocamioane acoperite cu prelată, mânjite cu noroi, ce se îndrepta greoi spre fabrică. Erau șase vehicule civile. Toate arătau de parcă trecuseră prin mai multe ierni. Când s-au apropiat mai mult, am văzut că șoferii purtau uniforme sârbești.

S-au îndreptat înspre clădire, după care au întors. Am văzut niște capete, majoritatea acoperite cu baticuri, pendulând dintr-o parte în alta, făcute sendviș între santinelele sârbe. Prizonierii nu erau numai bărbați și femei, ci și copii.

3

Sârbii care stătuseră în spate, ținându-și AK-urile pe genunchi, au sărit din camioane, fumând și glumind între ei. Civiii musulmani au coborât cu dificultate, speriați și uluiți, înveliți în păături și tot felul de cârpe care să le țină cât de cât de cald. După ce s-au adunat de-a valma, respirația lor produsese un nor imens de aburi, ce se ridicase deasupra lor.

Spălătorii de vase au încetat meciul de fotbal, Au lăsat capul acolo unde fusese șutat ultima oară și s-au îndreptat agale către locul unde-și lăsaseră armele.

Camioanele începeau să fie descărcate, ceea ce a înmulțit și a amplificat strigătele din zonă. Copiii plângeau când erau luați cu forța de lângă mame și duși cu turma în spatele corpului de birouri, de unde nu mai puteau fi văzuți. Bărbații, femeile și tinerii rămași au fost împărțiți în grupuri. Asta nu prevestea nimic bun.

Era cea de a treia misiune bazată pe lansarea de dispozitive Paveway în care eram implicat de la sfârșitul lunii august. Teoria se baza pe faptul că, dacă ucideam elementele de comandă al sârbilor, trupele dezorganizate urmau să se dizolve de la sine și astfel musulmanii puteau să mai aibă o șansă împotriva unei armate, a patra ca mărime din Europa.

Primii doi ofițeri importanți în ierarhia sârbilor, pe care-i luasem în vizor, fuseseră colonei aflați la comanda brigăzilor de epurare etnică. Auzisem poveștile terifiante care circulau.

Sârbii înaintau după bombardamente și înconjurau pe oricine rămăsese în viață. Bărbații erau strânși deoparte și erau împușcați. Apoi femeile și copiii erau aduși în față și plimbați pe lângă soții și tații lor. Orice persoană care avea neșansa să fie de sex feminin și în plus avea și o vârstă cuprinsă între paisprezece și treizeci de ani era violată, adesea în mod repetat. Unele mureau din cauza agresiunilor. Multe erau ținute prizoniere până când ajungeau să fie gravide în șapte luni, înainte de a fi eliberate.

Altele deveneau obiectul traficului de carne vie și erau date contra cost, schimbate pe bani gheață sau pe droguri de traficanții care apar inevitabil în toate războaiele și fac afaceri cu ambele părți aflate în conflict. În această perioadă, o fată albă putea să valoreze până la cincisprezece mii de dolari.

4

M-am uitat la ceas. Sârbilor avea să le ia mai mult de o jumătate de oră pentru a-și tria prizonierii. Dacă aș declanșa lovitura aeriană chiar în acest moment, o parte din acești oameni ar putea avea o șansă, dacă ar supraviețui exploziei. Chiar merita s-o fac acum; oricum, după cum stăteau lucrurile, majoritatea aveau să moară.

În timp ce priveam un 4x4 ce hurducăia de-a lungul drumului ce ducea la fabrică, mi-am dorit să fi ajuns la momentul lansării semnalului luminos. Totuși, mâna nu mi s-a mișcat. Nu asta era misiunea mea. Eram aici pentru a curma o viață și nu pentru a salva altele. Nu era cea mai bună dintre opțiuni și știam că în următoarele săptămâni mă voi trezi ud learcă la trei dimineața simțindu-mă cel mai mare ticălos pentru că nu făcusem nimic, dar, la dracu cu asta!, cu toții trebuie să murim la un moment dat. Nu mi-am dorit decât să nu fi fost eu cel care putea să schimbe ceva în acest sens.

Separarea prizonierilor aproape că se terminase, cu excepția mamei unui băiat, care discuta aprins cu un soldat. Spălătorii de vase o luaseră la șuturi încercând s-o despartă de fiul său, care urma să fie trimis lângă grupul bărbaților. Ea îi implora și insista nevrând cu niciun chip si-i dea drumul. Băiatul nu părea și aibă mai mult de treisprezece ani.

Pentru o secundă, priveliștea mi-a fost obturată de sosirea unui 4x4, un Landcruiser neobișnuit de lucios.

Ușa s-a deschis și a coborât un tip tras la față, cu o barbă lungă și nu foarte înalt, care a pășit calm către cei doi, mama și fiul.

Bărbatul părea că plutește peste solul mocirlos. Sârbii nu puteau să-și ia ochii de la el. Nu a pledat deloc și nici nu a gesticulat, le-a vorbit doar calm, ținându-și mâinile împreunate. L-am studiat prin binoclu. Avea o vârstă cuprinsă între douăzeci și douăzeci și cinci de ani și purta o căciulă de blană rusească și o manta greoaie de culoare verzuie. Modul în

care gesticula și poziția corpului denotau un tip sigur pe el. Comportamentul spălătorilor de vase față de el părea a fi aproape slugarnic. Au încetat să o mai lovească pe femeie. Aceasta rămase în genunchi în noroi, strângându-și copilul la piept.

Spălătorii de vase păreau că fuseseră puși cu botul pe labe. Nu puteam să nu mă gândesc că gestul de clemență va fi unul de scurtă durată.

Bărbosul i-a ajutat să se ridice în picioare și i-a condus înapoi către grupul în care erau adunate femeile. Santinelele sârbe chiar au rupt rândurile pentru a-l lăsa să treacă.

După aceea s-a auzit o împușcătură, un moment de uluire și de tăcere și o altă împușcătură. Doi bărbați din rândul prizonierilor au căzut secerați la pământ.

Pe măsură ce devenea din ce în ce mai clar ce avea să se întâmple, femeile și copiii au început să jelească.

Au urmat alte două sau trei împușcături. Fără grabă. Ritmic. Metodic.

Implicit, s-au înmulțit bocetele. La numai zece metri distanță, soții, fiii, unchii și frații lor erau împușcați în cap.

Mi-am băgat capul înapoi în ascunzătoare, paralizat atât din punct de vedere mental, cât și fizic. Trebuia să trec peste această lovitură primită în moalele capului, altfel în curând aveam să latru la lună.

În următoarele zece minute, am auzit doar țipete și o succesiune ritmică de împușcături, una câte una. După aceea, am auzit un zgomot abia perceptibil de mașină, care treptat a crescut în intensitate. Mi-am ridicat încet capul, îndreptând binoclul în jos înspre șosea.

De astă dată, un convoi format din șapte vehicule civile, toate niște Toyota 4x4, dintre care două tip camionetă cu mitraliere de calibrul 12,7 mm montate deasupra cabinelor, se deplasau cu viteză de-a lungul văii. Vehiculele noi, prea bune pentru a fi călărite de vreun detașament oarecare, aveau montate antene ca niște țepi. Convoiul părea a fi un comandament.

În timp ce înaintau spre complexul de clădiri, le-am studiat cu atenție, pe fiecare în parte, dar geamurile și parbrizele erau mult prea împrăscate cu noroi pentru a putea zări ceva înăuntru. Singurele persoane pe care le-am văzut erau trăgătorii de la mitralierele de 12,7 mm, înfodoliți din cap până-n picioare, care, deși fuseseră zgâlțâiți serios la hârtoape, încercau să pară niște zmei.

Convoiul a oprit în fața corpului de clădire destinat birourilor. Soldații și spălătorii de vase s-au îndreptat în grabă înspre mașini și-au luat poziția drepți. Acum chiar că situația părea promițătoare. Deja mă simțeam ușor mai încălzit.

Mladici a coborât din cea de-a doua mașină, îmbrăcat în ținuta de camuflaj folosită de americani și purtând pe cap o bonetă sârbească. Tipul chiar arăta ca în fotografiile pe care le văzusem; acum cincizeci de ani ar fi putut să fie dublura lui Hermann Goering.

După un salut rapid de rutină, a început să discute foarte prietenește cu comandantul local. În timp ce el era lângă cadavre, stând de vorbă cu mai tinerii săi ofițeri, am activat semnalul radio pentru a chema avionul. Avea o singură frecvență, monitorizată constant de un avion american AWACS, care se învârtea în jurul țării, pe undeva pe la o

altitudine de 12 000 de metri.

Am apăsat butonul de acționare. Fiind atât de aproape de țintă, nu puteam să risc să vorbesc.

Am continuat să apăs butonul, poate de șase sau șapte ori, înainte ca vocea suavă a unei americance să-mi ajungă prin cască în ureche. Asta era oricum o schimbare plăcută: ultima dată avusesem parte de vocea găjăită a unui tip cu accent tipic de pe Coasta de Est, ce părea nemilos și fără scrupule.

— Blue Shark Echo? Ești pe recepție?

Am apăsat de două ori pe clapetă. Probabil că ea recepționa în casca radio un zgomot de fond specific, ca un bâzâit.

A revenit, cu mult calm și foarte încet.

— Este în regulă, te aud cu forța cinci, Blue Shark Echo. Ai ținta în vizor?

Am apăsat de două ori pe clapetă.

— Am înțeles, Blue Shark Echo. Rămâi pe recepție.

Avionul AWACS urma să comunice la Sarajevo faptul că aveam în vizor ținta principală. Se trecea peste întregul sistem care includea detectarea, luarea unei hotărâri și distrugerea deoarece decizia de a nimici ținta fusese deja luată. Tot ce aveau de făcut cei din Sarajevo se reducea la autorizarea zborului avionului.

Cum această activitate era cunoscută numai de către aproximativ o duzină de oameni, era imposibil ca amplasamentul comandamentului să fi fost dispus în zona sigură, controlată de ONU, de la aeroportul din Sarajevo. Probabil, tipii se aflau acum într-un birou situat deasupra unei cafenele din oraș, îngrămădiți sub o masă, în timp ce un alt bombardament de artilerie sârbesc le bubuia în geamuri.

Poate că acum un pilot american de pe unul dintre portavioane se urca în aparat. În curând el sau ea avea să descrie cercuri deasupra Mării Adriatice, așteptând ordinul să se apropie de țintă. Poate că era un Tornado britanic ce avea baza aeriană în Italia, la o distanță mai mică decât cea dintre Londra și Scoția, dar într-o lume total diferită. Echipajul nici n-ar fi avut măcar timp să se așeze confortabil în scaune înainte să vină momentul să se întoarcă acasă la o cafea fierbinte și un

film. N-aveam niciun fel de indiciu în acest sens, dar chiar nu mai conta. Era imposibil să aud avionul, așa că nici gând să-l văd.

O așteptam pe interlocutoarea mea să revină și să-mi comunice cât timp urma să mențin ținta în vizor. Speram doar ca Mladici să rămână destul de mult în aceeași poziție. La ultima misiune, intervalul fusese de cincisprezece minute.

Spălătorii de vase își găsiseră iar de lucru. Doi dintre ei acopereau cu pături cadrul ușii de la parter și golurile din zid, acolo unde fuseseră ferestre. Apoi începură să scoată scaune rabatabile și mese cu cadru de lemn din autovehiculul 4x4 și să le transporte în clădirea pentru birouri, toate acestea fiind urmate de coșuri de mâncare și multe sticle de vin.

Nu-mi venea să-mi cred ochilor când am văzut ceea ce a urmat: două candelabre cu luminările încă în ele. Asta-mi aducea aminte de niște ofițeri de tancuri, pe care-i cunoscusem înainte să mă înrolez în regiment, care-și cărau în tancuri vesela de la popota regimentului, pe durata exercițiilor mai importante, și-și aranjau masa de seară când luau o pauză din joaca lor de-a șarja Cavaleriei Ușoare². Ca infanterist, obișnuiam să pufnesc la vederea caschetelor ciudate, a harnașamentului sofisticat și a bunelor maniere ale tanchiștilor, verde de invidie când îmi desfăceam cutia cu brânză topită din rația zilnică.

Mladici nu făcea nimic altceva decât să stea acolo cu mâinile în șolduri, aparent nepăsător la măcelul în plină desfășurare.

Cea mai nouă prietenă a mea a revenit în eter.

— Blue Shark Echo, recepție.

Am apăsât de două ori pe clapetă.

— Te aud cu forța cinci. Blue Shark Echo. Vei avea cincisprezece – adică unu cinci – minute să menții ținta în vizor. Ai înțeles?

Am înțeles, și în consecință am apăsât de două ori pe clapetă,

² Episod din Războiul Crimeei (1854-1856) în care Brigada Ușoară de Cavalerie, condusă de lordul Cardigari, a executat un atac sinucigaș asupra bateriilor de artilerie rusești, pierzând jumătate din efectivul său, dar îndeplinindu-și misiunea, devenind astfel un simbol al jertfei de sine și al devotamentului pentru coroana britanică. (n. red.)

în timp ce urmăream cum un braț de lemne de foc era dus în clădire. În curând fumul avea să iasă prin crăpăturile din zid. Cu puțin noroc, Mladici urma să se așeze la masă, ca să mănânce, până în momentul la care dădeam undă verde bombei Paveway ce avea să-l facă bucăți.

Mi-am scos mănuașă cu dinții, după care m-am întins să scot căpăcelul din plastic ce acoperea lentila de focalizare din partea frontală a LTD-ului. Am căutat apoi în buzunarul de la piept al echipamentului de lunetist niște hârtie igienică și am șters suprafața de sticlă, cu o mișcare circulară din centru către exterior, pentru a o curăța de condens. După aceea m-am relaxat puțin ca să mă pot uita la ceea ce aveam în câmpul vizual, prin vizoare. Le-am îndreptat înspre parter, înspre bucata de zid cuprinsă între cele două ferestre. Le-am mișcat pe verticală în sus până la punctul în care etajul întâi se intersecta cu fațada. Cu o marjă de eroare de nouă metri, doream să mă asigur că n-aveam nicio șansă să direcționez greșit lovitura înspre sol. Acum chiar nu conta dacă era vorba de nouă metri mai sus, în stânga sau în dreapta, căci bomba ar fi lovit oricum ținta.

Se părea că urmau să fie servite băuturile înainte de masă. Mladici s-a îndreptat spre corpul destinat birourilor, încadrat de însoțitorii săi. Împușcăturile au continuat și după ce a intrat.

Nu aveam altceva de făcut decât să aștept. Nu-mi permiteam să apelez încă platforma aeriană. Poate că Mladici își pusese în gând să iasă iar afară, la o mică plimbare, însoțit de aghiotanți. Datorită cantității de alcool, de mâncare și datorită ambientului asigurat de candelabre, nu era nicio grabă. De fapt era, dar nu-mi permiteam să scurtez misiunea în mod nejustificat.

I-am acordat zece minute de grație. Acum existau șanse reale să rămână înăuntru. Speram că într-adevăr văzuse destule cadavre pentru o zi.

Am revenit în rețeaua radio și-am apăsat clapeta de cinci sau șase ori.

— Tu ești Blue Shark Echo? Confirmă.

Am apăsât sacadat și cu putere butonul încă de câteva ori.

Ea a revenit.

— Ai un reper?

Am apăsât o dată și încă o dată.

— Am înțeles asta, confirmă-mi că ai un reper.

Iar am apăsât o dată și încă o dată.

— Detonare întârziată?

Am răspuns apăsând de două ori clapeta.

— Confirmă că nu s-a schimbat tipul de atac.

Iar am apăsât. Avionul venea pe traiectoria stabilită.

Transmisese veștile bune celor din Sarajevo, iar aceștia le pasaseră unui avion ce plana deasupra Mării Adriatice. Au trecut aproape treizeci de secunde până când a revenit vocea prietenoasă.

— Blue Shark Echo, o platformă aeriană vine spre tine. Timpul de menținere a țintei este plus unu-cinci minute. Cinci, patru, trei, doi, unu, verificare.

Iar am apăsât de două ori ca să confirm. Asta a fost tot. În mod sigur, în cincisprezece minute, începând din acel moment, dispozitivul Paveway avea să lovească.

Tot ceea ce îmi rămăsese de făcut era să pornesc LTD-ul peste opt minute, să mă asigur că aud cum pornește motorușul, să verific că reticulul nu s-a deplasat de pe direcția clădirii, după care să dau drumul fasciculului ăluia de rahat, înainte de a-mi băga degetele arătătoare în urechi și capul la cutie.

Am auzit din nou împușcături și am ridicat binoclul. Bărbosul își reluasese activitățile. Trebuie să fi plecat de lângă restul prizonierilor, deoarece acum era la ușa clădirii, ocărând o santinelă. Câteva secunde mai târziu, pătura ce acoperea ușa a fost dată la o parte. Imediat a apărut Mladici, cu chipul schimonosit de furie.

6

Generalul își scosese jacheta de la ținuta de instrucție, lăsând să se vadă o cămașă kaki cu mânecile suflecate. În mână ținea un prosop. Și-a aranjat cu mâna părul grizonat, sau ce mai rămăsese din el, după care l-a izbit cu furie pe Bărbos în piept. Deși a căzut la pământ, acesta a rămas calm, controlându-se perfect. Mladici era cel gata să explodeze. De-abia așteptam să pună mâna pe pistolul de la centură și să i-l descarce în cap.

Căciula Bărbosului căzuse în noroi atunci când Mladici îl îmbrâncise, dar nici măcar nu clipise. Bărbosul avea un capișon negru pe dedesubt. Era ori un mullah³ extrem de nebun, ori unul foarte curajos.

A înfruntat accesul de furie și de violență complet calm, ștergându-și cu mâna dreaptă noroiul din barbă, de vreo două ori, după ce s-a ridicat de la pământ. Mladici era cel frustrat, încă urlând, zbierând și agitându-și brațele. Și, în mod firesc, părul i se ciufulise, pierzându-și aspectul îngrijit.

Mladici l-a mai trântit încă o dată pe omul cu barbă, după care, cu mâinile în șolduri, i-a aruncat o privire, cu un aer de superioritate. În cele din urmă, a strigat ceva către unul dintre ofițerii săi arătând înspre camioane și a dispărut din nou în clădire.

Ofițerul s-a deplasat spre un grup de soldați strigându-le mai multe ordine. Aceștia au început să-i adune pe prizonieri laolaltă pe terenul unde jucaseră fotbal.

O femeie în vârstă s-a aplecat și-a luat de pe jos mingea, strângând-o în brațe. Spălătorii de vase urmăreau toate acestea fumând, cu armele atârând neglijent pe umăr. Eram deja pregătit să aud mitralierele de calibrul .50 răpăind și terminând rapid ceea ce începuseră mai înainte.

În loc de asta, s-a întâmplat ceva neobișnuit. La ordinele sârbilor, supraviețuitorii au început să se îndrepte cu ezitare spre camioane. Bărbosul care stătea lângă ușă le făcea semne

³ Cleric/lider religios islamic (n.tr.)

de încurajare. Unii s-au oprit ca să-i sărute mâinile murdare de noroi. M-am uitat la ceas. Era timpul. Oricine conducea aceste camioane ar fi făcut mai bine să-i dea talpă. Am verificat știftul ce fixa în poziție ecranul de protecție, de culoare verde, al lentilelor de focalizare. După cum stăteau lucrurile, n-aveam niciun motiv să mă îngrijorez că soarele ar putea intra în nori. Am luat o bucată de hârtie igienică și-am șters din nou lentilele. Nu mă puteam apleca destul de mult în față ca să pot vedea suprafața de sticlă. Am sperat pur și simplu că este curată.

Am verificat pentru ultima dată vizorul, după care am strâns șurubul de reglare al trepidului. Nu era nevoie de asta, dar m-a făcut să mă simt mai bine. Și eu, și echipamentul eram gata. Am apăsât butonul de alimentare și am ascultat zgomotul ușor produs de echipamentul electronic. Un mic led roșu îmi confirma că ținta fusese marcată. Mai erau doar șase minute până la lansare. Probabil că avionul vâjâia acum pe deasupra munților, menținându-se la joasă altitudine, deasupra liniei orizontului, gata să armeze și să-și lanseze încărcătura.

M-am uitat din nou înspre clădire. Ultimul camion părăsea incinta. Mai rămăseseră două. De ele nu mai era nevoie: pasagerii acestora zăceau acum în noroi. Bărbosul era încă lângă ușă, privind fix undeva departe în curtea fabricii. Mi-am mutat și eu privirea spre direcția în care se uita.

Un grup mic de prizonieri fusese lăsat deoparte, aproximativ douăzeci de fete tinere care se țineau de mâini. Aveau corpurile convulsionate de plâns și au hohotit și mai tare când li s-a alăturat o nouă victimă.

De astă dată am simțit cum mă cuprinde un val de adrenalină, iar inima a început să-mi bată nebunește în piept. Poate că ar fi fost greu să-i recunosc fața Zinei, dar era imposibil să mă înșel cu privire la geaca mea roșie de schi.

Bărbosul a dat la o parte pătura care acoperea ușa, după care s-a urcat în Landcruiser și a urmat restul vehiculelor ce coborau pe șosea. Se pare că obținuse ceea ce dorise. Grupul de fete a fost dus către cele două autocamioane rămase. Am văzut dorința sadică a sârbilor de a-i da șuturi Zinei pentru a o determina să se miște mai repede către nenorocitele alea de camioane.

Mă înșelasem: nu mergeau toate la camioane. Cinci dintre ele au fost reținute în spate.

Sârbii le-au încercuit. Două dintre fete, nu mai mari de șaisprezece ani, au fost luate și obligate să meargă înspre clădire, cu mâinile legate la spate. Cum se zbăteau și încercau să opună rezistență, au alunecat și au căzut în noroi.

Mi-am fixat binoclul asupra Zinei. Împreună cu alte două fete fusese reținută în afara clădirii. N-a izbucnit în plâns atunci când a văzut camioanele plecând și nici măcar nu părea înspăimântată. Stătea acolo pur și simplu, cu acel gen de demnitate pe care n-am avut-o niciodată sau pe care am pierdut-o cu ani în urmă, când am început să execut misiunile astea nenorocite.

De la etaj se auzeau țipete. Ambele fete fuseseră târâte până la etajul al treilea. Una se ținea de cadrul unei ferestre, având bluza scoasă și brațele tremurânde, într-o mișcare necontrolată. Și-a întors capul, țipând și implorând iertare, și tot corpul i s-a convulsionat când primul sârb a înșfăcat-o și a trântit-o la pământ.

Pe cealaltă o loveau cu pumnii și cu picioarele pentru că se opunea.

Am verificat timpul rămas: trei minute până la explozie.

Apoi s-a auzit un alt urllet, îngrozitor de tare, de la etajul al treilea. Am rotit la timp binoclul pentru a vedea corpul primei fete aterizând pe una dintre mașinile de teren ale lui Mladici, frânt peste una dintre mitralierele de pe mașini. A rămas

inertă acolo.

Mladici a ieșit valvârtej fără să mai ridice pătura ce acoperea ușa și s-a îndreptat cu pași mari spre vehiculul nou, arătând agitat sângele ce curgea pe geamurile laterale.

„Întoarce-te în nenorocita aia de clădire!”

Spălătorii de vase alergau de colo-colo; doi au sărit pe platforma din spatele mașini și au tras cadavrul fetei, îndepărtându-l. Două secunde mai târziu, un altul a apărut cu o găleată de apă și o cârpă.

Doi sârbi și-au scos capul prin fereastra de la etaj, iar Mladici, uitându-se la ei, le-a arătat cu degetul starea mașinii, după care a dispărut din nou înăuntru. Am mulțumit dracului pentru asta.

De-a lungul ultimelor luni, pe măsură ce sârbii avansau, văzusem mai multe femei spânzurate de copaci. Sinuciderea era adesea cu mult mai convenabilă decât supraviețuirea.

Rămăseseră treizeci de secunde. Mi-am lăsat capul și mai jos, mi-am băgat degetele în urechi și am început numărătoarea inversă.

Cinci, patru, trei. M-am proptit cu toată greutatea corpului.

Doi, unu. Nimic. Am numărat din nou alte cinci secunde. Poate că greșisem cu cronometrarea. M-am uitat la ceas. Spotul luminos era pe țintă. Poate că LTD-ul era de vină. Mi-am ridicat capul și l-am verificat. Scotea un zgomot abia perceptibil. Luminiță roșie era încă aprinsă. I-am verificat capacul și era încă ridicat – totul era în regulă.

Ținta fusese marcată. Unde dracu' era Paveway-ul?

8

Trecuseră două minute și tot nimic.

Am apăsat pe clapetă, iar bine-cunoscuta voce mă aștepta.

— Blue Shark Echo, ești pe recepție?

Am vorbit încet. Nu în șoaptă. Întotdeauna șoaptele sunt slab recepționate, fără putere în rețeaua radio și, în orice caz, întotdeauna o faci mai tare decât crezi; este mult mai bine să-ți păstrezi vocea constantă, dar pe o tonalitate scăzută.

— Blue Shark Echo. OK, sunt în regulă. Ce se întâmplă? Nu a avut loc niciun fel de lovitură. Niciun fel de lovitură, recepție, continuă.

— Recepționat, niciun fel de lovitură, niciun fel de lovitură. Părea că tipa lua o comandă la McDonald's. Rămâi pe recepție. Rămâi pe recepție.

Era clar că nici ea nu știa ce se întâmplă, dar nu puteam să aștept prea mult pentru un răspuns. Trebuia să economisesc bateria LTD-ului în cazul în care urma să fie necesar să rămân aici și să marchez din nou ținta.

Pauza dura prea mult. Trecuseră deja șase minute din momentul în care atacul ar fi trebuit să aibă loc. Din clădire răzbăteau din nou plânsete și țipete după ajutor. Vocea suna altfel. Probabil că schimbaseră fata.

Eram cât pe ce să apăs din nou pe clapetă, când interlocutoarea mea a revenit.

— Blue Shark Echo, Blue Shark Echo? Rămâi pe recepție. Rămâi pe recepție.

Asta nu-mi era de ajuns.

— Continui să mai marchez ținta? Vine vreun avion înapoi?

N-a făcut altceva decât să repete.

— Rămâi pe recepție.

Ce trebuia să fac? Am lăsat LTD-ul să funcționeze. De ce dracu' nu puteau cei din Sarajevo să se coordoneze?

Vederea mea periferică surprinse o pată roșie, destul de estompată, și am rotit binoclul într-acolo.

Aproape simultan, s-a auzit un strigăt din dreapta. Zina nu mai suportase și o luase la fugă. Fata care rămăsese afară era în genunchi, cu mâinile întinse, țipând la ea. Sârbii râdeau și și-au luat nonșalanți armele de pe umăr. Pentru ei abia începea distracția.

M-am rugat în gând ca Paveway-ul să cadă din cer.

Zina se târa de-a bușilea în câmpul deschis, alunecând și afundându-se în noroi. Geaca de schi devenise instantaneu o condamnare la moarte: avea să o transforme într-o țintă ușoară pe acel fundal sumbru.

Zina s-a împiedicat și a căzut într-o băltoacă mare, după care s-a proptit în picioare, cu fața și părul picurând, și a continuat să fugă. Și-a schimbat direcția, îndreptându-se spre zona despădurită a muntelui. Se îndrepta direct spre mine.

Sârbii n-au tras niciun foc. Poate că era prea aproape de ei, ceea ce nu era îndeajuns pentru o adevărată provocare. Îi auzeam glumind și râzând unul cu altul: se pare că încercau să decidă cine avea s-o împuște primul.

Ea se apropia din ce în ce mai mult de mine. Puteam să-i aud suspinele și hohotele de plâns.

S-a auzit prima lovitură. Ratată. N-am văzut unde s-a oprit glonțul, dar am auzit șuieratul undeva chiar în față.

Zina continua să se apropie. S-a auzit o altă împușcătură. Din nou ratată. Iar râsete și batjocoreli din partea sârbilor.

Apoi altă împușcătură, urmată de o alta. Gloanțele s-au înfipt în noroiul din fața ascunzătorii. În ritmul ăsta era numai o chestiune de timp până când LTD-ul avea să fie lovit. Zina nu fusese la mai mult de zece metri de mine, iar acum era la numai cinci. Atunci m-a văzut. Confuză, s-a oprit, s-a uitat de jur împrejur și a început din nou să fugă. A urmat o nouă împușcătură. A lovit-o în spate. Fata a căzut chiar în fața mea. Noroiul împrăștiat a trecut prin plasa de camuflaj și m-a stropit pe față.

A reușit să se ridice în coate și a încercat să străbată distanța mică ce ne mai despărțea, implorându-mă din priviri să o ajut. Nu puteam să fac nimic în afară de o privire aruncată spre ea, în speranța că următorul glonț o va uide și-i va curma suferințele, înainte să mă compromită definitiv. S-au auzit alte câteva împușcături într-o succesiune rapidă. A continuat să se târască cu greutate, aproape aterizând în ascunzătoare. A scâncit, după care n-a mai putut decât să horcăie. Din gură i s-a prelins sânge în noroi, la niciun metru de mine. Aerul rece făcea să-i iasă aburi din rănilor de intrare pe care i le făcuseră gloanțele în spate.

Am auzit câteva aplauze și strigăte batjocoritoare. Cineva câștigase pariul.

Mă întrebam cât va dura până când vor înceta să mai aplaude și vor veni să verifice starea victimei. Era suficient ca unul dintre băieții lui Mladici să-și facă de lucru cu binoclul.

Nu m-am mișcat nici măcar un centimetru. Simțeam că privirea ei pierdută și lipsită de viață trecea prin mine.

Nu se auzeau niciun fel de zgomote, de plescăituri de pași în noroi, care să vină spre mine, ci numai râsetele sârbilor și țipetele fetei din camera de la etaj, la numai 217 metri de mine.

S-a tras alt glonț și corpul Zinei a tresăltat la impact. Toate bune, părea că haidamacii încercau să rezolve problema ca să nu se mai deplaseze.

Abia după asta mi-am dat seama că unul dintre picioarele ei bloca fasciculul LTD-ului.

Nu puteam să țin eu LTD-ul: trebuia să fie fixat foarte strâns pe trepied. Am verificat câmpul de vizibilitate din dreapta ascunzătorii, gândindu-mă că poate aș fi în măsură să-l rezonez, dar erau prea multe denivelări ale solului. Trebuia să-l las acolo unde era.

Mai mult decât atât, nu mai aveam timp.

Asta însemna că trebuia să îndepărtiez cadavrul.

Am continuat să stau foarte liniștit, în caz că o urmăreau pe fată, gata să tragă din nou. Trebuia totuși să-mi ridic capul. Ținta trebuia să fie marcată. Mi-am ridicat capul milimetru cu milimetru și m-am uitat peste marginea ascunzătorii.

Sângele Zinei nu mai scotea aburi, acolo în fața mea, fiind deja coagulat în noroi. Piciorul ei încă mai obtura direcția pe care era orientat LTD-ul.

Sârbii își concentraseră atenția asupra celor trei fete supraviețuitoare, două aflate la cel de-al treilea etaj și una încă afară. Acum aveam șansa să o fac.

M-am târât afară prin partea din spate a ascunzătorii, în timp ce țipetele de durere și de disperare continuau să se audă de la fereastra de sus. Având grijă să nu mișc plasa de camuflaj, am avansat încetul cu încetul spre partea stângă a ascunzătorii. Camuflarea nu mai constituia o problemă acum, echipamentul de lunetist fiind deja mânjit cu noroi.

După aproape un metru și jumătate de mers târâș, întinzând mâna, am putut ajunge la piciorul Zinei și să-l trag spre mine. Avea pielea caldă încă. Trebuia să fiu foarte atent: dacă o mișcăm prea mult, unul dintre băieții lui Mladici putea să observe diferența față de poziția inițială a cadavrului, chiar dacă se părea că ei aveau acum altele pe cap.

M-am târât înapoi în ascunzătoare și am verificat vizorul. LTD-ul avea din nou direcția de focalizare clară și neobturată.

Efortul făcut mă încălzise puțin, dar acum, stând iarăși nemișcat, frigul începuse să-și facă din nou simțită prezența. Am luat binoclul de jos.

Ultima fată era târâtă în interiorul clădirii. Mladici stătea în ușa de la intrare, cu un rânjel schimonosit pe fața sa buhăită și hidoasă. Aș fi vrut să-i bag un glonț chiar în mijlocul frunții slinoase. După un timp, s-a întors și a intrat înapoi. Poate că era timpul să se bage în fața celor care stăteau la coadă.

Nu puteam să fac absolut nimic, decât să aștept, în timp ce

țipetele și suspinele fetelor răzbăteau dincolo de zidurile clădirii. Ce mama naibii se întâmpla? Unde dracu' era avionul?

Am mai verificat încă o dată vizorul, dar începusem să simt un gol imens în stomac. Pe cine încercam să păcălesc? Lovitura n-avea să mai aibă loc. Mladici și restul nenorociților urmau astfel să scape. Aveau să trăiască și să repete atrocitățile și cu altă ocazie.

Ochii Zinei se holbau la mine. Nu mai aveau acea privire clară și luminoasă; deveniseră inexpresivi și cenușii ca tot ceea ce se afla în jurul ei.

La dracu' cu Firma, la dracu' cu Mladici. Ar fi trebuit să chem Paveway-ul de îndată ce o văzusem.

**Washington DC
Joi, 2 octombrie 2003**

— La dracu', au trecut peste nouă ani de atunci. Totu-i acum istorie.

Ezra stătea pe spate în scaunul său și mă studia cu una dintre privirile acelea serioase și extrem de pătrunzătoare, pe care probabil că le deprindeau la școala de psihologie.

M-am ridicat de pe scaun făcând să scârțâie pielea cu care era tapițat. Mi-am lăsat privirea să rătăcească pe pereții îmbrăcați în lambriuri de lemn, trecând peste fotografiile și certificatele înrămate. Probabil că Ezra avea să-mi spună că încercam de fapt o cale de evadare, dar știam că era imposibil să găsesc vreuna, cel puțin încă douăzeci minute. Am încheiat holbându-mă prin fereastră la Arlington Memorial Bridge, aflat cam la cincisprezece etaje mai jos și la două străzi distanță.

— Atunci te-ai simțit pentru prima dată trădat?

M-am uitat la el peste măsuța de cafea destul de joasă. Nu avea nimic pe ea cu excepția unei cutii de șervețele. Presupuneam că pentru cazul în care aş izbucni vreodată în lacrimi.

Ezra avea în jur de șaptezeci, șaptezeci și cinci de ani, ceva de genul acesta. Părul său argintiu semăna cu o cască de oțel și, deși pe restul feței se citea trecerea anilor, ochii îi scânteiau la fel ca atunci când avusese treizeci de ani și dădea pe spate psiholoagele de la conferințele din Viena. Din câte știam, încă o mai făcea.

De ce continua să muncească? De ce nu se pensionase? Mi-ar fi plăcut să-l întreb încă de când începusem să-l vizitez, acum nouă luni, dar aceste ședințe se refereau strict la mine.

Nu-mi spusese niciodată nimic despre el însuși. Tot ce știam se rezuma la faptul că el era cel care trebuia să-i asculte pe toți nebunii care lucraseră pentru George și aveau nevoie să

fie repuși pe picioare.

Și-a ridicat o sprânceană pentru a-mi grăbi răspunsul. Mă familiarizasem deja suficient cu metodele de comunicare non-verbală pe care le folosea.

— Trădat? Nu. Se mai întâmplă și chestii nașpa. A fost mai mult un punct de curbură al percepției mele în ceea ce-i privește. Atât de mulți morți și, între ei, atât de mulți copii. Mai ales Zina. Era doar, ei bine... M-am oprit și m-am uitat din nou înspre pod. Nu mai contează acum, nu-i așa?

Nu mă credea și puteam auzi cum se așternea liniștea.

— Trei ore am așteptat acolo. În tot acest răstimp, am tot apelat rețeaua radio, încercând să aflu ce dracu' se întâmplase. Între timp Mladici s-a îmbuibat, a băut și s-a distrat, după care a plecat. Asta în vreme ce băieții săi erau sus cu fetele. Când m-am întors în cele din urmă la Sarajevo, nici măcar nu mi s-a spus de ce misiunea fusese anulată. Doar să uit totul și să aștept la hotel următoarea misiune. Care nu mi-a mai fost transmisă niciodată.

Ezra stătea nemișcat și aștepta.

— Cine știe? Poate că, dacă Zina ar fi rămas pe loc și n-ar fi încercat să intre în acea cursă a morții, ar fi încă în viață. Poate că, dacă aș fi chemat Paveway-ul mai devreme, ar fi trăit sau le-aș fi scutit pe ea și pe celelalte de toate suferințele și nenorocirile. La naiba cu toate! Cui îi pasă? Totul e de domeniul trecutului.

Ezra și-a lăsat puțin capul într-o parte. Chiar și prin geamurile duble puteam să aud un avion ce decola de pe Aeroportul Ronald Reagan de pe partea cealaltă a Potomacului. L-am urmărit cum se ridica în aer, probabil zăngănind geamurile de la apartamentul meu.

— Atunci de ce am discutat despre asta atât de mult în ultimele săptămâni, Nick? De ce ajungem întotdeauna să vorbim despre Bosnia?

N-aveam un răspuns, și deja știam că n-avea să rupă tăcerea care ne înconjură. Chiar dacă ar fi durat toate cele cincizeci de minute, el tot ar fi așteptat.

În cele din urmă am ridicat din umeri.

— Tu ai adus vorba.

— Nu, Nick, cred că-ți dai seama că tu ai făcut-o. Întotdeauna ajungem însă într-un anumit punct, după care ne oprim. De ce crezi că se întâmplă asta? Sunt sigur că sunt mult mai multe de spus decât lași tu să se întrevadă. Crezi c-ar putea fi vorba de subconștientul tău care te protejează? Care te împiedică să spui tot ceea ce simți?

Uram că ajungea întotdeauna să mizeze pe cartea subconștientului.

— Ia ascultă, nu știi prea mult despre drăcovenia asta de subconștient, dar vreau să-ți spun una și bună: m-am tot gândit să mă sinucid.

— Din cauza lui Kelly?

— Deoarece mi-este greu să mă gândesc la motivele pentru care n-aș face-o.

— Știi că n-a fost vina ta. Ți-e clar că nu puteai să faci nimic pentru a o salva. Așa că de ce ai face asta?

— Aș putea foarte bine s-o fac și să scap. Ea e moartă acum. Ce dracu' mi-a mai rămas? Terapia cu tine, de două ori pe săptămână, pentru următorii zece ani? S-ar putea să nu mai reziști tu atâta timp.

Mi-am trecut degetele prin păr, după care le-am mirosit. Așteptam să mă întrebe de ce o făceam. În mod normal ar fi întrebat. Chiar dacă puteam să pariez că știa și răspunsul.

A ridicat mâna dreaptă și a început să-și lovească ritmic bărbia.

— Știi ceva, Nick, dacă gândeai cu adevărat astfel, ai fi făcut-o până acum. Ți-am prescris destule medicamente pentru a-ți deschide o farmacie. Mi-a arătat fereastra. Ai fi putut să încerci să evadezi dacă doreai, așa cum a făcut Zina. De fapt, tu vii în continuare aici pentru că vrei să continui relația noastră terapeutică.

M-am aplecat în față și mi-am pus coatele pe genunchi.

— Ți mai spun încă o dată că nu sunt aici pentru niciun fel de relație. Sunt aici fiindcă m-a trimis George. N-are niciun sens, totu-i aiurea.

Vorbele mele treceau pe lângă el ca și cum nu le auzea.

— De ce este aiurea, Nick? Tu ai fost cel care a crezut că terapia ar putea să te ajute să faci față morții lui Kelly. Nu se rezumă totul la asta - să te ajute să treci peste trauma pierderii ei?

— Nu, sunt aici pentru că George m-a trimis. Și tot ce-am spus și spun o să-i fie raportat lui, nu-i așa? Poate că ne ascultă chiar acum - știu eu, ce dracu' se întâmplă?

— Nick, doar știi că nu acesta este adevărul. Cum vom putea să înregistrăm progrese dacă nu există o încredere totală între noi? N-ai niciun motiv să te temi. Înțeleg presiunea la care ești supus. Înțeleg genul de activități în care ai fost implicat. Este normal ca în branșa ta să ții totul închis în tine. Lucrez cu tipi ca tine încă din timpul Războiului din Vietnam, încercând să-i ajut să-și depășească angoasele. N-o să ajungem nicăieri dacă nu avem încredere deplină unul în altul. S-a lăsat încet pe spate, dându-mi timp să cuget la ce-mi spusese. După care și-a dus din nou degetul arătător la bărbie. George înțelege la ce presiuni și constrângeri ești supus. Te vrea înapoi, refăcut și gata de muncă.

Ne învârteam în cerc. Trebuie să fi purtat această discuție de cel puțin douăsprezece ori.

— Dar faptul că sunt aici nu-mi va fi de prea mare folos, nu-i așa? Simt că sunt prins într-un fel de situație fără ieșire. Dacă nu mă conformez, mă vei ține aici până când voi recunoaște că am o problemă. Dacă mă conformez, admit că există o problemă, și nu voi mai putea ieși.

— Dar tu trebuie să vrei într-un fel sau altul să fii ajutat. Spuneai ceva de sentimente de singurătate...

— Eu n-am cerut niciun fel de ajutor, am fost de acord cu asta numai pentru că nu știam ce altceva să fac. Acum îmi dau seama că ar fi trebuit să tac și să-mi continui munca. Oamenilor din întreaga lume le mor copii zilnic și totuși continuă să meargă la serviciu, continuă să meargă înainte și să-și trăiască viața. Nu trebuia să spun absolut nimic, ci s-o iau ca atare.

Ezra s-a aplecat ușor înspre mine.

— Dar Kelly n-a murit pur și simplu, nu-i așa, Nick? A fost

omorâtă - și mai mult de-atât, tu erai acolo, ceea ce schimbă total datele problemei.

— De ce? De ce chiar trebuie ca totul să aibă o etichetă? Nu poți să fii un tip timid, că automat trebuie să ai o sociofobie. Încearcă din greu să reușești și vei fi catalogat ca fiind un perfecționist incurabil. De ce nu pot să-mi continui pur și simplu viața și să mă întorc la muncă? Ce-ai de gând să-mi spui acum, că sunt în faza de negare?

M-a studiat încă o dată în felul acela care mă scotea întotdeauna din minți.

— Crezi că ești în faza de negare, Nick?

— Știi ceva, sunt puțin sărit de pe fix, dar la ce altceva ai putea să te aștepți? Cine nu e? Te poți mulțumi cu acest diagnostic «puțin sărit de pe fix»? Oricum, trebuie să fii puțin Dagenham ca să-ți faci treaba.

A ridicat dintr-o sprânceană. Probabil că și gestul ăsta îl învățase tot la școala de psihiatri.

— Dagenham?

Am dat din cap.

— Două stații înainte de Barking.

— Poftim?

— Glumă tipic londoneză. În rețeaua metroului londonez, Dagenham se află la două stații înainte de Barking. Barking? Barking mad⁴. Dagenham, doi pași până-n pragul nebuniei.

S-a prins într-un final, dar a decis că era timpul să încheiem acel capitol.

— Deci până la urmă ai ajuns să vezi Bang Bang-ul?

— Îhî. Însă nu sunt sigur că a contat. N-am ajuns o epavă umană care trăncănește sau izbucnește în lacrimi aiurea, dacă la asta te referi.

L-am făcut să zâmbească din nou, dar mă enerva la culme când făcea asta: se uita de parcă ar fi putut să vadă prin mine.

— Nick, ceea ce trebuie tu să-ți amintești cu adevărat este faptul că, prin ceea ce ai făcut pentru a grăbi terminarea războiului, probabil că ai salvat foarte multe vieți.

Am ridicat mâinile.

⁴ Nebun de legat

— Și ce dacă? Războiul a fost un mare rahat. Oamenii au fost omorâți pentru o nimica toată, copiii au fost omorâți degeaba. Oricum, ce mai contează acum? S-a terminat și gata.

Și-a aruncat ochii spre ceasul de pe peretele din spatele meu.

— Văd că iar am depășit timpul alocat ședinței noastre.

Acesta era întotdeauna indiciul care-mi spunea să mă ridic și să plec. De cele mai multe ori mi-ar fi plăcut să izbesc ușa de perete și s-o iau la goană. Dacă aș fi făcut asta, știam că acele cincizeci de minute, cât avea să dureze și următoarea ședință, urmau să fie dedicate motivului pentru care o făcusem. Așa că, la fel ca întotdeauna, m-am ridicat și mi-am pus fără niciun fel de grabă geaca de aviator. Învățasem ca trebuia să mi-o scot când soseam, deoarece, dacă n-aș fi făcut-o, aveam să ajungem să disecăm motivele pentru care n-o dădusem jos. Însemna oare că nu doream să fiu acolo și că speram să scap cât mai repede?

S-a ridicat odată cu mine și a venit spre ușă.

— Mă bucur că în cele din urmă ai ajuns la Bang Bang, Nick. Vezi tu, subconștientul nu poate fi niciodată forțat, îi trebuie timp să rezolve lucrurile și să te ajute să iei cele mai potrivite decizii.

Cred că Bosnia te-a afectat mai mult decât îți dai seama. Mă gândesc că există o legătură între pierderea lui Kelly și moartea Zinei. Vom ajunge până acolo în cele din urmă, atunci când subconștientul va fi gata să fie explorat.

Asta se poate însă întâmpla numai dacă vei avea încredere în relația noastră terapeutică. Nu mă aflu aici ca să te rănesc, ci ca să te ajut. Toată viața a trebuit să ții totul în tine și să nu-ți exprimi sentimentele, așa că niciodată nu m-am așteptat să-ți fie ușor să eliberezi toate emoțiile astea. Asta atâta timp cât îți dai seama că o să dureze ceva vreme...

În plus, Nick, chiar dacă ai fost mințit, se pare că tu ai făcut cu adevărat ceva important în momentele acelea.

Stăteam în prag.

— Exact ca vechiul nostru amic, Bărbosul? Cel puțin el a fost suficient de bărbat să lase o mână de oameni să moară pentru a-i putea salva pe restul.

Vineri, 3 octombrie

Aveam gâtul înțepenit și fața lipită de imitația de piele ce acoperea canapeaua. Canapeaua nu era cel mai confortabil loc de dormit, dar acolo îmi încheiam inevitabil fiecare zi în ultima vreme.

Chinuindu-mă să-mi deschid ochii, m-am uitat la Baby-G. Era un ceas de culoare roz și fusese ultimul meu cadou, la a cincisprezecea aniversare a zilei de naștere a lui Kelly. Încă mai aveam timp, așa că mi-am tras pătura pe cap pentru a mai atenua din lumina orbitoare a televizorului și cea încă opacă ce se infiltra printre jaluzele.

Am apăsât pe unul dintre butoanele laterale ale lui Baby-G și am urmărit afișajul colorându-se în purpuriu și omulețul subțire executând un număr de break-dance. Kelly credea că este puțin cam copilăresc, dar mie-mi plăcuse. La dracu'! Mi-era dor de ea. Mi-am trecut mâna prin păr și am mirosit-o apoi, închizând ochii.

Zăcea încă întinsă, complet nemișcată, așa cum o văzusem de nenumărate ori când dormea - întinsă pe spate, cu brațele și picioarele depărtate de corp, asemenea unei stelute de mare. Numai că de data asta nu-și mai sugea buza de jos și nici nu mai clipea, ca atunci când visa. Kelly avea capul întors spre dreapta, într-un unghi neobișnuit.

„De ce dracu' n-am ajuns mai repede? Aș fi putut să împiedic coșmarul ăsta...”

Când m-am aplecat deasupra ei, au început să-mi curgă lacrimile pe fața ei acoperită de șuvițele de păr. I-am verificat pulsul, chiar dacă știam că este inutil.

Am tras-o până la marginea patului și am luat-o în brațe, încercând să o țin cât puteam de bine, în timp ce mă clătinam în drum spre ușă.

Aveau să urce în curând scările, ținându-și respirația, cu

armele ridicate, gata să tragă.

M-am întins lângă ea, luându-i capul în brațe și strângându-l la piept.

După care mi-am îngropat fața în părul ei.

O voce din televizor m-a anunțat că emisiunea cea mai tare a serii avea să fie *Disparația dinozaurilor din Egipt*. Televizorul mă trezea foarte frecvent noaptea, dar nu reușeam să-mi mișc fundul ca să iau telecomanda și să-l închid. De fapt, noaptea trecută nici măcar nu m-am deranjat să mă dezbrac înainte de a butona telecomanda pe toate canalele, timp de câteva ore, pentru ca în cele din urmă să adorm frânt de oboseală. Într-o noapte, m-am uitat pe MTV și am aflat destul de multe despre ultimele formații apărute pe piața muzicală. Kelly ar fi fost foarte mândră de mine.

Nu mai aveam ce să fac. Eram treaz acum. Am pipăit în jur, pe podea, dărâmând câteva căni goale și atingând rămășițele unui sendviș cu brânză. Într-un final, am găsit telecomanda și am trecut rapid peste telenovelele de dimineață și reluarea emisiunii *Jerry Springer* până când am ajuns la un canal de știri. Alți doi soldați americani fuseseră omorâți în Irak.

Mi-am făcut un plan pentru întreaga zi, ceea ce nu mi-a luat prea mult timp. Avea să fie exact la fel ca majoritatea celorlalte zile pe care nu le petrecusem stând în fața lui Ezra. Sau poate că nu. Mi-am amintit că-mi promisesem ca azi să deschid fereastra. Aerul devenise atât de îmbâcsit, încât până și eu puteam să-l simt. Și, desigur, mai aveam și o întâlnire cu George.

Am strâns canapeaua și am aruncat păturile înapoi pe ea. Bucătăria era un dezastru complet. Tot ceea ce era din inox și sticlă fusese curat și strălucitor când închiriasem apartamentul, dar acum părea că împărțeam locuința cu o gorilă. Aceasta venea în fiecare noapte, în timp ce dormeam, și strica toată ordinea pe care o făcusem. Murdărea toate farfuriile, umplea coșul până la refuz, după care vărsa cafea și ceai pe suprafețele de lucru, iar ca să pună capac, fărâmița bucăți de pâine veche și împrăstia cutii goale de spaghete de colo-colo, iar după ce transforma întreaga bucătărie într-o

grămadă de gunoi, nenorocea și restul apartamentului. Și ultimul lucru pe care-l făcea întotdeauna înainte de plecare, dacă aş putea spune așa, era să-mi lase un gust de rahat în gură. În mod sigur simţeam acest gust, la această oră a dimineţii.

Am băgat și ultimele felii de pâine rămase în prăjitorul de pâine și am curăţat ambalajul din plastic cu care era învelită brânza topită. Un şir constant de avioane se îndrepta înspre Ronald Reagan, iar la televizorul din cealaltă cameră se anunţa că Channel Nine urma să transmită în direct încercuirea unui individ înarmat din Maryland.

Am pus ibricul pe foc și m-am întors să mă uit la televizor, mestecând niște brânză. N-am știut niciodată de ce mă mai deranjam să le scot din țiplă: oricum aveau același gust.

Am ajuns să mă holbez la un negru tânăr care ieșise în fața casei, având pe el numai o pereche de blugi. Ținea mâinile sus, iar într-una din ele avea un pistol. Locul fusese înconjurat de polițiști, unul dintre aceștia zbierând într-un megafon să lase arma jos. Era greu să apreciezi doar din mișcările și gesturile sale dacă tipul era drogat sau pur și simplu extrem de supărat.

Am încercat să-mi dezlipesc brânza topită de pe dinți și de pe cerul gurii. Negrul a strigat la ei să-l împuște, bătându-se cu mâna goală în piept. Vocea din megafon a urlat din nou la el să-și arunce arma, iar pentru o fracțiune de secundă chiar a părut că ar avea de gând s-o facă. Începuse să lase arma în jos, dar, în loc s-o pună pe pământ, a întors țeava către grupul de polițiști ghemuiți în spatele mașinii de patrulare. Acesta a fost ultimul lucru pe care a mai apucat să-l facă. Șase sau șapte gloanțe l-au lovit în același timp și a căzut inert la pământ. Ecranul s-a întunecat, după care transmisiunea în direct s-a mutat în studio, având camerele de filmat fixate pe traficul rutier de pe șoseaua de centură. Urmărisem în direct o nouă sinucidere cu ajutorul poliției, la ora micului dejun.

Feliile de pâine prăjită au sărit din toaster. M-am dus și am băgat câteva bucăți de brânză topită între felii, fără să le mai dau cu unt, curăţând totodată ultimele urme dintr-un borcan de Branston, cu o linguriță murdară. Deja ajunsesem la trei

sau patru borcane pe săptămână. Ezra ar fi avut un nou subiect de discuție dacă i-aș fi spus: în mod clar mi-era nespus de dor de bătrânul ținut natal. Felii de pâine albă, felii de brânză și murături Branston – le băgam în mine de trei ori pe zi, zăcând pe canapea în timp ce urmăream *Oprah*. De ce să mă mai mir că nu mă mai încăpeau blugii.

M-am întors spre fereastră, uitându-mă prin semiîntuneric în direcția în care se afla biroul său și strâmbându-mă ca de obicei.

” — Ai vreo idee ce ar putea să însemne asta, Nick?

Am mușcat din sendviș și-am îndreptat ceea ce mai rămăsese înspre el.

— Bagă-ți-l undeva, Ezra.

— Vorbește frumos, Nick – acum trebuie să te porți ca un adevărat american.”

Am scormonit prin cutiile goale de pe birou, dar fără nicio șansă. Rămăsesem fără pliculețele de ceai, dar nu și fără pastile. Aveam nouă din sticloanțele cu medicamente pe care mi le prescrisese Ezra. Îi spusese că le luam, dar la dracu’, nu voiam să înghit toate rahaturile alea. Aveam deja destule probleme cu Branston.

Aveam de gând să-mi mișc fundul gras și să ies din casă, îndreptându-mă spre magazinul englezesc din Georgetown, acolo unde mergeau toți tipii de la ambasadă. Toți britanicii urau pretențioasele pliculețe de ceai atârinate de un șnur, cu care încercau să te păcălească pe teritoriul Statelor Unite. Ceaiul avea un gust oribil și oricum nu te-ajuta cu nimic. Ceea ce doream era ceaiul adevărat, în care-ți stă lingurița în picioare, acel tip de ceai care, când îl torni din termos, arată precum ciocolata caldă. După aceea ce m-ar mai putea deranja? Probabil că nimic. În funcție de ce avea să-mi spună George, poate că urma să plec chiar astăzi. Cine știe pe unde o să-mi mai fac ceaiul atunci?

Mă gândeam să fac un duș, dar să-l ia dracu’. Am deschis robinetul chiuvetei din bucătărie și mi-am udat părul pentru a-mi mai îmblânzi aspectul de vagabond, apoi m-am încălțat cu niște adidași.

În drum spre metrou mi-am luat o prăjiturică pe care am mâncat-o înainte să ajung la stația Crystal City. În metroul din Washington n-ai voie să mănânci, să bei și să fumezi.

Câteva minute mai târziu, pe măsură ce trenul imaculat din aluminiu huruia pe sub capitală, m-am trezit gândindu-mă la tipul de la știri.

Indiferent de ce problemă avusese, totul se terminase acum. Își rezolvase problemele. Nu-mi păsa de ceea ce se întâmpla cu mine, dar Ezra avea dreptate: dacă aș fi gândit cu adevărat la fel, aș fi făcut-o deja. N-aș apuca-o niciodată pe această cale. Încă-mi mai amintesc ce-am simțit când alți foști camarazi din regiment s-au sinucis, și în mod sigur nu fusese vorba de invidie, de milă sau de orice altceva. Nu fusese decât ură, o ură constantă și de lungă durată, pentru că lăsaseră pe altcineva să se ocupe de toată mizeria. Câteodată trebuise să le triezi lucrurile personale înainte de a le returna familiei. Era important să nu existe niciun fel de scrisoare din partea amantelor sau orice altceva legat de viața lor secretă și care ar fi putut să le pună familia într-o situație jenantă. Mi-aduc aminte că am ars scrisorile unui individ, gândindu-mă că erau scrise de o prietenă ascunsă. Când am dus restul lucrurilor sale soției, a izbucnit în lacrimi. Cum putuse Al să nu păstreze niciuna dintre scrisorile de dragoste pe care ea le semnase cu Fizz, numele cu care el o alintase?

După care m-a copleșit gândul că toate polițele de asigurare ajungeau să-și piardă validitatea fiindcă un egoist nenorocit lua o supradoză. Dacă tot te-ai hotărât s-o faci și nu ești destul de întreg la minte ca să te îndopi cu un depozit de tranchilizante sau de orice altceva, de ce nu ieși să faci salturi din elicopter și să uiți pur și simplu să deschizi parașuta la a treia încercare?

Cel mai grav dintre toate era efectul pe care îl avea asupra copiilor care rămâneau în urma lor. Cum putea să fie cineva atât de egoist încât să ignore prețul pe care trebuia să-l plătească familia? Mă întrebam dacă tipul de la televizor avea o soție, niște copii, părinți, frați și surori. Dacă aceștia, la fel ca mine, urmăriseră întreaga scenă la TV.

Dacă aş alege cea mai simplă cale să trec în lumea cealaltă, cel puțin mi-ar păsa de repercusiunile pe care fapta mea le-ar avea asupra vieții altor persoane.

Dar n-aveam de gând s-o fac. Aveam alte planuri.

Deși se arătase și soarele într-un final, puteam totuși să văd aburii pe care-i scoteam când respiram, pe măsură ce avansam pe Beach Street. Era unsprezece fără zece și eram la vreo două străzi de Biblioteca Congresului. Asta însemna că trebuia să merg mai încet dacă intenționam să întârzii. Era important pentru George să vadă că totul era normal.

Ceilalți pietoni care treceau pe lângă mine mă priveau de parcă aș fi condus cu douăzeci de kilometri la oră pe autostradă. Se grăbeau cu toții, încălțați în adidași și având pantofii de serviciu în geantă, ținându-și capetele aplecate și telefoanele celulare lipite de urechi, astfel încât toată lumea să știe că puneau la cale ceva cu adevărat important. Toată lumea, bărbați și femei, părea să fie îmbrăcată în impermeabile croite din același material cenușiu-închis.

Am mai sorbit o gură de cafea prin fanta specială de pe capacul paharului de la Starbucks. Nu voiam s-o beau pe toată până să ajung la Hot Black Inc. Nici asta n-ar fi fost ceva normal.

Am ajuns la clădirea din cărămidă din centrul Washingtonului cu câteva minute înainte de ora unsprezece. Lăsată în umbră de blocurile moderne din beton, greu de descris, care o înconjurau, clădirea într-un stil victorian original fusese transformată într-un spațiu destinat birourilor, cu mult timp în urmă. Șase sau șapte trepte uzate, din piatră, m-au condus spre două uși mari din sticlă ce dădeau în hol. Calvin aștepta în spatele biroului. Era un tip negru cu o statură impozantă, îmbrăcat cu o cămașă albă proaspăt spălată și cu o uniformă albastră călcată impecabil, care făcea parte fie din personalul clădirii, fie din rândurile companiei Hot Black - acoperirea noastră ca oameni de afaceri, niciodată n-am știut care era adevărul. Am trecut direct la vorbăria aferentă înscrierii în registru, fără a-i mai arăta actele și alte cele, căci deja aveam cu Calvin o relație specială. În ultimul timp, fusesem în clădire

de multe ori pentru numeroasele întâlniri cu George. Dar, ca de obicei, el continua să mă măsoare din cap până-n picioare, insistând asupra blugilor, adidașilor și a gecii de aviator.

— Îmbrăcat lejer ca pentru o zi de miercuri, nu-i așa, domnule Stone?

— Ai dreptate ca întotdeauna, Calvin. Este ziua imediat următoare după marțea în care ne putem îmbrăca lejer și premergătoare zilei de joi în care ne putem îmbrăca lejer.

A răs politicos, așa cum o făcuse și cu celelalte ocazii.

Am urcat cu liftul lambrizat cu lemn până la etajul întâi, părticica lui George din jungla serviciilor de informații ale SUA. N-aveam nici cea mai vagă idee cine era cu-adevărat creierul acolo: tot ce știam se reducea la faptul că, de când lucram pentru George, apartamentul era întreținut și închiriat cu optzeci și două de mii de dolari pe an. În calitate de angajat al Hot Black Inc., companie care face reclamă la tractoare sau la ce Dumnezeu se presupune că lucrez eu, promisem și un număr de asigurări sociale și chiar și o declarație de deducere a veniturilor. Eram un cetățean real, teoretic la fel de american ca George. După atât de mulți ani în care fusesem tratat ca un rahat de către Firmă, asta mă făcea să mă simt bine. Eram în continuare tratat ca un rahat, desigur, dar cel puțin totul era făcut cu un zâmbet mare și generos pe buze, tipic american, și pe mult mai mulți bani.

M-am uitat la Baby-G. Nu întârzasem îndeajuns de mult, așa că, atunci când liftul și-a deschis ușile, am mai rămas pe coridor, în așteptare, ca statuile albe din alabastru amplasate în micile nișe dispuse de-a lungul pereților mați de marmură. Personalul angajat pentru întreținerea curățeniei fusese extrem de ocupat: în aer plutea acel miros greoi pe care îl au birourile dimineața de la spray-urile pentru lustruire și de la odorizante.

La exact unsprezece și cinci minute am intrat pe ușile cu geamuri fumurii din zona complet goală a recepției. Nimic nu fusese atins de peste un an, de când venisem pentru prima oară aici: nici masiva masă antică din fața pupitrului frontal, care în continuare nu era deservit de nimeni, nici măcar

telefonul rămas încă neconectat; cele două canapele lungi, din catifea roșie, erau încă amplasate una în fața celeilalte, iar în colțul opus, pe măsuta din sticlă, specială pentru servirea cafelei, nu erau niciun fel de ziare și reviste.

Ușile de la biroul principal erau înalte, negre, lucioase și foarte solide, și mă aflam încă la câțiva pași distanță de ele când s-au deschis, lăsându-mă să-l văd pe George în prag, studiindu-mă din cap până-n picioare.

— Ai întârziat. N-aveai alte haine? Se presupune că ești unul dintre directori.

Înainte să-i pot răspunde, s-a și întors în biroul său cu lambriuri din lemn de stejar. Am închis ușa în spatele meu și l-am urmat. Nici măcar nu-și dăduse impermeabilul jos. Deci n-avea să fie o discuție lungă și confortabilă.

— Îmi pare rău că am întârziat. Este dificil să iei tot orașul la pas, zilele astea, cu toate măsurile de securitate luate.

— Ar trebui să pleci mai devreme.

Știa că mințeam. S-a așezat în spatele biroului de lucru, iar eu am luat unul dintre scaunele de lemn din fața sa. Cel puțin luminile fluorescente fuseseră dotate cu dispozitive de reglare a luminozității. Pe George nu avea de ce să-l preocupe faptul că asta putea să-l îmbolnăvească de cancer.

Ca întotdeauna, pe sub impermeabil, era îmbrăcat cu o cămașă cu nasturi și o haină de catifea. Astăzi avea chiar și o mică insignă înfiptă în cravata scurtă, din bumbac. Mă întrebam dacă nu cumva era fratele geamăn ținut în secret al lui Donald Rumsfeld. Tot ceea ce-i mai lipsea erau ochelarii fără ramă.

Și-a înclinat capul spre paharul de la Starbucks pe care-l țineam în mână.

— Încă mai bei rahatul ăsta?

Deja eram puțin mai degajat.

— Îhî, doi dolari și șaptezeci și opt de cenți.

Privea cu dezgust cum agitam zațul. Era rece, dar mai păstrasem puțin numai ca să-l enervez.

N-avea chef să ne învărtim în jurul cozii. De fapt, niciodată n-avea chef.

Am tușit înfundat, ca să-mi curăț gâtul.

— George, m-am gândit la ceea ce-mi spuneai săptămâna trecută. Chiar nu-mi mai pasă de război. Nu-mi pasă de ceea ce crezi că ai făcut tu pentru mine - am meritat-o cu vârf și îndesat. N-am de gând să mă mai întorc la muncă.

S-a reșezat în scaunul său, cu coatele sprijinite pe mânere și cu degetele strânse ca-ntr-o rugăciune în fața gurii. Indiferent la ce se gândea, fața nu-l trăda deloc. Arătătorul drept le părăsi pe celelalte și se îndreptă acuzator spre mine.

— Crezi că ești pregătit pentru lumea de afară, băiete?

— Da. În plus, consider că terapia asta este de tot rahatul. Gata cu porcăria asta! Mi-a ajuns.

Și-a retras arătătorul alăturându-l celorlalte degete.

— Tu ești cel care are toate ideile geniale.

Am ridicat din umeri.

— Poate că nu m-am făcut înțeles: Sunt pregătit. Am trecut peste asta. Intenționez să-mi cumpăr o motocicletă care să meargă perfect ca să-ncep să-mi vizitez noua patrie.

Și-a lipit buzele de vârfurile degetelor.

— Ai suferit după ce Kelly a fost ucisă, băiete, ceea ce este de înțeles. O asemenea pierdere - un copil... Probabil că te simți foarte singur acum. O să treacă ceva timp până când o și fii iar pe picioarele tale.

— George, mă auzi? Îți tot spun dracului chestia asta de câteva săptămâni, dar se pare că nu-ți intră-n cap. Asta e. Ajunge. Am terminat cu asta.

S-a aplecat în față, având degetele încă lipite și coatele pe masă.

— N-are rost să înjuri, băiete. Ce-ai face dacă ți-aș spune că nu poți pleca? Știi prea multe. Asta te transformă într-o posibilă țintă. Cam ce crezi c-ar trebui să fac în legătură cu asta? Motocicletele pot fi destul de periculoase, Nick.

M-am ridicat lăsând paharul jos, pe covor.

— Nu mă mai poți amenința cu absolut nimic. Ce-aș mai avea de pierdut? Kelly este moartă, ți-amintești? Întregul meu univers încapă în două geamantane. Ce poți să faci? Să-mi sfâșii cămașa favorită?

— Ce-ai zice să te întorci înapoi la muncă? Cred că ești pregătit, nu-i așa?

M-am întors, gata de plecare.

— O să-ți eliberez azi apartamentul, dacă vrei. Oricum, momentan arată ca un grajd.

— Păstrează apartamentul. Folosește-l ca spațiu în care să te mai gândești. George era la fel de calm ca întotdeauna. Nu-i ăsta sfârșitul poveștii, băiete, crede-mă. Acum ești singur și deprimat. O să depășești faza asta.

Stăteam uitându-mă în gol la harta metroului de deasupra femeii din fața mea, care făcea același lucru cu harta de deasupra mea. În aer plutea un miros de margarină învechită, care nu-și avea nicicum locul într-o garnitură de metrou. M-am uitat în jur, dar brusc mi-am dat seama că mirosul venea cel mai probabil de la mine.

George avea dreptate. Acum eram un punct vulnerabil pentru Firmă și îmi era clar că nu m-ar fi amenințat niciodată fără rost. Și ce mama dracului? Dacă el mă voia mort, eram sigur că asta avea să se întâmple mai devreme sau mai târziu; nu aveam niciun fel de control asupra acestui fapt. Tot ceea ce puteam să fac era să-mi dau seama ce voiam eu cu adevărat să fac – și asta însemna să nu mai ajung vreodată în postura de a fi tratat ca o grămadă de rahat. Oricât de rău era să mă gândesc numai la Kelly acum, exista și un aspect pozitiv: eram liber. Ei nu puteau s-o mai folosească pentru a mă amenința în continuare. Acum urma să am o viață total diferită. Cel puțin așa văzusem în reluările serialului *Easy Rider*.

Dupont Circle se afla la câteva stații mai încolo. Oare Ezra știa că nu-i spusese adevărul și că nu mersesem la Bang Bang Bosnia? Existau o grămadă de lucruri în legătură cu care minșisem mai mult sau mai puțin sau pe care i le ascunsesem complet. Cum era și decizia mea de a renunța la muncă. Cum era și faptul că ședința de azi avea și fie ultima la care aveam să mai particip vreodată.

Mă făcea să mă întreb dacă psihiatrii te lasă să-ți verși amarul și să debitezi tot felul de prostii, doar pentru a râde pe la spate și a se amuza copios pe seama închipuirilor tale.

Sau poate că o fac numai în timp ce se delectează cu o cafea și o bucată de chec la reuniunile psihiatrilor din Viena.

După care m-am gândit: „De ce să nu mă duc?” Oricum n-aveam altceva de făcut și aveam câteva ore la dispoziție înainte de difuzarea filmului *Disparația dinozaurilor din Egipt*.

Vagonul era plin cam la un sfert din capacitate, majoritatea călătorilor fiind familii cu hărți turistice și camere digitale atârând la gât. Copiii păreau entuziasmați, iar mamele și tații, destul de mulțumiți. La naiba, de fapt asta-mi lipsea cel mai mult. George avea dreptate. Eram singur. Ceea ce nici el, nici Ezra nu înțeleseseră însă era că întotdeauna fusesem singur, până când apăruse Kelly în viața mea. Munca - prima oară ca ofițer în rândurile infanteriei, după care în trupele speciale, urmată de rahatul ăsta pe care-l făceam de câțiva ani - părea că umpluse acest gol, dar de fapt n-o făcuse niciodată. Mă ajutase doar să scap de acel sentiment de excludere pe care-l urâsem atât de mult în copilărie.

Acum? Începeam să mă simt la fel ca atunci când eram copil. Aveam aceleași sentimente de fiecare dată când zăceam pe canapea la primele ore ale dimineții, uitându-mă cum interacționează oamenii de pe ecran, cum se implică în diferite activități familiale. Până și cei din familia Simpson se bucurau de anumite privilegii pe care eu nu le aveam.

Acum mă simțeam la fel ca atunci când aveam zece ani și mă adăposteam de ploaie o zi întreagă în metrou, după care plecam scârbit acasă, acolo unde încasam câte o mamă de bătaie de la tatăl meu vitreg, numai pentru că nenorocitului pur și simplu îi făcea plăcere. N-o duceam mai bine nici dacă mama era acolo și vedea cum mă snopea în bătaie. Întotdeauna nega că s-ar fi putut întâmplă vreodată așa ceva și-mi cumpăra în compensație un baton de ciocolată Mars.

Ceea ce mă durea cel mai tare era absența altor copii cu care să mă joc. Am fost un copil care mânca gratuit în cadrul programului de protecție socială al școlii, care se îmbrăca mereu cu haine vechi și cu șosete desperechiate. Obişnuiam să-mi petrec zilele de unul singur, plimbându-mă prin împrejurimi, încercând să recuperez fisele netaxate din cabinele telefonice și așteptând ziua în care voi fi destul de mare ca să pot pleca de acasă, fără să mă caute cei de la Protecția Socială.

Acum mă întorsesem și o luasem de la zero. Fără obiectul muncii, fără Kelly, și-i mai închisesem ușa în nas și singurei

persoane cu care ar fi trebuit să vorbesc despre asta, unui psihiatru cu o vârstă matusalemică, cu părul asemănător unei căști de protecție. Oricine reușise vreodată să se apropie de mine suficient de mult pentru a-mi deveni prieten ori mi-o trăsese cândva, ori era deja mort.

M-am uitat la Baby-G și am acționat micul dansator de break-dance, de pe ecran. Cel puțin el reușea să mă fac să zâmbesc.

Am coborât la Dupont Circle și m-am învățat o vreme prin zonă încercând să dau de expoziție. Deși se presupunea că asta este locul de întâlnire al homosexualilor din Washington DC, în față n-am văzut decât niște grupuri de somalezi și de studenți de la universitate, în cele din urmă am găsit-o din întâmplare. Art Works fusese cândva un magazin de lux. Posterele dispuse pe fațada din sticlă făceau reclamă show-ului; prin spațiile rămase între ele, neacoperite, se vedeau luminile strălucitoare și o clientelă foarte arătoasă și pretențioasă care studia pereții încărcăți cu fotografii.

Am împins ușa și am intrat. Vreo două capete s-au întors pentru scurt timp spre mine. În curând subiectul principal de discuție al grupurilor adunate în Dupont Circle urma să fie mirosul puternic de margarină.

Am numărat în jur de cincisprezece persoane, îmbrăcate de parcă singurele magazine de haine pe care le cunoșteau erau Donna Karan sau Ralph Lauren. Toți aveau în mână ceva ce părea a fi un catalog scump. M-am gândit să sar peste partea cu catalogul – aveam la mine bani numai pentru ceai și câteva borcane de Branston.

Nimeni nu stătea la discuții. Cel mai tare se auzea zgomotul produs de aparatul de aer condiționat ce suflase un val de aer fierbinte către mine când trecusem pragul. La o teijghea din partea dreaptă, o femeie îmbrăcată complet în negru stătea lângă un panou unde erau afișate copiile scoase la vânzare ale unora dintre lucrările expuse. Dacă nu-ți puteai permite originalele, puteai să iei acasă un suvenir, nici asta nu prea ieftin. Pentru mine situația n-avea niciun fel de noimă. Cine ar fi cumpărat așa ceva? Fotografiile nu erau deloc vesele. Bang Bang Bosnia era o colecție de cadre mult prea reale pentru a fi

inserate în interiorul suplimentelor de duminică ale ziarelor.

Imediat, în fața ochilor mi-au apărut imagini pe care le văzusem în realitate. Oameni spânzurați de copaci bălângănindu-se în bătaia vântului. Câini sfâșiind carnea de pe oasele unui cadavru. Un grup de infanteriști sârbi care arătau de parcă veniseră direct de la asediul Stalingradului, înfășurați în cearceafuri albe pentru a se camufla în zăpadă, pe timpul luptelor date pentru fiecare clădire în parte. Fețele lor palide și trase erau acoperite cu sânge, funingine și praf de pușcă.

Ochii aveau aceeași privire în gol, de strigoi, pe care o aveau soldații aflați în prima linie începând de la Somme și până la Da Nang.

Mă întrebam ce fel de oameni sunt cei care vin să vadă tipul acesta de exponate. Suferința ridicată la rang de artă. Părea voyeuristic, aproape pervers. Ce fel de joc făcea Ezra? Asta n-avea să mă ajute. De ce-aș fi vrut să văd rahatul ăsta? Simțeam din ce în ce mai puternic valul de furie care mă cuprindea pe măsură ce avansam în galeria de artă. Cu toate astea, nu puteam să mă abțin să mă uit.

Pereții și tavanul de la Art Works erau de un alb strălucitor. Spoturi mici cu halogen erau aprinse deasupra fiecărei fotografii, a fiecărei etichete ce conținea titlul și prețul acestora. Am mers de-a lungul primului șir de fotografii, aruncând o privire rapidă fiecăreia. Sate ce arseseră până la temelie, vehicule blindate ce treceau peste cadavre. O parte dintre crime fuseseră comise de sârbi, o parte – de musulmani sau croați. Nu contase în Bosnia: toată lumea îi masacrare pe cei din tabăra adversă.

Poate că greșeam. Poate că, dacă mai multă lume ar fi venit să vadă îndeaproape toate aceste atrocități, ar fi încetat să se mai gândească la război ca la un joc PlayStation.

Al doilea șir de fotografii era intitulat simplu „Copii”. Mă gândeam că aici se găsea ceea ce Ezra dorea să vadă. Am studiat prima fotografie alb-negru, de 20 x 25, în cadrul său din plexiglas. O tânără având probabil în jur de douăzeci de ani, ținând un copil în brațe. Era întinsă în zăpadă și noroi lângă un copac de pe marginea șoselei. Era evident că fusese

împuşcată, căci de jur împrejur erau pete de sânge, iar pe scoarţa copacului se puteau vedea urmele gloanţelor trase. Avea ochii largi deschişi. Probabil că stătea jos, sprijinindu-se de copac, atunci când fusese lovită de glonţ.

Această execuţie fusese opera musulmanilor. Pe fundal era un grup de femei, unele dintre ele cu boccele în spate, ajutate de un bărbat să se urce într-un camion. Cineva desenase o săgeată, cu vopsea albă, pe scoarţa copacului, chiar deasupra petei de sânge împrăştiat şi mângălise cuvintele: „Chetnik Mama”. Este destul de greu să nu te întrebi de ce o omorâseră, ca să nu mai vorbim de faptul că se mai şi opriseră ca să scrie un mesaj. Mai rău, musulmanii nu-l omorâseră şi pe pruncul ei: lăsaseră hipotermia să le desăvârşească opera. Am rămas cu privirea aţintită asupra tinerei, uitându-mă fix în ochii ei în căutare de răspunsuri.

Oare rămăsese suficient de mult timp conştientă pentru a-şi dea seama că pruncul său avea să moară foarte curând, îndată ce îngheţul nemilos avea să se lase odată cu noaptea?

Mi-am trecut o mână prin păr şi am mirosit-o, întrebându-mă dacă mama reuşise să-i mai miroasă părul copilului atunci când era în pragul morţii, abia respirând.

M-am deplasat în jos, pe coridor, spre un loc mai retras, unde se aflau patru sau cinci cadre pe un panou. Într-o imagine cenuşie, lipsiţi de strălucire, te izbea o pată de culoare roşie.

Am rămas în faţa ei neputând să mă decid dacă ar trebui să râd sau să izbucnesc în lacrimi. Era Zina, zâmbind la aparatul foto, cu braţele deschise, etalându-şi noua geacă în timp ce mergea pe un drum noroios împreună cu un grup de femei mai în vârstă. Totul în jurul său era cenuşiu – cerul, clădirile din spatele ei, până şi bătrânele şi hainele acestora. În schimb, ea era o pată de culoare, ţipătoare, având şi nişte ochi strălucitori ce priveau direct înspre aparat, zâmbind probabil la propria reflexie în lentilele optice.

Eticheta cu titlul fotografiei suna sec: „Macul”. Fotograful era un finlandez.

Numele complet al fetei era Zina Osmanovici, iar fotografia fusese făcută atunci când ea împlinise cincisprezece ani. Două

zile mai târziu fusese ridicată de sârbi, împreună cu cei din satul ei, și ucisă în timp ce încerca să scape din mâinile acestora.

Cincisprezece ani. M-am uitat în treacăt în jos, la Baby-G.

Am încercat să n-o fac, dar n-am putut să mă abțin să nu mă întorc și să mă uit fix în ochii ei. Ultima oară când îi văzusem erau lipsiți de viață și de strălucire, ca ai unui pește mort, iar corpul ei mutilat zăcea acoperit de noroi. Îmi dădură lacrimile.

Asta fusese acum nouă ani. Ce dracu' era în neregulă cu mine? Intenționasem să merg mai departe, dar încă n-o făcusem. La final am rămas uitându-mă în gol la ea. Mă gândeam la viața ei și la a lui Kelly. Cum ar fi decurs lucrurile pentru ele? S-ar fi măritat? Ar fi ajuns să aibă propriii copii?

„Ar fi trebuit să fac ceva. Amândouă ar fi încă în viață dacă n-aș fi fost eu...”

Ce? Ce-aș fi putut să fac?

Am simțit o mână pe brațul meu.

— Nu mă mir că nu te mai poți dezlipi de fotografie, a spus o voce din spatele meu. E frumoasă, nu-i așa? A urmat un oftat. Ce n-aș da să fi făcut o asemenea fotografie... Nu-i așa, Nick Collins?

M-am răsucit și m-am trezit față în față cu un arab proaspăt bărbierit, rânjind cu cei mai albi dinți pe care i-am văzut de la ceremonia de decernare a Oscarurilor încoace.

— Jeral!

Am clătinat din cap plin de surprindere, sperând că gestul meu păruse unul de încântare. N-avea sens să pretind că nu eram cel recunoscut: petrecusem prea mult timp împreună în Bosnia.

Ne-am strâns mâinile. Avea în continuare un zâmbet larg pe față.

— Să tot fie niște ani, nu-i așa?

Jerry încă avea ceva din Omar Sharif, chiar dacă se mai îngrășase cu vreo câteva kilograme. Avea niște stropi de vopsea în păr și pe ceasul de la mână, de parcă ar fi avut o confruntare cu un trafalet.

— Nu te-ai schimbat de loc, amice. Am aruncat rapid o privire găurilor din blugii săi prespălați și cămășii negre pe care în mod clar o călcase fără să bage fierul de călcat în priză. Ca să nu mai vorbim de Țoalele tale...

Și-a trecut mâna prin părul rărit, refăcându-și cu grijă cărarea înainte de a-mi da un răspuns. Arăta de parcă ar fi vrut să spună că nici eu nu mă schimbasem, dar îi era pur și simplu peste poate să spună o minciună atât de mare. În cele din urmă și-a mai trecut o dată mâna prin par, iar expresia de pe față a devenit mai serioasă.

— Apropo, mai nou sunt Jerry. Numele arabe nu prea mai sunt digerate pe-aici de când cu 11 septembrie. Iar ceea ce se întâmplă în Lackawanna nu schimbă deloc situația...

Provenea dintr-un oraș cu industrie siderurgică aflat în partea de nord a statului New York care devenise parte integrantă a regiunii năpădite de rugină și de paragină. Părinții săi fuseseră printre sutele de emigranți veniți din Yemen să muncească în fabricile respective, care acum

probabil că trăiau din ajutorul social. În ultimele săptămâni, Lackawanna apăruse de nenumărate ori la știri. Șase emigranți din Yemen, care fuseseră arestați pentru că participaseră la o tabără de antrenament al-Qaeda în anul 2001, veneau de acolo - primii extremiști islamici „debarcați” în SUA. În locul lui, și eu mi-aș fi schimbat numele.

Îmi plăcuse Jerry de când îl cunoscusem. Avea ceva aparte care-l făcea să se deosebească de cele două categorii de ziariști pe care-i întâlnisem în Sarajevo - puștii teribiliști, care se-nvârtiseră prin toată lumea în speranța că-și vor face un nume, și jurnaliștii consacrați, cei care arareori riscau să părăsească incinta hotelului.

În noaptea în care l-am întâlnit în Sarajevo, beam o bere în barul de la Holiday Inn în așteptarea unei alte misiuni. Era singurul hotel rămas încă deschis pe durata asediului. Stăteam acolo deoarece era locul în care se adunau cei din media, încercând astfel să-mi păstrez intactă acoperirea ca jurnalist.

Jerry discuta în contradictoriu cu un grup de știriști. De-abia se întorsese din teritoriile ocupate de sârbi, în vreme ce unii dintre cei cu care se contrazicea nu călcaseră mai departe de ușa de la intrare. În fiecare dimineață, aceștia coborau la subsol, se urcau într-un transportor blindat al ONU și erau duși la cartierul general. De-acolo ridicau câte un comunicat pentru presă, cu care se întorceau înapoi la hotel, îl mai completau cu câteva citate - de obicei aparținând altor jurnaliști - și-l prezentau ca fiind făcut pe linia frontului. Jerry era unul dintre puținii pe care-i văzusem să alerge după povești adevărate.

Renunțase la dispută și venise să se așeze lângă mine la bar.

— Aștia gândesc cu dosul, omule. A dat un rând de bere germană, cunoscută drept „pipi de pisică”. Asta nu e numai un singur război - sunt sute de războaie într-unul.

M-am arătat șocat.

— Vrei să spui că există ceva și dincolo de lupta asta între sârbi și musulmani?

Pentru un american, se prindea foarte repede. S-a luminat la față.

— Un pic mai mult. Am auzit că sunt lucruri care se întâmplă între musulmani și croați și între croați și sârbi. Cât despre Mostar...

A lăsat subiectul în aer. Mă puneam la încercare.

Era rândul meu să zâmbesc.

— Împotriva celor din sud. Tuzla?

— Împotriva celor din nord, omule. După cum ți-am spus, sute. Mi-a întins mâna. Salut, eu sunt Jeral. Lucrezi pentru vreuna dintre echipele de la televiziuni?

I-am strâns mâna.

— Nick Collins. Pentru oricine are un carnet de cecuri.

Pe durata următoarelor rânduri de bere proastă descoperisem că, deși părea că este fratele mai mic al lui Omar Sharif, se născuse și crescuse în Statele Unite și nici că putea fi mai american și în gând, și în simțire. În plus, era singurul vorbitor fluent de limbă arabă pe care-l întâlnisem vreodată care nu fusese niciodată în Orientul Mijlociu. Și, pe deasupra, nu ieșise deloc din statul New York până la vârsta de nouăsprezece ani. Vorbise araba acasă împreună cu părinții săi yemeniți și câteva ore în zilele de sâmbătă, la moschee, iar engleza - la școală și în lumea în care trăia.

Art Works era ca o bibliotecă. Jerry s-a aplecat și mai mult pentru a putea vorbi în șoaptă.

— De ce ai venit aici? Ce cauți?

— Eram în trecere și am văzut afișul...

După care a intervenit un moment de pauză. Niciunul din noi nu părea să știe ce să spună mai departe. Trecuseră totuși nouă ani de atunci; iar din câte știa el fusesem în Bosnia numai pentru a face fotografii și voiam să rămână cu aceeași impresie.

De-abia așteptam să ies de acolo și speram că și el gândea la fel, însă stătea pur și simplu locului, zâmbindu-mi.

— Cu ce te mai ocupi acum? Tot cu fotografiatul?

Am clătinat din cap.

— Totul s-a schimbat, amice. În ultima perioadă, m-am ocupat de niște chestii legate de publicitate. Destul de plictisitor, dar cel puțin pot să-mi acopăr cheltuielile. Acum mi-

am luat o mică vacanță. Tu cu ce te mai ocupi? Ai vreo lucrare pe- aici?

— De fapt, sunt bune, dar nu exagerat de bune, exceptând-o pe aceea. Și-a întins degetul peste umărul meu indicând-o pe Zina. Și încă una.

Două cucoane din grupul celor îmbrăcate cu haine Donna Karan stăteau în spatele nostru, așteptând să ne mișcăm, astfel încât să poată să bifeze fotografia cu Zina în catalogul pe care-l țineau în mână. Ne-au măsurat de sus în jos, iar una din ele a pufnit ostentativ în batistă.

Disprețul lui Jerry pentru cele două era destul de fățiș, oricât ar fi încercat să-l mascheze.

— Hai Nick, vino să ne mai uităm.

— Trebuie să plec, amice, am niște treburi de rezolvat.

Trebuia să plec și să scap de el. Apartinea trecutului lui Nick Collins, iar acum eu eram Nick Stone. Dar el nu accepta un „nu” drept răspuns.

— Haide, două secunde. Țasta-i celălalt care mi-aș fi dorit să fie al meu. Chiar o să ajungă faimos cândva.

Ne-am întors la „Chetnik Mama”. A privit atent imaginea, cu o expresie plină de admirație.

O femeie trecu pe lângă noi, făcându-și vânt cu catalogul.

— Este o fotografie extraordinară. Dar nu asta o să-l facă faimos. Ci el. A bătut ușor cu degetul în pexiglas, acolo unde un bărbat ajută femeile din fundal. Știi cine-i ista? Hai, uită-te mai atent.

M-am apropiat.

Era chiar Bărbosul, puteam să jur. Aplecându-mă, i-am studiat fața, la o distanță de câțiva centimetri de ochii săi. Pielea feței era foarte fină, întinsă deasupra pomeților înalți de sub ochi. Trebuia să se mai rotunjească puțin pentru ca gulerul cămășii să-i vină perfect. Ceea ce m-a frapat cel mai tare era faptul că, deși se afla pe tărâmul morții și al distrugerii, avea unghiile perfect îngrijite, iar barba lungă și închisă la culoare era ajustată și aspectuoasă.

— Nu. M-am tras înapoi din fața cadrului. N-am idee.

— Exact. Dar într-o zi vei avea. Vor fi tot atât de multe

tricouri cu fața lui câte sunt acum cu Che Guevara. Mi-au cerut câteva fotografii să le expună aici, dar le-am tras-o. Am avut deja două expoziții pe cont propriu. Le voi da ceea ce vreau eu, ceea ce cred că este important. N-o să apar aici doar ca să umplu peretele ăsta sau celălalt.

Una dintre angajate, o femeie cu părul blond atârând peste o helancă de culoare neagră, s-a îndreptat spre noi.

— Ați putea să păstrați liniștea? Știți, imaginile de acest gen chiar merită să fie respectate.

Jerry a dat dezaprobat din cap.

— Haide, Nick, nu vrei să luăm niște aer? Am ieșit afară în soare. Jerry și-a pus o pereche de ochelari de soare imenși. Apropo, Nick, arăți ca dracu. Cu toate astea, mă bucur să te văd. Ce zici de-o bere în cinstea vremurilor de demult?

Am luat-o la stânga, ca să găsim un loc potrivit. O să beau o bere și-o să plec.

— Deci te-ai însurat. Mă uitam la verigheta de aur de pe degetul său.

Zâmbetul său ajunsese la o intensitate maximă.

— De-abia ni s-a născut o fetiță. Are trei luni. Chloë. Este cea mai frumoasă făptură pe care am văzut-o vreodată.

I-am zâmbit și eu, ușor răutăcios.

— Să-nțeleg că seamănă cu maică-sa...

— Amuzant. Dar tu?

Am negat, dând din cap. Nu doream să vorbesc despre Kelly. Asta era o problemă personală. Chiar și Ezra abia scosese de la mine versiunea prescurtată. Povestea completă rămăsese singurul lucru care-mi aparținea în totalitate.

Am intrat în barul unui designer, cu lumini difuze și banchete din piele. În curând aveam în față două Amstel, slab alcoolizate, un motiv bun ca să ne continuăm discuția. Mi-am dat seama că-mi făcea plăcere. Nu era genul de persoană pe care-mi era dat să o cunosc în mod normal: era un tip deosebit.

Avea numai douăzeci și trei de ani atunci când ne cunoscuserăm la Holiday Inn. Planul său fusese destul de simplu. Să zboare la Londra, să cumpere o cameră video Hi-8 pe lângă aparatul de fotografiat pe care-l primise la mama sa

drept cadou de absolvire, după care să facă autostopul până în Bosnia ca să facă niște fotografii care să exprime adevărul gol-goluț. Avea să vândă aceste poze, de îndată ce avea să descopere cum. După câte se părea, așa se întâmplase.

— Ți-ai trecut și Golful în palmares?

— Glumești? Cu culoarea pielii mele? Ultimul lucru de care aş avea nevoie ar fi să sfârșesc împușcat de ai noștri, știi faimoasele „focuri aliate”...

Acum, cea mai mare provocare pentru el era să găsească un echilibru între timpul dedicat muncii și cel dedicat familiei sale. I-am spus că nu eram chiar un expert în materie, dar că oricum n-avea să-i fie ușor să facă asta.

Jerry a dat aprobator din cap. Cei trei se mutaseră din Buffalo cu mai puțin de-o lună în urmă, iar Renee era foarte ocupată cu amenajarea căminului.

— Poate mai facem un copil la anu', cine știe? Și ochii i-au licărit din nou. Ar fi o treabă, Nick. O treabă bună.

A comandat altă bere și m-am trezit că fac același lucru. După care am revenit la discuția referitoare la expoziție.

— Știi ceva? Îi tremura vocea. Mi-am petrecut toată viața încercând să captez toate ororile. Am privit prin intermediul lentilelor și astfel am putut să-mi proiectez mesajul prin intermediul imaginii, dar totul s-a schimbat de când a apărut Chloë. Înțelegi ce-ți spun? Înghițea cu greu. Ca și tragedia acelei mame care încerca să-și protejeze copilul, știind că ea însăși mai avea doar câteva secunde de trăit. Sperând cu disperare că se va găsi cineva care să aibă grijă de el... Privindu-mi acum lucrările, mi se pare că apar într-o altă lumină și au un nou înțeles. Ce pierdere de... A luat o înghițitură lungă. Totu-i un mare rahat, nu-i așa?

Mi-am trecut iar mâna prin păr, după care mi-am șters fața. Am simțit o durere neașteptată în coșul pieptului și am sperat că nu se vedea. Probabil că mă simțeam exact cum arăta el; își șterse o lacrimă ce-i curgea încet pe unul din obraji.

— Ai dreptate prietene, totu-i un mare rahat.

Ne-am ridicat împreună.

— Hai la mine acasă, hai să le cunoști pe Renee și pe Chloë.

Nu stăm prea departe de-aici.

— Acum trebuie să mă scuzi, am...

N-a vrut să renunțe nici în ruptul capului.

— Hai, că am mașina chiar după colț. Mi-ar face plăcere să-ți arăt o parte din munca mea. Am realizat o mulțime de lucrări valoroase de la ultima noastră întâlnire.

Încă ezitam când am ajuns la ușă.

— Haide, omule. Hai în casă. I-am povestit lui Renee de-o sută de ori despre ziua aia... Nu m-ar ierta în veci dacă nu te-aș aduce să te vadă.

Îmi venea să-l strâng de gât, căci nu era niciun chip să-l conving să mă lase să plec.

— În plus, fac și o cafea excepțională. Am ieșit pe ușă. Nimic asemănător cu făcătura aia arăbească.

Am luat-o spre ieșirea din capitală, spre Chevy Chase, de-a lungul șoselei principale. Massachusetts Avenue ne-a condus dincolo de toate clădirile ambasadelor, iar într-un final în linie dreaptă, pe lângă un șir de blocuri de locuit, greu de descris. Până să ajungem acolo, Jerry terminase să-mi povestească că Renee era din Buffalo, nu prea departe de Lackawanna, că era editor de fotografii liber profesionist și că până nu demult stătuse în micul ei apartament deoarece el era întotdeauna mai mult plecat. Dar curând după ce se căsătoriseră venise pe lume Chloë și consideraseră că e timpul să se mute. Nu s-a deranjat să-mi spună însă de ce erau acum aici, în Washington.

Ultimul angajament pe care-l avusese fuseseră manifestările violente antiguvernamentale din Venezuela.

— Am făcut niște poze extraordinare cu protestatari care se călcau pe bombeuri cu cei din Garda Națională. Le-ai văzut în *Newsweek*?

Am întors la dreapta de-a lungul unor blocuri cu apartamente, am coborât pe o rampă și am intrat în parcare subterană. A oprit motorul și s-a întors spre mine.

— Acum nu vrei să stai acasă, Jerry? Vreau să spun că, dacă eu aș avea acum un copil, m-aș gândi că ar trebui să încetez să mă mai trambalez de colo-colo, pe unde se-ntâmplă toate nenorocirile din lume.

În loc să-mi răspundă, se juca în continuare cu un set de chei, în drum spre lift.

— Măsurile astea de securitate, spuse el. Trebuie să descui o încuietoare numai ca să dai de alta, cea de aici.

A ezitat puțin înainte să aleagă cheia cu care să deschidă liftul, dar în final am reușit să urcăm.

— Numai un etaj. Jerry zâmbea larg, plin de satisfacție, asemenea unui membru al Martorilor lui Iehova care tocmai făcuse un nou prozelit. Sper că e acasă. În condiții normale, la ora asta, o ducem pe Chloë în parc. S-a întors spre mine.

Nick... I se înmuiase vocea. Niciodată n-am reușit să-ți mulțumesc pentru ce-ai făcut atunci, când ne-am întors în Sarajevo. Mi-am repetat asta în minte de sute de ori. Vreau numai să-ți spun...

Am ridicat o mână ca să-l opresc.

— Stai liniștit, n-ai pentru ce. Asta a fost demult. Nu-ți mai bate capul cu asta.

Nu voiam să mai fiu răscolită de amintiri în acest moment. Era mult mai bine să las lucrurile așa cum erau.

A fost puțin dezamăgit, dar și puțin derutat.

— Oricum, mulțumesc. Voiam numai să-ți spun, asta-i tot.

Liftul s-a oprit; în drum spre apartament, Jerry a început să se joace iar cu cheile.

Coridorul cu pereți albi avea pe jos un covor gri, aflat într-o stare destul de bună. Locul în sine era extrem de curat. Probabil că majoritatea celor care locuiau acolo lucrau în ambasadele pe lângă care abia trecuserăm.

În momentul în care a băgat cheia în ușa cu numărul 107, am simțit un miros de proaspăt vopsit. Mi-a arătat cu degetul înspre holul de la intrare. Nu era niciun cărucior pentru copii.

— Cafea? Hai să mergem în hol. E mult prea puternic mirosul în celelalte camere. Te rog să scuzi deranjul. Știi cum e când te muți.

De fapt, nu prea știam. Nu-l minșisem pe George: toată viața mi-o petrecusem între două misiuni.

Ușile celor două dormitoare erau larg deschise. În fiecare din ele se vedea câte o saltea așezată direct pe podea și o stivă de cutii și haine.

Holul era dezolant de gol, pe un fundal alb. Încă n-avea perdele, dar fuseseră instalate un televizor, un videorecorder și o combină muzicală cu niște leduri roșii aprinse. Se părea că n-aveau de gând să păstreze vechea mochetă: aceasta era acoperită cu pete proaspete de vopsea. În rest, tot ce se mai vedea în jur făcea parte din recuzita bebelușului: un suport special pentru schimbarea scutecelor, pungi și scutece, toate învăluite în mirosul specific al pudrei de talc. În colț era un pătuț albastru având deasupra niște brațe mobile de plastic, de

care atârnav steluțe și ursuleți de pluș.

Deasupra șemineului era o întreagă expoziție cu fotografiile celor trei. Erau până și vreo două poze Polaroid ale lui Chloë singură, foarte albastră și plină de cute. Mă gândeam că erau genul de lucruri care-i fac în mod normal pe părinți mândri de odraslele lor. Probabil că fotografiile fuseseră primele lucruri pe care le despachetaseră.

A deschis o cutie ce conținea un morman de foi și de fotografii, toate păstrate cu grijă în folii de plastic.

— Ai fost destul de ocupat.

— Da, destul. Zi-mi ce crezi despre ele.

Apoi a plecat în bucătărie, lăsându-mă singur.

Chiar trecuse ceva timp de când Jerry începuse să poarte la gât cadoul primit de la mama sa, cu ocazia zilei de naștere. Acoperise tot ce avea legătură cu războaiele din Etiopia și cu taberele de refugiați din Gaza până la poza papei plângând în ceea ce arăta ca o mahala din America de Sud.

Îl auzeam pe Jerry trebăluind în bucătărie în timp ce luam fotografiile folie cu folie. Pentru a le studia în lumină.

Când s-a deschis ușița de la oficiul de servire și a apărut o tavă pe care tronau cănille cu cafeaua la filtru, am ridicat o pagină întâi, laminată, a ziarului *New York Times*.

— Fotografia asta din Sudan îți aparține?

O fetiță înfometată, toată numai piele și os, zăcea dezbrăcată în mizerie. Mai în spate se vedea un vultur care-i urmărea atent toate mișcările. Fotografia în sine n-ar fi ieșit atât de tare în evidență dacă lângă ea n-ar fi fost o reclamă la un ceas de mână Cartier, în valoare de câteva mii de dolari.

Jerry și-a băgat capul prin ușița oficiului.

— Aș vrea eu. E o fotografie a lui Kevin Carter. Tipul a murit. A câștigat un Pulitzer pentru ea.

În timp ce mă pregăteam să iau tava, s-a auzit o cheie în broască.

— S-au întors.

Pentru prima dată, a părut un pic îngrijorat.

L-am lăsat să se ocupe de familie și m-am dus spre canapea, lăsând cana de cafea pe o cutie de împachetat. Puteam să văd

ce se întâmpla pe hol.

Renee purta blugi și o haină lungă și groasă de blană sintetică de culoare albastră-verzuie. L-a îndemnat din gesturi să nu facă gălăgie când s-a dus s-o sărute. Chloë dormea. În timp ce Jerry s-a apucat să desfacă hamurile copilului din cărucior, ea și-a dat jos haina și s-a îndreptat spre mine. A zâmbit larg și mi-a vorbit fără să ridice însă vocea deloc.

— Salut! Avea o față plăcută, veselă; era micuță de statură și slăbuță. Părul său castaniu era prins la baza gâtului și nu era machiată. Eu sunt Renee.

Mi-a întins mâna. Avea o mână moale pătată cu vopsea.

Speram că mirosul de vopsea anihilase damful de margarină pe care-l emanam. I-am zâmbit la rîndul meu.

— Știu, mi-a spus totul despre tine. Era o replică banală, dar nu știam ce altceva să spun în situații de genul ăsta. Eu sunt Nick.

— Și eu știu totul despre tine. Tipul care i-a salvat lui Jerry viața în Bosnia.

M-a condus plină de mândrie spre pătuțul în care Jerry lăsase cu grijă bebelușul după care dispăruse înapoi în bucătărie.

— Iar ea este Chloë.

M-am uitat în pătuț, dar n-am reușit să văd prea mult. Fetița purta o căciuliță de lână și era acoperită cu plapuma până la ochi. Durerea din piept îmi dispăruse în timp ce ne apropiam de ea. Acum fusese înlocuită de un sentiment diferit. Poate că era vorba de gelozie. Aveau tot ceea ce credeam că-mi doream și eu. Se părea că era cazul să șoptesc ceva adecvat.

— Chiar este frumoasă, nu-i așa?

Renee s-a aplecat deasupra pătuțului, cu ochii fixați asupra feței somnoroase.

— Nu-i așa că-i o scumpă?

Ne-am așezat ca să ne bem cafeaua, ea cerându-și scuze pentru deranjul din casă.

— Ne-am tot zis că trebuie să ne luăm o masă.

M-am gândit c-ar fi mai bine să mai fac un efort înainte de a profita de prima ocazie de a fugi. Am gesticulat expresiv spre cutia de ambalaj și am zâmbit.

— În ultimul loc în care m-am mutat, aveam și eu una ca asta. În cele din urmă ajunsese să-mi placă.

Jerry ni s-a alăturat cu o altă cană în mână.

— Și ce părere aveți despre Washington DC? am întrebat. Este puțin diferit față de Buffalo...

— Este destul de bine. Nu părea prea convinsă. Poate că într-o lună sau două vom aranja totul pe-aici, iar Jerry va obține slujba pe care și-o dorește la *Washington Post*.

Apoi mi-a întins o cafea fără zahăr. Începuse să-i tremure buza.

În aer tensiunea își făcea simțită prezența.

— Dar înainte de asta, are de gând să mai meargă într-o altă călătorie nebunească...

Jerry făcea tot ce putea ca să-i evite privirea.

Indiferent de ceea ce se întâmpla aici, nu doream să mă bag în niciun fel. Asta era șansa mea.

— Vă rog să mă scuzați. Am sorbit puțin din cafea, după care am pus cana jos. Era prea fierbinte. Acum chiar trebuie să plec. Eram deja presat de timp atunci când l-am întâlnit pe Jerry din întâmplare.

El era însă de altă părere.

— Haide Nick, mai stai puțin. În curând Chloë se va trezi și poate că vom putea merge undeva să mâncăm.

— Nu, chiar trebuie...

Renee se uită la mine.

— Te-am făcut să te simți în plus.

— Nu, nu. Nici gând. Speram că părusem mai convingător pentru ei decât eram pentru mine însumi. Chiar trebuie să plec. Intrasem în galerie doar pentru vreo cinci minute, ca să arunc o privire. O să iau metroul, așa că totul e în regulă.

Nici măcar nu știam unde este metroul, dar oricum nu mai conta.

Jerry m-a bătut pe braț încurajator.

— Cel puțin lasă-mă să te conduc până-n stație.

N-aveam altă alternativă: nu voiam să stau acolo toată ziua și să mă contrazic. Mi-am luat rămas-bun de la Renee, după care am ieșit împreună cu el.

Jerry s-a tot scuzat în lift.

— Îmi pare rău că s-a întâmplat așa. Lucrurile s-au complicat foarte mult de când ne-am mutat...

Am dat aprobator din cap, nedorind să mă implic în niciun fel. Chiar nu mă interesau dedesubturile vieții lor de familie.

— Renee are dreptate, continuă el. Am o groază de responsabilități acum. Voi merge și voi lucra pentru *Post*. A făcut o pauză, ușor timorat. Singura problemă este că încă nu m-am dus să-mi depun o cerere de angajare. Mai este un singur lucru pe care vreau să-l mai fac înainte de a fotografia numai imagini idilice pentru tot restul vieții.

Am zâmbit la gândul că l-aș putea vedea umblând de colo-colo la nu știu ce spectacol, încercând să transmită un mesaj anume prin intermediul imaginii.

Liftul s-a oprit în hol. Am mers pe jos până-n stradă, după care am luat-o la stânga. Se părea că Jerry știe încotro merge. Arăta puțin mai relaxat acum.

— Ia aminte, Nick. Știu că nu vrei să auzi asta, dar chiar vreau să-ți mulțumesc pentru tot ce-ai făcut pentru mine în 1994. Eram tânăr și n-aveam idee ce se întâmplă cu adevărat; a fost curată nebunie. Dacă nenorociții aia de sârbi...

De astă dată mi-am ales cu mai mare grijă vorbele, pentru a fi sigur că mă fac înțeleș.

— Sunt fericit că ești în viață, că ai o familie minunată și că până la urmă toate lucrurile s-au rezolvat de la sine.

— Știu, dar acum trebuie să fac totuși acest ultim lucru. Avea din nou acea privire de membru al Martorilor lui Iehova. Și nu oriunde, ci în Irak.

— Irak?

— E vorba de o ultimă fotografie. Fotografia vieții mele. Îți aduci aminte de tipul ăla...

M-am trezit că trângănesc moralizator:

— Cum crezi că se vor simți ele când vei sfârși cu un glonț în cap? Ori decapitat în direct pentru ca Renee să poată să te privească? Trebuie să fii acolo, cu ele tot timpul, trebuie să ai grijă de ele în permanență, crede-mă, căci niciodată nu vei aprecia ceea ce ai până când vei pierde totul. Am tras adânc

aer în piept încercând să mă calmez și să cobor tonul. Dă-o dracului, Jerry, dovedește că ai creier în capul ăla. Ai tot ce vrei. De ce ai vrea să pierzi totul?

Jerry și-a ferit privirea.

— Ai dreptate, omule. Dar asta nu este Bang Bang. Asta echivalează cu fotografia lui Che Guevara făcută de Korda, cu fotografia președintelui Mao făcută de Hou Bo. Știi, individul aplecat asupra lui „Chetnik Mama” – vreau ca poza pe care i-o fac să apară pe coperta revistei *Time*.

Am fost nevoit să ridic vocea pentru a putea acoperi zumzetul traficului.

— Ce face tipul ăsta în Irak?

Începusem să traversăm pe la o intersecție.

— Nu este încă acolo - va ajunge în Bagdad joia asta și va sta aproape o săptămână. Se duce acolo pentru a trage un semnal de alarmă irakienilor. Susține că sunniții și șiiții trebuie să se unească, pentru a începe să-și controleze propriul destin. Crede-mă, Nick, acest individ este pe cale de a deveni replica islamului la curentul Mahatma Gandhi.

— Cum îl cheamă?

— Hasan Nuhanovici. Este preot. Până și sârbii erau îngrijați din cauza lui. A supraviețuit întregului fenomen Bosnia și încă o face, de parcă plutește pe deasupra tuturor. Numai că o grămadă de grupări, aparținând ambelor tabere, ghidate de principiul „dă-i războiului o șansă”, îl vor mort. Lencurcă foarte tare afacerile.

Am ridicat din umeri, nedumerit.

— Tot nu-l știu.

— Exact! a exclamat Jerry. Asta-i tot șpilul. Se ferește de publicitate. Nu e adeptul cultului personalității. Și totuși mesajul său este consistent, fapt ce mă face să cred că aceasta ar fi fotografia cea mai potrivită ca să apară în prim-plan în întreaga lume. Știi că s-a dus în Pakistan și a inițiat boicotarea companiei Coca-Cola? Problema este că, tot făcând lucruri de genul acesta, n-o s-o mai ducă mult. Trebuie să mă mișc repede. Am încercat să-i dau de urmă în Bosnia, dar ar fi fost mai simplu să-ți aranjezi să ieși la ceai cu Karadici. În Bagdad nu mă voi mai izbi de atât de multe uși închise. M-a apucat de mână. O ultimă fotografie, Nick, asta-i tot ce vreau să fac. Știu că Renee se opune cu înverșunare, dar la urma urmei nu e o fotografie făcută în linia întâi. Fotografia conducătorului Mao a fost făcută pe o plajă, a lui Nuhanovici poate fi făcută pe

malurile Tigrului. Nu există nicio problemă, niciun pericol. E ca o plimbare în parc.

Voiam să-i spun că-mi dădeam seama că-mi îndrugă verzi și uscate pentru a-și susține ideea. Dar mă interesa totuși Nuhanovici. Există tot felul de lucruri pe care nu le poți uita, indiferent de cât de mult încerci să le lași deoparte, iar imaginea acestuia, în fața lui Mladici, la fabrica de ciment, era una dintre acestea.

— Și ce-a făcut acest individ ca să se facă remarcat în Bosnia?

— Există povești uimitoare care circulă în legătură cu acest subiect. Am auzit că a reușit să oprească un masacru, undeva într-un loc la nord de Sarajevo. De fapt, i s-a opus fătîș lui Mladici. S-ar părea că nimeni nu știe ce i-a spus, dar se știe că l-a lăsat pe Mladici fără replică. Astfel a eliberat un grup numeros de prizonieri.

— Ce s-a întîmplat cu Mladici? Încercam să nu par prea interesat de soarta liderului musulman. Au reușit să-l captureze în cele din urmă? Am pierdut șirul evenimentelor derulate acolo.

— Nu, încă e liber. Ultima oară am auzit că era ținut prizonier într-o mănăstire din Muntenegru. Este numai un zvon, dar am auzit că din cauza englezilor ajunsese la atâtica - mi-a arătat explicit cea mai mică distanță posibilă între degetul mare și arătător - de a fi omorât în timpul războiului. Ar fi fost ceva, nu? Dar ține cont - Curtea Internațională era în curs de instituire la Haga și aveau nevoie de câteva nume sonore în boxa acuzaților. Astfel, toată lumea putea să vadă că se făcuse dreptate după război. Toată lumea avea să fie fericită - exceptându-i pe musulmanii din Bosnia, desigur.

M-am gândit la Zina. Nu uitasem niciodată expresia de pe fața ei în timp ce-mi poza, la numai cincisprezece ani, îndrăznind să viseze pentru o fracțiune de secundă că este Kate Moss. După care m-am gândit la ea și la miile care muriseră asemenea ei, doar ca să se considere că se făcuse dreptate. Ei bine, nu era exact felul meu de-a face dreptate, dar oricum acum nu era nici timpul, nici locul... La naiba, și ce

dacă? Asta a fost acum mai mult de zece ani. Totul este istorie acum.

Ne-am oprit lângă chioșcul de ziare din afara stației de metrou.

— Succes, amice! Sper că-ți vei face fotografia mult dorită, iar atunci când se va instaura pacea mondială, te voi face direct responsabil pentru asta.

I-am întins mâna pentru a-mi lua rămas-bun.

A ezitat.

— Știi ceva? De ce nu vii cu mine?

Făcea tot ce-i stătea în putere să mă facă să cred că ideea îi venise pe moment.

— Nu, prietene. Nu vreau să fac genul ăsta de...

— Haide. O să stăm acolo cel mult o săptămână.

I-am întins din nou mâna, și de data asta mi-a întins-o și el.

— Trebuie să plec, amice. Sper că le vei rezolva pe toate.

— Aș putea s-o fac numai însoțit de un alb, Nick. S-a uitat direct în ochii mei și mi-a luat mâna între mâinile sale. Gândește-te la asta. Promite-mi măcar atât. Sâmbătă voi pleca la Londra, căci am o afacere în derulare cu *Sunday Telegraph*. După care, marți voi porni spre Bagdad.

În cele din urmă mi-a dat drumul la mână și a scos o carte de vizită și ceva de scris.

— Nu mă înțelege greșit, Nick, îți ofer o slujbă. Ce zici de zece procente și acoperirea tuturor cheltuielilor?

Nu voiam banii lui. N-aveam nevoie de banii nimănui. Nu era ca atunci când aveam de plătit taxe școlare.

Mi-a dat stiloul și o altă carte de vizită pe care i-am scris numărul meu de mobil.

— Fii atent, i-am spus în timp ce-i dădeam înapoi stiloul și cartea de vizită. Ai aici numărul meu, dar numai ca să mă suni să mai bem o bere împreună când te întorci.

M-am întors ca să intru la metrou, căutând niște monede în buzunar pentru a-mi cumpăra un bilet.

A strigat iar după mine.

— Te mai gândești?

I-am făcut cu mâna exact când treceam de bariera de acces.

Metroul rula lin pe sub Washington, iar în vagon, în afară de mine, se mai aflau și alte douăzeci de persoane. Se părea că Bărbosul străbătuse o cale lungă de la episodul cu fabrica de ciment. Pentru el viața mersese mai departe, dar oare se întâmplase și pentru mine același lucru? Pentru Zina și pentru alți bieți nenorociți care fuseseră secerați de haidamacii lui Mladici în mod sigur nu.

Nu recunoscusem niciodată asta în fața lui Ezra, dar încă mă mai simțeam vinovat când mă gândeam la acea zi. Ce s-ar fi întâmplat dacă aș fi chemat mai devreme avionul de luptă? Poate că Sarajevo anulase decizia de atac cu un minut sau două înainte ca eu să acționez în cele din urmă fatidicul buton. Poate că, dacă n-aș fi amânat, Paveway-ul ar fi fost lansat. Ar fi murit niște musulmani, dar mult mai mulți ar fi supraviețuit. Zina ar fi putut să facă parte dintre ei.

La dracu', după cum continuam să-i spun lui Ezra, totul era istorie acum. Și dacă tot vorbim de istorie, s-ar putea ca Bărbosul să fi contat în vreun fel, dar la fel de bine curând putea să fie ucis. Vezi ce s-a întâmplat cu Gandhi. Speram că Jerry va face acea fotografie memorabilă: s-ar fi putut să fie ultimul care să o facă.

Am coborât la Georgetown și am luat liftul către inima Fortăreței Americii. Oriunde te întorceai dădeai de bariere și de polițiști.

Magazinul englezesc de lângă mall era în mod normal la cinci minute de mers pe jos, dar astăzi mi-a luat cel puțin zece. Mi-am făcut un adevărat stoc de ceai Yorkshire, două borcane mari de Branston, pâine și ultimele patru bucăți de Cracker Barrel Cheddar, după care m-am îndreptat direct spre stație.

Am coborât la Crystal City. Sentimentul de prăbușire revenise și-l simțeam până în străfundurile stomacului. Știam cum avea să decurgă restul zilei și chiar și ziua următoare. Ore nesfârșite în fața televizorului, cu un borcan de Branston în

brațe și o cană de ceai tare în mână, gândindu-mă când dracu' o să cumpăr motocicleta pe bune și o să mă car de aici. George intenționa să mă lase să mai folosesc apartamentul, dar numai până când avea să fie în toane mai rele și se va decide să mă arunce afară. Trebuia să plec de acolo cât mai curând.

Deodată, a-nceput să sune telefonul mobil. Numai trei persoane știau numărul, și chiar nu așteptam niciun telefon de la niciunul dintre ei. Am lăsat jos sacoșa și am ridicat clapeta de la buzunarul jachetei pentru a scoate telefonul. M-am uitat pe ecran: număr secret.

Putea să fie George care se răzgândise și voia să-mi spună să eliberez apartamentul. Poate că Ezra dorea să replanifice următoarea noastră ședință. Putea fi un apel interesant. Nu, i se spusese deja că aruncasem la coș oferta lui George și, implicit, ajutorul său. Așadar, poate voia să se convingă că nu înghițisem toată farmacia și nu aveam de gând să sar de pe podul Arlington Memorial. Speram din tot sufletul să nu fie Jerry.

— Nick? Era o voce de femeie.

— Da?

— Sunt Renee. Soția lui Jerry...

Era și mai nasol.

— Bună - ce-ai mai făcut de-o oră încoace?

A râs ușor jenată, după care, serioasă, a trecut la subiect.

— Jerry nu știe că te-am sunat. E ocupat cu vopsitul bucătăriei. Putem să ne întâlnim? Trebuie să vorbesc neapărat cu tine.

— Despre ce anume?

— O să-ți spun când ne-ntâlnim. Mă duc chiar acum la Costco, la Crystal City. Știi unde este?

Era la o azvârlitură de băț de apartamentul meu.

— Nu, dar o să iau metroul.

Îmi explica acum cum să ajung acolo din stația de metrou, dar n-o ascultam. Singurul lucru la care mă puteam gândi era că, fără să-mi dau seama, acceptasem.

— O să ajung acolo în patruzeci de minute. Deci ne-ntâlnim într-o oră. O să te aștept afară. E foarte important pentru

mine.

— OK.

— Mulțumesc, Nick. Mulțumesc...

Mi-am pus telefonul înapoi în buzunar și m-am îndreptat direct spre apartament. Despre ce naiba putea să fie vorba? Presupuneam că o să aflu destul de curând.

Am ajuns devreme la Costco și m-am așezat pe o bancă afară, la intrare, lângă automatele de cafea. Pentagonul se afla la câțiva pași, astfel că-n întreaga zonă mișunau militari în uniformă de camuflaj, având ținuta de instrucție proaspăt scrobită și călcată și coșuri de cumpărături în mâini în locul armelor automate M-16. Totul arăta la fel ca în cel mai mare Naafi⁵ din lume.

N-am văzut-o când a sosit, dar după aproximativ douăzeci și cinci de minute Renee se apropia de mine. Chloë era atârnată într-un harnașament care se purta în față, învelită de jur împrejur în haina mamei.

M-am ridicat în picioare.

— Bună.

— Ai ajuns greu?

— Nu, deloc.

Chloë dormea, cu capul lăsat într-o parte, și-i curgea salivă din gură. Capetele bebelușilor n-ar trebui să se sprijine de ceva? La dracu', ce se întâmpla cu mine? Mă transformam într-o bunică nemțoaică.

— Nick, n-am prea mult timp la dispoziție. Te deranjează dacă-mi fac cumpărăturile și vorbim în același timp? Nu vreau ca Jerry să vadă că întârzii și să se îngrijoreze.

A luat un cărucior și am intrat. Capul lui Chloë se bălăngănea dintr-o parte în alta, dar micuța nu se trezea. Renee încă nu știa cum erau dispuse raioanele, dar în curând avea să arunce în cărucior scutece, loțiuni pentru bebeluși, pungi de fructe. N-avea un plan de cumpărături propriu-zis. Arunca la întâmplare în cărucior ce vedea și credea că-i trebuie. Genul ăsta de-a face piața mi-era foarte familiar.

— Jerry mi-a spus că te-a rugat să mergeți împreună la

⁵ Magazin destinat personalului din forțele armate britanice (n.tr.)

Bagdad, săptămâna viitoare.

— Se pare că este foarte pornit în privința acestui individ, dar eu nu pot să merg.

A mai pus în coș un pachet cu șase conserve de ton.

— I-a intrat în cap că asta ar putea să fie ultima lui șansă de a mai face o fotografie memorabilă. E ca și cum ar percepe *Washington Post* ca fiind capătul carierei sale. A continuat să se deplaseze pe culoarul dintre rafturi. Nick, problema este că eu vreau să rămână aici, să zugrăvim apartamentul și să stea cu mine și cu Chloë, ca orice cap de familie. În același timp însă nu vreau să considere că-i stau în cale. Și-a ridicat privirea și a zâmbit în ciuda situației dificile.

Nu eram deloc în apele mele. Problema asta trebuia să rămână numai între ei doi. Era problema lor, nu a mea.

— Știu că pare un tip foarte șmecher și sigur pe sine, dar în realitate este incredibil de vulnerabil. Nebunia asta legată de Nuhanovici îl face să nu mai gândească limpede. Nu mă pot abține să nu mi-o închipui pe Chloë rămânând orfană. Mă trezesc noaptea și... Căruciorul era deja plin. Își trase nasul. Era cât pe ce să izbucnească în lacrimi. Îl iubesc, dar... S-a oprit și s-a uitat fix înainte. Am aceste gânduri, înțelegeți...

— Ce vrei și spui?

— Du-te cu el!

Am privit-o în ochi, încercând să răzbat prin perdeaua de lacrimi.

— Nu știu ce ți-a spus el, dar nu mă mai ocup cu genul ăsta de activități de multă vreme.

A zâmbit cu subînțeles în timp ce o lacrimă-i cădea pe căciulița lui Chloë.

— O, haide, haide. Jerry mi-a povestit de un milion de ori despre tipul care i-a salvat viața în Bosnia, și sunt foarte sigură că nu e genul care să laude pe cineva în mod gratuit.

— Am ieșit de mult din branșă.

— Dacă e nevoie, pot să te și implor...

Am ridicat o mână ca s-o opresc.

Mi-a atins mâna.

— Îmi pare rău, Nick. Nu e drept din partea mea. Dar îmi ies

din minți. Astăzi, când ai apărut, mă gândeam că, ei bine, poate...

A mângâiat-o pe Chloë pe cap în timp ce-mi căuta privirea.

— Îl cred: aceasta va fi ultima lui escapadă de acest gen. Dar îl vreau înapoi teafăr și nevătămat.

Am trecut prin pasajul subteran, destinat zonei comerciale, de la stația de metrou Crystal City, și am ieșit pe cealaltă parte. Chiar în față era un complex de beton, format din cinci imobile, înalte și cenușii, pe care încă le numeam „acasă”. Erau atât de cenușii și de monotone, de parcă erau decupate dintr-o suburbie a orașului Sarajevo, ceea ce explica probabil de ce portăreasa blocului meu era o bosniacă.

Oferta lui Jerry mă răscolise și mă pusese pe gânduri și toate mi se-nvârtteau în cap ca-ntr-o mașină de spălat umplută până la refuz. În general, omul regretă mai degrabă ceea ce nu face decât ceea ce face. Poate că acum mă aflu într-o astfel de situație. Dar încă o dată, totul putea să se sfârșească într-un fiasco total. Știam care era cel mai bun lucru de făcut. Să mă duc să-mi cumpăr o motocicletă, să-mi împachetez lucrurile și să mă-ndrept dracului spre sud. Cel puțin aş avea parte de puțin soare.

Am intrat în lift. Și totuși, ar fi o chestie să mai am parte de puțină acțiune, nu-i așa? La urma urmei, n-aș fi decât ajutorul unui fotograf, în drum spre hotelul acestui ayatollah.

Odată ajuns în apartament, am pus niște pâine în prăjitor, am tăiat o bucățică din Cracker Barrel și mi-am făcut o cană mare de ceai. N-o să se-ntâmples nimic dacă o să fac câteva verificări cu privire la Jerry, în cazul în care aveam să mă mai întâlnesc vreodată cu el. Știam numai ce-mi spusese, dar vorbele n-aveau nicio valoare. M-am uitat la Baby-G - 15.14. Era aproape timpul pentru talk-show-urile de după-amiază, dar pentru prima oară după mult timp începeam să simt că aveam ceva mai bun de făcut.

Eram deja conectat la internet când am luat prima îmbucătură de pâine prăjită cu brânză și inițiasem o căutare pe Google despre „Jeral al-Hadi”. Au reieșit 418 rezultate. Adăugarea unei fotografii la această căutare a redus numărul la 202. Câteva dintre primele site-uri păreau să susțină ceea

ce-mi spusese despre el și despre viața sa, din momentul în care ne întâlniserăm ultima oară. Aș fi revenit la acestea dacă toate celelalte n-ar fi dus nicăieri, dar cel puțin până acum îmi era de-ajuns să știu că, pentru Jerry, viața profesională o luase pe o pantă ascendentă impresionantă, începând cu evenimentele din Bosnia. Lucrările sale apăruseră în *Time* și în *Newsweek* și ratase la mustață nominalizarea la premiul Pulitzer în 2001 pentru reportajele sale fotografice din Zona Zero, din New York.

Am luat o înghițitură sănătoasă din cana de ceai. Era păcat că nu puteam să fac asta în mod oficial, folosind facilitățile de la Hot Black. M-aș fi putut conecta direct la Intelink și aș fi obținut o grămadă de date, mult mai rapid. Totodată, mi-am dat seama cât de multe date se pot descoperi despre cineva după numai o oră sau două de navigat pe internet.

Am mai făcut o nouă căutare pe Google, de astă dată pentru „identificare de persoane + SUA”. Ceea ce căutam era o companie care se ocupa cu verificarea numerelor de asigurări sociale, a ultimelor adrese, chiar și a numelui și a numerelor de telefon ale vecinilor, în oricare dintre cele cincizeci de state. Primul link pe care l-am accesat părea perfect. Am introdus numele și statul din care provenea Jerry în pagina de prezentare și am obținut imediat o listă de adrese, unde probabil că locuise de-a lungul ultimilor zece ani. Îi dădea până și vârstă, treizeci și trei de ani. Am intrat iar pe cea mai recentă adresă, din Buffalo, și mi-a dat și un număr de telefon. Nu m-a surprins că n-am găsit la începutul listei adresa lor din Washington DC: de-abia se mutaseră, iar baza de date nu fusese actualizată atât de rapid.

Până acum totul părea în regulă, dar mai erau o grămadă de chestii pe care puteam să le descopăr. Și de ce nu? Erau oferte pentru diferite servicii, plecând de la niște date elementare pentru numai 39,95 de dolari, până la informații mult mai detaliate ce culminau cu cazierul individului, taxate cu 295 de dolari. Cu cât era mai cuprinzătoare căutarea, cu atât dura mai mult. Am verificat timpii de primire a informațiilor solicitate și m-am înscris la cel mai bun pe care-l puteam obține: căutarea

unor informații destul de avansate, pentru 59,95 de dolari, ceea ce părea destul de acceptabil pentru mine.

Îți promiteau orice fel de informații, de la posibile parteneriate la proceduri de falimentare, de la bunurile aflate în posesie la datele din cazier. De fapt totul, exceptând numărul de la pantofi.

Mi-am trecut numărul cărții de credit și celelalte detalii solicitate, am ales un nume ca beneficiar al informațiilor și o parolă, după care mi s-a comunicat să-mi verific e-mailul peste două ore. Iar apoi, pentru alți 19,95 de dolari, am accesat serviciul de evidență matrimonială, sugerând că ar trebui să se înceapă căutarea în Buffalo.

După asta, am inițiat o verificare de nume pentru Renee al-Hadi, dar fără rezultat. Unele state aveau baze de date ale persoanelor căsătorite ce puteau fi accesate în direct. Am încercat prin toate acestea să găsesc răspunsuri referitoare la familia al-Hadi, în timp ce așteptam să primesc informațiile pentru care plătisem deja, incluzând și statul Nevada. Din păcate, nu fugiseră la Las Vegas să fie căsătoriți de un pseudo-Elvis la un motel deochiat. Păcat, căci asta chiar ar fi fost distractiv. N-aveam altceva de făcut decât să aștept să-mi parvină datele disponibile în statul New York și să aflu ceea ce doream de acolo.

M-am conectat la site-ul privitor la datele de naștere, *anybirthday.com*, și am introdus la nume Chloë al-Hadi. Era înregistrat! numai o persoană, a cărei dată de naștere era pe 9 mai 2003.

Doream, dacă era posibil, să găsesc ceva care să-mi facă legătura dintre Jerry și actuala lor adresă. Mai mult ca sigur, bazele de date privind posturile telefonice erau actualizate.

Am intrat pe *anywho.com* și am introdus numărul de pe cartea de vizită. Fără nicio problemă, drept răspuns s-a afișat adresa noului apartament.

Următoare căutare de pe Google a fost cea legată de „cunoașterea de persoane de sex opus + verificarea datelor personale”. Am găsit o altă companie de căutare, de astă dată una dintre cele care te ajută să verifici persoanele pe care le

poți întâlni, probabil genul de cunoștințe via internet. Se părea că în acest joc al întâlnirilor este foarte util să fii precaut, așa cum fusesem în cadrul activităților pe care le desfășurasem eu în trecut. Voiam să analizez problema din toate unghiurile, iar dacă rezultatele nu erau corelate, trebuia să știu din ce motiv.

Pentru moment, n-aveam nimic de făcut decât să aștept, ceea ce-mi dădea răgazul necesar să mă mai ocup și de mine. M-am dus la bucătărie, de unde am mai luat niște felii de pâine prăjită cu brânză. Nu era altceva decât cea mai elementară metodă de a mă hrăni, dar mă simțeam bine că, în cele din urmă, făceam ceva familiar. Era mult mai bine decât să-mi explorez subconștientul în biroul lui Ezra așa cum o făceam de trei ani încoace, sau să-i urmăresc pe alții făcând acest lucru la emisiunea *Gerald Rivera*, și eram absolut convins de asta.

Numai atunci când am simțit mirosul de brânză topindu-se între felii am început să mă întreb ce dracu' făceam de fapt. Nu era vorba de faptul că aveam de gând să merg cu el, nu-i așa? Îl verificam numai pentru că pur și simplu nu mai aveam încredere în nimeni.

Având în față o cană de ceai tare și proaspăt, m-am reîntors la internet. Am intrat prin Google pe un site referitor la colegii de clasă, intitulat *classmates.com*. M-am înregistrat ca Rățoiul Donald și am încercat același lucru pentru o adresă de e-mail de pe Hotmail. Se părea însă că alți un milion de utilizatori avuseseră această idee înaintea mea, astfel că am născocit altceva asemănător și am obținut acces instantaneu și gratuit la site. Se pare că erau treizeci și trei de școli în Lackawanna, de la Baker Victory High la Wison Elementary. Presupunând că Jerry se născuse în 1971, le-am parcurs pe toate sistematic, plecând de la grădinițele din 1975, până la liceele din 1990.

În numai douăzeci de minute am avut un răspuns. Jeral al-Hadi absolvise Victory Academy, site-ul școlii oferind o listă de douăzeci și trei de colegi de clasă, completată cu adresele de e-mail ale acestora. Cu toții doreau să țină legătura în acest fel, prezentându-și noile fotografii ale copiilor și spunând tuturor cât de bine ajunseseră. Dacă era necesar, puteam fie să le trimit câte un e-mail, fie să mă întorc la site-ul *anywho.com* pentru a le descoperi numerele de telefon.

După aceea mi-am aruncat ochii asupra listei celor înregistrați cu delictе sexuale în statul New York și în statele învecinate, un serviciu oferit în direct, în conformitate cu prevederile „Legii Megan”⁶. Jerry era curat, având o pagină albă. Rămânea-n picioare povestea sa privind mutarea relativ recentă în Washington DC? Și când anume se mutase?

Oricum, ce relevanță aveau toate astea? Știam care-i răspunsul, desigur, dar încercam să-l evit, sperând că voi găsi ceva care să mă determine să nu merg cu el.

Am stat și m-am gândit puțin. Eram sigur că văzusem un videorecorder în apartamentul său. Am accesat *infospace.com*

⁶ Prin această lege se prevede că, în cazul persoanelor acuzate de delictе sexuale, comunitatea în care acestea locuiesc va fi anunțată de prezența lor. (n. red.)

și am intrat pe linkul numit „lângă o adresă”. Am tastat „centru de închiriere casete video”, urmat de adresa lui Jerry. Video Stock era cel mai apropiat loc de unde putea închiria casete video, situat la numai 300 de metri distanță. M-am întors pe Google și am introdus „Video Stock + DC”. Erau douăzeci și patru de filiale. Am luat telefonul și am sunat la cea care părea a fi cea mai îndepărtată.

Mi-a răspuns un tânăr.

— Video Stock, sunt Phil, cu ce vă pot fi de folos?

I-am vorbit cu cea mai prietenoasă voce posibilă.

— Salutare, Phil, iată despre ce-i vorba. Cineva din centrul vostru mi-a fost de mare ajutor, acum câteva zile. O servire fantastică. Un tip înăltuț, șaten?

— Sunt destui printre noi care corespund descrierii.

— Ei bine, știi, vreau să-i scriu managerului despre asta. În ziua de azi nu prea ai parte de așa servicii de calitate. Cum îl cheamă pe șeful vostru?

— Mike Mills.

— Grozav. Ia ascultă, aș putea să scriu și la sediul vostru central. Care este numărul filialei voastre?

— O sută treizeci și șase.

— Nemaipomenit. Iar tu ești Phil, nu-i așa?

— Corect.

— OK, mulțumesc, Phil, mi-ai fost de un real folos. Ai grijă de tine.

Am închis și am sunat din nou la centrul de închirieri de lângă Jerry.

— Video Stock, sunt Steffi, cu ce vă pot ajuta?

— Bună Steffi, Mike Mills la telefon. Sunt managerul de la Renton, filiala numărul o sută treizeci și șase. Am nevoie de ajutorul tău. Rețeaua noastră de calculatoare este la pământ, și unul dintre clienții noștri este aici și vrea să închirieze ceva, dar nu are cardul de client la el. Pentru început, ai putea să-i verifici datele personale?

— Desigur. Dați-i drumul.

I-am dat numele și adresa lui Jerry, iar Steffi le-a verificat în calculator.

— Da, l-am găsit. După care, fără ca măcar să o întreb, mi-a dat numărul său de cont.

— Nu-i niciun fel de problemă? N-a întârziat cu aducerea casetelor?

— Nu.

— Când și-a deschis contul la noi?

— În septembrie.

— Septembrie acesta, care de-abia a trecut?

— Da.

În timp ce-mi făceam numărul, mă gândeam că aş putea să-mi forţez norocul.

— OK, o să-l înregistrez aici, de mâna, şi o să-l transcriu în baza de date când vom avea iar calculatoarele în funcţiune. Vrea să plătească cu cardul pe care-l foloseşte la voi – hei, o clipă, oameni buni! —, scuză-mă, Steffi, trebuie să fac faţă unei întregi turme de clienţi nerăbdători. Poţi să-mi citeşti numărul cărţii de credit şi data expirării?

Şi a făcut-o. Veriga cea mai slabă din orice sistem de securitate este întotdeauna o fiinţă umană.

Se putea să nu mai fie chiar atât de uşor cu următoarea informaţie de care aveam nevoie. Voiam să ştiu dacă Jerry era proprietarul Jeep-ului, dar nu-i ştiam numărul de înmatriculare: tot ceea ce ştiam era faptul că acel Cherokee arăta ca şi cum ar fi avut vreo trei ani vechime. Nu puteam să sun pur şi simplu la Departamentul de Vehicule Motorizate. Sau cel puţin nu în mod direct.

Am intrat pe alte două site-uri, *docusearch.com* şi *akiba.com*, dar verificarea unei plăcuţe de înmatriculare ar fi durat o zi întreagă. M-am reorientat spre site-ul Departamentului pentru Autovehicule, deschis pentru Washington DC, unde am verificat ce criterii aveau pentru furnizarea de informaţii. Protejau intimitatea individului respectând îndeaproape Legea pentru protecţia confidenţialităţii datelor şoferilor. Aşadar, aveau să elibereze datele şoferului în cauză numai următorilor solicitanţi: şoferului, numai după ce-şi dovedeşte identitatea; unui delegat al şoferului (de exemplu, unuia din soţi), în baza unei împuterniciri scrise din partea şoferului şi a copiei actului

de identitate a acestuia, însoțite de o semnătură lizibilă; reprezentanților organelor legii, în baza documentației doveditoare a implicării șoferului într-o investigație; autorităților guvernamentale, ca parte a unei activități admise și atestate ce necesită diferite date (de exemplu, emiterea unor permise de acces, investigații și recrutări); avocaților, în baza unei împuterniciri scrise din partea clientului lor de a obține datele solicitate; persoanelor sau grupurilor de persoane care solicită informații în baza Legii privind libertatea de informație; sau reprezentanților companiilor de asigurări, în baza împuternicirii scrise din partea șoferului, ca parte a unei anchete în derulare.

Ultima avea șanse să funcționeze. Singura problemă era că solicitanții trebuiau să dețină numele clientului, data nașterii și numărul permisului de conducere sau al asigurării sociale – genul de date pe care trebuia să le dovedești personal. Atunci când oamenii n-au niciun motiv să fie suspicioși este ușor să le câștigi încrederea. Așadar, următorul lucru pe care l-am făcut a fost să fac o căutare pe Google pentru Chrysler și să-mi notez numărul de telefon și adresa șefului reprezentanței și aceleași date pentru dealerii din Buffalo și din Washington DC. După care am dat altă căutare pentru numărul de telefon al Departamentului pentru Autovehicule de aici, din capitală. După cinci minute de așteptare – pe durata căroră robotul mi-a spus că sunt un client prețios, al cărui apel este important pentru ei și că avansează rapid pe lista de așteptare am fost transferat în cele din urmă către un operator în carne și oase.

— Bună ziua, vă sun din partea lui Kane Doyle, dealerul Chrysler din Buffalo, New York. Avem o problemă de rechemare a unui vehicul din motive tehnice, un Jeep Cherokee, și am o dilemă în ceea ce privește cine este responsabil cu asta, pe care sper că mi-o puteți rezolva. Vedeți dumneavoastră, avem un client care de-abia s-a mutat din Buffalo în Washington DC și încerc să-mi dau seama dacă rechemarea este responsabilitatea noastră sau a Washingtonului. Vă voi da adresa acestuia, dacă puteți verifica în jurisdicția cui intră dreptul de proprietate...

- Am nevoie de niște...
- Nicio problemă, o să vă dau numărul de aici, Kane Doyle, Delaware Avenue, și o să ne sunați dumneavoastră?
- Nu, nu este nevoie, bănuiesc că totul este OK. De ce date aveți nevoie?
- Nimic nu-l poate face pe un funcționar să se răzgândească decât perspectiva unor sarcini suplimentare.
- I-am dat numele și adresa lui Jerry. Se auzea cum tastează ceva.
- Mda, Jeep Cherokee.
- Anul înmatriculării?
- 2001.
- În regulă. Spuneți-mi dacă mai are încă numere de Buffalo sau mașina este acum înmatriculată în Washington DC. Dacă și-a schimbat numerele, o să-i rog pe băieții din capitală să se ocupe de asta.
- Are încă numere de Buffalo.
- Aha, ei bine, bănuiesc că e în curtea mea. Oricum, mulțumesc pentru ajutor.
- Atât de simplu a fost să-i verific mașina lui Jerry.
- M-am lăsat pe spate și am luat o înghițitură zdravănă de ceai.
- Următoarea parte a sesiunii de cercetare și căutare avea să fie foarte interesantă și mult mai murdară.

Șapte și douăzeci. Avea să se întunece în curând. Deodată părea să fie un avantaj faptul că nu mă mai spălasem de-o viață.

Am luat cheile și telefonul mobil de pe blatul din bucătărie. În timp ce mă-ndreptam spre fereastră și-mi ațintisem privirea asupra clădirii cu biroul său, de partea cealaltă a râului Potomac, mi-am adus aminte de Ezra.

Am tastat numărul la care răspundea căsuța sa vocală, numărul meu personal de urgență, pe care mi-l dăduse în caz de asistență psihologică neîntârziată. Mi-era prea lene să mă duc în sufragerie și să folosesc telefonul fix, și ăsta reprezenta un bun semn de întoarcere la normalitate. Dacă încă aș mai fi fost pacientul său, ar fi fost mândru de mine.

Continuând să mă uit pe geam, dincolo de râu, mi-l închipuiam făcând același lucru cu altcineva, din șirul lung de subiecți proveniți din pepiniera lui George, cu ajutorul aceleiași pantomime nenorocite.

„Trebuie să avem încredere deplină unul în altul.” Bla-bla și alte rahaturi dintr-astea...

Căsuța vocală mi-a dat aproape o sută de opțiuni înainte să pot vorbi.

Sunt Nick. Probabil că știi deja - iar dacă nu, George îți va explica de ce - că n-o să mai trec pe la tine. Ai avut dreptate în ceea ce privește problema sinuciderii. N-o să iau niciodată pastile și n-o să sar de pe vreun pod, așa că n-ai niciun motiv de îngrijorare. Și presupun că pot să-ți mulțumesc.

Nu eram prea sigur de cum o să se simtă, dar dă-l dracului, nu mai aveam nevoie de Ezra.

Peste treizeci de minute eram în metrou, îndreptându-mă iar spre Chevy Chase. Aveam într-o pungă o pereche de mănuși menajere și o lanternă.

Drumul era la fel de aglomerat ca atunci când Jerry mă condusesese pentru a-și lua rămas-bun, doar că acum era

întuneric. Iluminatul stradal strălucea și se reflecta asupra traficului foarte lent. Oamenii de pe străzile Washingtonului, roind ca niște albine, mergeau hotărâți spre casele lor, cu capetele plecate. Majoritatea voiau să ajungă acasă, să închidă ușa de la intrare, să pornească televizorul și să arunce rapid ceva în cuptorul cu microunde. Și puteai să le citești asta pe față.

Blocul în care avea Jerry apartamentul era ușor de găsit. Chiar înainte să ajung la el m-am întors la stânga și m-am trezit în spatele blocului, în grădina lor folosită în comun. M-am așezat pe-o bancă, relaxat ca și cum aș fi fost de-al locului, un locatar care lua puțin aer înainte ca soneria cuptorului cu microunde să sune la terminarea programului setat. M-am uitat de-a lungul liniei ferestrelor de la etajul întâi. Două dintre acestea n-aveau jaluzele sau perdele, ceea ce-ți permitea să vezi pereții de un alb strălucitor și un bec atârând din tavan. Puteam să văd până și premergătorul lui Chloë apărând dincolo de pervazul ferestrei.

Ușa de acces în holul de la intrare era deschisă. Nu era niciun fel de mișcare. Am luat-o pe bâjbâite înspre capătul clădirii, unde am descoperit zona administrativă, neluminată, acolo unde gunoiul din întregul imobil era depozitat în containere mari, în vederea colectării.

Mi-am pus mânușile de cauciuc și am aprins lanterna. Trecuseră câțiva ani de când nu mai căutasem prin gunoaie. Întotdeauna dădeam de chestii cu miros de fecale, câteodată chiar unele reale, dar merita pentru ceea ce puteai să descoperi privitor la o țintă, dacă erai pregătit să cauți cu minuțiozitate printre coji de banane, zaț de cafea și rămășițele unei pisici moarte aruncate la ghenă. Majoritatea oamenilor nu dau mare atenție scrisorilor, facturilor de telefon, chitanțelor de la bancomat, sticlulelor de medicamente eliberate numai pe bază de rețetă și nici însemnărilor de la locul de muncă pe care le aruncă.

Prima oară am căutat niște cutii de carton. Le-am scos și le-am pus deoparte. Dacă mă întreba cineva ceva, aș fi spus că un prieten urma să se mute și că mă uitam după cutii numai

pentru a-l ajuta să împacheteze.

Dacă ar fi insistat, aş fi fost mai explicit şi aş fi spus că din grabă mi-a căzut verigheta în gunoi, şi cu puţin noroc aş primi chiar şi-o mână de ajutor.

Cei asemenea mie nu erau singurii care se afluau până-n gât în gunoi. Departamentele de poliţie de pe tot cuprinsul ţării se ocupau cu această activitate, astfel încât orice infractor, plecând de la capetele mafiotului şi până la cei mai jalnici delapidatori, fuseseră condamnaţi în baza probelor adunate, cel puţin o parte din ele, din gunoiul menajer. Agenţiile de contraspionaj o făceau de ani de zile. După revoluţia din Iran din 1979, noul guvern apelase la zeci de studenţi care puseseră cap la cap toate documentele făcute bucăţi de fostul regim. Şi le-a luat ani de zile. La început am verificat toţi sacii de plastic incolori, prin care se puteau vedea scutece sau alte lucruri direct legate de un bebeluş, după care am trecut la cei negri de plastic, deschizându-i unul câte unul. După o oră, am găsit un sac de gunoi ce provenea din apartamentul lui Jerry şi al lui Renee. Aici era o scrisoare din partea unei clinici, prin care li se aducea la cunoştinţă că toată familia fusese înregistrată, iar cardurile lor medicale erau anexate în plic. M-am întors la banca din curte, cu nişte pete proaspete de lapte şi coji de ceapă pe pantaloni, în dreptul genunchilor. Încă nu se vedea niciun fel de mişcare în apartament. Era nouă şi jumătate. Mi-am scos celularul şi cartea de vizită a lui Jerry. Chiar în acel moment, au apărut amândoi în cadrul ferestrei. Renee s-a aplecat uşor în faţă şi-a zâmbit, verificând probabil pătuţul copilului. Apoi s-a întors la Jerry, zâmbetul dispărându-i instantaneu. Păreau că erau în mijlocul unei discuţii aprinse. Poate că Renee îi spusese lui Jerry despre întâlnirea noastră.

Am format numărul, iar după ce a sunat de trei ori, mi-a răspuns Renee.

— Bună, sunt Nick. Jerry e acasă?

A părut luată prin surprindere.

— Ți-l dau imediat.

I-a întins telefonul.

— Salutare...

Era vocea lui cea fericită.

— Ascultă, vreau să-ți spun numai că m-am bucurat foarte mult să vă văd azi, pe tine și familia ta. O să mă mai gândesc la călătorie, OK?

— Astea da vești bune. Ne întâlnim la Londra?

— Așteaptă, încă n-am spus că merg. O să te sun mâine-dimineață. Mai am două sau trei chestiuni de rezolvat.

— Nicio problemă. Mâine o să fiu toată ziua acasă și o să aștept să mă suni. Vești bune, Nick, astea-s cele mai bune vești.

— O întrebare.

— Desigur, Nick, orice vrei.

— Cum de ești atât de sigur că omul tău este în Bagdad? De unde știi ce are de gând să facă?

Am perceput o foarte mică ezitare.

— Treaba stă cam așa, am un prieten, o sursă. Este unul dintre localnici. Nu pot să-ți spun numele său... Dacă ar afla cineva... Știi cum este. Dar în mod sigur este de partea noastră, Nick. Va încerca să ne ajute de îndată ce vom ajunge acolo.

— Înțeleg. Mai vorbim.

Am închis telefonul, dar privirea mi-a rămas ațintită asupra apartamentului. El zâmbea, și în curând Renee avea să facă același lucru. S-au sărutat și s-au îmbrățișat.

Jerry s-a aplecat și a luat-o pe Chloë în brațe, a ridicat-o în aer, plimbând-o de colo-colo. După care a lăsat-o în jos, la nivelul feței lui, și a suflat în burtica fetiței, exact așa cum îi făceau și eu lui Kelly atunci când era mică.

Am rămas acolo o vreme, urmărindu-le gesturile de familie adevărată, după care m-am întors înapoi la ceea ce numeam în derâdere „acasă”, pentru a afla mai multe despre noul meu angajator.

Am lăsat să curgă din belșug apă pe mine, după care m-am săpunit din cap până-n picioare, pentru prima oară de câteva săptămâni încoace. Judecând după culoarea spumei rămase în cădița cabinei de duș, era o minune că-mi permiseseră accesul la metrou. Ezra merita o medalie pentru că mă suportase o ședință de la cap la coadă fără să fie deranjat de mirosurile înțepătoare.

Cu o a doua cană de ceai la îndemână, m-am așezat în fața PC-ului, înfășurat într-un prosop, cu părul uscat și proaspăt bărbierit.

Deep Web înmagazinează o vastă gamă de baze de date accesibile publicului larg, dar care din motive tehnice nu sunt indexate de principalele motoare de căutare. Google sau Lycos îți pot spune despre ce este vorba în pagina respectivă, dar nu pot accesa conținutul.

Când mi-a arătat modul de accesare a Deep Web, instructorul mi-a spus despre căutarea pe internet că semăna cu aruncarea unei plase de pescuit undeva într-un ocean. Pe de-o parte poți să obții destul de multă informație, pe de altă parte, o grămadă de informații zac ascunse adânc pe fundul oceanului.

Comunitatea de informații folosea de ani de zile BrightPlanet's DQM⁷ pentru a identifica, a salva, a clasifica și a organiza ambele tipuri de informații, atât pe cele bine dosite, cât și pe cele de suprafață. Informațiile de aici erau de cinci sute de ori mai cuprinzătoare decât world wide web, după cum aflasem de la un specialist, la o emisiune de la televiziunea prin cablu, difuzată târziu în noapte – 500 de miliarde de documente individuale, față de numai un miliard pentru web-ul de suprafață. Existau mai mult de două sute de mii de site-uri de informații de profunzime. Șaizeci dintre cele mai mari site-uri existente conțin de patruzeci de ori mai multă informație

⁷ Deep Query Manager – Programe specializate pentru căutare aprofundată (n.tr.)

decât întregul volum al web-urilor de suprafață.

Până și pentru motoarele de căutare cu cel mai mare număr de pagini indexate, precum Google sau Northern Light, fiecare index în parte nu are mai mult de șaisprezece la sută din totalul de pagini web de suprafață. Așadar, majoritatea celor care caută diferite chestii pe internet parcurg numai o mie din cele trei mii de pagini disponibile. Sau, ca s-o spun altfel, de îndată ce m-am conectat la *brightplanet.com*, a început o noapte lungă pentru mine.

Trei ore mai târziu, după ce-am cercetat în amănunțime bazele de date, care printre altele catalogau toate lucrările publicate ale lui Jerry, mi-am verificat noua adresă de e-mail de pe de Hotmail. Am găsit ambele seturi de rezultate. Le-am scos la imprimantă și am confruntat fiecare rezultat obținut cu similarul de pe cealaltă listă.

Se părea că Jeral Abdul al-Hadi se mutase de cam multe ori în ultimii zece ani. Aveam în față unsprezece adrese complete, atât cu numerele de telefon, cât și cu numele și numerele de telefon ale foștilor săi vecini. Dacă adresa corespundea unui apartament, aveam la îndemână numele și numerele de telefon pentru majoritatea celor din bloc.

Conform datelor matrimoniale înregistrate, Jerry și Renee se căsătoriseră în Buffalo, în iulie 2002. Numele de domnișoară al miresei fusese Metter.

Am sunat la întâmplare la câteva numere de pe listă. După ce mi-am cerut scuze pentru că sunasem atât de târziu, le-am spus că încercam să dau de Jerry, dar că aparent telefonul său era defect. Era vorba de-o urgență, așa că-i întrebam dacă aveau cumva posibilitatea să-l găsească, Extrem de nervoși, foștii săi vecini mi-au spus că Jerry se mutase de mult. Mi-am făcut obișnuitul număr idiot, care mi-a ieșit perfect, și-am trecut mai departe.

Terminasem verificarea lui Jerry. Nu eram sigur dacă aflasem vești bune sau rele, dar presupuneam că avea să-mi fie clar atunci când voi pleca la Bagdad.

Ce se știa însă despre Nuhanovici? Google mi-a pus la dispoziție numai câteva linkuri. Am ales unul care m-a trimis la

un site ce publicase articole din ziarele pakistaneze, referitoare la boicotul Coca-Cola.

Se părea că jurnalistului îi plăcea bărbatul în vârstă de treizeci și cinci de ani, Hasan Nuhanovici, pe care cu mândrie îl numea ca fiind unul dintre cei mai progresiști musulmani din lume, cu un mod de gândire revoluționar. Existau zvonuri conform cărora Nuhanovici se afla în Pakistan pentru a-i învăța pe localnici câteva chestii legate de istoria Statelor Unite. În 1766, americanii descoperiseră o armă politică fără de care revoluția n-ar fi avut succes: boicotul consumatorilor.

Articolul continua, afirmând că, chiar cu mult mai înainte de a deveni o națiune, America avea deja o societate de consum, formată din două milioane și jumătate de consumatori, împrăștiați pe o lungime de două mii nouă sute de kilometri de-a lungul coastei estice. Cu toate astea, coloniștii aveau puține în comun, exceptând acea slăbiciune pentru ceea ce Samuel Adams caracterizase drept fleacuri britanice.

În 1765, Legea privind taxa de timbru impunea o taxă pe hârtiile folosite în afacerile de zi cu zi și în tranzacțiile legale. Drept răspuns, comercianții din cel puțin nouă orașe au votat să refuze toate importurile britanice. Benjamin Franklin a fost convocat la Londra, acolo unde parlamentul i-a cerut ca poporul său să-și plătească taxele. Franklin le-a reamintit în plen că, deși poporul său era mare consumator de bunuri de proveniență britanică, acest obicei de cheltuire a banilor în favoarea britanicilor n-ar trebui să fie considerat ca fiind adoptat pe viață: americanii puteau să producă pe cont propriu orice le era necesar sau pur și simplu să trăiască fără aceste produse. O lună mai târziu, Legea privind taxa de timbru a fost abrogată, iar comerțul cu bunurile britanice a continuat să înflorească.

Britanicii au uitat repede lecția învățată și numai peste doi ani parlamentul a impus Legea veniturilor, a lui Townsend, prin care se aplicau taxe pe ceai, pe hârtie, pe sticlă, pe tot ce era esențial unui trai decent. „Amenințarea lui Franklin a devenit realitate, se mai spunea în articol. Boicotul s-a transformat într-o mișcare publică de masă. La fel de

important a fost faptul că le-a permis femeilor din micile orașe și săracilor să se implice în politică. În Boston, în 1770, sute de femei au semnat petiții prin care declarau că nu vor mai folosi ceai, și în cele din urmă s-au adunat într-un număr mare pentru a vărsa câteva cutii în bazinul portuar.”

Orașele au emis liste detaliate cu toate produsele tabu. Asociațiile de voluntari formate în sprijinul grupurilor de cetățeni pentru a fi siguri că nimeni nu cumpăra bunurile boicotate ajungeau până la a-i ataca pe cei care se încumetau să cumpere. Britanicii fuseseră loviți acolo unde-i dureau mai tare, la buzunare.

America devenea din ce în ce mai unită împotriva celor considerați ca aparținând patriei mamă și foarte curând a devenit o modă să nu mai cumperi produse de la britanici. Nu conta că produsele americane erau inferioare; nu conta nici măcar dacă acestea nu existau. Era o schimbare de mentalitate.

Iar aceasta reprezenta exact ceea ce Hasan Nuhanovici se pare că încerca să realizeze: să-i încurajeze pe oameni să reia controlul asupra propriilor destine de la cei care credeau că aveau dreptul să dicteze asupra celorlalte culturi.

Și asta era totul. Nu exista nicio fotografie mai recentă a acestuia și niciun fel de interviuri. Nu era de mirare că nu-i plăcea să apară în lumina reflectoarelor. Pe lângă faptul că era o țintă pentru fiecare fundamentalist religios și fiecare extremist politic, se părea că el nu era îndrăgit nici de puternicele companii multinaționale. Într-un articol din *Newsweek*, un reporter care nu reușise în decursul câtorva luni să obțină un interviu scria că: „Ai putea spune că e același lucru cu încercarea de a scoate apă din piatră seacă – îl poți contacta numai dacă treci de legiunile de paznici și de cordonul impenetrabil de securitate. În comparație cu Hasan Nuhanovici, Osama bin Laden este o bombă de presă”.

Am intrat pe un alt link care proslăvea noile tipuri de Coca-Cola, aflate în proprietatea musulmanilor, și care oferea o alternativă reală pentru cei care erau îngrijorați cu privire la practicile adoptate de unele dintre marile companii vestice,

multinaționale care sprijineau în mod direct sau indirect opresiunea musulmanilor.

Încă o dată, zvonurile făceau referire la faptul că, anul trecut, Nuhanovici se strecurase în Pakistan pentru a le explica localnicilor că firma Coca-Cola reprezenta capitalismul american și că numai boicotându-l consumatorii ar transmite un semnal serios: anume că exploatarea musulmanilor nu putea să mai continue fără niciun fel de control. Guvernul pakistanez n-a fost însă prea impresionat. Populația lor se ridica la aproape jumătate din cea a Statelor Unite - o piață imensă de desfacere. Două procente din venitul național proveneau din taxele încasate din vânzările de Coca-Cola.

Purtătoarea de cuvânt a Asociației Islamice a Drepturilor Omului, stabilită la Londra, afirmase că războiul împotriva terorismului făcuse ca tot ceea ce reprezenta o marcă americană să provoace resentimente, iar mărcile alternative apărute pe piață aduseseră multe satisfacții comunității musulmane.

„Asta ne face să credem că putem realiza cu adevărat ceva, a spus ea. Coca-Cola a devenit un mare simbol al Americii. Și este un simbol tangibil în contextul în care resentimentele privitoare la politica externă a SUA sporesc pe zi ce trece.”

Drept răspuns, Coca-Cola a apreciat că boicotul neoficial al produselor americane, ca măsură de reacție împotriva sprijinului acordat de Washington Israelului, adusesese vânzările la cea mai scăzută cotă posibilă în regiune. Zam Zam Cola, băutura iraniană introdusă pe piață după revoluția islamică din țară, înregistrase cu câțiva ani în urmă creșteri masive ale vânzărilor după ce un cleric musulman reprezentativ declarase că Pepsi și Coca-Cola erau „nonislamice”.

Zam Zam se exporta acum în Arabia Saudită și în alte țări din Golful Persic, expediind mai mult de zece miliarde de sticle în decursul ultimelor patru luni din anul 2002.

Qibla Cola - denumită astfel după direcția înspre care-și îndreptau fața musulmanii pe durata rugăciunii - planificase să se extindă în Estul Mijlociu, în Africa, în sudul Asiei și în Orientul Îndepărtat. Nu m-am putut abține să nu zâmbesc în

fața reclamelor care ne îndemnau să încercăm gustul Zam Zam.

Joi, 9 octombrie

Avionul de patruzeci de locuri aparținând companiei aeriene Royal Jordanian se confruntase de mai multe ori cu turbulențe pe durata zborului de o oră și jumătate. Mă uitam pe hublou, privind atent dărele lăsate de elice. Nu mă mai surprindea faptul că majoritatea religiilor importante luaseră naștere în deșert. Chiar nu găseai altceva de făcut.

De fiecare dată când avionul se zdruncina, se auzeau icnete de spaimă din partea pasagerilor care se confruntau cu prima experiență de acest gen. Probabil că se gândeau că eram doborâți de un SAM 7. Lucrul cel mai puțin amuzant era că puteau avea oricând dreptate.

Mi-am aruncat rapid privirea spre Jerry, care avea scaunul la margine, lângă coridorul de acces. Era ocupat cu aranjarea aparatului foto și a altor mărunțișuri, așa că m-am întors să mă uit din nou pe hublou. Sub mine, în pustietatea Deșertului de Vest, am văzut panglica șoselei ce făcea legătura între Iordania și Bagdad. De la distanță părea a fi o autostradă de pe planeta Marte.

Mă-ntâlnisem cu Jerry cu mult înainte de plecarea avionului de pe Heathrow. După trei ore de așteptare, ne aflam la o oră distanță de Iordania. *Sunday Telegraph* nu voia numai fotografia, ci și un articol de șase mii de caractere referitor la modul în care Nuhanovici fusese găsit și ce anume avea acesta de spus despre el însuși.

Am fost nevoiți să rămânem în capitala Iordaniei începând cu ziua de luni.

Exista o singură cursă aeriană spre Bagdad în fiecare dimineață și fiecare, de la vâdnică la opincă, dorea să fie în ea.

Singura modalitate de a ajunge mai devreme era renunțarea la zbor în favoarea drumurilor iadului. Existau trei rute prin care se putea ajunge: din Kuwait dinspre sud, din Iordania

dinspre vest sau din Turcia dinspre nord. Momentan, se zvonea că a treia variantă, prin Turcia, era cea mai bună, dar cu toate astea era un coșmar. Nu degeaba i se spunea „Drumul lui Ali Baba”. Orice bandă din regiune știa că jurnaliștii au asupra lor teancuri mari de dolari americani. Astfel că erau reținuți, după care erau eliberați. Iar dacă nu te opreau răpitorii, în mod sigur o făceau tinerii soldați americani, plini de nervi, cărora nu le plăceau cei care încercau să depășească convoaiele militare.

Chiar dacă am fi fost răpiți, am fi scăpat mult mai ieftin decât cu zborul. Deși ne costase peste o mie de dolari de căciulă, o simplă rezervare nu ne garanta că avem și locul asigurat. Plătisem pentru cursa de marți, dar cu toate astea trebuise să mergem zilnic la aeroport și să ducem muncă de convingere pentru a fi la bordul aeronavei. Fiecărei curse îi era atribuită câte o listă de pasageri, dar aceasta era ignorată. Nu trebuia decât să stai la coadă și să-ți încerci norocul cu femeia de la ghișeu. În fiecare dimineață aveam să-i indic cu degetul, pe listă, numele noastre și de fiecare dată avea să-mi răspundă ceva care aducea cu: „Într-adevăr, sunteți pe listă, dar nu puteți să mergeți azi”. Jerry era cel care-mi traducea, dar de fiecare dată suna a ceva de genul: „Cărați-vă dracului de aici”.

În fiecare dimineață plecam pe întuneric de la hotel pentru a da rația de șpagă zilnică. Am mers până într-acolo încât am încercat să mergem la cacealma, pentru a ne transfera la bordul aeronavei aparținând ONU, care avea zilnic câte un zbor. Nu părea foarte aglomerat. Ei păraseau Bagdadul după ce o bombă le omorâse reprezentantul, Sergio Vieira de Mello, pe lângă mulți alții.

Jerry devenise din ce în ce mai nervos deoarece ar fi avut nevoie de timp să se acomodeze cu mediul înainte de sosirea lui Nuhanovici, dar în condițiile actuale părea că o să ajungem în aceeași zi. M-am aplecat spre el și i-am indicat destul de discret un grup de bărboși, amplasat undeva în spatele cabinei.

— Ești sigur că nu-i aici în avion?

L-am făcut să zâmbească. Își contactase zilnic sursa din

Washington DC, dar n-avea încă niciun fel de informație clară.

Majoritatea celorlalți pasageri păreau a fi niște oameni de afaceri supraponderali, șiroind de transpirație în costumația lor obligatorie pentru Orientul Mijlociu – veste kaki de pescuit, cu buzunare pline de camere digitale, la îndemână, astfel încât să le poată scoate rapid pentru a immortaliza poveștile de război. Auzisem printre ei niște voci vorbind în germană și în franceză, dar în mare parte erau americani. Indiferent de naționalitate, cu toții își cărau laptopurile și alte mărunțișuri specifice în rucsacuri nou-nouțe.

La câteva scaune în fața noastră se afla un tip, pe numele său Rob Newman. Cel puțin așa credeam. Nu-l mai văzusem de la începutul anilor 1990, de când fuseserăm amândoi în Compania B din trupele SAS. După aceea mă retrăsesem și începusem să lucrez pentru Firmă. Abia târziu am aflat că el comandase patrula care-mi săpase ascunzătoarea destinată LTD-ului din Bosnia. Rob nu era pentru prima oară nici în Orientul Mijlociu și nici în Bagdad pentru genul acesta de misiune. Fuseserăm amândoi în oraș pe durata primului război din Golf, înnebunind în încercarea de a tăia liniile de comunicații. Își petrecuse o viață de om stând pe o dună de nisip, exact ca mine. Dacă nu antrena niște grupuri de forțe speciale ale arabilor, atunci încerca să le lichideze. Obişnuiau să numească asta „menținerea zonei de interes a Marii Britanii dincolo de ocean”, dar probabil că asta nu era decât o frază născocită de un tip înțolit de la Relații Publice în timpul noului regim laburist. Nu trebuia și mă surprindă faptul că-l vedeam. Până la urmă, orice individ care avea de plătit o ipotecă și-ar fi luat tot calabalâcul și s-ar fi îndreptat spre Irak.

Îl văzusem pe Rob la aeroportul din Amman în fiecare zi, făcând același lucru ca noi, după care era respins de la zborul respectiv. Dar în timp ce Jerry făcea spume la gură, Rob nu-și pierduse niciodată cumpătul. Era un tip profund și plin de logică: întotdeauna se gândea la cum stau lucrurile înainte să-și dea cu părerea. Întotdeauna fusese vocea rațiunii, care avea directă legătură și cu un creier de mărimea Stâncii Gibraltarului.

O altă chestie caracteristică pentru el era bunul-gust în alegerea hainelor. Era îmbrăcat cu o cămașă albastră, cu nasturi de sus până jos, un pic cam strimț și strânsă pe burtă, și cu pantaloni de bumbac, purta bocanci Caterpillar, iar la mână avea un ceas antiacvatic marca Seiko, de mărimea unui Big Mac.

Nu știam dacă și el mă văzuse, căci în mod sigur nu ne priviserăm față în față. Era una dintre regulile nescrise. Chiar dacă ne recunoșteam unul pe celălalt, nu puteam să mă duc și să-l salut.

Unul din noi sau chiar amândoi puteam fi în misiune. Puteam să-i creez mari probleme dacă numele folosit pentru această misiune nu era Rob Newman.

Cu toate astea, mi-ar fi plăcut să-l pot saluta.

Ceafa lui Rob era încă acoperită de un smoc de păr șaten, ondulat, împrăștiat în toate direcțiile. M-am bucurat să văd c-a încărunit puțin pe la tâmpile și că s-a mai îngrășat – nu că eu aș fi fost în măsură să fac aprecieri de genul acesta, după câteva luni de pâine prăjită cu brânză și murături Branston. Era mai înalt decât mine, având probabil un metru optzeci sau optzeci și cinci, dar asta nu mă deranja deoarece avea cel mai mare nas din lume. La șaizeci de ani, în mod sigur avea să aibă un nas borcănat și roșu, cu niște pori de mărimea unor cratere. Era de undeva din Midlands și avea o voce de DJ de radio într-o emisiune de la miezul nopții.

Era împreună cu un tip pe la treizeci și cinci de ani, cu un păr negru sârmos și o piele foarte albă, a cărei constituție slabă îmi amintea de un Nuhanovici mai tânăr. Nu era de mult în Orientul Mijlociu, asta era sigur. În spatele lor, pe rândul de lângă culoarul de acces, se afla un polițist sub acoperire al forțelor aeriene, un iordanian înalt cu un păr extrem de lucios și căruia îi ieșea o burtă imensă de sub vestonul de bumbac, de culoare crem. În următorul șir de scaune stăteau două femei irakiene care trăncăneau încontinuu, ai căror tovarăși de viață erau de cealaltă parte a culoarului, extrem de detașați de ceea ce se discuta. Apoi urmam noi doi: plictisiți, frânți de oboseală și așteptând ceva de băut.

Cu excepția câtorva turbulențe, a fost un zbor plăcut, lipsit de evenimente, fără însoțitori de bord care să mișune întruna cu cafea și biscuiți. Sub noi nu era nimic altceva decât o întindere nesfârșită asemenea unei zone de antrenament pentru expedițiile de pe Marte. Toată distracția a venit de la cei de pe rândul din spate. O tipă din Canada se ducea la Bagdad pentru a scrie o carte despre drepturile femeilor. Mama sa era originară din Irak, dar ea nu fusese niciodată acolo. Stătea lângă un american care se tot dăduse pe lângă ea încă de la decolare și care merita nota maximă pentru efortul

depus, fiindcă măcar femeia îl băga în seamă. Acesta părea că ieșise din vitrina unui magazin Gap, în pantalonii săi kaki, tricoul polo și un ceas antiacvatic, chiar mai mare decât al lui Rob. Dacă nu reușea nimic cu tipa, i-aș fi sugerat să se deplaseze câteva rânduri mai încolo și să compare modelele.

Ea avea de gând să schimbe lumea, iar el stătea lângă ea aprobând fiecare cuvânt pe care aceasta îl rostea. Mai întâi de toate, s-a asigurat că vorbește foarte încet – mare păcat pentru restul pasagerilor, căci la aberații băiețașul se dovedea a fi de primă clasă. Întâlnirea lor era foarte bizară, sigur se datora sortii. Și el era interesat de drepturile femeilor. Lucra acum pentru CPA⁸ ca salariat civil, deși înainte fusese în forțele speciale. Nu că i s-ar fi permis să vorbească despre asta.

Jerry s-a aplecat spre mine.

— Mda, sigur că da. Nu poate să-i spună pentru că e secret!

Femeii din Canada părea că începuse să-i placă de Domnul Gap.

— Știi, șederea în Iordania a fost, cum să-ți explic, o experiență karmică. De-abia aștept să ajung la Bagdad. Simt că încep să-l percep ca pe lăcașul meu spiritual.

Jerry clipi sugestiv spre mine.

— Maică-mea mi-a pus de gât rahatul ăsta încă de când eram copil, dar asta n-a reprezentat niciun fel de refugiu spiritual pentru mine.

Am zâmbit, chiar dacă gândurile-mi erau în altă parte. Eram în spațiul aerian al Bagdadului, iar deșertul începea să facă loc primelor semne de civilizație. Era un oraș dezvoltat, a cărui istorie se întindea pe durata a câteva mii de ani. Nu era genul de oraș construit la întâmplare, întins ca un bazar, asemenea Riadului: „Hai să construim o capitală, hai s-o proptim chiar aici, în nisip”. Sub noi se aflau clădiri vechi de câteva secole, amestecate cu blocuri-turn și autostrăzi suspendate, pe care ai fi putut să le întâlnești și când te apropiai de Heathrow.

Prin mijlocul orașului șerpuia Tigrul, ce strălucea în soare. Orașul avea aproximativ șase milioane de locuitori. Speram ca

⁸ Coalition Provisional Authority – Autoritatea Provizorie a Coaliției

săptămâna asta unul dintre ei să fie Nuhanovici.

Jerry terminase de strâns camera foto și toate drăcoveniile alea de accesorii și le băgase înapoi în geanta lor specială. Înainte de toate, chiar era un fotograf profesionist al dracului de bun. Dacă avea nevoie de ceva, păi avea nevoie de acel lucru în cel mai scurt timp.

Pilotul a anunțat în arabă și apoi în engleză că vom ateriza în scurt timp pe Aeroportul Internațional din Bagdad, cu un accent la care te-ai aștepta dacă ai merge la Malaga sau la Palma. Dar asta era singura similitudine. N-am coborât într-o pantă lină pentru apropierea finală. Avionul s-a învârtit în cerc pe deasupra pistei o singură dată, după care a intrat într-o spirală alarmant de rapidă. Pentru oricine de la sol, care ar fi încercat să ne doboare cu un SAM 7, ar fi fost foarte dificil astăzi să ne ia în vizor.

Pe măsură ce făceam acel salt mortal, pilotul a continuat să ne dea instrucțiunile înaintea aterizării, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic ieșit din comun, iar oamenii de afaceri au renunțat temporar la atitudinea lor de macho și la a mai face fotografii. Jerry s-a lăsat pe spate în scaun, în spatele lui, Domnul Gap o îmbărbăta pe tipa din Canada.

— Totu-i în regulă. Asta-i procedura standard. Vin și plec de aici din două în două săptămâni.

Ea nu părea deloc afectată: dimpotrivă, părea încântată, însă asta n-avea să-l oprească pe individ.

Am observat de-a lungul terminalului două 747 arse, boturi și aripi de avion împrăștiate pe pista de aterizare. Era într-adevăr o imensă tabără militară cu un labirint de garduri și bariere enorme din beton. Șiruri interminabile de vehicule blindate, elicoptere și barăci verzi se întindeau cât vedeai cu ochii. Între clădiri erau atârâte la uscat ținute de instrucție de camuflaj, speciale pentru deșert, și tricouri cu mânecă scurtă de culoare măslinie.

Imediat după ce pilotul a început să frâneze, ni s-au alăturat două Humvee pentru escortă, care aveau montate niște mitraliere de calibrul .50, cu care să riposteze în cazul în care se înregistra vreun posibil atac din avion. Oamenilor de afaceri

le-a plăcut această mișcare. Camerele foto au intrat iar în acțiune.

— Să-i ia dracu de... Jerry nu s-a putut abține să nu râdă. O să aibă cardurile de memorie pline deja până când o să ajungem la Biroul de imigrări.

Cele două irakiene încă mai sporovăiau, dar mă concentram asupra Domnului Gap, dorindu-i să obțină un rezultat pe măsură. Chiar o merita, pentru perseverența de care dăduse dovadă. Încearca din răspuțuri să obțină o întâlnire cu ea, de îndată ce avea să ajungă în Bagdad.

— Unde o să stai? Aș putea să-ți dau o mână de ajutor cu cercetările tale - căci până la urmă lucrez pentru CPA. Te-aș putea prezenta celor din conducere.

Era evident că ea asta aștepta.

— Da? Știi ceva? Asta chiar ar fi ceva nemaipomenit. Voi sta la Palestine.

— Minunat. Era un vânător fericit. Putem aranja să ne întâlnim la un moment dat.

— Ce drăguț! Cu multă plăcere.

Nu puteam decât să-mi imaginez modul în care zâmbea satisfăcută. Îl prostise fără niciun fel de problemă.

Am rulat dincolo de terminal și în cele din urmă am oprit lângă un hangar. Câțiva soldați americani au coborât din autovehiculele de tip Hummer și au început să se apropie de avion, pe măsură ce rotațiile elicelor încetineau și ușa se deschidea.

Am rămas în scaune cât de mult posibil înainte de a ne târșâi picioarele spre ieșire, în spatele femeilor irakiene. În momentul în care am ajuns acolo, am fost izbiți de un val de aer încins.

Mă uitam chiorâș din cauza soarelui puternic, în timp ce cotrobăiam peste tot după ochelarii mei ieftini și fără pretenții. Mirosul greu de petrol de aviație era copleșitor, iar zgomotul din jur era asurzitor. Se părea că întreaga armată a Statelor Unite urma să se mute. Elicopterele decolau și aterizau la mai puțin de o sută de metri distanță. Camioane de mare tonaj transportau containere și cisterne de apă. Se auzeau voci de americani care urlau ordine într-o parte și-n alta.

Imediat ce oamenii de afaceri și-au repus în funcțiune aparatele foto, s-a auzit o voce asurzitoare și imediat a apărut un tânăr soldat în tricou, având o armă automată M-16 în mână și un pistol Beretta prins de pulpă.

— Fotografiatul este interzis în incinta bazei. Puneți aparatele foto deoparte.

Chiar îi plăcea să facă asta și nu-i păsa de cei care-și dădeau seama de acest lucru.

M-am așezat cu Jerry la umbra uneia din aripi, urmărindu-i pe bravii noștri bărbați cum își băgau cu supunere aparatele Olympus înapoi în buzunarele vestelor.

După aceea a sosit un camion militar. Șoferul american și vreo doi irakieni au început să scoată bagajele din cală și să le arunce în spatele vehiculului.

Un alt soldat a traversat pista de aterizare îndreptându-se către un hangar de marfă, enorm, strigând: „Urmați-mă, oameni buni”, ceea ce am făcut cu toții, ca o turmă de oi.

Rob și tipul care-l însoțea se aflau în fața noastră, urmați îndeaproape de femeile irakiene care încă mai pălăvrăgeau.

Am stat cu Jerry la umbră cât de mult am putut, după care i-am urmat pe ceilalți. Alte două santinele americane încheiau coloana.

În interiorul clădirii gri din oțel a apărut un tânăr negru în tricou cu mânecă scurtă și cu ochelari de soare, cu obligatoriul pistol Beretta strâns legat de pulpă.

— Atenție la mine, oameni buni! A fluturat un blocnotes. Când va sosi camionul, vreau ca toată lumea să-și ridice bagajele și să se prezinte cu ele la masa de acolo. Acestea vor fi verificate înainte de a vă deplasa spre Biroul de imigrări. Ați înțeles?

Drept răspuns a primit câteva mormăituri de încuviințare, probabil datorită faptului că era primul soldat pe care-l vedeam acolo care n-arăta ca un imberb în așteptarea majoratului.

După ce a ajuns camionul, bagajele ne-au fost depozitate laolaltă, direct pe podeaua de ciment. Fiecare a început să și le caute pe-ale lui și să le aranjeze pe masă. Am așteptat până când Rob și însoțitorul său și le-au luat pe ale lor, după care mi-am recuperat și eu rucsacul. Jerry mă ironizase referitor la dimensiunile sale reduse, dar de ce-aș fi cărat un geamantan întreg cu niște lucruri pe care le poți cumpăra și de-aici? Un rând de haine de schimb și o periută de dinți era tot ce-mi trebuia. Orice altceva reprezenta un exces de bagaje.

Rob s-a întors, și cu această ocazie m-a văzut cu siguranță, deși încă nu ne priviserăm ochi în ochi. De fapt, nimeni nu vorbea prea mult, cu excepția celor două femei irakiene. Cu toții erau neliniștiți în timp ce soldații le controlau bagajele, punându-i să-și pornească laptopurile și încercând să pară că știu ce fac.

Mi-am dat cu ușurință seama că o făceau pe curioșii doar de amorul artei. Oricine ar fi vrut să introducă ceva ilegal în această țară s-ar fi dus pe „Drumul lui Ali Baba”. Erau sute de kilometri de-a lungul deșertului fără niciun fel de patrule, pe unde oricine, de la traficanți de droguri până la militanți înarmați, ar fi putut să treacă fără dificultăți.

După ce s-au încheiat toate verificările, a trebuit să ne deplasăm de cealaltă parte a mesei și să ne ridicăm bagajele înainte de a fi conduși prin hangar. Personalul logistic stătea la mese, lucrând la laptopurile pe care le aveau cu toții în față. Cum aparținea armatei SUA, cea mai mare parte a hangarului era plină de rafturi încărcate cu echipament militar nou, strălucitor. Acesta avea să fie expedit în regim de urgență

acolo unde era nevoie de el.

În armata britanică existaseră șase subofițeri de intendență care răspundeau de un pachet cu rația zilnică, și nici măcar ăla nu putea fi revendicat fără un ordin de rechiziție semnat de către șeful Statului-Major General.

Când am ajuns la un coridor, atmosfera a început să se îmbunătățească. Era plin de soldați americani care stăteau jos, bând Coca-Cola pe niște băncuțe frumos decorate, abia eliberate. Locul probabil că servise drept recepție în firma sau în compania adăpostită cândva în hangar. Acum fusese transformat în sediul Serviciului de imigrări pentru nou-veniții în Irak. Mai mulți oficiali, îmbrăcați în cămăși de un albastru plăcut, stăteau la niște mese pe post de ghișee improvizate, echipate, fiecare în parte, cu câte un calculator și o cameră digitală. În spatele acestor mese se afla un grup de americani, unii dintre ei în uniforme, care te examinau sumar când treceai prin dreptul lor.

Dincolo de mese se găseau diverși membri ai personalului îmbrăcați în uniforme și în ținută civilă. Era în mod evident zona de sosiri și plecări stabilită ad hoc, deși semăna mai mult cu zona de primire de la sediul ONU. Un grup de coreeni echipați în ținută de instrucție americană stăteau lângă un grup de italieni. Fiecare naționalitate în parte avea propriul drapel lipit pe una din mâneci. Trupele care arătau cel mai bine erau cele germane, într-o combinație de pantaloni negri, tricouri și veste antiglonț asortate. Stegulețele acestora erau aproape invizibile, dar, cu bocancii lor maronii, cu tenul mediteranean și părul lor blond, câștigau de departe competiția celor mai bine echipate trupe pentru zona de conflict.

Am trecut de zona sosirilor prezentând pașaportul înregistrat pe numele de Nick Stone. L-am mințit pe Jerry că numele irlandez de Collins fusese cel pe care-l avusese maică-mea înainte de căsătorie. Depusesem o cerere de eliberare a unui pașaport irlandez, dar îl pierdusem într-o deplasare și nici nu mai avusesem nevoie de un altul de ani de zile. În mod sigur nu m-a crezut, dar ce mai conta? Probabil că urma să avem

mult mai multe motive de îngrijorare imediat ce intram în oraș. Un irakian mi-a făcut o fotografie, mi-a pus o ștampilă pe pașaport și m-a lăsat să trec.

Jerry n-a fost atât de norocos. Ori fața lui de arab aplicată pe un pașaport american îi intrigase un pic, ori pur și simplu încercau să-și impresioneze noii șefi, cei care le dăduseră acele cămăși atât de frumoase.

L-am așteptat în zona destinată călătorilor. Era foarte cald și foarte mult zgomot, produs în mare parte de italieni. Le făcuseră pe cele patru femei să-și plece privirile, iar gesturile pe care le făceau erau chiar mai exagerate decât limbajul pe care-l foloseau.

Nu numai soldații erau înarmați. Locul era plin de indivizi cu veste antiglonț peste hainele civile, înarmați cu AK-47, MP-5, M-16, pistoale și așa mai departe.

Asta m-a făcut să mă simt mai bine. Chiar dacă îi dădeam doar o mână de ajutor lui Jerry, munceam și revenisem la felul meu de-a fi. Aici mă simțeam în pielea mea, acesta era mediul meu. Poate că, la urma urmei, făcusem ceea ce trebuia atunci când mă hotărâsem să vin aici.

Lumina orbitoare a soarelui se strecura printr-un geam acoperit de praf. M-am uitat atent prin el, întrebându-mă cum vom ajunge în oraș. Nu exista niciun taxi deoarece nu li se permitea accesul în bază. Ne aflam într-o colivie fortificată: tot ceea ce se vedea erau șiruri de mașini de teren fără însemne, cu geamuri negre și câțiva indivizi de jur împrejur, cu vestă antiglonț peste vestele de safari, obligatoriu de culoarea nisipului, cu ochelarii de soare pe nas, cu puștile automate MP-5 atârând pe umăr, gata de tragere. Pentru a completa efectul vizual, mai aveau și microfoane de tip handsfree în dreptul gurii, care-i făceau să pară că au totul sub control. Și nici n-aveau nevoie să pară astfel: aici se vedeau mai mulți soldați strânși la un loc decât în întreaga armată britanică. I-am recunoscut ca fiind liberi-profesioniștii acceptați oficial în oraș, probabil cei care-i protejau pe birocrății americani și pe cei britanici aflați la conducerea administrativă a țării și care dădeau bine în decor, astfel încât CPA considera că-și meritau banii cu vârf și îndesat.

În mijlocul acestui haos, eram sigur de un singur lucru: Rob n-avea să stea la coadă ca să urce în vreun autobuz. Își organizase deja totul până la ultimul detaliu, și probabil că se îndrepta deja spre Bagdad într-un 4x4 cu aer condiționat.

Se părea că și tipa din Canada își aranjase totul. Domnul Gap îi încărca bagajul în portbagajul unei mașini albe, în timp ce ea se urca în spate, iar garda de corp pornea motorul.

Jerry se afla încă sub tirul întrebărilor. I-am prins privirea și i-am făcut semn că vreau să ies. A dat din cap că a-nțeles, după care a întors privirea ca să mai spună două vorbe în arabă noului său prieten. Încă de când ajunsesem în Iordania îmi spusese cât de ciudat i se părea să vorbească tot timpul în limba arabă. Aparent, aceasta era prima ocazie când făcea acest lucru, exceptând discuțiile avute cu bunica și cu mama lui sau cumpărăturile făcute la prăvăliile din colț din

Lackawanna.

Mi-am pus din nou ochelarii și am ieșit. Soarele de amiază parcă-mi străpungea creierii în timp ce mă uitam prin jur să găsesc un mijloc de transport. N-am apucat să fac mai mult de doisprezece pași, când o voce cu dialect londonez a urlat în spatele meu.

— Hei, ce mai faci, mă creier de găină?

L-am recunoscut imediat chiar și în spatele ochelarilor mari, de pilot. Nu-l mai văzusem de când părăsisem regimentul, dar nu aveam niciun dubiu - era Gary Mackie. Gaz nu era deloc un tip discret: nu fusese niciodată genul care să se supună regulilor scrise, ca să nu mai vorbim de cele nescrise.

Era în continuare mai scund decât mine și într-o formă fizică bună. Avea niște brațe uriașe și niște pectorali imenși.

Am început cu obișnuitele urări de bine pe care le folosești atunci când te întâlnești cu cineva din întâmplare.

— Nenorocitul, auzisem că ai dat colțu'!

N-a răspuns. N-a făcut altceva decât să se apropie de mine cu brațele larg deschise și să mă strângă într-o îmbrățișare de urs. După care s-a dat înapoi, continuând să mă țină de umeri. Ochii îi ajungeau la nivelul nasului meu.

— Umflatu' naibii, arăți ca dracu!

Ceea ce era corect: probabil chiar așa era. Gaz trebuia să aibă acum în jur de cincizeci de ani, deși arăta mult mai tânăr. Avea un tricou negru de bumbac, transpirat în față și în spate. Inițial avusese mâneci lungi, dar probabil fuseseră smulse, lăsând acum să atârne niște ațe peste brațele bronzate și imense ca ale lui Popeye Marinarul. Fusese în Infanteria Ușoară înainte de a se alătura regimentului, și încă mai avea un tatuaj aproape șters cu vechea sa emblemă pe bicepsul din dreapta. Numai că acum acesta aducea mai mult cu o ancoră.

— Mulțumesc Gaz, mă bucur să te revăd. De când ești prin zonă?

Sărea în sus și-n jos, gesticulând larg, pentru a fi cât mai expresiv.

— De șase luni. E al dracului de bine, înțelegi ce vreau să spun? Și-a ridicat blugii trăgând în sus de cureaua de piele.

Într-o parte, într-un toc special, avea un pistol de 9 mm. Pentru cine lucrezi, Nicky băiete?

— Pentru un ziarist american. Este încă la Serviciul de imigrări.

M-a apucat de mână.

— Vino încoace - vino să-mi vezi echipa.

Tot numai zâmbet, mă trase înspre cei patru tipi care stăteau tolăniți în apropiere la umbră, îmbrăcați în blugi și niște tricouri tărcate. Nu-l văzusem niciodată pe Gaz să tragă fără să-și golească încărcătorul: totul era la superlativ când era vorba de el. Fusese însurat de mai multe ori decât Liz Taylor și încă le mai iubea pe toate fostele sale soții. Probabil că și ele nutreau aceleași simțăminte față de el.

M-a împuns cu un deget în braț.

— Îmi pare bine să te văd, amice. Nu mai știam nimic de tine cine dracu' mai știe de când.

Din momentul în care părăsisem regimentul și începusem să muncesc pentru Firmă, renunțasem la aproape toate cunoștințele mele. Asta fusese pur și simplu calea pe care trebuise s-o adopt.

„Circuitul” era de fapt piața locurilor de muncă pentru foștii militari. Companiile de securitate angajau de zor personal care să dea o mână de ajutor pe timp de război, pentru protecția VIP-urilor, paza conductelor de petrol, antrenamentul armatelor străine, genul acesta de lucruri. Existau o mulțime de firme specializate, britanice și americane, dintre care unele prezentau mai multe garanții decât celelalte. Munca în sine era aproape pe cont propriu, plățile făcându-se zi de zi. Fiecare răspundea de plata taxelor și a asigurărilor, ceea ce însemna că, în marea majoritate, indivizilor nu le păsa de niciuna din ele. Se numea „circuitul” deoarece puteai să treci de la o companie la alta. Dacă auzai de o ofertă de muncă mai bună, renunțai la cea în care erai implicat și te reprofilai.

Gaz mi-a făcut prezentările cu un sud-african, un rus și doi americani. N-am încercat să le rețin numele - oricum n-aveam să-i mai văd vreodată. Ne-am strâns mâinile de compezentă.

— Eu și Nick am fost în aceeași unitate, i-a anunțat Gary cu o

plăcere evidentă.

Tipii mi-au răspuns cu salut, după care au revenit la propria conversație.

Nu era nicio problemă: nu mă așteptasem la o îmbrățișare în grup. Nu era ca și când am fi făcut parte dintr-o frăție, era doar o afacere ca oricare alta. Pur și simplu așa stăteau lucrurile. Oamenii ăștia arătau cu totul altfel decât tipii care lucrau pentru CPA. Erau acolo pentru bani și nu pentru impresii ieftine.

Ceea ce voiam să aflu nu se reducea doar la un mijloc de transport anume, cu care puteam să plec de acolo.

— Cu cât poți să faci rost de-o armă aici – sau ai tu cumva vreuna în plus?

— Le găsești pe drum, dă-le dracului. Unde stai?

— La Palestine.

M-am uitat atent la cele patru femei irakiene aflate la o distanță destul de mare, luptându-se cu bagajele, agitându-se și strigând una la alta.

— Este un loc minunat. E foarte ciudat – stai puțin și o să te convingi. Îți oferă însă o protecție bună. Știi ceva, mai bine te duci direct la unul dintre dubioșii ăștia care vând arme. Au tot ce vrei, deși te ard la buzunar. Ar merge mult mai repede decât dacă m-ai aștepta pe mine să-ți aduc câteva cartușe, înțelegi?

M-am întors iar spre Gaz.

— Așa o să fac. Deci ce faci pe-aici, prietene?

— Niște chestii ale dracului de bune. Bani pentru vremuri grele, amice. Fac instrucție cu poliția locală. Ei folosesc AK-uri, dar noi le arătăm cum să le folosească și ei ca lumea. Am program de instrucție de două ori pe zi, după care încep patrularea împreună cu băieții mei.

Voiam să păstrez aparența că și eu făceam încă parte din „circuit”.

— Cât câștigi pe zi?

— Trei sute cincizeci, plus cheltuielile. Mult mai bine decât ultima oară când ne târam hoiturile pe-aici, ei?

În acea perioadă, plata pe care o făcea Ministerul Apărării se

ridica la aproximativ șaptezeci de lire pe zi. Trei sute cincizeci pentru un mercenar părea o sumă corectă. În timp ce oamenii de afaceri din clasa mijlocie din Londra vorbeau de creșterea prețurilor la case, la dineurile organizate sâmbăta noaptea, tipii aflați în „circuit” vorbeau de prețul zilei. De nouă ori din zece mâncau rahat. Oricine spunea că el câștigă „șase sau șapte sute” mințea cu nerușinare. Din câte îl știam pe Gaz, trei sute cincizeci de lire pe zi reprezentau o nimica toată pentru el. Era pur și simplu fericit să fie aici și probabil că-și plătise până și biletul de avion.

— O să stau aici atâta timp cât au nevoie de mine, Nick. Este puțin cam nașpa acum, dar, la dracu'! Suntem la Bagdad, nu-i așa?

Era nemaipomenit faptul că-l întâlnisem; se adăuga la starea de bine pe care o căpătasem deja. Nu știam ce părere mai avea femeia din Canada, dar eu în mod categoric mă simțeam ca și cum aș fi ajuns acasă.

Nu doream să mai fiu în compania lui Gaz atunci când avea să apară Jerry, dar mai aveam o ultimă întrebare.

— Știi cumva cum aș putea să ies de-aici? Încercăm să ajungem în oraș.

A început să se scuze.

— Te-aș fi dus eu dacă aș fi putut, dar îl așteptăm pe un tip de la PC Plod. Unul dintre comisarii de la Poliția Metropolitană. Amărâțul acesta a fost trimis să muncească temporar aici, pentru vreo doi ani. De-abia aștept să-l văd încercând să predea etica politică, îți dai seama? Unor băieți care, cu numai cinci minute înainte, au fost instruiți unde anume să lanseze grenadele reactive în tancurile americane.

Sud-africanul l-a depistat pe pasagerul lor și s-a dus să-l recupereze din mulțime.

Gaz m-a mai îmbrățișat încă o dată.

— Ascultă, băiete, chiar mi-a făcut plăcere să te revăd. Vezi că există un autobuz cu care poți să te duci în oraș. Ține-te după femeile acelea, ele știu precis care este. S-a uitat o clipă către cvartetul irakian, după care și-a concentrat privirea undeva în spatele meu. Ești împreună cu capu' ăsta pătrat?

Jerry nu s-a putut abține să nu răspundă afirmativ.

— Îhî. Salut, eu sunt Jerry.

În sfârșit Gaz mi-a dat drumul și i-a întins mâna lui Jerry.

— Pentru ce dracu' faci asta? A arătat spre un grup de tipi îmbrăcați cu veste aplecați peste MP-5-urile pe care le țineau în mâini. Mai bine te-ai alătura ălor. Cel puțin ei arată ca și cum ar fi în stare de ceva. După care m-a îmbrățișat iar strâns, ca un urs. Glumeam, băiete.

Trupa lui Gaz își recuperase tipul de la PC Plod, care era acum în mașina lor 4x4, îmbrăcat cu o vestă antiglonț, și deja se pregăteau și plece. Gary a luat-o spre mașină.

— Gata, e timpul să plec. Dacă voi ajunge pe lângă Palestine, o să intru să-ți fac o vizită. Nu pot să te sun, căci nenorocitele astea de telefoane nu merg încă. Ne mai vedem, nu-i așa? Ai grijă de tine, nenorocitele. S-a mai uitat o dată la Jerry și i-a zâmbit prietenos pe sub ochelarii săi de soare de aviator. Ia aminte, amice, când tipul ăsta o s-o dea în bară și vei avea nevoie de un profesionist, sună-mă.

— Așa o și fac. Dacă tot veni vorba, ai întâlnit vreun bosniac în oraș?

— Țștia-s peste tot! Bosniaci, sârbi, kosovari, indiferent cum îi numești. O să găsești sigur o grămadă pe aici, doar e război, nu-i așa?

A luat vesta antiglonț din vehiculul de teren și și-a tras-o peste cap, acoperind astfel petele mari de transpirație de pe tricou. N-avea să treacă să mă vadă. În cinci minute avea să se gândească la cu totul altceva, iar până la miezul nopții va fi uitat deja chiar și faptul că ne-am întâlnit.

Jerry mi-a zâmbit superior și ușor afectat.

— Un vechi prieten din lumea publicității?

— Mda, cam așa ceva.

— Numele de domnișoară al mamei? Sigur că da... Nick Stone măcar este numele tău real?

— Mda. Și, înainte să poată continua, i le-am arătat cu degetul pe femeile care nu știu ce mai boscorodeau în continuare. Vezi că există un autobuz cu care putem să mergem în oraș. Tot ceea ce avem de făcut este să mergem

după Spice Girls.

Microbuzul de douăzeci de locuri aparținea companiei aeriene Iran Airways, chiar dacă ei n-aveau niciun zbor care să ajungă sau să plece din Bagdad. Poate că era o modalitate de a ține personalul în priză; în plus, la douăzeci și cinci de dolari americani pentru o singură călătorie pe o distanță de cinci kilometri se obținea un câștig bunice. Putea să fie și o singură cursă comercială pe zi, asemenea celei cu care de-abia venisem, căci era plin de membri ai ONG-urilor care se deplasau în permanență de colo-colo.

O grămadă de oameni s-au îmbulzit înăuntru, mult mai mulți decât numărul scaunelor. Cele patru femei irakiene s-au așezat în cele din urmă pe geamantane, pe culoar, în timp ce treceam pe lângă sacii de nisip și cordonul de siguranță din sârmă ghimpată ce înconjura aeroportul. Vehiculul nu avea aer condiționat și chiar și cu ferestrele deschise era înăbușitor de cald. Urma să petrecem restul zilei încercând să ne dezlipim de husele ce acopereau scaunele.

Drumurile care duceau înspre oraș păreau a nu fi fost afectate de război, chiar dacă, pentru moment, americanii executau lucrări de reparații. Toate tufișurile și palmierii care demarceau linia șoselei fuseseră defrișați până la treizeci de metri de localnici înarmați cu topoare și de buldozere, astfel încât să nu mai rămână niciun fel de acoperire pentru DEI-uri (dispozitive explozive improvizate) sau atacuri armate.

Drumurile erau pline de un amestec de Mercedes-uri noi, mașini 4x4, hârburi și camioane cu portierele scoase.

Cei din mașini erau mai mult îmbrăcați în costume și pantaloni de bumbac decât în tradiționalele *dishdash*. Un număr mare de femei purtau fuste destul de scurte pentru a-și dezveli picioarele și numai câteva erau complet acoperite; majoritatea umblau numai cu capul acoperit. Văzusem mai multe burka în zona estică a Londrei; însă nu și la fel de multe chioșcuri unde se vindea chebap.

Diverse produse casnice de proveniență occidentală se aflau la vedere în fața magazinelor de electro-casnice, dispuse lângă biciclete ce străluceau în soare și stativ cu îmbrăcăminte. Noile panouri publicitare făceau reclamă la parfumuri și detergenți, și se părea că rafturile erau pline de mâncare și de jocuri pe computer. Văzusem orașe sud-americane care arătau cu mult mai rău decât acesta. Pe drumul dinspre aeroport spre oraș, totul părea foarte normal, dacă ignori cele șapte sau opt elicoptere Blackhawk ce duduiau pe deasupra acoperișurilor.

Câteva minute mai târziu însă, mi-am dat seama fără niciun dubiu că țara se afla în stare de război. Blocuri imense de beton învelite în sârmă ghimpată încetineau și canalizau traficul pe măsură ce ne apropiam de Tigru. Apoi a apărut un convoi de autovehicule Hummer cu partea din spate acoperită. Trăgătorii de la mitralierele montate pe mașini, cu toții echipați cu căști și ochelari Oakleys, scrutau cu nervozitate clădirile de pe ambele părți ale șoselei, pe măsură ce înaintau.

Cândva, cineva descoperise că, de-a lungul timpului, fuseseră produse destule pistoale mitralieră de asalt de tip AK-47 pentru a înarma una din șaisprezece persoane la scară mondială. Pe măsură ce ne făceam loc pe străzile orașului, se părea că marea majoritate a acestora erau aici, în Bagdad. Aproape fiecare magazin și clădire erau păzite de un irakian în sandale ținând în mână o astfel de armă, aceeași armă cu care probabil că trăsesese cu vreo două luni în urmă în cabinele Hummer-elor americane. Alții le aveau atârinate de umăr, având mâinile pline de cumpărături sau ocupate cu vreun copil.

Unele clădiri erau total ciuruite în urma loviturilor primite și aveau urme negre rămase de la incendii și de la fum; încă mai puteai vedea perdele pe jumătate trase, acolo unde fuseseră cândva tocurile ferestrelor. Unele arătau ca niște mormane de beton, agățate încă de scheletele armăturilor din oțel. Un întreg complex comercial de tip mall fusese distrus și dărâmat. Urmau vreo trei sau patru clădiri rămase intacte și apoi alte grămezi de moloz.

Dar, cu toate astea, orașul nu era pustiu: oamenii umblau de

colo-colo, preocupați de rutina zilnică, așa cum o făcuseră și în Sarajevo și exact cum ar face-o oriunde în lume, unde ar avea loc aceste nenorociri. Locuitorii acestui oraș își trăiau viața așa cum știau mai bine. Clienții de la ceainării și restaurante formau un puhoi masiv ce umplea străzile. Chioșcurile de ziare erau animate și anunțau ultimele apariții. Citisem că acum, odată ce Saddam fugise, existau aproape o sută de publicații diferite pe piață.

În timp ce încercam să ieșim dintr-o zonă întortocheată, am dat prima oară ochii cu imaginea marelui om. Era un mozaic cu efigia sa care fusese folosit din greu pentru trageri la țintă. Micile părți care mai rămăseseră din fața sa zâmbitoare fuseseră vopsite într-un galben turbat.

Șoferii opreau pe marginea șoselei acolo unde niște puști le umpleau rezervoarele cu benzină de pe piața neagră dintr-o varietate de recipiente de plastic. Era echivalentul pe care Bagdadul îl avea pentru oprirea pentru alimentare din Formula 1, faimosul pit-stop. Aproape că săreau pe orice mașină care ajungea în raza lor de acțiune, verificându-i cauciucurile și spălându-i parbrizele ca și cum acestea erau complet îmbâcsite.

Autobuzul avea o singură oprire, cât de aproape de birourile Airways o permiteau barierele de beton și sârmă ghimpată. Chiar când coboram din mașină, am văzut hotelul nostru, Palestine, la mai puțin de o sută de metri distanță. Șoferul s-a suit pe autobuz și a început să arunce geamantanele. Cele patru femei irakiene încetaseră interminabila sporovăială, ca să-l ocărăască un timp pe șofer, pline de supărare. Acesta le răspundea în aceeași manieră, judecînd după ton.

Doi irakieni înarmați cu AK-uri care hoinăreau de colo-colo s-au oprit lângă noi, fumând, în timp ce fiecare încerca să vadă ce avea de făcut în continuare. Jerry era în spate, trimițând bagajele în față. A început să râdă.

— Ce se-ntâmplă?

— Se pare că fetele de la Spice Girls nu vor să coboare aici. Vor să meargă în cealaltă parte a orașului.

Mi-am luat rucsacul, așteptându-l pe Jerry să termine cu

toată aparatura și tot calabalâcul. După care am trecut de barieră și am pornit pe strada paralelă cu hotelul, trecând de sediile companiilor Iran Airways și Aeroflot.

Un șir de generatoare pufăiau lucrând din greu, pe caldarâm, picurând motorină și alimentând cu energie o serie de hoteluri jerpelite, și ca vai de lume. Drumul era plin de gropi și de băltoace, iar gunoiul nu mai fusese evacuat de pe vremea când Saddam încă mai avea zâmbetul pe față.

Palestine și Sheraton făceau parte acum dintr-un complex fortificat dispus la capătul șoselei, apărat de plăci de ciment de cinci metri înălțime. Abia făcusem la dreapta că să ne îndreptăm spre o gaură din gard, de dimensiunea unui om, când am fost asaltați de o ceată de copii mici. Au venit în fugă către noi, desculți, cu tururile pantalonilor atârându-le destul cât să le dezvelească fundurile. Mergeau după noi în tăcere, dar știam amândoi că era mai bine să te abții să le dai bani pe timpul zilei. Dacă-i dădeai unuia bani, alți șase sute aveau să-ți sară în cap. Dacă într-adevăr voiai să-i ajuți, trebuia să o faci numai noaptea, ferit de privirile celorlalți. În caz contrar, aceștia aveau să-l înconjoare pe norocos și să-i fure banii abia obținuți.

Am mers vreo douăzeci de metri de-a lungul peretelui din plăci și ne-am așezat la capătul unei cozi formate din echipe de știri, irakieni, șoferi și oameni de afaceri însoțiți de gărzile lor de corp. Vreo șase limbi diferite erau vehiculate înainte și înapoi, de-a lungul cozii. Era un post de pază temporar, care aducea cu un umbrar din grădina B&Q. Punctul de control era deservit de o familie de irakieni. Tatăl îi verifica pe bărbați. Mama pe femei, iar un puști de aproximativ doisprezece ani verifica bagajele. Cu toții aveau asupra lor AK-uri. În afara umbrarului stăteau trei soldați americani, în scaune pliante, cu ochelari de soare pe nas, transpirând sub căștile și vestele antiglonț și ținându-și armele M-16, bine întreținute, pe genunchi.

Toți arătau de parcă le-ar fi prins bine una dintre prelegerile lui Gaz asupra politicilor comunitare. Îndată ce Jerry a terminat de vorbit în arabă cu capul familiei, ne-am strecurat prin gaură și am luat-o la stânga printre doi pereți imenși de beton, nou-ridicați. Direct în față se afla ușa din spate a unui transportor blindat, cu motorul pornit. În partea din față era protejat de un șir lung de săculeți umpluți cu nisip. Un

trăgător se afla la post, la mitraliera de calibru .50.

Imediat după aceea am făcut-o din nou la stânga și am luat-o în jos pe drumul ce despărțea cele două hoteluri. Drumul era și el blocat de un vehicul blindat M-60, de asemenea protejat cu saculeți cu nisip și având o plasă de protecție deasupra, care să-i protejeze de soare pe cei din echipaj. Drumul dădea într-un sens giratoriu imens, dincolo de care se vedeau cupolele albastre ale unei moschei.

Imediat am recunoscut zona pe care o văzusem adeseori în reportajele de știri. În centrul sensului giratoriu era un pedestal mare de piatră, tot ansamblul reamintind de statuia uriașă a lui Saddam, cea care fusese dăruită în mod simbolic la sfârșitul războiului. Acoperișul dădea o imagine expresivă asupra unde de șoc produse de bombardamentele îndreptate împotriva clădirilor guvernului, situate chiar de partea cealaltă a râului. Toți apropiații lui Saddam se mutaseră cu mult înainte, dar toată operațiunea dădea bine pe posturile TV.

Acum puteam să-mi dau seama cum de toată lumea trăsesese niște cadre atât de bune: nici măcar nu era nevoie să se miște de la balcoanele hotelului în care erau cazați. Zona de securitate dintre hoteluri era înțesată de jurnaliști, care intrau și ieșeau încontinuu din mașinile de teren, transpirați learcă după o zi petrecută cu căștile și vestele antiglonț pe ei. Cuvântul „Presă” era tipărit oriunde încăpea.

Palestine n-ar fi arătat ciudat într-o mahala din Moscova. Avea șaisprezece etaje, era de formă rectangulară și în general, foarte simplu din punct de vedere arhitectonic. Doar câteva încăperi mari de la parter, probabil restaurantele cu sală de dans, ieșeau în afara liniei de bază. Aparent fiecare cameră avea balcon, indiferent dacă dădea înspre Tigru, înspre grădină sau înspre sensul giratoriu ce era protejat cu plăci inestetice de beton asemănătoare cu aripile unei nave spațiale a lui Darth Vader.

Antenele prin satelit, de mărimea unor farfurii zburătoare, erau montate pe acoperiș, iar cele mai mici apăreau la aproape toate balcoanele. Peste tot erau întinse cabluri electrice.

Un reporter german de știri îmbrăcat în vestă antiglonț își

făcea numărul în fața camerei, având tancul, moscheea și sensul giratoriu drept fundal sugestiv. Un convoi de autovehicule Hummer scrâșnind din roți a intrat în sensul giratoriu, arătând foarte războinic cu mitralierele și puștile M-16 îndreptate amenințător spre exterior, rotite de jur împrejur. Jerry avea fața aia mai puțin zâmbitoare.

— Uită-te la rahatul ăsta. Îl prefer oricând pe Nuhanovici.

Am mers pe șoseaua ce ducea la hotel și am intrat pe niște uși mari de sticlă, trecând de cei din pază, doi irakieni cu AK-uri. Nici măcar nu ne-au mai verificat. Poate că zăpușeala era prea mare și pentru ei ca să se mai obosească.

În aglomerația din hol îi distingeai pe indivizii pe care-i găseai în orice hotel mare de oriunde din lume unde se derula un conflict armat: bișnițarii. Băutură, droguri, arme, țigări, femei și orice altceva doreai ei îți făceau rost. La un anumit preț, desigur.

Interiorul hotelului arăta la fel de ponosit ca exteriorul. Podelele din marmură neagră purtau amprenta câtorva ani buni în care fuseseră lustruite din greu. Auzisem că, pe durata aplicării sancțiunilor economice, toate aceste locuri puteau a petrol. Era mult mai ieftin decât apa, și era chiar eficient în curățarea podelelor.

Soldații americani îmbrăcați în uniformă intrau pentru a-și cumpăra cutii de Coca-Cola. Alții erau îmbrăcați în echipament sportiv, șorturi albastre, adidași și tricouri gri inscripționate cu „Army”, de parcă nu-ți dădeai seama cu cine ai de-a face după puștile M-16 ce le atârnavă pe umeri.

Supraponderalii îmbrăcați în costume și veste kaki ocupaseră toate canapelele disponibile, în timp ce gărzile de corp stăteau discret la o anumită distanță. Se părea că erau mai mulți oameni de afaceri în Bagdad decât de obicei. Soldați, afaceriști, gărzi de corp, jurnaliști: toată lumea juca în această piesă.

La recepție era un afiș care te anunța că prețul unei camere era de „60 USD” pe noapte fără comentarii sau negocieri. Se cerea și un avans care să acopere jumătate din suma necesară întregii șederi, plătită în bani gheață. Aici, la capătul lumii,

banii cash spuneau cine erai mult mai bine decât ar fi putut s-o facă vreun card sau vreun cec American Express.

Jerry a calculat și apoi a numărat în bani gheață cât reprezenta contravaloarea avansului pentru o săptămână, în dolari.

Aș fi vrut să stăm la primul etaj – o înălțime de la care puteai sări în caz că trebuia să părăsim în grabă hotelul dar toate camerele de aici erau deja ocupate. Cel mai apropiat etaj față de nivelul solului la care puteam obține o cameră era etajul șase.

Am luat liftul. Camerele noastre erau una lângă cealaltă, iar cine stătuse în a mea o părăsise cu numai zece minute înainte fără a mai anunța camerista. Locul duhnea a țigări și a transpirație.

Erau două paturi de o persoană. Jegul se vedea sclipind pe toate suprafețele cândva lăcuite, iar mocheta era arsă cu țigara în mai multe locuri. Pereții zugrăviți în calciu căpătaseră o culoare gălbuie, ștearsă, peste acel aspect ușor zgrunțuros. Baia foarte mică avea în dotare un closet, o chiuvetă și un duș. Am încercat să deschid robinetul, dar n-a curs niciun strop de apă. Poate mai târziu.

Mi-am lăsat bagajul pe patul acoperit cu păaturi sintetice de culoarea muștarului. Nu erau cearceafuri, iar cele două perne pătate de salivă n-aveau față de pernă. Proprietarii lanțului de B-and-B din Margate și Blackpool ar fi fost mândri de acest loc, unde se cerea atât de mult pentru atât de puțin.

M-am dus și am deschis geamul culisant ce dădea în balcon și imediat m-a învăluit zgomotul orașului. Tigrul era chiar în fața mea, strălucind în soarele amiezii. Exceptând moscheile și câteva clădiri guvernamentale ce supraviețuiseră bombardamentelor, tot ceea ce se vedea erau kilometri întregi de case aparținând celor din clasa mijlocie, blocuri mici ce se luptau pentru o fărâma de spațiu printre impunătoarele turnuri. Mult mai departe, la marginea orașului, era Bagdadul pe care-l știam eu.

Deodată, am avut senzația că trecuseră numai câteva zile de când băntuiam împreună cu Gaz și cu Rob la granița de nord-

est a orașului, în timpul primului război din Golf. Era un cartier sărăcăcios, o zonă imensă formată din clădiri dărăpănate, o lume a sărăciei și a mizeriei. Șiiții care locuiau acolo fuseseră obligați să-l numească Orașul lui Saddam. Descoperirea cablurilor de fibră optică ce făceau legătura între Bagdad și echipele specializate ce deserveau rachetele Scud în Deșertul de Vest fusese o misiune de tot rahatul, dar oricum fusese necesară. Dacă acestea nu erau distruse, rachetele Scud puteau fi în continuare lansate asupra Israelului. Israelienii ar fi intrat și ei în război, iar alianța coaliției cu statele arabe ar fi luat sfârșit.

M-am uitat în zare la aburul fierbinte de deasupra orașului.

Cam la ora aceasta aș fi transmis ordinele referitoare la nopțile nenorocite ce urmau să vină, iar patrula formată din patru oameni ar fi început pregătirile. Am sta în canalizarea de sub o piață până la stingerea ultimei lumini, după care ne-am strecura afară pentru activitățile specifice de pe timpul nopții. Aveam mai mult sau mai puțin aceleași lucruri de făcut: verificarea liniilor de alimentare cu curent electric ce ieșeau din oraș și verificarea antenelor de comunicații rămase încă în picioare în urma atacurilor aeriene din ultimele douăzeci și patru de ore.

Când în cele din urmă cei din patrula mea localizau cablurile, nu se mai întâmpla nimic spectaculos. Tot ceea ce le trebuia era o daltă bună, un ciocan de un kilogram, și asta era tot.

Privind în jos, am văzut că grădina era împrejmuată de un zid jos și niște garduri ruginite destul de serios. Câțiva indivizi beau cafea în incinta unei *cabana* ce arăta precum o mică oază. Războiul părea să se desfășoare undeva la un milion de kilometri distanță. Cineva chiar manevra o mașină de tuns iarba cu motor pe benzină.

După aceea, două elicoptere Blackhawk s-au apropiat vâjâind pe deasupra râului - la o altitudine atât de mică încât puteam să le dau piloților un cap în gură - fără ca nimeni să le bage în seamă.

Una dintre marile încăperi de la parter, ce ieșeau în exteriorul ansamblului general al clădirii, părea să fie ocupată de CNN. Toate-ferestrele erau acoperite cu saci de nisip, iar sigla postului atârna de un mic umbrar, acolo unde stăteau cei care asigurau paza. Afară, pe iarbă, erau niște scaune și o canapea din imitație de piele neagră, pe care nu se putea sta decât când nu mai erau expuse la soare și intrau în conul de umbră. Locul gemea de cabluri și de antene. Dincolo de asta, un tip în șorț, în tricou și în adidași alerga pe fundul unei piscine fără apă, de vreo treizeci de metri lungime. După fiecare tură, făcea un set de genuflexiuni, continua iar cu o tură de bazin, urmată de un set de abdomene. Transpiram doar când mă uitam la el.

Trebuia să verific traseul pentru ieșirea de urgență, deoarece săritul de la etajul șase nu era o opțiune. Un semn de culoare verde amplasat pe coridor dădea indicații în arabă și în engleză cu privire la ieșirea în caz de incendiu.

O ușă batantă ducea spre o casă a scărilor din beton, complet izolată de restul clădirii. În pereți nu erau decât niște mici crăpături pe unde intra lumina, așa că dracu' știa ce se întâmplă acolo noaptea. Casa scărilor era plină de mucuri de țigară și de fotografii din ziare cu imaginea lui Saddam zâmbind și arătând ceva undeva în depărtare, întotdeauna mă gândisem că era vorba de o servietă plină de bani.

Am băgat una dintre hârtiile de pe jos între ușă și cadrul ușii, astfel încât să nu cumva să rămân blocat dacă trebuia să mă întorc tot pe acolo.

Coborând pe scara de incendiu, am verificat ușile de la fiecare etaj în parte. Toate erau încuiate pe interior. Mai mult decât atât, la parterul momentan inundat, cele două uși duble de ieșire care dădeau în exterior erau închise cu lanț și cu lacăt și blocate de un munte de gunoi. Singura cale de scăpare de la etajul șase era liftul.

M-am întors și am ciocănit la ușa lui Jerry. Era ocupat cu aranjarea echipamentului de reîncărcare pentru cameră și pentru telefon. Thuraya⁹, cam de mărimea unui telefon fără fir de apartament, se afla pe marginea parapetului de la balcon. Îi scosese antena groasă de plastic din lăcașul lateral pentru a încerca să obțină semnal de la un satelit.

Niciun fel de rețea de telefonie mobilă nu opera la momentul respectiv în Irak, acum că Partidul Ba'ath fusese desființat. Există un sistem asemănător, dar putea fi folosit exclusiv de oficialii CPA. Cu un Thuraya chiar nu conta dacă erai în mijlocul stepei rusești sau în vârful Munților Everest: atâta timp cât aveai semnal și erai conectat la un satelit, puteai să vorbești cu oricine, oriunde, fie pe un mobil, fie pe un fix. N-aveam idee de unde aveau oamenii banii necesari ca să le folosească. Cu contravaloarea câtorva minute vorbite la unul dintre aceste dispozitive puteai să-ți plătești o săptămână de vacanță în Grecia.

Am ieșit afară, în balcon, în timp ce Jerry descâlcea niște cabluri, dintre care unul lega telefonul la cameră, astfel încât să poată transmite imaginile prin conexiune directă. Jerry intenționa să le descarce și să le trimită la *Telegraph* imediat după ce avea să le obțină, după care să le șteargă din cardul de memorie, astfel încât să preîntâmpine posibilitatea ca acestea să pice în mâinile altcuiva.

Tipul în șort încă mai fugea înainte și înapoi în piscina golită de apă. Am ridicat Thuraya ca să văd dacă are semnal, dar indicatorul cu cinci linii pentru semnal maxim era gol. Am făcut câțiva pași de-a lungul balconului, dar n-am primit niciun fel de răspuns.

M-am întors în cameră. Jerry se întinsese în pat, cu mâinile sub cap, admirându-și dibăcia cu care aranjase echipamentele electronice.

— Niciun fel de semnal - satelitul trebuie să fie pe partea cealaltă. Am aruncat Thuraya lângă el în pat. Singurele posibilități de a ieși de aici sunt liftul sau săritul în gol. Ieșirea

⁹ Sistem de telecomunicații bazat pe o rețea civilă de sateliți geosincroni (n. red.)

de incendiu este blocată.

— Nu-ți face griji, bătrâne, locul acesta e la fel de sigur ca Fort Knox. Să luăm lucrurile pe rând. Prinsese curaj de când cu așteptarea de la Amman. Poate că simțea că era puțin mai aproape de Nuhanovici. S-a ridicat și-a rămas pe marginea patului. Ia tu niște beri. Eu trebuie să fac rost de niște haine cu specific local dacă vreau să duc treaba asta de rahat la bun sfârșit.

Stabiliserăm deja că el o să fie cel care o să facă toate treburile în care l-ar fi ajutat originea lui arabă, în timp ce eu aveam să mă ocup de albi.

— O să sun la Washington DC, după care o să dau o fugă până la moscheea de peste drum chiar la timp pentru Asur, să văd ce pot să aflu acolo. Asta numai dacă o să pot trece de tancul ăla fără să-mi fie ciuruit fundul islamic.

Am dat din cap. N-avea sens să stăm și să așteptăm vești de la sursă: trebuia să ieșim de-aici. Cineva trebuia să știe ceva. Jerry nu voia să-i întrebe pe jurnaliști, pentru că aceștia ar fi mirosit o poveste bună și fie aveau să se abțină să dezvăluie vreo informație, fie aveau să-l mintă. În schimb, pe mine nu mă împiedica nimic să merg să mă întâlnesc cu tipii care lucrau în circuit.

M-am uitat la Baby-G să văd cât e ora, de astă dată avându-l la mână pe cel negru, al meu. O lăsasem pe Kelly în urmă: trebuia să-mi păstrez capul limpede. Pe cine credeam că păcălesc? Uitându-mă la al meu, automat mă gândeam la al ei - și implicit la ea. Avea cureaua mai mare decât încheietura mâinii sale, și îi lua o grămadă de timp să o încheie.

Era de-abia ora trei p.m. — șapte a.m., ora Washingtonului.

Pierdusem vreo două nopți de somn, așa că nu era de mirare că eram frânt.

Am luat liftul mic, de nouă persoane, și am coborât în holul central. Jerry, ca întotdeauna de altfel, stătea cu camera foto în mână; eu îmi luasem borseta în care aveam pașaportul și încă trei mii de dolari gheață. Liftul putea a țigări și se oprea la fiecare etaj cu niște zdruncinături deconcertante. La etajul patru s-au suit doi filipinezi înarmați cu MP-5-uri și echipați cu veste antiglonț negre precum o echipă SWAT; la etajul trei s-au suit alți doi militari care încercau să arate ca niște civili, ceea ce este aproape imposibil atunci când ești tuns periută; în cele din urmă, în ultima secundă, ni s-au alăturat doi tipi din partea ONG-urilor, cu niște bibliorafturi doldora de hârtii și niște burdihane pline de bere, mult mai mari.

Se părea că toată lumea, civili sau militari, avea același tip de acte de identificare la gât, anume un șnur de nailon cu un cârlig de care atârna un suport transparent de plastic, în care se păstra cardul de identitate. Trebuia să avem și noi ceva asemănător? De unde dracu' să știu?

După ce s-au închis ușile, unul dintre filipinezi i-a oferit celuilalt o țigară și amândoi le-au aprins. În momentul în care am ajuns în holul central, deja miroseam de parcă mi-aș fi petrecut noaptea într-o tavernă.

Acum, poate că stăteau și fumau pe canapele mai mulți irakieni decât oameni de afaceri străini, toți cu mustăți negre și subțiri și îmbrăcați identic, cu pantaloni, cămăși, pantofi de vinilin lucios și șosete albe.

Indiferent de cât de multe se schimbaseră pe-aici, stilul și înfățișarea tipică lui Saddam încă mai persista.

Afară erau parcate două vehicule 4x4 de tip Hummer. Un grup de soldați transpirați își abandonaseră vestele antiglonț și-și dăduseră jos jachetele de uniformă ude flească; din spatele unui camion cu prelată se distribuiau mâncare caldă și sticle de apă minerală.

Dincolo de autovehiculele de teren, am văzut doi sau trei

civili care se plimbau în sus și-n jos, vorbind la telefoanele cuplate la rețeaua prin satelit. Probabil că stăteau pe aceeași parte a hotelului ca noi.

Cele două magazine din hol făceau comerț la strigare și vindeau pastă de dinți, ceasuri de mână și bancnote cu chipul lui Saddam, care mai erau încă în circulație. Saddam arăta la fel pe dinari ca în orice fotografie: un zâmbet larg, o mustață groasă și o mână întinsă indicând ceva ce nu aveam să vedem vreodată. De asemenea, puteai să cumperi ibrice de cafea arăbești, hărți, haine; un tip ridicase un cort mic de beduin pentru a-l folosi ca stand pentru carpete. Până și DHL avea un stand deschis aici, de care doar ce trecusem – astfel că-ți puteai trimite acasă, cu avionul, toate cumpărăturile într-un colet, în timp util pentru Crăciun.

În vreme ce Jerry ieșise din hotel și se îndrepta hotărât spre lumina orbitoare a soarelui, am localizat un grup de bișnițari.

Am fost întâmpinat de trei fețe zâmbitoare.

— Hello, domnule, de ce-ai vrea să-ți fac rost?

Oriunde te-ai duce în lume, toți din bransă vorbesc engleza.

Am dat mâna cu toți trei și le-am zâmbit în timp ce-i gratulam cu un *Salaam aleikum*.

— Am nevoie de douăsprezece beri.

Cel mai tânăr a fost primul care a reacționat. Arăta destul de bine în blugii și adidașii nou-nouți.

— Durează zece minute. Mă așteptați înăuntru?

Ceilalți doi au plecat, zâmbind încă în urmă. Aveau clienți mai mult decât suficienți. L-am apucat de mână pe băiatul meu când se întorcea ca să se îndrepte spre ușă.

— Ar mai fi vorba de vreo două chestii.

Zâmbetul i se lăți pe față.

— Vrei o fată? O să-ți aduc o fată tânără, din Europa. E foarte nouă aici.

— Nu, aș vrea doar două pistoale cu tot cu încărcătoare și o grămadă de muniție. Nici măcar nu m-am mai deranjat ca să sune a întrebare.

— Sigur. Pentru tine am chiar pistoalele lui Saddam, la un preț bun. Dacă vrei o carabină, îți aduc pușca lui Saddam...

— Nu, amice, doar două pistoale. Ale lui Saddam sau nu, nu-mi pasă. Ai grijă să fie semiautomate.

— Sigur. Pentru tine, mâine-dimineață. Le aduc aici. OK?

Am dat din cap și i-am indicat zona de servire a cafelei.

— O să te aștept acolo să vii cu berea.

A întins-o rapid, înainte de a reuși să-l întreb despre vehicule. Prin ușile de sticlă de la intrare am văzut că Jerry se alăturase celorlalți membri ai clubului Thuraya și-mi făcea semne cu mâna disponibilă, mișcând-o asemenea unei moriști. Speram că sursa sa îi furniza în sfârșit niște informații mult așteptate.

Unul dintre soldații care mâncau afară a intrat în hotel și s-a îndreptat către unul dintre bișnițari. I-a vorbit pe o tonalitate joasă și de foarte aproape. După care a rânjit când acesta i-a arătat mărimea sânilor pe care avea să-i atingă în curând. Aceste două hoteluri reprezentau probabil adăpostul cel mai la îndemână pentru soldații ale căror nevoi erau rapid satisfăcute în toalete.

I-am lăsat să-și continue treaba, trecând banii dintr-o mână în cealaltă, ca și cum ar fi fost vorba de o tranzacție cu droguri.

Cine gândise modul în care să arate zona cafe-barului, optase pentru banchete din plastic și pentru o atmosferă specifică anilor 1970, întunecoasă, sofisticată și care să-ți inducă buna dispoziție. Reușiseră să creeze această atmosferă, îndeosebi prin partea întunecată care era redată la fix.

Covorul era complet tocit, iar aerul era îmbâcsit cu fum de țigară și muzică western și country. Un tip în vârstă, îmbrăcat în cămașă roșie și încălțat cu pantofi lucioși de vinilin, având părul pieptănat ireproșabil și dat pe spate, stătea flancat de două boxe, un amplificator și un Casio Beatmaster. Exceptând mustața de tip Saddam, era copia fidelă a tatălui lui Johnny Cash.

Câțiva irakieni stăteau și beau ceai, atenți pe jumătate la doi tipi solizi, albi, tunși foarte scurt, dintre care unul cu cioc, care încercau să facă oarece afaceri împreună. Au schimbat câteva cuvinte într-o limbă ce suna a sârbo-croată, după care au revenit la ceva asemănător limbii engleze, pentru următoarea etapă a negocierii lor mormăite.

Aveau un accent atât de puternic, încât nu le mai trebuia decât câte o geacă neagră de piele și puteai să juri că încă mai erau undeva în Balcani. Trebuia să aflu cu exactitate de unde erau de loc, înainte de a întreba de un bosniac. Poate că războiul se sfârșise în mod oficial, dar, pentru o grămadă de indivizi de teapa ăstora, Acordul de Pace de la Dayton reprezenta numai o foaie de hârtie.

Pe tejgheaua barului zăceau un mic bol cu ouă fierte, o farfurie cu brânză și niște chifle ce arătau mai mult decât învechite, tejgheaua fiind păzită cu grijă de doi tipi în cămăși albe, mototolite, prevăzute cu niște papioane cu elastic, care încercau din rășputeri să pară că fac ceva folositor.

Într-un final unul din ei s-a apropiat de masa mea. N-aveam de gând să beau cafea arabă, așa că am comandat un Nescafé cu lapte și câteva chifle.

Tipul s-a întors ca să pună ibricul pe foc.

A mai trecut un grup de străini, vorbind o engleză ce aducea cu franceza, urmat de doi localnici. S-au așezat pentru a pune la cale ce aveau să facă a doua zi și pentru a stabili cât timp vor avea nevoie de șofer și de translator. N-a durat mult până au căzut cu toții de acord, iar unul dintre ei a scos dintr-un teanc de dolari câteva bancnote și le-a dat acestora. Târgul părea că se făcuse pentru nouăzeci de dolari pe zi pentru un translator și șaizeci pentru un șofer, plata în avans – iar dacă francezii doreau să meargă undeva în afara Bagdadului, aveau să se mai adauge ceva bani la sumele inițiale.

Cafeaua, chiflele și minipachetul de unt, ambalat în folie, mi-au fost aduse chiar în momentul în care cei doi balcanici se pregăteau să plece. Însoțitorii lor irakieni au avut o scurtă discuție în pășăreasca lor, pufăind fericiți din țigări, după care au continuat să-l asculte pe tăticul lui Johnny Cash.

Tocmai luasem prima îmbucătură, când mi-am dat seama că aveam concurență. Cel mai bătrân motociclist din oraș stătea în ceafa mea. Avea undeva pe la șaiszeci de ani, o înălțime de numai 1,65 m, dar era robust, cu niște brațe pline de pistrui și niște mâini de mărimea unei mânuși de baseball. Comandase ouă, chifle și brânză și un Nescafé și, judecând după burdihan, nu era pentru prima dată când lua o masă așa de copioasă: purta un tricou negru Harley Davidson, ce pâraia pe el, cu un imprimeu sugestiv: „Born To Ride, Born To Raise Hell”¹⁰. Imaginea era completată de o barbă lungă, blugi și curea mare neagră cu o cataramă Harley. Era complet chel și, după înfățișare, părea a fi aici de-o viață. Era aproape la fel de negricios ca Jerry.

În mod sigur avea o părere excelentă despre sine. Le-a făcut cu mâna francezilor, care acum se întreceau la fumat cu irakienii, în timp ce se instala într-un scaun puțin mai jos decât mine, aruncându-mi o privire prin care parcă-mi spunea: „Stăm de vorbă mai târziu”. I-am răspuns tot cu o privire care-i sugera că nu mă grăbesc, deși aveam o presimțire că nu va dura mult până când vom deveni cei mai buni prieteni, iar el îmi va pune la dispoziție casa, mașina și nevasta când ne vom întâlni data viitoare în State.

Doar ce-mi pusesem unt pe cea de a doua chiflă și mi-o vârâsem în gură, când mânușă de baseball s-a postat în fața mea.

— Salutare, eu sunt Jacob. Ce faci, cum o duci?

Am înghițit cu repeziciune, dar n-am reușit să nu împrôsc o ploaie de firimituri când am răspuns.

— Bine, tu ce faci?

— Bine, chiar bine. Măine-i o zi mare pentru mine. Băiatul meu e în oraș.

¹⁰ Născut pentru a călări motocicleta, născut pentru a aduce iadul pe pământ

Pe tricoul său trebuia să scrie: „Cel Mai Mândru Tată din Lume”. Prin urmare n-avea să mă căpușească în curând.

— Aici în Bagdad?

— Sigur. Este înrolat în Regimentul 101, puțin mai la nord. Nu l-am mai văzut de câteva luni bune. Sunt puțin cam emoționat.

Imediat i-a fost adusă mâncarea și a început să-și facă un sendviș cu ou și brânză. Mi-am terminat Nescafé-ul și am mai comandat unul. De ce servesc arabii cafeaua în degetare?

— Deci ai venit în Bagdad ca să-l vezi?

Burdihanul i s-a cutremurat de râs în timp ce tăia ouăle în felii.

— Ei, pe dracu, nu. Lucrez în domeniul electricității - și am deja vreo nouă luni de când sunt prin zonă. Mai am un băiat aici - pilot pe Apache. Grozav, nu-i așa? S-a luminat la față. Îhâm, e pe undeva la vest de-aici. Am de gând să mă duc să-l văd în curând. El nu poate intra în oraș.

Pe când vorbeam, a intrat un pluton de soldați americani, care arătau de parcă ar fi trebuit să aibă pe umeri niște ghiozdane în loc de arme automate. Rahat, și eu arătam cândva așa. Și-au desfăcut harnașamentul și vestele antiglonț pe care le-au lăsat lângă canapele.

Jacob le-a zâmbit, iar ei i-au zâmbit la rândul lor. După care a revenit la chiflele și la cafeaua sa.

— Da, îmi urmez băieții încă de când cu nebunia din Grenada. A mușcat atât de tare, încât i s-a cutremurat barba. Băieții mei distrug sistemul energetic, iar tatăl lor obține contracte ca să-l repare. Destul de inteligent, este?

Aveam în fața ochilor complexul industrial-militar al Statelor Unite, la cel mai de jos nivel binar.

— Sună perfect pentru o afacere de familie.

A început să râdă în hohote.

— De unde ești de loc?

— Marea Britanie. Am grijă de un ziarist.

— Ești unul dintre mâncătorii ăia de șerpi? Hei, eu însumi am doi.

— Dacă stau să mă uit la tine, ești unul dintre puținii de aici

care nu are nevoie de ei.

I-a plăcut asta. Dar chiar era adevărat.

— Știi cum sunt companiile, au grijă de oamenii lor. Cum ieși de-aici, dai de Crazyville¹¹. Eu însumi am servit sub arme. Nouăsprezece ani în cadrul Regimentului 82. Și-s al dracului de mândru de asta.

M-am gândit că acesta ar putea fi un moment bun să merg mai departe și să aduc discuția acolo unde doream.

— Asta-mi amintește de Bosnia...

Și-a șters câteva firimituri din barbă și a clătinat din cap.

— Un loc unde n-am fost niciodată. N-a prea fost de lucru pentru noi. Mi i-a arătat din priviri pe francezi. Maimuțoii ăștia mâncători de brânză au luat cam toate contractele.

Am zâmbit în timp ce el băga în gură altă bucată de brânză.

— Ei bine, se pare că bosniacii sunt gata să egaleze la scor. Am auzit că sunt aici în număr mare. Ai avut de-a face cu vreunul de când ești pe-aici?

A negat hotărât din cap.

— Nu în acest joc al reconstrucției. Și-a mijit ochii de parcă și-ar fi folosit toți mușchii feței. Poate că într-un alt tip de joc? Cauți ceva în mod special pe-aici?

Nu i-am răspuns. Aparatul Casio a revenit la viață, iar tatăl lui Johnny a început să masacreze tema muzicală din filmul *Bonanza*. Război sau nu, fiecare om trebuia să-și hrănească familia. Își lăsase capul pe spate, cu ochii închiși, ca și cum ar fi avut muzica inscripționată sub pleoape.

— Ia spune, cât ai de gând să stai pe-aici?

— Nu știu, i-am răspuns. O săptămână sau cam așa ceva.

— Minunat, poate că ne vom mai întâlni. Și-atunci o să-mi poți cunoaște băiatul.

Două gorile înarmate cu MP-5 se îndreptau în direcția noastră. Le mai trebuiau niște microfoane și puteau să intre lejer în parteneriat cu tipii de la aeroport, angajații CPA, care-mi aminteau de faimoasele păpuși Action Men.

Jacob a ridicat o mână când au ajuns la masa noastră.

— Salutare, băieți, sunt aproape gata.

¹¹ Orașul Nebunilor

Și-a pus și ultimele felii de ou în chiflă, le-a zdrobit în mâna stângă și a luat și ultima îmbucătură, după care s-a ridicat și mi-a întins-o pe cealaltă.

— Mi-a părut bine să te cunosc. Spune-mi, nu ți-am reținut numele...

— Nick, am răspuns. Și mie mi-a făcut multă plăcere. Sper din tot sufletul să-ți poți vedea băieții sănătoși.

A dat din cap.

— Îhâm, și eu sper la fel, Nick. Poate ne vedem mâine. A clipit cu subînțeles. O să mă interesez de o bosniacă bună pentru tine...

S-a alăturat celor două gărzi de corp, pe care le-a bătut prietenește pe umăr.

— Hai băieți, hai să mergem să producem ceva.

La acordurile finale ale melodiei din *Bonanza* deja dispăruse. Am lăsat jos ce mai rămăsese din al doilea Nescafé. S-ar putea ca Jacob să fi avut dreptate – chiar dacă acesta era Orașul Nebunilor, luasem fără tăgadă cea mai bună decizie când venisem încoace.

Zece minute pentru beri pe dracu'. M-am dus și m-am alăturat sosiilor lui Saddam, care stăteau pe canapele și fumau în draci. Asta fără să-mi treacă prin cap să mă implic și eu în competiție și să fumez până crăpam.

În rest, s-au tot perindat tot felul de fețe, care ba intrau, ba ieșeau din hotel, din care am recunoscut una. Era Rob, care se pregătea să iasă. Era singur, fără niciun fel de ID laminat care să-i atârne la gât, dar având un pistol vechi la șold. Vopseaua de deasupra se dusesse, lăsând să se vadă oțelul mat de dedesubt. În mână avea un AK neîncărcat, versiunea pentru trupele de parașutiști. Avea țeava mai scurtă decât varianta normală de asalt și un pat rabatabil. Era nemaipomenită pentru spații înguste sau pentru mașină. Și asta, la rândul ei, părea destul de ponosită, având câțiva ani vechime.

S-a uitat în ochii mei și mi-a zâmbit. Lucrurile stăteau altfel acum: niciunul din noi nu era însoțit. M-am ridicat de pe canapea.

— Salutare, amice, credeam că ai murit!

A strâmbat din nasul său mare.

— Ce se-ntâmplă, ai intrat și tu în circuit? Am crezut c-ai renunțat de-acum câțiva ani.

— Ceva de genul ăsta. Lucrez pentru un american. Un ziarist. Stăm aici o săptămână ca să facă o fotografie unui tip din Bosnia - aici în Bagdad, dacă-ți vine să crezi.

Îi venea.

— Sunt o grămadă de chestii aiurea aici - ascultă...

Trei foști parașutiști germani fredonau cântecul regimentului din care făcuseră parte, lângă cortul de beduin proaspăt ridicat, în timp ce doi ruși care băgau cartușe în încărcătoarele de AK discutau despre gălăgia din jur. Judecând după tunsorile lor, după tatuaje și după cicatrice, petrecuseră mai mult timp în Cecenia decât la Moscova.

— Și-n rest, ce mai faci? Pentru ce firmă lucrezi?

— Pentru niciuna dintre astea de pe-aici. Rob întotdeauna își dorește să-și croiască propriul drum. Lucrez pentru un tip din Uzbekistan, implicat în afaceri cu petrol.

— Stă aici?

— Nu, la al-Hamra. Un loc faimos pentru piscina sa, berile reci și fetele amatoare de dans. Chipurile, nu este la fel de bine protejat ca aici, dar clientul meu e mai discret și nu e genul care să nu fi avut parte și de întâmplări dramatice, dacă înțelegi ce vreau să spun. Acesta-i motivul pentru care am grijă de el de trei ani încoace. Este un om bun.

— Și mai bine. Și cât timp rămâi prin zonă?

— Patru, cinci zile? Nu suntem prea siguri. Dar nu mai mult de o săptămână. Am trecut să iau drăcovenia asta. Și-a ridicat AK-ul. Cereau trei sute cincizeci pentru vechitura asta de doi bani. A strâmbat din nou din nas, străfulgerat de-un gând. Ce faci diseară? CNN organizează o petrecere la piscina hotelului.

— Fără apă în ea?

A ajuns și puștiul căruia îi comandasem berea. Avea o etichetă ce aducea cu una din Bavaria, dar probabil fusese fabricată undeva mai sus, pe drum. Niciodată nu existase vreo problemă cu alcoolul în țările musulmane de felul ăsta, nici chiar în restaurante. Veneai cu propria băutură și întrebai dacă nu-i deranjează s-o bei acolo.

I-am dat tipului cincisprezece dolari în loc de cinci cât îmi ceruse. Diferența de zece era ca să fiu sigur că se va întoarce dimineață cu armele. După ce-a plecat, m-am întors spre Rob.

— La ce oră începe destrăbălarea?

— În jur de opt. Oricum ești aici.

Am dat noroc și l-am privit cum își băga un încărcător în AK în timp ce se îndrepta spre ușă.

Petrecusem aproape o oră pe canapea, când s-a auzit zgomotul unei mitraliere grele, urmat de rafale scurte de calibrul 5,56 mm, ambele de la mai puțin de trei, patru sute de metri distanță.

Jerry a năvălit valvărtej prin ușile de la intrarea principală.

— Ai auzit? La dracu'...

M-am ridicat în picioare.

- Ai rezolvat ceva la moschee?
- Da de unde. Nimic. O să-ncerc din nou la Maghrib. După care a scanat rapid ceea ce se întâmpla pe hol. Nici de la Washington n-am primit nicio veste. O să mai sun. Știu că, dacă află el ceva, vom afla și noi imediat.
- Hai că poți să-mi spui acum. Suntem aici, așa că... ce mai contează. Pentru ce publicație lucrează?
- Și-a întors privirea și s-a uitat fix la mine. Era ultima oară când avea să-mi mai spună asta.
- Uite, Nick, știi cam cum stă treaba cu sursele. Nu pot și nu-ți voi spune nimic. Și-ar pierde slujba, omule, ar pierde totul. Trebuie să respectăm rahaturile astea.
- Evident, avea dreptate. Dar asta nu mă împiedica să doresc să știu.
- După care s-a mai gândit la ceva.
- Vrei să folosești telefonul?
- Am negat, clătinând din cap.
- Ce, ești chiar așa de singuratic? N-ai niciun prieten?
- Nu prea. Am ridicat berile. Uite, pentru tine. Eu nu mă ating de ele.
- Mi-a luat sacoșa din mână, după care s-a îndreptat spre lifturi.
- Ai de gând să pierzi toată noaptea ca să bei alea? Am apăsător butonul de chemare a liftului. Sau vrei să vii la o petrecere unde poate o să-l găsești pe Nuhanovici?

A bătut cineva la ușă. N-avea cum să fie Jerry. Plecase de-o grămadă de timp la moschee pentru a prinde Maghrib-ul la ora la care se stinge și ultima lumină. Am deschis și am văzut în prag doi tipi în vârstă, cu țigările în gură. Unul din ei mi-a întins o așchie de săpun și un prosop de șters pe mâini. Celălalt mi-a înmănat niște cearceafuri subțiri de pat, care deveniseră gri de la câteva sute de cicluri de spălare. Totul duhnea a țigări.

Am încercat robinetul de la duș și am descoperit că se prelingea niște apă rece, astfel că am sărit sub ea înainte de a se opri din nou. Radioul model 1970, montat la capătul patului, era programat pe American Free Radio, și-n cameră răsună muzică western și country.

Când am ieșit de la duș, soarele începuse să apună. Am oprit radioul și am deschis televizorul pe lămpi, care era setat pe un CNN bruiat și plin de purici, dar cel puțin cu un sonor decent. Pe cel de-al doilea canal disponibil, care era și ultimul, se transmitea un meci de fotbal.

Nedorind să fiu obiectul tragerilor la țintă de noapte, am stins luminile înainte de a ieși în balcon să mă uit la miile de antene de satelit ce răsăreau ca buruienile pe acoperișuri.

De undeva de departe s-a auzi un răpăit de foc automat. A fost urmat de alte împușcături, tot de armă automată, produse de un armament mai greu, probabil cartușe de 7,62 mm de AK, cărora li s-a răspuns înversunat cu muniție americană ușoară, de calibrul 5,56 mm.

După care s-a dezlănțuit un șuvoi de explozii provocate de calibre mai mari, probabil .50, însoțite de trasoare ce brăzdau cerul de pe partea cealaltă a Tigrului, în ultimele minute ale amurgului.

Totul a încetat la fel de rapid pe cât începuse, dar acalmia n-a durat prea mult. Armamentul de pe două elicoptere Apache, ale căror siluete negre contrastau puternic pe fundalul cerului,

a tunat și fulgerat undeva chiar în față. Cineva probabil avea să-și dorească să fi ieșit mai devreme la cină.

Apoi s-au năpustit deasupra râului, iar câteva momente mai târziu, unul din ele s-a înălțat, deschizând și menținând un foc intens asupra malului râului. M-am simțit destul de ciudat ca spectator amplasat în locul în care se filmaseră cele mai șocante și mai spectaculoase documentare, privind cum aceeași zonă era din nou supusă tirurilor, parcă interminabile.

Sub mine, pregătirile pentru petrecere continuau ca și cum nimănui nu-i păsa de ceea ce se întâmpla de cealaltă parte a gardului ruginit. Fie se considerau imuni la atac, fie doar voiau să creadă acest lucru. Mese din plastic luate direct de la aceeași B&Q ca umbrarul de grădină fuseseră târâte prin iarbă și dispuse de jur împrejurul piscinei goale, iar două grătare mari erau gata pregătite.

În altă parte a orașului, s-a auzit o nouă confruntare scurtă și răpăitul armelor a făcut înconjurul zonei, urmat aproape imediat de o explozie. Nimeni nu și-a întrerupt activitatea. Nimic nu mai conta dincolo de zidul grădinii și de protecția pe care nouă ne-o ofereau americanii. Palestine era o mică oază, un balon protector.

M-am tot uitat pe cer. Nu mai era niciun trasor și nici n-am mai văzut fum. Era timpul să cobor.

Liftul a oprit la fiecare etaj, în timp ce coboram la parter.

Am luat o gura de Nescafé dintr-o cană pe care o găsiseră băieții în spatele tejghelei. Mai rămăseseră doar câțiva irakieni acolo, poate datorita faptului că toate ouăle și brânza fuseseră deja mâncate. Casio și chitara erau încă pregătite, dar interpretul nu se zărea pe nicăieri. Păcat: tatăl lui Johnny Cash mă cucerise încet, dar sigur.

L-am auzit pe Jacob înainte să-l văd, cum urca scările spunându-le la revedere gărzilor de corp.

Mi-a zâmbit când a văzut că are cu cine să stea de vorbă.

— Hei, Nick, te-ai lipit de scaunul ăla?

M-am ridicat și ne-am strâns mâinile, în timp ce el comanda trei cafele odată - dacă nu cumva n-aveau încă o cană.

— Ce-ai mai făcut de când ne-am despărțit, Jacob?

— O, am fost doar să fac rapid câteva verificări. Genul acela de lucruri care-ți mănâncă tot timpul. Ia spune-mi, unde ți-e tovarășul, reporterul? Cum îl cheamă? S-a culcat devreme?

Mă gândeam că o să-mi facă iar cu ochiul, complice.

— Jerry. Nu, s-a dus până la moschee.

Ospătarul a adus primele două cafele și a început să toarne lapte în ele. Jacob a ridicat mâna să-l oprească.

— Nu, după apusul soarelui e nevoie de cafea neagră, simplă. S-a întors spre mine. Ei bine, am discutat cu câteva persoane despre ce te interesează. N-am aflat nimic legat de bosniaci. Ar fi trebuit să se știe ceva în mod normal – e un oraș atât de întins și totuși atât de mic din anumite puncte de vedere.

Jacob parcă avea azbest în gură. Deja băuse și cea de a doua cafea când ospătarul i-o aducea pe a treia.

— Dacă aș putea să te ajut cu orice altceva, nu trebuie decât să-mi spui, ți-e clar? Poate pot să te pun în legătură cu persoanele potrivite.

Începeam să fiu un pic stânjenit de atitudinea lui Jacob. Era puțin cam prea săritor.

— Drept să-ți spun, mă doare undeva de bosniaci. Doar aruncăm o plasă... să vedem ce rămâne prins în ea.

Cea de-a treia ceașcă era aproape terminată.

— Știi ceva, o să fiu în continuare vigilent. În ce cameră stai, asta în cazul în care te hotărăști să te mai dezlipești și să-ți miști fundul de-aici?

I-am spus și-am dat iar noroc.

— Mulțumesc, Jacob. Apreciez efortul tău. Distracție plăcută mâine, cu fiul tău.

— Fii sigur că va fi. Mai vorbim.

L-am lăsat și m-am întors în holul de la intrare ca să-l aștept pe Jerry. Poate că-l întâlnise din întâmplare pe ayatollah în moschee, deși nu-mi făceam prea mari speranțe. În seara asta trebuia să văd cum stă treaba în circuit. În mod sigur, un bosniac le-ar fi rămas întipărit în minte.

Destul de aproape, s-au auzit niște rafale interminabile de focuri de armă automată. De unde mă aflu, lângă intrarea principală, trasoarele păreau că se îndreaptă direct spre cer. Nu era neapărat un contact. La urma urmei, era joi noaptea. Am ieșit afară în grădină să văd dacă apăruse ceva mai devreme. Deocamdată, nu era niciun fel de muzică, dar câțiva indivizi pregăteau grătarul. Nu păreau absolut deloc interesați de schimburile de focuri, în timp ce vărsau cărbunii din sacii de hârtie în două butoaie metalice tăiate.

Am încercat să mă apropiu de piscină. Nu puteam să-i văd fundul din poziția în care mă aflu, dar auzeam niște găfâituri și niște pași ritmici pe sol, specifici alergării. M-am dus exact până la marginea piscinei și m-am uitat înăuntru, în timp ce alte trasoare luminau cerul. Am văzut căpățâna acoperită cu un păr roșcat, scurt, sârmos și transpirat a unui tip care se antrena în semiîntineric. Ultima oară când îl văzusem pe Danny Connor fusese în Irlanda de Nord, în 1993 - într-o sală de sport, desigur.

Parcurgea piscina de la un cap la altul, concentrat în totalitate asupra a ceea ce făcea. L-am privit câteva minute, întrebându-mă dacă era momentul potrivit să-l întrerup sau nu. Alerga spre un capăt, făcea douăzeci de flotări, după care se întorcea și alergea spre celălalt capăt, unde făcea niște genuflexiuni. Am început să zâmbesc de unul singur, ca un tâmpit. Mottoul lui Connor fusese dintotdeauna: „Mă antrenez, deci exist”. De fapt, asta fusese după ce s-a căsătorit.

Înainte de asta fusese: „Mă antrenez ca să seduc cât mai multe femei”. Trebuise să se antreneze foarte mult în acele vremuri pentru a avea vreo șansă. Avea fața acoperită cu urme de acnee și arăta de parcă fusese ronțaită de șoareci. Nici accentul nu-l avantaja în vreun fel. Era din Glasgow, acolo unde toată lumea vorbește ca Rab C. Nesbit, pus pe derulare rapidă. Connor nu fusese născut ca noi toți, sărise din

pântelele mamei sale. Lucrasem cu el la sfârșitul anilor 1980 și începutul anilor 1990. În toată această perioadă conversația cu el se rezumase la „ți-ai făcut antrenamentul fizic azi?”

— Hei, Connor! Ai cam început să te-ngrăși!

S-a oprit din alergare, dar numai pentru a face niște genuflexiuni, uitându-se în sus. Stăteam acolo și zâmbeam, dar el n-a reacționat în niciun fel. A sprintat până în partea cealaltă și a început niște exerciții de respirație.

Am strigat.

— Connor, capsomanule. Sunt eu, Nick!

— Da, știu, nu-ți mai spune numele. Ți-ai făcut antrenamentul fizic azi?

M-am așezat pe marginea piscinei, bățându-mi picioarele, în timp ce el își ridica și își cobora brațele.

Fusesem cândva împreună într-un post de observare, pentru supravegherea unei ferme. PIRA¹² avea un depozit secret de arme acolo, într-unul dintre hambare. Fuseserăm informați că în următoarele opt zile o unitate activă avea să vină să ridice armele pentru o lovitură. Echipa era formată din patru oameni și eram deja de patru sau cinci zile acolo. Unul dintre noi era întotdeauna singur, supraveghind ținta, iar un altul îl proteja și-i apăra spatele. Ceilalți doi se odihneau sau acționau ca operatori radio.

Succesul acestor operațiuni depindea de cât de sinceri erau membrii echipei între ei și nu neapărat de cât de duri. Dacă erai obosit și aveai nevoie de odihnă, nu trebuia decât să spui. Era mult mai bine decât să minți și să adormi în post în timp ce indivizii vizați își făceau apariția. Nu era nimic rău în a te întoarce și a întreba: „Poate cineva să-mi țină locul un pic, că-s varză de oboseală?”

Eram într-o groapă, dispusă într-un sector forestier, fără niciun fel de protecție în afara combinezoanelor noastre speciale de lunetist din Gore-Tex și a armelor de tip M-16. Connor își făcea tura de două ore în postul avansat de observare a țintei. Stăteam în spatele lui, cu arma pregătită, dar în repaus. Deodată, am simțit un bocanc pe umăr și am

¹² Aripa Provizorie a Armatei Republicane Irlandeze (IRA)

ridicat privirea.

L-am văzut cum îmi făcea semne să mă ridic și să vin lângă el, în timp ce menținea sub observație hambarul. Am crezut că văzuse ceva, dar nu era așa.

— Vrei să-mi ții locul pentru o jumătate de oră?

Nu era niciun fel de problemă. Am luat binoclul și m-am mutat în postul de observare în spatele mitralierei, Connor s-a târât undeva în spate și am bănuiră fie că și-a pus capul pe ceva și se odihnește puțin, fie că s-a dus să se ușureze într-o folie de plastic - nu lăsam niciodată ceva în urma noastră pentru a nu deconspira faptul că fusesem pe acolo -, așa că, atunci când am auzit un amestec de gemete și mormăituri înăbușite, nici măcar nu m-am deranjat să întorc capul și s-arunc o privire în spate. Zece minute mai târziu zgomotele continuau să fie destul de puternice: nenorocitul făcea abdomene. A ținut-o tot așa timp de o jumătate de oră, după care s-a strecurat lângă mine, transpirat, dar fericit.

— Trebuia să fac câteva. După care a luat o gură zdravănă de aer. Trecuse aproape o săptămână de când nu mai făcusem.

După douăzeci de minute a urcat scara piscinei, ieșind la vedere, la nivelul solului. Bluzonul și șortul în care alergase erau ude flească. Poate că avea un corp de invidiat, dar în rest nu puteai să afirmi că era chiar o operă de artă. Nu putuse să contracareze efectele devastatoare pe care le avuseseră anii petrecuți în Orientul Mijlociu asupra pielii sale deschise la culoare în combinație cu părul său roșcat, asemănător părului pubian. Pielea din jurul ochilor și-a gurii era mai încrețită chiar decât cămașa barmanului. Doamna Connor le numea riduri provocate de răs, dar nimic nu fusese atât de distractiv în viața lui Connor. Oricum, nu în ceea ce-l privea.

I-am întins mâna.

— E totul în regulă?

Mi-a dat și el mâna.

— Arăți ca dracu'. Te mai antrenezi?

— Nu, am fost ocupat, amice.

— Hei, băiatul meu are nouăsprezece ani și e la universitate acum.

Mă luase pe nepregătite. Connor putea să vorbească și despre altceva. Poate crezuse că eram o cauză pierdută când venea vorba despre antrenamentele fizice.

— A crescut așa de mult?

— Da. Și eu fac numai de două ori pe zi. Nu-i trebuise prea mult să-și revină. Divagase numai pentru douăzeci de secunde. Aș prefera să înot, dar nenorociții dracului nu vor să umple piscina. Știi, pot s-o facă – am auzit că alte hoteluri au apă-n piscină, dar nenorociții ăștia de-aici se încăpățânează să n-o facă.

Abia m-am abținut să-i spun că al-Hamra avea o piscină plină, dar, dacă o făceam, aveam să-l ascult toată noaptea bombănind și boscorodind pe tema asta.

— Pentru cine mai lucrezi acum?

— CNN. Este o echipă foarte bună. Suntem împreună încă de la Crăciun. Am venit din Kuwait cu pușcașii marini. La început a fost destul de dificil să mă antrenez, dar acum nu mai este niciun fel de problemă. Dacă nenorocita asta de piscină ar fi funcțională, aș putea să fac un minim de antrenament.

— Cum e pe-aici? Ca răspuns, alte rafale de AK au răpăit pe undeva pe deasupra străzilor, dincolo de siguranța conferită de perimetrul grădinii.

— E de zece ori mai nasol decât în Belfast. Îmi pare rău pentru yankeii de afară. N-au nici cea mai vagă idee despre ceea ce fac. Nu sunt pregătiți pentru tot rahatul ăsta. Stătea cu mâinile în șolduri, respirând cu greutate. Chiar și în timpul războiului, noi ne apăram singuri pe timpul nopții, iar ei nu trimiteau nici măcar niște patrule. Apoi, dimineăta, trâmbițau vestea că fuseseră loviți. Dă-o dracului, am condus chiar eu două patrule americane, doar pentru a mă asigura că suntem în siguranță.

A urmat un tir intens de AK-uri chiar de partea cealaltă a zidului. De astă dată toată lumea s-a lăsat în jos și s-a adăpostit. După care s-au auzit niște incantații melodioase ale unor voci feminine. Era în regulă. Nu era decât o nuntă.

Connor a arătat cu degetul mare înspre locul de unde venea zgomotul.

— Yankeeii încă n-au înțeles ce se întâmplă joi noaptea. Când începe nunta, yankeii cred că focurile de armă sunt îndreptate împotriva lor și imediat ripostează cu foc. Invitații de la nuntă se enervează și încep la rândul lor să tragă, răspunzând cu focuri de armă, și curând toată lumea e cu capul la cutie. Știi ceva, uită-te și-o să-ți dai seama - nimeni nu știe ce dracu' se întâmplă.

Connor a continuat să-i boscorodească pe americani, ceea ce-i plăcuse dintotdeauna să facă. Mă întrebam dacă era din cauză că ei nu-i înțelegeau accentul.

— Yankeeii cred că militanții întind fire și cabluri de-a curmezișul drumului pentru a-i decapita atunci când trec scrâșnind din roți la bordul Hummer-elor. Dar știi ceva? Tot ceea ce se întâmplă este din cauza localnicilor care-și trag în propriile case cabluri din zonele alimentate cu energie electrică. Decapitare pe dracu' - nu vor decât să-și bage un fierbător în priză.

A început să râdă în hohote pe măsură ce pe linia orizontului se vedeau din ce în ce mai multe trasoare, urmate imediat de câte o rafală de armă automată.

— Iată-i c-o fac din nou. Petrecerea o să-nceapă în curând. Orice fel de schimb de focuri după asta va fi unul pe bune.

— Nu există nicio regulă care să interzică deschiderea focului izolat de tipul faimoasei: „Nu trage până nu vezi confetti?”

— Există pe dracu'. Nici măcar nu știu regula celor douăzeci de minute. A trebuit să le-o spun ieri, în timp ce-i filmau băieții de la CNN.

Una dintre regulile luptei de gherilă din zonele urbane este aceea că, dacă rămâi pe loc pentru mai mult de douăzeci de minute, grupările de gherilă vor avea timp să reacționeze și să inițieze un atac.

Connor râse.

— Ar trebui să fiu plătit mai bine. Fac instrucție cu armata SUA! Pun pariu că au o sală de forță complet echipată.

La numai câteva străzi distanță de noi a-nceput să se audă huruitul unor motoare puternice. Blindatele se puneau în mișcare.

— M-am întâlnit cu Rob Newman și cu Gary Mackie. Nu sunt împreună, dar sunt amândoi în oraș.

— Îhâm, al dracului Mackie, nemernicul. Are o sală de forță la dispoziție. Tot ce am eu este fundul jegului ăștia de piscină. Cel puțin încă nu m-am vlăguit de tot.

Aici părea că se va încheia conversația noastră.

S-a întors să plece, blocându-și una din nări cu un deget și suflându-și nasul în iarbă.

— Ai auzit ceva de niște bosniaci prin oraș?

— Da, nenorociții ăia n-au pierdut deloc timpul: și-au adus imediat coardele înapoi. Au preluat bordelurile deja amenajate. Nemernicii ăia jechoși de la ONG-uri o să-și toace cât de curând banii acolo.

— Mă interesează în mod special un ayatollah bosniac, unul Nuhanovici.

— De ce mama dracului ar vrea un ayatollah din Bosnia să ajungă aici? Și-au luat-o cu vârf și îndesat la ei acasă.

Am ridicat din umeri.

— Mă gândeam și eu așa... Te duci mai târziu la petrecere?

— La ce mi-ar folosi?

Desigur. Avea să se întoarcă în camera sa de hotel pentru a savura câteva halbe de suc de portocale sau să-și îndeplinească vreo altă manie pe care o mai are acum, după care urma să bage cornu' în pernă.

— Ne mai vedem, Connor. Sunt cazat aici, caută-mă dacă auzi ceva.

— Bine. Nu uita să faci puțină mișcare. Dă-o dracului, ocupă-te puțin și de tine.

Festivitățile nopții începeau ușor să se urnească. În zona grădinii fuseseră amplasate niște difuzoare, iar grătarul era tot o vâlvătaie. M-am întors în holul principal.

Comercianții de arme și companiile de securitate nu erau singurii care profitau și făceau bani de pe urma unei armate care avea nevoile sale. Barurile și bordelurile se răspândeau precum ciupercile după ploaie. Nu era nimic nou sub soare – până și romanii aveau dame de companie aciuete pe lângă bivuacuri și taberele militare –, dar modul în care femeile ajungeau aici era foarte diferit. Nu erau prostituate pe cont propriu care veneau aici din proprie inițiativă ca să producă rapid niște bani pentru ele și familiile lor. Era un secret arhicunoscut în Balcani faptul că existau rețele importante de trafic de persoane ce activau în Muntenegru, Bosnia și Kosovo.

Fata albă de care spusese bișnițarul că poate să-mi facă rost probabil că era o biată copilă care fusese răpită sau trasă pe sfoară, după care fusese trecută ilegal granița și vândută pentru a fi mai apoi forțată să-și „plătească datoria” față de proprietarii săi. Era la fel de simplu să faci rost de aceste fete acum ca și pe timpul războiului, când ambele părți făcuseră negoț cu femeile luate prizoniere. Anunțurile din ziare, apărute în țări precum Moldova sau România, făceau reclamă la locuri de muncă bine plătite, pe post de ospătărițe sau picolite în barurile din Balcani. Când fetele ajungeau la noile locuri de muncă, erau luate pe sus. După ce li se luau pașapoartele, primul lucru pe care-l aflau era că fuseseră vândute ca sclave pentru prostituție. Se părea că bosniacii își întindeau aripile la nivel global, în loc să rămână interesați numai de Europa.

Imediat după ce-am ajuns la bar, ușile de la intrare s-au deschis brusc. Înăuntru a năvălit o mulțime agitată, ce cânta și aplauda, în mijlocul căreia femeile strigau asemenea pieilor roșii.

Apoi a intrat mireasa, gătită într-o rochie albă, mare și înfioată. Era tânără și foarte frumoasă. Nu era de mirare că mirele, foarte arătos în costumul său lucios, se arăta tare mândru să meargă cu ea la braț. Domnișoarele de onoare erau îmbrăcate în roz, arătând ca niște mici prințese, cu diademe și alte accesorii prinse în păr.

Alaiul a înaintat spre dreapta și a coborât pe un coridor, probabil îndreptându-se spre unul dintre saloane. Femeile erau

îmbrăcate toate în costume cu pantaloni sau în rochii, iar bărbații în costum sau gecii de piele. Nunta semăna cu o nuntă obișnuită din Liverpool, cu excepția faptului că întregul alai era neînarmat. Probabil că trebuiseră să-și lase AK-urile în foișorul grădinii B&Q.

Jerry a apărut la sfârșitul dansului conga, bătând din palme și afișând cel mai fermecător zâmbet al său.

— Grozav, nu-i așa? A continuat să zâmbească. Viața merge înainte.

Ne-am îndreptat spre lift.

— Ai avut ceva noroc? M-am uitat la Țoalele pe care și le achiziționase de pe piața vestimentară din Bagdad: pantaloni din poliester și pantofi lucioși din vinilin. Se asortau cu cămașa galbenă-verzuie. Arăta ca unul din alaiul de nuntă. La moschee, vreau să zic. Că la magazinul de Țoale se pare că n-ai făcut mai nimic.

— Da, amuzant. Nu-s prea sigur. Dar îți spun ceva - în mod sigur este aici. Se uită la ceilalți din lift. Mai târziu.

Am urcat la etajul șase. În sfârșit rămăseserăm noi doi.

— E aici, Nick. Nimeni n-a vrut să spună nimic, dar știi că ascund ceva când nu te privesc în ochi. Nenorocitul dracului e pe-aici pe undeva. A trebuit să plec puțin cam în grabă - unii dintre tipii cu care am discutat n-au prea fost încântați de faptul că puneam cineva întrebări. Orice fel de întrebări. Tu ce-ai făcut?

— Am stat de vorbă cu unul dintre comercianții de arme și cu alți câțiva tipi pe care-i cunosc. Poate o să aflu ceva mai concret la petrecere. Vii și tu?

M-a măsurat din priviri, de sus în jos.

— Desigur. Marea întrebare este dacă berea va fi rece.

— Nu-mi pasă, oricum n-o să beau. Nu cât timp lucrez.

De acolo de unde priveam, din balconul lui Jerry, Bagdadul era acum un amestec de lumină și întuneric. De cealaltă parte a Tigrului, toate cartierele erau învăluite într-un întuneric negru ca smoala; îmi imaginam străzile peste care se încrucișau diversele cabluri, astfel încât localnicii să-și poată băga câte un fierbător în priză. Imediat lângă acestea, erau câteva străzi unde pâlpâiau niște luminițe, după care urmau niște sectoare întregi luminate destul de rezonabil, probabil datorită unor generatoare ca ale noastre, care bâzâiau în spatele unei remorci, având inscripționate câte un mesaj de genul: „Donație din partea poporului japonez”.

— Ai terminat cu schimbatul?

Am tras draperiile după mine căci nu-mi propusesem să devin o țintă pentru focurile de încălzire ale vreunuia dintre lunetiștii care aveau o noapte întreagă în față să se antreneze.

Jerry își schimbase noile haine locale ce parcă spuneau: „Uitați-vă la mine, sunt unul dintre voi”.

— Aproape. Mor după o bere, dar frigiderul e stricat.

M-am uitat în jos. Fie petrecerea se rupsese în două, fie de la început fusese vorba despre două evenimente diferite desfășurate în același timp. Zona acoperită cu gazon era plină de lume, iar în jurul grătarului dispus lângă piscină erau adunate în jur de douăzeci de persoane. Tăticul lui Johnny Cash ieșise din zona barului pentru a cânta o serenadă unui grup de irakieni care stăteau pe scaune albe în jurul unei mese de plastic, în timp ce băieții din Balcani profitau ca să-și facă noi cunoștințe.

Abia acum înțelegeam care era rostul acelei cabana din rafie și a gardului. Nu fuseseră gândite pentru a face locul să arate mai bine, ci pentru a-i împiedica pe neaveniți să aibă o imagine de ansamblu, nerestricționată și, implicit, un bun sector de tragere în incinta complexului hotelier. Era evident că funcționa. Toată lumea arăta foarte relaxată, chiar dacă orice

foc tras la întâmplare prin gard ar fi putut să doboare pe oricine. Dar, la dracu'! - după cum ar spune Gaz, „suntem în război, nu-i așa?”

Mai multe persoane se învârtteau în jurul piscinei, în timp ce vocea lui Bob Marley răsuna din difuzoare, intrând în competiție cu tatăl lui Johnny, dar cu toate astea niciunul nu reușea să răzbată și să acopere zgomotul de fond, produs de conversații și de râsete. Tot vuietul petrecerii a fost înăbușit însă de un elicopter care a coborât mult, zburând pe deasupra acoperișurilor, chiar pe partea cealaltă a hotelului.

Jerry a ieșit și el în balcon și l-a privit cum se îndepărtează în timp ce-și punea borseta în jurul taliei.

— Trebuie să fie patrula care monitorizează cablurile întinse... În drum spre lift, mă întrebam dacă Rob își va face apariția. Speram s-o facă. Întâlnindu-i din nou pe acești oameni, mă simțeam de parcă nimic nu se schimbase, și-mi plăcea această senzație. Nu că fuseserăm cei mai buni prieteni în perioada când făcuserăm parte din rândurile regimentului, dar, oricum, când ne întâlneam, ne plăcea să ne petrecem timpul împreună - în mare parte datorită faptului că eram cei mai jalnici amărâți care nu se lipiseră toată noaptea de nicio femeie în barurile din centru și care încă mai încercau să intre-n vorbă cu femeile de la restaurantul chinezesc, în drumul de întoarcere spre tabăra militară.

Holul principal era încă plin de lume. Din sala de recepții unde chefuiau nuntașii răzbătea o muzică arăbească dată la maximum, acompaniată de neobositele strigăte ale femeilor. Aveau să fie epuizate până mâine-dimineață.

Afară, se adunase un număr considerabil de oameni în jurul grătarului, dispus la capătul cel mai îndepărtat al piscinei, așteptând să poată lua câte ceva din ceea ce se mai prăjea încă. Din lăzi mari de gheață ieșeau gâturile sticlelor de bere, asemenea țepilor unor arici congelați. Un laptop McIntosh fusese amplasat deasupra a două difuzoare, având afișat pe display tot meniul muzical. Cei de la The Wailers luptau din greu pentru a se face auziți pe un fundal infernal de muzică western și country.

Jerry a început să se miște pe ritmul tobei și să-mi arate cu degetul șirurile de luminițe decorative din palmieri.

— Zici că suntem în Caraibe, omule.

— Probabil de-asta toată lumea se simte atât de bine, i-am răspuns, în timp ce-mi croiam drum pe lângă piscină.

— Și pariez că bandiții locali nu au multe dintr-astea. Undeva pe stradă, chiar dincolo de gard, se auzea un scrâșnet violent de roți, în timp ce elicopterele zburau haotic pe cer.

Marea majoritate a invitaților erau britanici și americani care păreau că se cunosc între ei. Agențiile de știri avuseseră întotdeauna un fel de relație incestuoasă, păstrând aceleași echipe care se deplasau dintr-o zonă de război în alta. Nimeni nu purta niciun fel de echipament de protecție: toți bărbații aveau aceleași ȝoale de petrecere, cămăși hawaiene strident colorate și bermude. Era vremea distracției, și eu eram de partea adecvată a gardului. Deja se făcuse raportul femeilor, de una la șaisprezece bărbați, care roiau cu toții în jurul celor disponibile, ca muștele la miere.

Jerry și-a luat singur o bere și o Coca-Cola pentru mine și ne-am orientat după un loc de unde să putem monitoriza totul, eu uitându-mă după Rob, iar el după oricine altcineva care ar fi putut ști secretul referitor la ayatollahul bosniac. Probabil că arătam ca legendarii Tusea și Junghiul.

Focuri sporadice de armă întrerupeau din când în când conversațiile, dar erau în mod clar prea departe pentru a-i îngrijora pe cei prezenți. Mă întrebam ce însemna în concepția lor „destul de aproape pentru a le băga în seamă”. O sută de metri? Cincizeci? Sau aveau să aștepte până era cineva doborât? Atunci focul inamic ar fi făcut o mulțime de victime.

Chiar în apropiere s-a tras o salvă imensă. De astă dată, toată lumea s-a uitat în sus. O cantitate impresionantă de trasoare grele de calibrul .50 au desenat niște linii întrerupte pe cer. Toți ochii au fost ațintiți asupra traiectoriilor, dar, de îndată ce și-au dat seama că n-aveau să ne cadă în cap, cu toții au revenit la discuțiile întrerupte și la berile începute.

Sorbeam cu nesaț din cola, când am primit o palmă puternică pe spate, care m-a făcut să mă lovesc cu dinții de sticlă.

— Băi, fraiere!

I-am recunoscut accentul puternic chiar înainte de a mă întoarce, îl cunoșteam pe Pete Holland de ani de zile, dar slavă Domnului nu prea bine. Era una dintre acele persoane care aveau o opinie pe marginea oricărui subiect, dar mare parte dintre acestea dispăreau imediat ce le luai la puricat.

Fiind extrem de bine făcut, era cunoscut în regiment ca un norvegian forțos, cu un spate puternic, pe care te puteai baza ca să cari echipamentul dintr-un punct A într-un punct B. De fapt atât de puternic, încât putea să-și miște mușchii spatelui asemenea aripilor unui liliac. Astfel că porecla sa era, desigur, Aripă de Liliac.

Am dat noroc.

— Ce faci, amice? El este Jerry.

Imediat după aceea Jerry și-a cerut scuze și a plecat, probabil ca să-l pot întreba pe Liliac despre Nuhanovici. Trebuia să fiu însă extrem de disperat să m-apuc să fac asta. Ar fi vrut să știe de ce, unde, când – și cât de mult aș fi dispus să-i dau ca să-mi răspundă.

Pete avea o bere într-o mână și încă una neînțeleptă în cealaltă, ceea ce el numea „să ai una în rezervă pe rampa de încărcare”. Fusesse artilerist înainte să intre în regiment. Asta fusesse problema lui: odată ce începea să bea bere, așa-zisa rampă de încărcare era la fel de plină ca o bandă transportoare dintr-o fabrică. I-ar fi putut oferi lui Ezra un subiect de studii aprofundate până la sfârșitul vieții.

Mi-a făcut semn cu capul, indicându-i pe cei doi tipi din Balcani pe care-i văzusem în zona cafe-barului, care abia se alăturaseră unui grup din capătul piscinei. Tipul cu bărbie de țap afișa un zâmbet larg, oferindu-le celor din jur pachetul său de țigări.

— Nu lucrezi pentru rahații ăștia, nu-i așa?

Am clătinat din cap.

— Pentru un jurnalist. Tipul acela, Jerry. Dar tu?

Și-a încleștat fălcile și s-a încordat tot, ca și cum se pregătea să-i tragă cuiva un pumn.

— Sunt pe cont propriu acum. Puțină independență nu strică.

Am prins un job ca lumea, să le asigur protecția unor japonezi. Cinci sute pe zi. Sunt un campion în materie. După care a luat o înghițitură zdravănă din berea dată la liber.

Ce replică poți să-i mai dai în condițiile astea?

— Cinci sute. Bravo, bătrâne. Ia ascultă, tipii ăia tunși scurt... Sunt bosniaci, sârbi, sau ce mama naibii?

— Dracu știe ce sunt. Știu doar ce-au de gând să facă. I-a arătat cu sticla pe ceilalți din grup. Boarfele astea nu știu cu ce se ocupă? Unele dintre ele sunt mai tinere decât cele două fete ale mele.

Mi-a picat fisa. Ăștia doi făceau parte din campania balcanică de globalizare. Însă nu păreau să fie genul care să petreacă prea mult timp în compania ayatollahului.

A luat altă gură de bere, nu că ar fi avut nevoie, și mi-am dat seama cam cum stăteau lucrurile.

Încercă să-și mențină echilibrul. Nu era de mirare că era pe cont propriu. Oricine altcineva care lucra pentru o firmă decentă și era descoperit că bea pe durata îndeplinirii unui job anume ar fi fost dat afară, fără niciun fel de excepții, fără alte tergiversări. În plus, genul acesta de informație se răspândește în interiorul circuitului mult mai rapid decât crezi. Nu era tip independent fiindcă dorise asta. Nimeni n-ar fi garantat pentru el. Era destul de riscant să faci asta. Dacă tipul pentru care garantai se dovedea de tot rahatul, totul se răsfângea asupra ta, fiind considerat vinovat. Cam așa stăteau lucrurile în circuit.

Speram că nu venise să-mi tragă una ca să se bage în seamă fiindcă se gândea că și eu eram vreun împătimit al alcoolului.

— Tu și japonezii stați în hotel?

— Da, sunt ici și colo. Știi ce vreau să spun.

Nu știam. N-aveam nici cel mai mic indiciu despre ce vorbea.

Tipa din Canada se perinda în zona piscinei, cu Domnul Gap după ea. Acesta iarăși arăta de parcă tocmai ar fi ieșit din vitrina unui magazin, numai că tricoul său de firmă de astăseară era verde. Ea era îmbrăcată într-o rochie neagră de bumbac, subțire, la care făcuse tot posibilul să-și evidențieze decolteul, lăsând desfăcuți nasturii din dreptul sânilor.

Liliacul nu putea să-și dezlipească ochii de pe ei, în timp ce tipa se alătura mulțimii din jurul grătarului. După ce a pus jos sticla abia golită, Liliacul a și trecut la următoarea, pe care a pescuit-o din cutia cu gheață.

— Am de gând să i-o pun tipei. Ea și pișpirică ăla sunt împreună?

— Știu eu ce să zic, prietene...

— Am să-i bag vechea vrăjeală de la forțele speciale. Știi la ce mă refer, nu?

De astă dată chiar știam despre ce vorbea.

— Ei bine, succes, bătrâne. Trebuie să mă duc să vorbesc cu omul meu despre programul de mâine.

Am făcut marea greșeală de a-i strânge mâna pe care abia o scosese din cutia cu gheață. Când am început să mă depărtez, am avut senzația că mă întâlnisem cu un strigoi în carne și oase. Jerry nu-și pierduse deloc timpul. Vorbea cu un tip care aducea un pic cu un apostol New Age. Randy era cameraman TV, deși mă întrebam dacă-și amintea măcar ce filmase în dimineața aceea. Scenele de război erau la fel de ușor de filmat pe cât era de ușor să găsești bere în locurile astea, iar Randy profitase din plin de ambele aspecte.

— Sunt aici de șapte luni nenorocite, Jerry, spuse el destul de împleticit. Nu e niciun Mesia bosniac aici, în niciun caz, prietene. După cum se vedea, se respectau regulile privitoare la conversațiile cu jurnaliștii. Am venit aici împreună cu pușcașii marini... Se opri să se uite în sus la trei elicoptere care treceau huruind pe deasupra capetelor noastre, unul

după altul. Nu se vedeau clar: nu erau luminate în niciun fel. Randy se lăsă pe spate, ușor dezechilibrat, și, arătând acuzator cu degetul în sus, urlă, ca un șofer înnebunit de furie: Liniște! Dracu' să vă ia, faceți liniște - azi e ziua mea de naștere.

Odată ce și-a recăpătat echilibrul, a pus o mână pe umărul lui Jerry, chicotind.

— Am găsit o cale de rezolvare a problemei elicopterelor. Știi, la urma urmei nu mă deranjează atât de mult. Nenorocitele alea de tancuri mă calcă pe nervi.

Peste umărul liber al lui Jerry, l-am văzut pe Rob ieșind din hol și venind spre zona piscinei. Se părea că se îndrepta spre un alt gen de petrecere. Avea pe tricou niște pete de transpirație rămase în locul unde avusese vesta antiglonț, un pistol la centură și un AK în mână. Era clar că nu avea să stea prea mult.

— Mi-a părut bine să te văd, Randy. Am vrut să-i întind mâna, să dăm noroc, dar era prea ocupat să-și agite brațele spre o altă serie de trasoare. Jerry, trebuie să plec, Rob este aici. Ne vedem mai încolo.

Randy a încercat să-și focalizeze privirea asupra mea, dar a renunțat.

— Da, și eu la fel. Trebuie să plec de-aici. Să părăsesc Irakul ăsta nenorocit. Șapte luni, omule.

Rob căuta prin mulțime. A-nceput să zâmbească când m-am apropiat.

— Îmi pare rău, bătrâne. N-am timp să stau. Am numai zece minute, asta-i tot.

— Ești cu tipul tău?

A clătinat din cap în timp ce trecea în revistă mulțimea de la petrecere.

— E la al-Hamra. M-am gândit să vin și să te salut. Cum merg lucrurile cu bosniacul pe care-l cauți? Tipul ăsta are și un nume?

— Nuhanovici. Este un fel de Mahatma Gandhi al lor. Ai aflat ceva?

— Nu. Dar vă agitați atâta numai pentru o fotografie?

— Jerry, tipul cu care am venit, spune că într-o zi individul

ăsta va deveni faimos.

— Pentru ce?

— Pacea mondială, prietene. Lăsându-ne pe noi fără obiectul muncii.

A ridicat mâna și m-a atenționat cu degetul, indicând undeva aiurea.

— Numai să nu-i spui asta vreunui sârb din circuit, ai înțeles?

— Vrei o Coca-Cola?

— Nu Cola, mulțumesc - o să beau niște apă. Avea fața brăzdată de șiroaie de transpirație.

Am tras o sticlă dintr-o ladă cu gheață. I-a răsucit capacul și a început să gâlgâie cu capul dat pe spate. Cred că aș fi făcut o mare afacere cu imaginea asta dacă aș fi lucrat în publicitate.

Câteva AK-uri au deschis focul de cealaltă parte a gardului, urmat de scârțâitul specific unui vehicul cu șenile de-a lungul drumului. Rob a ascultat haosul și debandada de-afară și a dat din cap foarte nemulțumit.

— Dacă închid ochii, aș putea crede că sunt din nou acasă.

— Să-mi bag piciorul, Rob, știu că au fost și vremuri tulburi uneori în Coventry, dar...

— Nu, prietene, vorbeam de Uzbekistan. Acum, acolo este țara mea. Și acolo este cam aceeași situație ca aici. A dat din cap brusc în direcția lumii de afară. Omoruri la întâmplare, victime peste victime. Există șanse pentru a găsi cale mai bună, nu crezi?

Am ridicat din umeri. De ce oare Uzbekistanul? Din puținul pe care-l știam despre țara asta, era într-o stare de tot rahatul. Își dobândise independența față de Rusia în 1991, dar încă era sub dictatura statului. Guvernul hotăra totul, de la ce mâncare puteai să cumperi până la tipul de televizor la care puteai să te uiți. Cu ceva timp în urmă, înțepenisem în scaun în timp ce mă uitam la un documentar privind drepturile omului. În Uzbekistan se întâmplau niște lucruri care-l făceau pe Pol-Pot să pară Maica Tereza. Una dintre metodele lor favorite consta în introducerea în apă fiartă a opozanților, până când li se jupuia pielea, după care îi frecau cu un dezinfectant.

— Știi ceva, Rob? Încerc din răspuțeri să nu mă mai gândesc

deloc la asta.

Își ținea sticla în mână dreaptă și arma în stânga.

— Facem un mare rahat aici, exact cum li s-a întâmplat francezilor în Algeria. Istoria se repetă, dar nimeni nu trage niciun fel de învățăminte.

M-am scărpinat în cap.

— Ei bine, eu sunt aici numai de o zi, și nici asta nu s-a încheiat încă. N-am prea băgat de seamă cum stă treaba.

Mi-a arătat cu degetul echipa media de pe partea cealaltă a piscinei, alături de Jerry.

— Francezii obișnuiau să relateze lucrurile în același fel în care o fac acum idioții ăia de acolo. Modul în care se spun anumite lucruri se îmbunătățește. Se îmbunătățește pe dracu'. Demonștrânți uciși în Fallujah – ei și ce? Nu merită să fie relatat. Un american se supără pe viați și descarcă un încărcător întreg în niște copii din Mosul – cui îi pasă? Irakienii se omoară între ei noaptea, dar, cum s-a luminat, toată lumea devine oarbă. Și-a dus sticla la gură.

Deodată m-am simțit la fel de obosit ca el.

— Ai dreptate, prietene, dar așa au stat lucrurile întotdeauna. Noi știm că totul este de rahat, că nu vom ajunge niciodată să ni se spună adevărul.

Rob și-a terminat sticla și a pus-o jos, lângă o colecție de sticle goale așezate lângă perete. Randy discuta în contradictoriu în fața display-ului calculatorului cu un tip care avea o pălărie cu urechi ca ale lui Mickey Mouse. Nu mai voia să asculte Bob Marley și The Wailers – la urma urmei era ziua lui de naștere. Mickey sigur n-avea nicio problemă cu schimbatul muzicii: însă pur și simplu se săturase de smiorcăielile lui Randy, deasupra tastaturii.

Rob încă se mai frământa cu privire la imaginea de ansamblu.

— Nu că aș fi eu înverșunat și aș avea o percepție deformată a lucrurilor. Înțeleg ceea ce se întâmplă și care este motivul real. Însă nu mă pot abține să nu cred că mai există o șansă pentru o cale mai bună. Când se întorc acasă, oamenii mei ascultă postul de radio Al Alam. Emite de lângă Teheran, dar

este singurul post de știri care prezintă ceea ce se întâmplă în realitate în Irak. Nu e ciudat? Cu cât ajungem mai aproape de adevăr, ne dăm seama că acest adevăr provine de la cea mai draconică axă a răului. Agențiile de știri din Occident relatează numai ceea ce le spune CPA: „Întâmpinăm mici dificultăți pe plan local, dar nu avem nicio problemă care să nu poată fi rezolvată”. Dar cei de pe teren știu care este diferența. Ici doi americani uciși într-o explozie. Colo șase britanici împușcați. Știai că în prezent SUA nici măcar nu mai permite difuzarea de imagini de la funeraliile militarilor căzuți? Casa Albă nu dorește să apară la televizor familii plângând în hohote și coșciuge învelite în stelele și dungile drapelului american. A aruncat încă o privire spre cei care petreceau în jurul său. Știi ceva, Nick? Chiar ar trebui să se retragă și să spună lucrurilor pe nume, căci altfel cei de-acasă vor crede că totul este OK. Ei n-o să ceară să se facă vreodată ceva în această privință, vom pierde acest război, după care vom fi terminați. Și asta pentru că nu se va termina aici, amice. Totul va continua în altă parte.

Randy începuse cu-adevărat să-l enerveze pe Mickey, îndeosebi de când îi turnase bere peste tastatură fiindcă nu obținuse ceea ce-și dorea.

— Dacă altor state le intră în cap ideea că americanii pot fi învinși și umiliți prin rezistență strategică, atunci se vor gândi de două ori înainte să renunțe la propria luptă împotriva noastră.

— Te referi la Uzbekistan?

— E un coșmar de nedescris acolo, prietene! Stimatul nostru președinte Karimov a devenit prietenul cel mai bun al lui Dubya.

Știam de pe Discovery Channel că Uzbekistanul avea rezervată una dintre cele mai bune mese ale Clubului Băieților Buni, din Washington, din următorul motiv: acceptase să fie folosit ca bază pentru forțele SUA pe durata operațiunii Nimicirea Talibanilor și participase ca parte integrantă a războiului împotriva terorismului. Sigur că paznicii apărători ai independenței și ai libertății nu săriseră deloc ca arși cu privire la delictele și la ilegalitățile gazdelor lor, cei care le puseseră la dispoziție o poziție strategică în inima Asiei Centrale, și pe deasupra recompensa se materializase printr-o recepție de gală la Casa Albă și câteva sute de milioane de dolari oferite sub formă de ajutoare.

Asta a fost o altă mare măgărie. Dar dracu' s-o ia, cui îi păsa?

Ei bine, lui Rob, dacă-l auzai cum vorbește.

— Șiiții au fost cei care au bombardat și au împușcat tot ce le-a stat în cale, în toată țara, încercând să-l înlocuiască pe Karimov cu un califat islamic. Karimov n-a vrut asta. Casa Albă n-a vrut asta. Nici măcar majoritatea uzbekilor. Însă nemernicul ăla de Karimov e cel care a cauzat toată nenorocirea. A zdrobit orice fel de libertate religioasă prin crearea fundamentalismului ultrareligios cu care el și Bush cred că se luptă.

Rob avea unul dintre faimoasele sale momente de trăire intensă. În general încercasem să le evit: solicitau mult prea multe celule nervoase.

— Astfel, a dispus închiderea aproape a tuturor moscheilor. O mișcare inteligentă într-o țară în care musulmanii reprezintă optzeci la sută din populație. A rămas numai câte una, foarte mică, în fiecare oraș, cu aprobarea puterii, destinată rugăciunilor din ziua de vineri, dar, dacă te închini oriunde altundeva sau în altă zi, ești imediat băgat după gratii. E un adevărat coșmar, iar dacă pierdem acest război aici, e sigur că acasă tot răul se va amplifica - de fapt, oriunde în lume unde sunt genul acesta de probleme. Poți să-mi mai dai o apă?

Am scotocit după o sticlă într-una dintre lăzi. În mare parte, gheața era deja topită.

— Algerienii au ridicat capul când au văzut că francezii sunt anihilați în Vietnam. S-au gândit că, dacă alții pot să le-o tragă, atunci sigur pot și ei. Aici? Nu trebuie decât să-i scoți din ecuație pe francezi și să-i înlocuiești cu americanii și britanicii.

A luat apa și a vârat-o în porthart.

— Una pentru drum, amice. Trebuie să mă întorc înainte de aplicarea interdicției de a circula liber prin oraș.

Nu știam că exista așa ceva.

— Și la ce oră intră în vigoare?

— Asta-i problema, nimeni nu știe cu exactitate. Unii spun că intervalul este între zece și patru și jumătate. Alții spun că-i în vigoare de la zece și jumătate până la patru. Cine știe? Oricum, trebuie să mă întorc.

Rob a pescuit din buzunarul de la spate încărcătorul curbat, de treizeci de cartușe, al AK-ului. De cealaltă parte a piscinei, o femeie a izbucnit într-un hohot de râs nebun. Pete Holland își dăduse cămașa jos și-și flexa mușchii spatelui pentru tipa din Canada. Era piesa lui de rezistență.

Domnul Gap râdea și el, dar puteam să pariez că-l enervase la culme faptul că un bețiv îi captase femeii întreaga atenție, după toată munca de lămurire pe care o dusesese până atunci.

Rob îl ignora.

— Cred că această mare coalitie ar fi trebuit să înceapă să

învețe din experiența algeriană, știind ce imbecili au trimis aici în deșert. Și dacă nu rezolvăm această situație, o să stăm aici ani și ani de zile, iar problema în sine se va răspândi. Toți ăștia cu „-stan” în coadă sunt gata să declanșeze un cutremur de tipul ăsta – Turkmenistanul, Uzbekistanul și oricare alții, toți sunt pregătiți.

Speram că prelegerea luase sfârșit. Rob semăna cu un câine care are un os în față și care nu se mai satură.

— Iar ai mâncat istorie pe pâine, nu-i așa?

S-a pregătit să mă înfrunte.

— Nu, prietene. Doar că mă învață multe omul meu. Sunt puțini cei care vorbesc despre o nouă cale, folosind un alt tip de arme, în locul ăstora. A împins încărcătorul în lăcașul său din armă, confirmat de un clic. Dar tu, Nick? Pe tine te-ar interesa găsirea unei căi diferite?

Un icnet de spaimă al tipei din Canada m-a scutit de a-i mai da un răspuns. Mai bine. N-aveam nici cea mai vagă idee despre ce vorbea.

Toată lumea s-a întors să vadă ce se întâmplă. Liliacul începuse să împartă pumni tipilor tunși scurt. Nu prea reușea să facă față. Cel cu bărbuță de țap îl doborâse și încerca să-l calce pe cap, când a fost tras deoparte de niște binevoitori.

— Nemernicul ăsta nu s-a schimbat deloc, nu-i așa?

Lui Rob nu-i plăcuse niciodată de el.

— Sunt traficanți de carne vie.

— Au ajuns deja aici? În cazul ăsta face și el o dată în viață ceva ca lumea, nu-i așa?

Am dat mâna cu Rob. S-au mai auzit câteva împușcături de la vreo două blocuri distanță. Rob a tras de piedica pistolului și și-a pregătit AK-ul de tragere, apăsând cu degetul mare de la mâna dreaptă pe pârghia de siguranță dispusă în partea dreaptă, în lateralul armei, și acționând-o până la capăt.

— Spune-mi dacă n-am dreptate. Trebuie să existe o cale mai bună. Dincolo de gard nu-i niciun puști bogat care să lupte în războiul ăsta. Nu-s decât niște amărâți tineri, așa cum eram noi doi acum cincisprezece sau șaisprezece ani. Hai că ne mai vedem. O să trec pe-aici să văd dacă ai dat de Mahatma.

S-a întors și a dispărut în holul principal.

Jerry apăru lângă mine în timp ce bătașii erau despărțiți.

— Ai rezolvat ceva?

— N-am făcut niciun rahat.

— Văd că amicul lui Pete face tot ce se poate pentru întreținerea relațiilor internaționale. S-ar părea că sunt sârbi. Știi despre ce a fost vorba?

— Poate că a-ncearcă cu ei vrăjeala de la forțele speciale și nu le-a plăcut.

Aștepta continuarea.

— Și?

— „Vă rog lăsați-mă să v-o trag. Sunt din forțele speciale. O s-o fac atât de repede, că nici n-o să vă dați seama.”

În acel moment, Liliacul a scăpat din mâinile binevoitorilor și s-a luat din nou la bătaie cu sârbii.

— De fapt, am continuat, cred că-l enervează nenorociții ăștia fiindcă și el are două fete.

— Traficanți de carne vie? Jerry știa care e situația. Nu-și pierde deloc vremea, nu-i așa?

— Nu prea, să sperăm că-și va ieși din minți și-i va ucide pe nemernici, nu?

Jerry s-a îndreptat spre recepție ca să cumpere niște pastă de dinți și alte mărunțișuri, iar eu m-am dus să urmăresc o furtună de zăpadă pe CNN.

Vineri, 10 octombrie

M-am întors pe partea cealaltă în patul de o persoană, mai mult adormit decât treaz. Ușa de la balcon era deschisă și se putea auzi singurul vehicul din incintă, gata de plecare. Era încă întuneric, dar jos, în grădină, se părea că o pasăre nu înțelegea acest lucru. M-am uitat la Baby-G: 06.31.

Am mai moțait câteva minute, după care am început să aud un zgomot nou, dar familiar, anume bătăile ritmice ale tălpilor, în timpul alergării. S-au auzit pe o distanță scurtă, s-au oprit pentru câteva secunde, după care au pornit iar. Am dat la o parte pătura mițoasă și am pornit televizorul pe CNN; imaginea era în continuare de rahat, dar cel puțin sonorul era bun. Conform rubricii meteo care trecea în revistă vremea în lume, în Sydney era o zi caniculară.

Am mers la baie și-am dat drumul la robinet. S-a auzit un bolborosit, apoi a țâșnit niște apă, puțin cam ruginie la început, după care a revenit la o culoare normală, dar nu era nici pe departe fierbinte. Am pus un pahar sub robinetul de apă rece, l-am băut, după care l-am umplut din nou. Nu fusesem niciodată atât de îngust la minte încât să beau numai apă la sticlă, în condițiile în care ajungeam în genul ăsta de locuri, în care cu cât te descurci mai rapid cu ce-ai la îndemână, cu atât e mai bine pentru tine.

După ce-am stins lumina din cameră, m-am scărpinat în cap și în fund, așa cum face omul dimineța, și m-am îndreptat câținel spre balcon, având în mână al doilea pahar cu apă. Afară era frig, dar soarele avea să apară imediat deasupra liniei orizontului. În curând avea să fie destulă lumină pentru a-l vedea pe Connor continuând exercițiile fizice în piscina goală.

Undeva prin apropiere a pornit un generator diesel, sperînd un stol de păsări, care și-au luat imediat zborul din copacul pe

care se odihniseră. Le-am urmărit traiectoria pe deasupra Tigrului și apoi m-am uitat la două bărcuțe care se deplasau încet împotriva curentului. Inițial am crezut că bubuitura înfundată de undeva din dreapta fusese vreun rateu al generatorului. După care am văzut un flash de lumină și o dâră mică de fum gri-albăstrui ce se ridica de pe o pereche de blocuri-turn în flăcări, situate la trei sau patru sute de metri distanță.

Am fugit repede în cameră în timp ce încărcătura unui aruncător de grenade antitanc a lovit înăbușit unul dintre etajele de mai jos. O fracțiune de secundă mai târziu s-a auzit o explozie și întreaga clădire s-a cutremurat.

M-am aruncat pe podea și mi-am dus mâinile la cap, pregătit pentru o a doua lovitură. Am crezut că venise deja, dar nu era decât oglinda de la baie care se desprinsese de pe perete și se făcuse bucăți. Din grinzile de deasupra mea se desprindea un praf fin, un amestec de zidărie și tencuială.

O altă lovitură a izbit în plin clădirea, iar de astă dată a fost mult mai aproape. A fost un bubuit serios, iar podeaua a început să vibreze. Imediat au început să-mi țiuiască urechile.

Deși eram încă gol, m-am ridicat de pe podea și am fugit pe coridor. Mijlocul clădirii părea a fi cel mai bun loc posibil: din câte știam, atacau din ambele părți. Nu puteam să cobor pe scara de incendiu, iar liftul ieșea din calcul. Toată lumea o să încerce să se înghesuie în el, iar căderea rețelei de energie electrică era aproape inevitabilă.

Apoi a mai fost încă o explozie, iar luminile au pâlpâit la unison. O grămadă de alți oaspeți ai hotelului au trecut în grabă pe lângă mine, strigând fără rost și creând numai panică în jur.

O altă încărcătură reactivă lansată de aruncătorul de grenade a lovit partea noastră de hotel. O femeie a țipat de undeva de deasupra. Doi bărbați s-au împleticit și-au căzut, iar cei din spatele lor aproape că s-au cocoțat unii peste alții, încercând să scape, asta numai dacă puteau să-și dea seama pe unde s-o ia.

Am bătut în ușa lui Jerry.

— Jerry, ieși dracului afară!

O mitralieră grea a început să tragă în partea opusă a hotelului, după care tancul a trimis un proiectil de tun undeva către exterior.

Ușa s-a deschis larg. Jerry era dezbrăcat și năuc. Se simțea mirosul greu de tutun.

Mai multe persoane au început să mișune pe coridor, lăsându-și ușile de la camere deschise în urmă. Lifturile nu mergeau nicăieri; unii apăsau în draci pe butoane și trăgeau de uși, alții încercaseră să scape pe ieșirea de incendiu.

— E mult mai sigur aici decât în cameră, am urlat. Haide, nu mai sta, dă-le dracului de haine!

Iar s-a auzit un răpăit susținut al unei mitraliere, urmat de o altă grenadă antitanc, care a lovit în plin clădirea.

— Lua-m-ar dracu'. Jerry a ieșit pe coridor. Am venit aici să facem rost de o poveste, nu să luăm parte la una.

După care a dispărut iar în cameră.

— Ce faci? Stai cât mai departe de peretele exterior!

A reapărut cu camera foto în mână și a început să immortalizeze confuzia generală de pe coridor.

Apoi s-a lăsat subit liniștea. Auzeai ticăitul secundarelor. Oamenii își țineau respirația. Încă nimic. Se auzeau suspinele de ușurare și niște şușoteli pe fundal.

Jerry mi-a arătat cu capul ușile deschise de pe partea cealaltă.

— Hai să verificăm și cealaltă parte a clădirii.

— Ca să ne împuște soldații ăștia nenorociți? Își vor face în curând apariția. Nu trebuie să facem altceva decât să rămânem aici. Lasă-i să izoleze zona. O să ai timp să faci o mulțime de fotografii destul de curând.

I-a intrat pe o ureche și i-a ieșit pe cealaltă. Jerry a traversat coridorul în grabă. Știam care era următorul lucru pe care avea să-l facă, să se aplece peste parapetul balconului și să-și îndrepte camera foto pe direcția tancului.

În stânga mea, am auzit pe cineva plângând cu suspine. Un tânăr irakian, gol, năucit și plin de sânge venea în jos, pe coridor, clătinându-se sub greutatea tinerei femei pe care o

ținea în brațe. Am văzut că avea cioburi de sticlă înfipite în tot corpul. Brațul femeii se legăna în ritmul pașilor lui. Când s-au apropiat mai mult, i-am recunoscut. Se căsătoriseră cu numai douăsprezece ore în urmă.

Tânărul își privea mireasa și nu se putea abține să nu plângă în hohote. Pe fața ei era o tăietură imensă. obrazul îi fusese sfârtecat până undeva în apropierea urechii, făcându-i gura de două ori mai mare decât fusese înainte. Nu-mi dădeam seama dacă era moartă sau vie.

L-am împins la mine în cameră.

A opus rezistență. Nu înțelegea ce îi spuneam. Am apucat-o strâns pe femeie.

Jerry încă mai stătea atârnat pe balcon.

— Vino încoace – am nevoie de tine!

Soțul a țipat și a încercat s-o smulgă, s-o elibereze din brațele mele, în timp ce intram cu spatele în cameră.

Am pus-o jos pe covor, strigând la el.

— Luminile, aprinde nenorocitele alea de lumini!

Desigur, n-a înțeles ce voiam. M-am ridicat brusc și l-am împins ca să-l dau la o parte. A căzut în fund pe pat în timp ce Jerry intra în cameră. L-am împins și pe el spre soțul răvășit.

— Fă-l pe ăsta să tacă!

Luminile principale nu s-au aprins. Am atins lampa de pe noptieră. Nu rezolva prea multe, dar era mai bine decât nimic.

M-am aplecat până aproape am atins masa însângерată ce mai rămăsese din ea. N-am simțit niciun fel de respirație. Pieptul nu i se mișca. I-am ridicat una din pleoape. Niciun fel de reacție a pupilei. Niciun indiciu care să-mi confirme că încă era în viață.

Am întors-o pe o parte, i-am deschis gura și i-am băgat degetele între buzele întredeschise. Am scos afară vreo doi dinți rupți, urmați de un amestec de mucus și sânge care îi blocau respirația. Și pierdusem atâta timp încercând să verific dacă avea puls... Trebuia să-i fac respirație artificială, să-i umplu plămânii cu aer. Chiar dacă inima încă mai pompa, nu avea niciun efect fără oxigen.

Am întors-o iar pe spate, lăsându-i capul în jos pentru a-i

deschide căile respiratorii. Amărâtul de bărba-său s-a repezit, mi-a apucat încheietura mâinii și m-a tras spre el încercând să-și protejeze soția.

— Jerry! Pune-l înapoi pe pat. Spune-i că ea va muri dacă nu se oprește și se tot zbate pe-aici!

Era caldă, dar asta nu însemna prea mult. Probabil că era deja moartă, dar tot trebuia să încerc. Singurul corp uman despre care poți spune că a murit cu-adevărat este unul rece.

Mi-am eliberat brațul, după care i-am lăsat capul ușor pe spate pentru a-i deschide și mai mult căile respiratorii. I-am blocat nările cu mâna dreaptă și i-am apropiat cele două bucăți de obraz sfârtecate cu mâna stângă. Soțul tinerei țipa din rărunchi: era atât de afectat, încât nu înțelegea ce se întâmplă. Jerry încerca să-l liniștească.

Am tras aer în plămâni și mi-am pus gura peste ce mai rămăsese din a ei, gustând izul metalic al sângelui. Am expirat și i-am suflat aerul în gură – simțeam cum o parte din el ieșea prin tăietura din obraz, dar, pentru o fracțiune de secundă, pieptul i s-a ridicat. Am încercat din nou, dar fără răspuns. Mâna stângă îmi aluneca pe pielea ei plină de sânge. Nu reușeam să-i fac o etanșare perfectă. Sângele ei mi-a țâșnit din gură când am strigat la Jerry.

— Treci încoace! Ține bucățile astea de obraz lipite.

A venit, s-a aplecat lângă ea și i-a apropiat bucățile sfârtecate de obraz, cu ambele mâini. Am mai inspirat o dată adânc, am văzut că obrazul era cât de cât lipit și am expirat.

Pieptul i s-a ridicat din nou. Primea oxigen. Am reluat toată operațiunea.

Soțul său începuse să tragă de mine. Dracu' știe ce credea că-i fac.

Am sărit în sus, l-am luat de urechi și i-am dat un cap în gură, destul de tare. N-aveam altă variantă. După lovitură, capul a început să-mi vâjâie, iar ochii mi s-au umezit; tipul a căzut pe spate în pat, cu mâinile fâlfâind prin aer. Din nas îi curgea sânge. L-am împins pe Jerry în direcția sa înainte de a mă apleca iar peste soția lui.

— Sari pe el. Imobilizează-l.

I-am lăsat iar capul pe spate, i-am obturat nasul și am presat cât de mult am putut peste obrazul tăiat, de astă dată forțând și mai mult aerul la intrare. I-am făcut zece manevre de umplere forțată a plămânilor cu aer, după fiecare în parte fiind nevoie să-i scuip sângele care-mi intra în gură. Încă mai simțeam cum iese aerul prin obraz, dar totuși funcționa. Capul mi se învârtea. Undeva, la distanță, Jerry și soțul victimei urlau unul la altul, îl legătură cu manevrele mele. Și creierul meu urla din rărunchi, din nevoie de aer curat.

Am terminat-o pe a zecea. I-am verificat pulsul. Apoi i-am îndesat două degete în gât pentru a-i verifica carotida. Nimic. Încă mai primea oxigen de la mine, dar inima ei nu pompa mai departe în organism o parte din sângele oxigenat.

Rahat.

Speram că nu are nimic fracturat în zona pieptului, fiindcă, dacă era așa, ceea ce aveam de gând să-i fac în continuare putea să-i fie fatal.

I-am scos cioburile cele mai mari înfipite între sâni, i-am mai pompat niște aer pe gât, după care mi-am pus cotul mâinii stângi pe stern, iar mâna dreaptă deasupra acesteia. M-am aplecat deasupra ei, încordându-mi brațele și începând să pompez constant, numărând secunde în minte.

O mie unu, o mie doi, o mie trei, o mie patru...

După ce mi s-a umplut iar gura cu sânge, l-am scuipat și am început să număr cu voce tare:

— O mie șase, o mie șapte...

Am strigat la Jerry.

— Spune-i că inima femeii s-a oprit și că nu poate respira de una singură. Încerc s-o fac eu pentru ea.

Soțul s-a zbatut și i-a strigat ceva înapoi.

— Spune-i să coboare pe scări și să găsească niște ajutoare. Ambulanțe, medici, orice altceva... Dar să se ducă dracului odată, că am nevoie de tine aici.

Jerry i-a spus totul repezit, ca un torent în arabă, a tras pătura de pe pat și l-a înfășurat în ea, după care efectiv l-a împins pe ușă afară.

— Presează-i obrazul și lipește-i cele două bucăți - trebuie să fie cât se poate de etanș.

Jerry s-a lăsat în genunchi.

I-am acoperit gura cu a mea, i-am blocat nasul și am expirat adânc. Dracu' știa cât trecuse de când creierul îi fusese oxigenat ultima oară.

De data asta plămânii i s-au umplut la maximum. O dată. A doua oară. După care am presat de cincisprezece ori deasupra inimii.

— O mie unu, o mie doi. O mie trei, o mie patru...

Era mult mai multă liniște acum, după plecarea soțului. Se auzea până și o pasăre care cânta în balcon.

— O mie șase, o mie șapte, o mie opt...

Am continuat să pompez, obligându-i inima să distribuie

sângele oxigenat în tot organismul. Din corpul femeii se scurgea lent o cantitate apreciabilă de lichid roșu, dar nu era atât de grav pe cât părea. Dacă scapi o sticlă de ketchup Ribena pe podeaua din bucătărie, arată de parcă micul dejun s-a transformat în masacrul cu drujba din Texas, deși este vorba de o singură sticlă.

— Hai odată, respiră, paștele mă-sii de treabă! O mie treispe, o mie paispe, o mie cinșpe...

M-am aplecat împreună cu Jerry și am început să-i fac din nou respirație gură la gură, o dată, de două ori... De fiecare dată pieptul i se ridica complet, după care cobora.

Am continuat cu alte cincisprezece manevre deasupra inimii. Am verificat să văd dacă apăruse vreun semn de viață. Nimic. Nici măcar o tresărire.

I-am lăsat iar capul pe spate, după care i-am băgat de două ori forțat aer în plămâni.

— O mie unu, o mie doi, o mie trei...

Am făcut un schimb rapid de priviri cu Jerry. Oare mai avea vreun sens?

— O mie patru, o mie cinci...

Am strigat și mai tare, ca și cum ar fi ajutat cu ceva.

Niște elicoptere au trecut, după care au revenit deasupra zonei.

— O mie paispe, o mie cinșpe...

Brusc, am perceput un tremur în obrazul rămas întreg.

— Pompează, acum chiar pompează singură!

I-am apăsât carotida, în timp ce Jerry începea să zâmbească.

— E de bine, Nick. E de bine.

Deși avea pulsul slab și foarte rapid, inima îi bătea. Tot ce trebuia să mai fac acum se rezuma la a continua respirația artificială - ea avea să-mi spună când să mă opresc.

I-am mai băgat de două ori, forțat, aer în plămâni și am verificat iar dacă reacționează în vreun fel. Pleoapele i-au tresărit.

După încă alte două, a tușit. I s-a prelins niște sânge din gură. Jerry era atât de bucuros, încât i-au alunecat mâinile de la poziție.

— Ține-i obrazul lipit, ține-l ca-nainte.

Abia începusem să-i aplic o serie de zece respirații scurte, când și-a ridicat mâna și a încercat să mă împingă într-o parte. A gemut încet, ca un bebeluș. Avea dureri foarte mari, ceea ce era un lucru bun. Dacă putea să simtă durerea, atunci era clar că îi funcționa creierul.

I-am deschis o pleoapă, iar pupila a reacționat. Nu prea mult, dar îndeajuns pentru starea ei.

— Vorbește cu ea, Jerry. Fă-o să-ți răspundă. Încearcă s-o faci să reacționeze. Trezește-o.

Era încă semiconștientă când a mai scos un geamăt abia perceptibil, în timp ce o întorceam pe o parte, pentru a o împiedica să-și blocheze cu limba căile respiratorii.

M-am răsucit într-o parte ca să mă depărtez de ea și m-am așezat pe podea, frânt de oboseală. Jerry s-a aplecat deasupra ei, vorbindu-i în arabă, mângâindu-i părul plin de sânge. A gemut un pic mai tare.

M-am uitat în jos și mi-am privit corpul gol. Eram acoperit cu sângele ei; aveam mâinile lipicioase și pline de sânge. În plus, îmi intraseră și o grămadă de cioburi din corpul ei – puteam să văd așchii fine de sticlă scânteindu-mi în palme. M-am uitat în stânga mea. Televizorul se lovise de tăblia patului și zăcea răsturnat într-o parte pe podea. Imaginea era aproape perfectă acum, dar rămăsese fără sonor.

Am ridicat capul ca să văd dacă transmit imagini din afara hotelului. O grenadă antitanc lovise un balcon, iar toate ciudățeniile alea de ziduri de protecție din beton, gen Star Wars, fuseseră spulberate. Apoi cameramanul a adus în prim-plan o gaură pârjolită, cu un diametru de aproape 30 de centimetri, acolo pe unde încărcătura reactivă penetrase zidul și intrase în clădire. Aceste grenade reactive erau destinate blindatelor, astfel încât puteau afecta pe oricine se afla în interiorul țintei. Toți cei aflați de cealaltă parte a găurii din zid puteau să fi fost loviți de o ploaie de cioburi zburătoare și de bucăți de tencuială.

După care au revenit cu imaginea și l-au adus în prim-plan pe reporterul îmbrăcat în vestă antiglonț, și cu părul lipicios și în dezordine, atât din cauza orei extrem de matinală, cât și pentru că participase la petrecerea de aseară. Tancul fusese lovit. Pe fundal era un amestec neclar de soldați, fum, ambulanțe și medici.

Se auzeau voci pe coridorul de acces, niște voci bărbătești, puternice și hotărâte, de americani.

— E cineva rănit? E cineva aici?

Jerry a și sărit spre ușă.

— Aici! Aici!

O echipă medicală în uniforme a dat buzna înăuntru, având în spate niște rucsaci cu echipament de prim ajutor. Jerry a început să le spună ceva despre soțul femeii, care îi caută jos, dar nu l-au băgat în seamă. Erau deja aplecați deasupra femeii să vadă ce se poate face.

Unul dintre ei s-a uitat la mine.

— Tu ești bine?

— Îhâm, sunt în regulă. Am întins mâinile spre ei. E sângele ei.

M-am ridicat și m-am îndreptat spre pat ca să le las cale liberă. Camerele de filmat ale CNN erau acum îndreptate înspre tanc. Încasase o lovitură care-i afectase mobilitatea: una din șenile era distrusă și rămăsese întinsă în spatele vehiculului, pe asfalt. Pentru militanți fusese o dimineață productivă.

Gemetele miresei s-au transformat în suspine, pe măsură ce durerea punea stăpânire pe întregul organism. Am ieșit pe balcon. Soarele era aproape deasupra acoperișurilor caselor. M-am șters pe față pentru a îndepărta sângele femeii, după care am început să-mi scot cioburile din mână.

De-a lungul străzilor, în sus și-n jos, patrulau vehicule cu șenile. Naiba știa ce mai sperau să facă acum. Oricum se dusesse dracului totul.

Curând sunetul de sirene a umplut atmosfera, iar mai multe ambulanțe au frânat cu scrâșnet de roți în apropierea hotelului. Jos în grădină, grupuri de reporteri și cameramani luau interviuri ca și cum ar fi fost singuri la locul incidentului.

M-am uitat la locul de unde se trăsesese cu aruncătorul de grenade. Era la trei sute și cincizeci de metri distanță; grenadele reactive antitanc erau eficiente de la mai mult de cinci sute de metri asupra unei ținte care nu se deplasează. Blocul-turn nu mai avea ferestre și arsese cu ceva timp în urmă. Poate că fusese un cartier general al Partidului Ba'ath. Acum avea o gaură mare, proaspăt făcută de un proiectil de

tanc, și era împestrițat cu urmele unor lovituri de calibrul .50 în zona etajelor șase și șapte.

Grenadele reactive antitanc sunt niște arme extraordinare, dar sunt inconfundabile și ușor de reperat: un flash mare, urmat de o dâră de fum gri-albăstruie. Din momentul în care trăgeai, trebuia să te îndepărtezi foarte rapid.

Totul se terminase și nu mai era nimic de făcut. Ei ne atacaseră, noi ripostaserăm. Îmi părea rău numai pentru tânăra mireasă. Urma să trăiască pentru restul vieții în spatele unei fețe peticite. Cu toate acestea, cel puțin era încă în viață, iar asta se presupunea că trebuie să mă facă să mă simt foarte bine.

Jos, lângă clădire, era o agitație cam mare. Balconul care primise lovitura în plin era situat exact deasupra piscinei. Placa masivă de beton căzuse direct în piscină și un mic grup de persoane se adunase în jurul rămășițelor nebunului care făcea sport la ora aia, chiar sub balcon.

Deodată, starea de bine pe care-o resimțisem mai înainte se evaporă.

Medicii încă se mai chinuiau să o stabilizeze pe mireasă. Mi-am adunat hainele și rucsacul în timp ce sângele ei se închega pe mine, m-am suit pe pat și am trecut peste el pentru a putea să-l urmez pe Jerry în camera sa. Coridorul era inundat acum. Apa se scurgea pe sub o ușă din apropiere.

Jerry a încercat un robinet de la baie și a avut drept răspuns o scurgere infimă de apă.

— După tine, prietene.

A sărit imediat și s-a săpunit. Eu m-am dus direct în balcon.

Danny Connor era ridicat pe tăblia unei mese de șase sau șapte irakieni care țipau cu toții unul la celălalt, încercând să o mențină la același nivel, astfel încât corpul să nu alunece și să cadă înapoi în piscină. Corpul atârna flasc, ca o păpușă uriașă făcută din cârpe. Nu avea prea mult sânge pe el; echipamentul său de antrenament, plin de transpirație, era acoperit cu praf de ciment.

Chiar nu știam ce să spun. Fusesse plătit ca să fie aici și știa care sunt riscurile implicate. Cel puțin murise făcând ceea ce presupuneam că-i plăcuse cel mai mult. Dar era oricum o pierdere.

M-am gândit la copilul lui Danny. Ultima oară când îl văzusem avea nasul cârn, nu era decât un puștiulică pistruiat de vreo nouă sau zece ani. Întotdeauna părea că-i lipsește un dinte din cauza unui accident cu bicicleta sau cu placa de skateboard. Acum cel care avea să-i lipsească era tatăl său, și această pierdere avea să fie permanentă. Asta chiar avea să-i dea peste cap studiile universitare, nu-i așa? Poate că Rob avea dreptate: trebuia să existe o altă cale.

M-am întors în cameră și m-am așezat pe unul din paturi. Versiunea CNN-ului din camera lui Jerry era și mai plină de purici decât fusese a mea înaintea atacului, iar sonorul era la fel de prost. Se părea că Larry King era în direct cu câțiva prezentatori, dar n-aveam nicio idee cine erau sau despre ce

discutau. După care a apărut o fată care a început să cânte.

Jerry a ieșit de la duș cu un prosop înfășurat în jurul taliei chiar în momentul în care atacul, tânăra mireasă, Danny, Rob și lecția sa de istorie începuseră să mi se învârtă toate în cap, ca-ntr-o mașină de spălat.

— Și acum ce facem?

Era foarte abătut și cu o voce liniștită, ca a unui om în direcția căruia se trăsesse cu un aruncător de grenade.

M-am ridicat și am scos cearșaful de pe pat.

— Mai întâi hai să încercăm să facem rost de altă cameră. După care o să văd dacă pot să găsesc și alți tipi din circuit. Tu ce-ai de gând să faci?

— O s-o sun pe Renee - precis o să vadă rahatul ăsta la știrile de dimineață. După care o să încerc să-l prind pe omul meu din Washington DC și o să frunzăresc ziarele locale.

Mai bine el, decât mine. M-am dus la baie în timp ce Jerry se îmbrăca.

Lăsase apă în chiuvetă pentru mine; arăta ca un șpriț de Ribena. Am deschis robinetul, dar se pare că aia fusese toată rația noastră de apă. Am luat bucățica de săpun rămasă și am încercat să mă săpunesc. Măinile mă înțepau de parcă mă frecam cu urzici.

— Ia ascultă, i-am zis, în timp ce-mi scoteam niște cioburi din palme, am aranjat cu un bișnițar să-mi facă rost de vreo două arme. Vrei și tu una?

— Nu mă lua în calcul. Oricum, n-aș ști ce să fac cu ea. A început să râdă în hohote. N-am lucrat în viața mea în publicitate. A dispărut înapoi în dormitor, încheindu-și nasturii de la cămașă, una specială, roșie, din Bagdad.

După un timp, m-a întrebat:

— Nick, ne-am descurcat excelent, nu-i așa?

Am încercat să-mi săpunesc și părul, dar asta nu era îndeajuns pentru a putea îndepărta sângele de la rădăcină.

— Îhâm.

Danny Connor murise, iar mireasa n-avea să mai petreacă mult timp în fața oglinzii de-acum înainte, dar cu toate astea lucrurile puteau să fi stat mult mai prost.

Și genul ăsta de treburi de tot rahatul aveau într-un fel sau altul mai mult sens pentru mine decât să călătoresc la întâmplare prin State, într-o plimbare anostă cu mașina.

Săpunul se încăpățâna să nu facă spumă, așa că am renunțat. O zi plină de transpirație avea să rezolve problema.

Am ieșit din baie și m-am șters cu cearceaful.

Jerry ieșise în balcon cu o cameră foto, focalizată pe blocul de locuințe în care tancul făcuse o gaură măricică.

De îndată ce m-am îmbrăcat, Jerry și-a scos faimosul Thuraya din încărcător, după care și-a luat camera foto și borseta. Coridorul era inundat de apă până la gleznă. Ușa camerei mele era deschisă. Covorul era îmbibat de sânge acum închegat, iar așternuturile fuseseră ridicate de pe paturi. Probabil că folosiseră cearceafurile pentru a o înveli pe nefericita mireasă. Am închis ușa și am încuiat-o chiar dacă acolo nu mai era absolut nimic care să prezinte interes.

În cele din urmă, când a venit liftul, ne-am înghesuit lângă o mulțime de oameni care parcă deodată ajunseseră la concluzia că totuși Palestine nu era cel mai sigur loc în care să stai. Toată lumea avea bagajele la purtător – mă întrebam unde anume credeau că ar fi fost mai sigur.

La recepție era un haos total. În jur de cincizeci de persoane doreau să-și ia banii înapoi și să părăsească hotelul. Jerry s-a dus să vorbească la telefon, în timp ce eu m-am îndreptat înspre masa aglomerată de oameni, prin care am reușit într-un final să răzbat undeva în față. Chiar și așa, era ca și cum aș fi încercat să-i atrag atenția unui barman suprasolicitat. În cele din urmă, unul dintre cei de la recepție s-a uitat la mine. Era un irakian bătrân și vesel, care semăna în întregime cu Saddam, îmbrăcat într-o cămașă care probabil că fusese albă acum o oră și ceva.

M-am aplecat deasupra tejghelei, încercând să-i urlu în ureche ca să mă audă:

— Ce spui de un discount? Camerele sunt grav afectate.

A zâmbit.

— Ah, da. Era deja promițător. Camera este șaiszeci de dolari pe noapte.

— Nu, nu - coridorul e inundat, camera prietenului meu are găuri în ea, tot ce-i la mine în cameră este făcut praf. Noi vrem să rămânem, nu suntem ca toți ceilalți de-aici.

— Știu, e groaznic, foarte groaznic. Nici eu nu mi-aș dori să stau aici.

— Deci ne oferiți un discount? Mi-a zâmbit înțeleghător.

— Da, șaiszeci de dolari pe noapte pentru o cameră.

Parcă mă dădeam cu capul de un zid de cărămidă.

— Ce spui de-o cameră la un alt etaj? Ne poți da două camere la etajul întâi?

A zâmbit și și-a băgat nasul imediat într-un registru. Oamenii din jur, mare parte din ei irakieni, urlau încontinuu; am recunoscut câțiva dintre cei cu geacă de piele, de la nunta de noaptea trecută.

Tipa din Canada și Domnul Gap, îmbrăcat încă în tricoul polo verde, au ieșit împreună în grabă din lift, îndreptându-se spre ieșire. El îi căra bagajele femeii. În cele din urmă, tipul

marcase. Eram mândru de el. Poate că, de dimineață, tipa crezuse că pământul se cutremurase numai pentru ea.

Un alt recepționar i s-a alăturat noului meu amic și a verificat registrul. Au avut o mică discuție, legată probabil de nenorociții de străini care doreau discount. Oare ei nu știau că era război?

— Nick! Jerry era la capătul cozii, încercând să-și facă loc în față. Cum merge treaba?

Tipul de la tejghea mi-a aruncat un zâmbet de cinci stele.

— Avem o cameră la etajul întâi. Tipul care stătea acolo e mort acum. Vreți s-o împărțiți amândoi?

M-am uitat la Jerry.

— Este în regulă? N-avea nicio treabă. Excelent, am zis. Asta înseamnă numai șaizeci de dolari, așa că o să avem un rabat, căci noi am plătit deja pentru două camere.

Tipul mi-a zâmbit mult mai larg.

— Oh, nu. Șaizeci de dolari fiecare.

Am renunțat. A râs el, am râs și noi, după care mi-a înmănat cheia de la camera 106.

— O să predăm cheile de la celelalte două camere imediat. Măcar să se usuce sângele.

Am încercat să ne facem loc înspre lift. Zona era invadată de oamenii din carele de știri, echipați cu căști și veste antiglonț.

Ne-am întors la etajul șase. Jerry s-a dus să-și strângă bagajele, iar eu am făcut o ultimă verificare pentru a fi sigur că nu lăsasem nimic în urmă. Mă întrebam dacă urma să ne mutăm în fosta cameră a lui Danny. Îmi uitasem periuța de dinți și, în timp ce o recuperam, am auzit cum se deschide ușa camerei.

— Nu ți-a luat mult amice. Ai luat și rucsacul meu?

Când m-am întors, am văzut trei indivizi în uniforma Poliției Militare a SUA. Doi dintre ei aveau armele, niște M-16, îndreptate înspre capul meu. Cel din mijloc, un sergent portorican cu o mustața subțire și o cămașă mulată, avea niște pseudocătușe de plastic în mâini, gata să mă imobilizeze.

— Mâinile sus!

Tipii cu M-16 în mâini erau tineri și păreau nervoși. Unul

dintre ei n-avea arma asigurată. N-aveam de gând să mă opun.

Sergentul mi-a arătat cu degetul borseta de la brâu.

— Ai vreo armă în aia?

— Nu.

— Sigur nu mă minți? N-ai nicio armă în chestia aia ciudată? Spune-mi imediat, spune-mi.

— Numai un pașaport și niște bani gheață. N-am nicio armă.

— OK, prietene, așază-te pe pat, cu fața-n jos, cu mâinile la spate. Foarte încet.

Din tonul său reieșea că făcuse asta de multe ori și că-i plăcea la nebunie ceea ce face.

Am făcut exact cum mi-a spus, întinzându-mă pe pat cu fața în jos. Mi-au pus cătușele puțin cam strâns, mi-au smuls borseta, și o grămadă de mâini m-au pipăit cu repeziciune pentru a se convinge dacă mințisem sau nu. Puteam să le miros transpirația și murdăria în general; uniformele fuseseră purtate și răspurtate, având câteva rupturi în material, ce fuseseră cusute în grabă. În timp ce mă trăgeau înapoi și mă puneau pe picioare, am fost fericit să inhalez un iz de mentă, provenit probabil de la guma celui care stătea în fața mea.

— Încetișor, amice, nu ne face să te rănim. Nu trebuie decât să te miști foarte încet. Hai s-o facem fără niciun fel de probleme.

M-au întors, după care m-au scos forțat, târându-mă pe coridor. O grămadă de tipi albi și de irakieni așteptau lângă lift; și-au ferit privirile, nedorind să fie implicați.

Nu l-am văzut pe Jerry nicăieri. Îl ridicaseră și pe el? Scăpase? Sau veniseră numai după mine?

M-au împins destul de dur de-a lungul holului principal ca să mă scoată din hotel. M-au scos pe ușile principale, direct în soarele orbitor, după care m-au suit în spate, într-un Hummer. Șoferul a ambalat motorul. Un grup de bișnițari fumând în disperare se holbau la mine cum stăteam înăuntru în mașină. Băiatul cu care făcusem afacerea era acolo cu un sac în mână: sosiseră pistoalele lui Saddam.

E mult mai puțin spațiu în mașinile astea decât ți se pare la prima vedere. Sunt numai câte două scaune în față și în spate, iar pe mijloc o secțiune pătrată de oțel, înălțată, care acoperă transmisia. Unul dintre tipii cu banderolă de Poliția Militară a urcat lângă mine, în spate, înghesuindu-mă cu destulă putere, cu harnașamentul de la centură, pe secțiunea înălțată. M-am aplecat înspre dreapta, încercând să mai atenuez durerea.

Radioul montat pe bordul mașinii a pârâit. Un alt militar a urcat în mașină pe partea cealaltă. În graba cu care se mișca, m-a lovit cu un bocanc ros și scofâlcit, special pentru misiunile din deșert. Încerca să ajungă la turelă, în spatele mitralierei montate pe acoperiș, și avea nevoie de o parte de scaun, pentru a putea să stea în picioare.

Eram ca prins în chingi, cu un tip în stângă mea și cu niște picioare în bocanci în dreapta. N-aveam cum să mă mișc deloc. Sergentul încă era în afara vehiculului. Oare îl așteptam pe Jerry?

Speram că nu. Dacă reușise să evite să fie ridicat de tipii ăștia, ar fi putut să mă ajute în vreun fel să scap.

Pe de altă parte, ar fi mult mai confortabil să știu că nu eram de unul singur în acest rahat. Habar n-aveam cât de mult eram băgat în rahat, dar eram sigur că aveam să aflu destul de curând. Cea mai bună tactică de adoptat era: „Păstrează tăcerea cu băieții ăștia: n-are niciun sens să opui rezistență sau să protestezi. Au venit să mă ridice, motivul nu este important. Păstrează tăcerea, rămâi pasiv, evită să fii rănit”.

Ușile hotelului s-au deschis și l-am văzut pe Jerry târât cu forța, dincolo de grupul bișnițarilor. Făcea un întreg circ. Din frunte, dintr-o tăietură, îi curgea sânge.

— Unde mă duceți? Se uita la mulțime. Aduceți-vă aminte de mine dacă dispar. Amintiți-vă ce s-a întâmplat aici. Sunt cetățean american.

De ce dracu' nu tăcea din gură, nemernicul, și nu se urca în liniște în spatele mașinii? Dacă aveau de gând să ne omoare, e greu de crezut c-ar fi făcut-o în mijlocul zilei, în fața a jumătate din media internațională.

Sergentul s-a aplecat și a scos o bucată de cârpă. Am primit o lovitură de la unul din bocanci în umărul drept.

Am închis ochii pentru a-i proteja, în timp ce eram legat la ochi. Cârpă în sine nu era cea mai potrivită pentru asta. Prin ea trecea lumina zilei și puteam să simt asta prin pleoape.

S-au trântit ușile, motorul a fost ambalat, după care Hummer-ul s-a pus în mișcare. Sergentul a intrat în rețeaua radio pentru a-i anunța pe cei care voiau să știe că era pe drumul de întoarcere cu două „pachete”, motiv pentru care mitraliorul urla la oricine se afla în raza sa vizuală să se dea dracu' la o parte. Tipul de lângă mine s-a așezat mai bine în scaun, băgându-mi și mai tare în coaste întregul harnașament de la centură.

— Ce-ai făcut, prietene? După accent, nu puteam să spun de unde era de fel.

— Habar n-am. Speram că ai putea să-mi spui tu.

Din față, vocea sergentului ne-a pus la punct.

— Tăceți dracului din gură, amândoi.

Mi-am ridicat puțin capul și am deschis ochii cât de mult mi-a permis cârpă. Puteam să văd numai o fărâmbă din realitatea înconjurătoare. Am văzut astfel că interiorul Hummer-ului, ca în cazul oricărui alt vehicul militar pe durata unor operațiuni militare, era într-o stare deplorabilă. În dreapta, de cealaltă parte a trăgătorului de pe acoperiș, era amplasată o ladă frigorifică albastră, din plastic, probabil plină cu apă minerală și Coca-Cola rece. Pe podeaua mașinii erau aruncate ambalaje de bomboane și sticle goale. Șoferul ținea volanul cu mâna

stângă, iar în dreapta avea un pistol Beretta.

Pe bord era un walkman. Bănuiesc că, atunci când se plictiseau, băieții se tratau cu niște ritmuri din Eminem.

Vopseaua verde de camuflaj se exfoliasse și se jupuisse, lăsând la vedere, dezgolite, oțelul și aluminiul folosite la construcția mașinii. Danny Connor avea dreptate: trupele americane nu fuseseră pregătite pentru acest gen de război în care luptau acum. Cineva asigurase ușile cu niște veste antiglonț. Înainte de asta, nu avuseseră decât o foaie subțire din tablă de oțel care să-i despartă de inamic.

Acești băieți fuseseră pregătiți și antrenați pentru un război rapid, mobil și agresiv, nu pentru acțiunile de gherilă în care erau vrând-nevrând implicați aici. Așa cum spusese și Danny Connor, locul semăna cu Belfast, numai că aici era mult mai rău. Aproape că-mi părea rău pentru ei, căci erau nevoiți să meargă cu aceste mașini mari prin niște străzi atât de înguste, expuși oricând unui atac, la fiecare centimetru de drum parcurs. N-aveau niciun fel de protecție împotriva aruncătoarelor de grenade antitanc, exceptând săculeții de nisip pe post de bariere de protecție. Era atât de mult moloz pe străzi, încât era aproape imposibil să localizezi o bombă-capcană.

Pe măsură ce înaintam, am încercat să fac să pară că-mi bălângăneam capul ca toți ceilalți, astfel că am putut să scrutez zona într-un mod acceptabil și văd unde anume ne duceam. Credeam că mă va face să mă simt mai bine dacă aveam o vagă idee asupra locului unde eram.

Nu eram deloc speriat, ci numai nervos.

Apoi am surprins strălucirea soarelui pe luciul apei și am recunoscut silueta podului de peste Tigru. Îl privisem de nenumărate ori din camera mea de hotel. La dracu', chiar era foarte cald aici înăuntru.

Am trecut de mașinile ce stăteau la coadă în trafic. Am văzut mall-ul dărâmat, apoi, după un minut și ceva, am văzut clădirea cu aspect colonial, cu ferestrele obturate și un drapel imens al Marii Britanii, inconfundabilul Union Jack, arborat în vârf. Niște soldați britanici, echipați în ținută de camuflaj specială pentru deșert, erau aliniați lângă niște blindate de tip Warrior AFV, parcate printre niște miniziduri de protecție înălțate din saci de nisip și colaci de sârmă ghimpată.

Aveam cămașa udă leoarcă de transpirație și lipită de husa scaunului. Puteam să simt căldura emanată de corpul soldatului de lângă mine. Mâinile mi se umflaseră din cauza cătușelor, și am încercat să mă aplec puțin înainte pentru a mai scăpa de durere. Tipul de lângă mine m-a împins înapoi de fiecare dată când am făcut-o.

Am trecut de un punct de control al americanilor. Se vedeau căști și ochelari de soare, arme M-16, saci de nisip și sârmă ghimpată. Aveam râul în dreapta, iar în stângă - un zid cu mici zăbrele în vârf. Dincolo de el erau o mulțime de palmieri. Pe fundalul unui cer de un albastru strălucitor, aduceau mai mult cu Beverly Hills decât cu Bagdadul.

Șoferul a călcat frânele și a luat o curbă strânsă, la nouăzeci de grade, în stângă. Am ridicat capul: treceam de o grupare de clădiri joase, rectangulare, din beton, cu acoperișuri plate. Unele fuseseră distruse, altele aveau pereții acoperiți cu foi de cort și prelate. Peste tot erau vehicule militare ale armatei SUA. În plus, puteai vedea prosoape verzi de armată și ținute de instrucție atârinate de niște sârme de rufe improvizate. Antenele de satelit se ridicau semețe spre cer. Se auzea zumzăitul generatoarelor electrice.

Am ocolit un alt colț și am depășit o coloană de tancuri irakiene cu turelele pleoștite și o grămadă de vehicule pârjolite, care dăduseră bine în buletinele de știri.

Irakienii erau adunați laolaltă, dincolo de linia formată de

niște camioane ce închideau perimetrul unor barăci cu geamuri mici, asigurate cu gratii. Mi-a stat inima.

Vehiculul s-a oprit cu o smucitură zdravănă și s-a auzit scârțâitul unor porțițe metalice ruginite. Ușile de la Hummer au fost deschise cu furie, iar sergentul și tipul de lângă mine au coborât.

Am auzit un „șșt!” Știam ce avea să urmeze. Mi-am închis ochii și am strâns din dinți în timp ce-mi încordam tot corpul.

Am fost atins de niște mâini, care m-au apucat cu forță și m-au tras afară din mașină, după care aproape imediat mi-au dat drumul. Am căzut lat, la pământ.

N-au spus nimic. Tot ceea ce auzeam era o respirație găfâită și un mormăit de nemulțumire, în timp ce trăgeau de mine ca să mă ridice în picioare.

Jerry era undeva în spatele meu.

— Sunt cetățean american. Uitați-vă la pașaportul meu.

Am auzit o lovitură înfundată, ca a unui pumn ce-și lovește victima, urmată de râgâitul specific al unuia care se pregătește să vomite. Un jet de vomă a împrăștiat nisipul din jur.

Cei doi m-au târât într-o parte, încât abia atingeam pământul cu picioarele. Strânsoarea ca de menghină exercitată asupra brațelor mele nu a mai slăbit nici când am intrat în clădire. Deodată, am simțit că s-a făcut mai rece. Am deschis iar ochii, încercând să văd câte ceva din spatele legăturii de la ochi. Tălpile unor bocanci tipici de deșert, destul de uzați, scârțâiau alături de mine, în timp ce mășlăuiam de-a lungul unui mozaic făcut din plăci albe și negre, care nu fuseseră cam de mult lustruite.

Strânsoarea aplicată la nivelul brațelor era acum la fel de dureroasă ca și cea a cătușelor ce-mi strângeau încheieturile. Am încercat să-mi mențin călcâiele în contact cu solul, pentru a putea prelua o parte din presiune. L-am auzit pe Jerry gemând și am încercat să-l aud din ce direcție respiră.

S-a deschis o altă ușă prin care am trecut. Încă se mai auzea un ecou, dar niciun fel de scârțâit de tălpi. Eram acum pe un covor verde. Ne-am oprit brusc și am fost răsucit. Am atins cu picioarele un scaun și m-am clătinat ușor pe spate. Tipii de la

Poliția Militară m-au înhățat și m-au obligat să mă așez. Era timpul să-mi închid ochii, să mă încordez și să strâng din dinți.

Mâinile mă dureau cumplit. Am încercat să mă aplec în față, dar cineva din spate m-a luat de păr și m-a tras înapoi.

Jerry se văita din nou.

— De ce faceți asta? Sunt american. N-am greșit cu nimic.

Mi-a fost smulsă legătura de la ochi. Fusesem transportat în versiunea fantezistă a Hollywoodului asupra Franței din secolul al optsprezecelea. Locul avea pereții poleiți cu aur. În fața mea era un birou uriaș, cu ornamente aurite și acoperit cu piele de culoare roșie. De jur împrejurul camerei erau împrăștiate canapele de lux din catifea. Una din ele avea o tăietură adâncă.

Opt tipi, în tricouri ude flească, erau gata să ne încalece, fără ezitare, dacă aveam de gând să facem ceva necugetat.

Jerry s-a uitat la mine cu niște ochi mari, plini de mirare.

— Nick, ce...?

Mi-am întors privirea. Speram că în curând se va prinde ce trebuie să facă și va tăcea dracului din gură.

Am continuat să cercetez camera mai amănunțit. Noii proprietari făcuseră câte ceva, dar se vedea cu ochiul liber că locul fusese destul de afectat pe durata războiului. Din tavan încă mai atârnav bucăți neregulate de tencuială, de pe pereți încă mai lipseau bucăți de faianță, iar luminile fluorescente atârnav de niște cabluri electrice aflate la vedere. Asta se întâmplă când domnul Paveway îți făcea o vizită neașteptată.

În dreapta mea, era o fereastră mică ce fusese astupată la repezeală cu niște plexiglas. Nu m-am putut abține să nu zâmbesc când m-am uitat prin ea afară. Se vedea un turn aflat la o oarecare distanță, cu obișnuita poză a lui Saddam dând din mână - cu excepția faptului că fața îi fusese înlocuită cu un imens Smiley galben. I-am surprins privirea unuia dintre cei care stăteau de pază și am văzut că și el zâmbea.

— De ce sunt aici? Jerry devenea din ce în ce mai agitat. Sunt american.

Nimeni nu i-a răspuns, pentru că deja toată lumea știa asta. O spusese de nenumărate ori. Mai mult decât atât, ei erau aici

pentru altceva, nu pentru a-i răspunde lui la întrebări, iar dacă devenea plictisitor, n-aveau să ezite să-l facă din nou să vomite.

— Jeral, știu că ești... Cuvintele trăgănate în stil texan au venit de undeva din spatele nostru, de lângă ușă. Iar dacă taci din gură, chestia asta n-o să dureze mult.

Nu m-am întors.

— Sunt ziarist american și am dreptul să știu de ce suntem aici...

Jerry vorbea prea mult și asculta prea puțin.

Doi oameni în uniformă au venit și s-au rezemat de biroul aflat în fața noastră. Ambii aveau în jur de treizeci și cinci de ani și tunsori scurte identice, făcute parcă cu fierăstrăul de traforaj. Ținutele lor de instrucție erau atât de perfect călcate, încât parcă ar fi ieșit acum de la o curățătorie chinezească. M-am uitat în jos la bocanci – fuseseră purtați, dar nu erau atât de scofâlciți și de uzați precum ai celor din Poliția Militară.

Tipii ăștia făceau parte din trupele US rămase în urma frontului (REMFS). Puteai să distingi unul ca ăsta între alți douăzeci de răcani, în orice armată, din orice țară din lume. Nu tu bocanci jerpeliți, nu tu tricouri transpirate. Singurele lucruri pe care le uzau băieții ăștia erau pixurile și turul pantalonilor. Trupele de genul ăsta fac parte din eșalonul de comandă. Niște nenorociți scrobiți. Le-ar fi stat bine în orice magazin universal din orice bază din lume, cu coșuri de cumpărături în mână.

Aveau o mapă de culoarea pielii pe care o tot pasau de la unul la altul ca și cum ar fi studiat niște însemnări de ordin medical referitoare la noi.

Nu-mi dădeam seama din ce unitate făceau parte. Americanii poartă tot felul de insigne și semne distinctive așa cum rușii își poartă medaliile. E greu de știut de unde ar trebui să începi să te uiți.

Texanul a rupt tăcerea.

— Cu toții suntem niște oameni ocupați. Hai să-i dăm drumul. Vocea îi suna precum a unui manager de bancă.

Jerry încă nu se calmase complet.

— De ce am fost aduși aici?

Managerul de bancă a devenit puțin frustrat.

— Jeral, te rog, nu-ți complica și mai mult situația. Ascultă numai ce-avem de gând să spunem, fiindcă de-asta v-am adus aici.

A arătat spre mine cu degetul.

— Tu i-ai întrebat pe comercianții de arme despre bosniacii din Bagdad. Corect?

Ce rost avea să mint?

— Da.

— De ce sunt acești bosniaci aici?

Mă chinuiam să-mi amintesc cu exactitate ce anume îi spusese lui Jacob. Partea cu ayatollahul rămânea în afara discuției.

— Nu știm. Părea doar un subiect bun. Știi...

Jerry nu s-a putut abține.

— Suntem jurnaliști și ne-am ocupat de problema războiului din Bosnia și am auzit despre un...

Managerul de bancă nici măcar nu s-a deranjat să-i arunce vreo privire.

— Jeral, vorbeam cumva cu tine?

— Nu.

— Așadar, continuă, Nick.

La dracu', bine-a facut! Jerry le-ar fi ținut o întreaga predică.

— Din punctul nostru de vedere, bosniacii au venit înapoi, trecând dintr-o țară musulmană sfâșiată de război în alta la fel. Am scris despre acel război, așa că am stat și ne-am gândit: „De ce să nu vedem dacă n-am putea obține de aici următorul capitol al povestirii noastre? Ce-i aduce pe ei aici, genul ăsta de lucruri...”

— Le știți numele?

— N-avem nici cea mai vagă idee. Țasta-i motivul pentru care ne tot învârtim pe-aici.

În timp ce amicul lui își lua notițe pe aceeași mapă consultată anterior, el se gândi la ceea ce-i spusese.

— Vrei să zici că v-ați decis să veniți aici numai ca să vedeți

ce au ei de spus? A luat pașaportul meu în mână și a început să-l lovească ușor de palma cealaltă. Nu vă bateți joc de mine! Nu uitați, sunteți în lumea mea, în mâna mea.

— Ei bine, trebuie să recunosc, ne-am gândit că poate au de-a face cu traficul de carne vie și cu piața sexului plătit. Ziarele sunt înnebunite după genul ăsta de povești. Am auzit că sunt câțiva în oraș și...

Tipul mi-a zâmbit. Obținuse ceea ce voia.

— Pentru mine, accentul tău nu aduce prea mult cu cel de-acasă.

— Sunt din Marea Britanie. M-am mutat în Statele Unite acum un an și ceva. Data este trecută în pașaport.

A respirat adânc și a adoptat tipul ăla de expresie pe care o afișezi când ești pe cale să refuzi o notă de plată piperată.

— Bine, oameni buni, am de gând să fiu sincer cu voi. Treaba mea constă în curățarea zonei de indivizi de teapa voastră. Pur și simplu, nouă nu ne plac aventurierii care vin aici și ne pot prezenta într-o lumină defavorabilă. Ceea ce ne place nouă sunt poveștile privind reabilitarea iluminatului public în oraș. Chiar și mai bune sunt poveștile privind refacerea alimentării cu apă spre satisfacția deplină a populației locale. Dar ceea ce ne place cel mai mult sunt poveștile despre copiii irakieni îngrijiți în spitalele asigurate logistic de americani.

Așa că... A făcut o pauză, s-a uitat la Jerry, după care înapoi la mine... Amândoi trebuie să părăsiți astăzi Irakul. Nu-mi pasă cum o s-o faceți, dar știu că trebuie s-o faceți. Vă avertizez: dacă nu veți proceda ca atare, consecințele acțiunilor voastre ar putea să fie fatale. Aici chiar aveți de-a face cu o lume neprietenoasă și imprevizibilă. Referitor la acest subiect, domnilor, și și-a concentrat atenția asupra lui Jerry, nu glumesc. Arată spre Jerry. Ai înțeles?

— OK, am înțeles. Traficul de carne vie în vederea prostituării forțate este un subiect sensibil, mai ales după ce anul trecut s-a răscolit rahatul în Bosnia, pe această temă. Îți amintești, Nick, reprezentanții administrației SUA care cumpărau minore pentru plăceri sexuale. Unii dintre umflații ăia nenorociți au mers până într-acolo încât au fost implicați în

vinderea acestora, ca parte distinctă din înțelegere. Niciunul n-a fost pus sub acuzare, totul s-a redus la niște plăți majore pentru a le închide gura tuturor. Aceleași corporații au câștigat acum contracte aici, în Irak?

Nu știam despre ce vorbea, dar trebuie să fi fost adevărat. Cei doi n-au scos un cuvânt.

— Am dreptate, nu-i așa? Atunci, să vă ia dracu'!

Nu alesese cel mai bun mod pentru a-l îmbuna pe managerul de bancă.

— Vom pleca spre nord. Și n-am spus-o pur și simplu, ci am strigat, atât de tare încât doi tipi de lângă ușă au reacționat instantaneu și s-au apropiat. Vom merge spre nord, am strigat din nou. O să plecăm azi cu mașina spre Turcia.

— Mulțumesc, Nick. Jeral, te rog... Texanul și-a îndreptat privirea asupra verigheții lui Jerry. Se pare că ai pe cineva drag acasă căreia îi pasă de tine. Gândește-te la asta. Încerc să vă scot pe amândoi dintr-o situație periculoasă care, să fiu sincer, este așa numai și numai din cauza voastră.

S-au ridicat amândoi. Mi-am ținut privirea în jos și-am urmărit cum acei bocanci foarte curați și foarte lucioși au dispărut undeva în spatele meu.

În timp ce-mi tăia pseudocătușele din plastic cu o foarfecă, tipul căruia îi surprinsesem zâmbetul de mai devreme mi-a spus din spate, la nivelul capului:

— Aveți o mașină care vă așteaptă.

Frecându-ne încheieturile, eu și Jerry am fost escortați în afara încăperii într-un coridor somptuos. Am trecut de coloane de piatră cioplită, pe sub niște tavane arcuite și niște cupole canelate. Dacă arcadele n-ar fi fost acoperite cu placaj pentru a face spații pentru birouri, iar podelele din marmură și pereții n-ar fi fost traversați de kilometri întregi de cabluri, fire și benzi conductoare gri-metalizat, m-aș fi așteptat ca Ludovic al XV-lea să apară din moment în moment.

Ne-am apropiat de o pereche de uși duble, lângă care era o masă de ping-pong. Doi soldați au sărit de pe scaunele cu ornamente pe care stătuseră până atunci și le-au deschis larg.

Ne-am oprit afară, în soare, unde a trebuit să strâng din pleoape pentru a-mi proteja ochii. Deja simțeam arșița infernală ținându-mi scăfârlia. Flancat fiecare de câte doi soldați, am fost conduși la un Hummer și băgați înăuntru, în spate. Asta nu era una dintre mașinile marcate cu sigla Poliției Militare – aparținea căpitanului D. Frankenmeyer. Numele său era trecut în partea dreaptă a parbrizului, de parcă ar fi fost un Ford Escort fișos. Bagajele noastre erau deja înăuntru și mi-am verificat borseta. Pașaportul era acolo.

Restul nu mai conta, dar am fost fericit să găsesc cei trei mii de dolari în bancnote de douăzeci și chiar mai mici pe care-i aveam acolo.

Soldatul aflat la volan nu purta vestă antiglonț, iar casca zăcea pe ridicătura din oțel aflată între scaunele din față. Mai era o cască pe locul liber din dreapta, având însemnele specifice gradului de căpitan. Căpitanul căruia îi aparținea mașina s-a suit și și-a pus ochelarii Oakleys. Când a trântit ușa, am văzut ecusonul de pe buzunarul de la piept. Era într-adevăr

proprietarul Hummer-ului.

Șoferul a băgat mașina în viteză, apoi am trecut pe lângă fața zâmbitoare a lui Smiley. Frankenmeyer s-a întors în scaun ca să ne privească în față.

— E mișto făcut, nu-i așa?

Dacă ar fi fost mai tânăr cu doar câțiva ani, Frankenmeyer ar fi putut să vină direct de pe terenul de fotbal al colegiului. Cu niște umeri lați, bine clădit, cu dinți albi și o piele bronzată aurie, ar fi trebuit să joace în filme. I-am zâmbit și eu – sau, de fapt, propriei imagini, reflectate în lentilele ochelarilor săi. N-avea niciun sens s-o fac pe morocănosul. Acești băieți nu încercau decât să-și facă treaba cât mai bine.

Ni l-a arătat pe Smiley.

— Știți ceva? Am avut cincisprezece dintr-ăștia pictați în tot orașul, înainte de a fi nevoiți să-i dăruim. Ce-ați făcut de ați reușit să-i enervați peăștia atât de tare?

Jerry a tras aer în piept, dar i-am pus o mână pe braț pentru a-l face să tacă.

— Cred că am pus niște întrebări nepotrivite. El este reporter.

Frankenmeyer s-a întors înapoi, cu fața la parbriz.

— Avem o grămadă ca el pe-aici. Vi s-a cerut să părăsiți azi orașul?

Am dat din cap.

— Sunteți al treilea grup săptămâna asta. Tipilorăștora le place să-și facă viața cât mai dulce pe-aici. Nu-mi doresc decât să facă același lucru și pentru noi. Ne-au spus că n-o să stăm aici mai mult de patru luni. I-a dat un pumn amical șoferului, în braț. Cât de mult a trecut de-atunci, Davers?

Davers nu s-a deranjat să se uite la căpitan: se asigura înainte de a face la stânga într-o intersecție.

— La dracu', domnule, asta era pe vremea Crăciunului. Am intrat în rândurile Gărzii Naționale pentru programul de îngrijire dentară, nu pentru rahatulășta.

Davers nu era singurul. O grămadă de orașe mici din America se alăturaseră Gărzii Naționale pentru asigurarea medicală și accesul la facilitățile educaționale. Majoritatea percepuseră

taberele de antrenament de weekend ca pe o misiune ce trebuia bifată înainte de a se bucura de adevăratele beneficii.

Nimeni nu se așteptase să fie trimis la război în afara țării și lăsat acolo pentru un an sau mai mult.

Și asta nu era singura problemă. Unitățile Gărzii Naționale acționau ca unități independente. Tipul care acasă gestiona prăvălia din colț acum putea să fie comandantul tău pe durata operațiunilor militare. Niciunul dintre ei nu era militar profesionist, și asta ridica întotdeauna probleme asupra comenzii și a controlului și asupra standardului de profesionalism de care erau capabili. Asta era motivul pentru care majoritatea celorlalte țări îi integrau pe voluntari în unitățile obișnuite.

Am trecut de cimitirul de tancuri și vehicule incendiate. Soldații aflați în permisie umblau brambura prin împrejurimi, la umbra caselor, pe jumătate bombardate. Davers a întors la un colț și a trecut de o cafenea mobilată cu un amestec variat de mese, canapele și scaune. Înscrierile originale, în arabă, fuseseră șterse și înlocuite cu „Bagdad Cafe”, scris destul de grosolan, cu vopsea albă. Nici desenul de pe perete, care o reprezenta pe Whoopi Goldberg, nu era mai reușit. Afară erau parcate câteva autovehicule Hummer și niște vehicule blindate, chiar lângă bărbații și femeile care beau apă și Coca-Cola, relaxându-se la umbră. Vestele antiglonț, căștile și armele M-16 erau strânse grămadă la picioarele lor.

— Unde mergem?

Deși faptul că Frankenmeyer și șoferul nu se deranjaseră să-și pună vestele antiglonț, corelat cu faptul că acum eram și eu, și Jerry în același vehicul puteau să constituie deja un răspuns, m-am gândit c-ar fi bine oricum să întreb.

Căpitanul și-a șters transpirația de pe față cu ambele mâini.

— La poarta din spate, și asta-i tot - sfârșitul călătoriei.

— Nicio șansă să ne duceți înapoi la hotel?

— Mă tem că nu, omule, trebuie să vă chemați un taxi!

I-a plăcut cum sunase asta.

Șoferul a băut cu atâta lăcomie dintr-o cutie de Minute Maid, încât m-a făcut să-mi fie și mie sete. Dar în mașina asta nu era

niciun fel de ladă frigorifică. Nu erau nici măcar veste antiglonț pe uși, ci numai niște săculeți cu nisip, aruncați neglijent pe podea.

Mașina a trecut de poartă și a făcut la dreapta. Tigrul era în stânga noastră, iar parapetul ridicat din saci de nisip la punctul de control era la aproape două sute de metri în față, de aceeași parte cu râul față de șosea.

Dincolo de asta era șoseaua principală, care traversa râul de-a lungul unui pod metalic, destul de mare.

Parapetul arăta precum un iglu pătrat construit din sute de saci de nisip. Pe măsură ce ne apropiam, se vedea intrarea din spate mult mai clar. Înăuntru, trei, poate patru soldați își puneau la loc, în grabă, centura și tot harnașamentul. Se presupunea că trebuie să-l aibă asupra lor tot timpul, dar asta era într-adevăr o mare pacoste. Probabil că le luaseră în grabă atunci când văzuseră că se apropie o mașină. Făcusem și eu același lucru de nenumărate ori.

Traficul zgomotos de peste pod era în continuă creștere. Se vedeau tot felul de camioane, autovehicule și motociclete înțepenite în urma unui convoi militar, motiv ca toată lumea să claxoneze. Asta știau să facă mai bine decât să încerce să depășească.

La o distanță foarte mică de parapet, se înălța un turn de observație, de aproape cincisprezece metri înălțime. Părea o imagine ruptă din Marea Evadare: patru stâlpi de lemn, cu brațe de susținere încrucișate, ce aveau plasată deasupra o mică gheretă. Oricine se afla în post, acolo sus, nu era protejat de saci de nisip, ceea ce părea oarecum ciudat. Cei din post erau o țintă fixă pentru orice fel de armă folosită în câmpul vizual al trăgătorului, indiferent dacă era un AK sau un aruncător de grenade.

Hummer-ul ridica o groază de praf și scârțâia din toate încheieturile, în timp ce mergea hurducându-se din groapă în groapă, astfel că prima oară când m-am prins că suntem atacați a fost atunci când am auzit niște bufnituri înfundate, în timp ce trei sau patru cartușe loveau partea laterală a cabinei.

Radioul a pârâit din nou.

— Contact, contact, contact!

Mașina s-a abătut brusc de la drum, iar noi toți ne-am lăsat capetele în jos – speram că Davers nu-și băgase capul la cutie tot atât de mult ca noi, atunci când a accelerat brusc.

Frankenmeyer a scotocit prin jur, până și-a găsit casca.

— Întoarce-te la punctul de control!

Câteva secunde mai târziu, roțile mașinii scrâșneau din cauza frânelor bruște, lângă un coridor de acces de lângă parapet. Am deschis ușa, am sărit pe asfaltul fierbinte și-am strigat cu o voce înăbușită la Jerry.

— Treci înăuntru!

Se trăgea de pe partea cealaltă a râului. Soldații au început să țâșnească de dincolo de parapet, îndreptându-se spre malul râului. Jerry a încetinit, încercând să-și scoată camera foto din borsetă.

— Hai dă-o dracului, mișcă-te odată!

Americanii au deschis focul din spatele unui perete scund, de aproape un metru înălțime, în timp ce de pe malul celălalt veneau din ce în ce mai multe cartușe, de la aproximativ trei sute de metri distanță, inițial în rafale lungi, susținute, urmate de focuri izolate. Se auzeau pocniturile distinctive ale AK-urilor, de calibrul 7,62 mm, dar nu se vedeau niciun fel de flash-uri intermitente, care să vină dinspre blocurile joase de șase sau șapte etaje sau dinspre grupurile de case din beton.

Jerry se tot foia în spatele meu, încercând să-și pună camera în funcțiune. M-am întors în fugă, l-am înhățat și l-am târât după mine dincolo de parapet.

Imediat, am văzut de ce băieții trebuiseră să iasă la lumină: incredibil, dar locul fusese construit fără puncte de tragere, de unde să se poată supraveghea și domina râul. Dispuneau de o singură armă de calibrul .50 cu care să controleze drumul ce ducea la pod.

Dintr-un motiv sau altul, podeaua era acoperită cu saci de nisip. Ne-am aruncat la podea, în timp ce câteva gloanțe

străpungeau unul dintre sacii de la intrare. M-am uitat afară, la haosul creat pe malul ăsta al râului. Santinela care fusese la post, în turnul de supraveghere, cobora ca un marinar de pe submarin din chioșcul submarinului. Dacă ar fi avut la dispoziție un stâlp ca în unitățile de pompieri, ar fi fost călare pe el.

Frankenmeyer încerca să preia controlul asupra situației.

— Se vede ceva? Îi vedeți?

Nu mai conta: toată lumea părea că trage la întâmplare, în toate direcțiile. Santinela ajunsese la capătul scării. Frankenmeyer strigă, arătând înspre parapet:

— Ia cinzeciu'! Ia mitraliera!

Jerry avea borseta deschisă.

— Nenorociții dracului! Mi-au luat cârdurile de memorie!

A scotocit prin blugi după cele de rezervă, în timp ce alte gloanțe loveau cu putere sacii de nisip. Mitraliera se afla deasupra sa, cu țeava îndreptată spre șoseaua principală și cu picioarele trepiedului călare pe parapetul punctului de tragere. Ar fi fost inutilă, chiar dacă ar fi fost orientată în direcția potrivită. Trepiedul era neasigurat; ar fi trebuit să fie fixat sub greutatea sacilor de nisip. Dacă ar fi început să tragă, ar fi topăit în toate direcțiile, s-ar fi dezechilibrat și ar fi căzut peste parapet.

Soldatul de la turnul de supraveghere venea în fugă spre parapet, sub tirul armelor, cu capul în jos și cu un M-16 în mână. Părul ei castaniu era lung și fusese inițial prins, dar acum îi atârna pe față și pe gât. Mai era un tip cu o față plină de coșuri, cam la nouăsprezece ani, care fugea în spatele ei. M-am ferit din calea lor când s-au aruncat prin intrare, plini de transpirație, lovindu-i camera foto a lui Jerry și zburându-i-o din mână, în timp ce parapetul și Hummer-ul erau lovite de mai multe rafale. Fata s-a răstit la tipul cu fața plină de coșuri, în timp ce dădeau să ridice mitraliera, încercând în același timp să-și tragă propriile arme peste cap. N-aveau să reușească: curelele armelor nu erau suficient de slăbite ca să le poată trece peste căști.

Voiam ca ei doi să iasă dracului afară - erau nervoși și

surescitați; țeștile armelor li se tot loveau una de alta în timp ce se tot foiau în jurul mitralierei și în plus erau prea multe arme gata de tragere într-un spațiu atât de îngust, cel puțin în accepțiunea mea.

— Rezemați-vă armele și apucați măgăoaia de trepied. Și scoateți-o dracului odată afară!

Alte gloanțe s-au izbit, cu niște sunete înfundate, de sacii de nisip, mișcându-i imperceptibil, în timp ce ei scoteau afară armamentul greu, unul ținând mitraliera de țeavă și celălalt de trepied. Fugeau clătinându-se sub greutatea armei, în drum spre malul râului, târând după ei, prin nisip, banda cu vreo treizeci de cartușe.

Stația radio de comandă de după parapet devenise deja enervantă. Toată lumea era gata de luptă. Jerry încă-i mai înjura pe cei care îndrăzniseră să-i confişte prețioasele carduri.

Îi priveam pe cei doi cum țineau de mitralieră. Oare trăsese răodată cu o chestie de-asta? Făcuseră șmecheria obișnuită cu picioarele trepiedului ce trebuiau să încalce peretele.

M-am întors spre Jerry în timp ce alt val de foc pornea spre noi. Stătea într-o rădă, cu camera ațintită spre rău, ca o armă.

— Trage cu coada ochiului la mitralieră. Când amărății ăia o să-nceapă și tragă, o să fie momentul să faci o fotografie memorabilă!

Un val de trasoare a trecut pe undeva pe sus, pe deasupra noastră. După care am văzut o dată și încă o dată un flash de armă în interiorul unei clădiri.

Mitraliera grea a răspuns cu rafale scurte la fiecare patru lovituri având câte un trasor pe bandă, trasoare ale căror traiectorii se vedeau cum trec pe deasupra râului, înainte de a se lovi ca niște scânteii de beton și de a ricoșa într-o parte. Atât Humvee-ul, cât și parapetul au fost iar ciuruite. Cine mânua mitraliera de .50 urla atât de tare, cu o voce atât de ascuțită, încât nu-ți dădeai seama dacă e bărbat sau femeie:

— Să v-o trag, să v-o trag, să v-o trag!

Rafalele au devenit din ce în ce mai lungi, iar trasoarele au început să măture clădirile mai joase. Trepiedul se tot deplasa înapoi, iar țeava se înălța din ce în ce mai mult. Trăgătorul nu părea să bage de seamă. El sau ea era prea concentrat pe țintă.

Jerry stătea cu degetul gata să apese pe declanșator. Nu puteam să fac absolut nimic și, în plus, nu fusesem plătit să mă bag în războiul acesta. M-am uitat prin jur și am văzut o cutie frigorifică albă, din polistiren. Sticle mici, de jumătate de litru, pluteau în gheața pe jumătate topită. Am luat două și am păstrat una pentru Jerry. El îmi făcea semne cu mâna ca să avansăm. Era pus pe fapte mari. Se ridicase în picioare și se ghemuise spre intrare, ca și cum era gata să fugă până într-acolo. L-am apucat strâns. Niște vehicule cu șenile se îndepărtau, huruind, dincolo de poarta taberei militare.

— Stai calm. Nu suntem aici pentru asta. Plecăm spre Turcia diseară, ți-aduci aminte?

Orice răspuns ar fi putut să-mi dea a fost acoperit de huruitul palelor de elicopter, ce zburau foarte jos, venind dinspre pod.

Mitraliera a tras din nou și la fel a făcut și un AVF¹³ care se deplasa în sus, pe drum. Trăgătorul său din turelă avea o

¹³ Amoured Fighting Vehicle - vehicul blindat de luptă

platformă mult mai stabilă și loviturile sale erau mai bine țintite.

Am privit cum elicopterul s-a năpustit asupra malului râului, îndreptându-se direct spre mitraliera care se balansa îngrozitor, din pricina stabilității precare.

— O să fie lovit! Fă-i o fotografie!

Mitraliera a tras și s-a auzit un scârțâit înfiorător, ca și cum niște lanțuri imense se învârtteau pe un tambur. Elicopterul trebuia să fi ajuns la limită dacă pilotul a acționat astfel, executând o manevră de evitare.

M-am uitat afară prin postul de tragere. Ajunsese pe partea dreaptă, dincolo de pod. Traficul de-a lungul podului continua, mașinile traversând dintr-o parte în alta. Mitraliera de .50 încă mai trăgea, la cel puțin șaptezeci de grade în aer. Trăgătorul n-avea niciun fel de idee despre cât de aproape fusese de moarte.

Frankenmeyer fugea înspre cei doi, răcnind din toți bojocii.

— Stop, stop, stop!

Radioul a revenit brusc la viață.

— Red Dragon patru-unu, avem un contact la o sută cincizeci de metri. Repet, unu-cinci-zero *hajis!*

Aceeași poveste ca și cu tâmpiții din Vietnam. Niciodată nu durează prea mult în armată până la luarea unei decizii greșite cu privire la identificarea inamicului.

Jerry n-avea stare.

— Hai acolo, s-aruncăm o privire!

I-am aruncat sticla de apă.

— Bă boule, chiar crezi că până acolo sunt o sută cincizeci de metri?

A băut cu sete din sticlă, lăsând apa să-i curgă pe la colțurile gurii. Avea ochii lipiți de imaginea haosului de afară.

Se părea că atacul se oprișe. Acum, cele mai mari zgomote erau provocate de trafic și de radioemitor.

M-am uitat afară prin cadrul ușii. Soldații se ridicaseră în picioare din spatele peretelui care-i adăpostise, răsuflând ușurați că nimeni nu fusese rănit. Acum, puteau să-și concentreze energia asupra fabricării unei povești de război,

numai bună de spus celor de acasă.

Am luat o înghițitură zdravănă de apă. Era foarte cald înăuntru și-aveam fața plină de transpirație. Nu mă mai miram de ce soldații își dăduseră centura și harnașamentul jos.

Într-un colț, am văzut o cutie cu batoane energizante, dintr-un amestec de nucă, cereale, semințe și fructe uscate, și m-am servit cu unul de afine, fleșcăit de căldură, în timp ce vreo douăsprezece vehicule blindate de luptă AVF au trecut ca o vijelie, la viteză maximă, înspre pod, pentru a-i prinde pe tipii care trăseseră cu AK-uri. Probabil că aceștia dispăruseră de mult în oraș.

Plescăiam de zor, în timp ce Jerry își băga camera foto înapoi și trăgea fermoarul la borsetă. După aceea, își vărsă restul de apă, rămas în sticlă, în cap și pe ceafă în jos.

— N-ai vorbit serios când mi-ai zis de plecatul spre nord, nu-i așa?

Afară, soldații își împărtășeau unii altora propriile versiuni referitoare la atac, cu toții afirmând că ei loviseră primii ținta. Jerry își abandonează sticla goală pe sacii de nisip. Mă uitam la el cum își strângea camera foto.

— Începi să-ți pierzi mințile, ce nu ți-e clar? Tipii ăia de mai devreme nu glumeau. Asta nu-i un tip obișnuit, e unul căruia n-o să poți să-i faci nicio poză. Dă-le dracului de poze! Nu trebuie decât să lăsăm totul deoparte și să plecăm spre Turcia. Am dreptate?

Nu s-a uitat la mine, rămânând concentrat exclusiv asupra împachetării echipamentelor sale.

— Eu rămân. Este extrem de important să-l găesc pe Nuhanovici. Vreau să spun că tipul ăsta este atât de tare, încât pe orice meleaguri pășește apare o situație de criză.

A închis fermoarul borsetei și a continuat:

— Haide, Nick, trebuie să existe un milion de lucruri despre care ai vrea să-l întrebi. Știu că și pe tine te interesează tipul ăsta. Am citit-o pe fața ta atunci, în Washington DC. Știam că ai de gând să vii cu mine. Vorbesc serios. Mai gândește-te la asta. N-ai vrea să-i pui anumite întrebări?

Am aruncat cu sticla goală în el.

- Spui numai tâmpenii. Dar o să rămân cu tine. A zâmbit.
- Trebuie să dispărem, asemenea lui Nuhanovici și băieților de pe malul celălalt al râului.
- Făcându-ți rezervare pentru câteva ședințe de bronzare rapidă?
- Nu-i nevoie. Am început să escaladez sacii de nisip. Îl avem pe Rob pentru asta.

I-a luat ceva timp, dar în cele din urmă Jerry a reușit să oprească pe șoseaua principală un taxi, un Passat ruginit. Șoferul avea în jur de cincizeci de ani și vorbea perfect engleza. Ne-a spus că lucrase în domeniul chimiei până la aplicarea sancțiunilor economice, când economia începuse să se prăbușească.

Al-Hamra era la numai zece minute de mers cu mașina și era ușor de localizat de pe șoseaua principală. Fundalul alb și cele șase sau șapte etaje deasupra căroră, pe acoperiș, trona o antenă direcțională erau suficient de mari pentru a fi văzute de la câteva străzi distanță.

Am ieșit în lateral de pe șoseaua cu două sensuri pe o stradă îngustă, am trecut de niște case îngrijite, din beton, amplasate în niște grădini verzi, cochete, ce aparțineau clasei de mijloc a societății. Măsurile de securitate erau mai puțin severe aici decât cele din împrejurimile hotelului Palestine. O barieră de oțel ne bloca drumul, păzită de un singur irakian cu un AK într-o mână și o țigară în cealaltă. Niște copii pedaleau pe biciclete sau alergau de colo-colo pe lângă casele din jur. Un magazin din față vindea fructe, sticle de apă, găleți și mopuri.

Cel de la pază a venit și ne-a ridicat bariera în timp ce intram în incintă. Aleea plină de găuri dădea într-un semicerc din fața hotelului, care era înconjurat de un perete înalt de beton. Niște soldați albi, cu steagul Australiei pe uniforme, patrulau la umbra gardului, armele lor de asalt Steyr arătând ca recuzita din filmele SF.

N-aveam nici cea mai vagă idee ce făceau ei aici, și probabil că nici ei. Ne-au privit din spatele ochelarilor de soare Oakleys, în timp ce ne dădeam jos din taxi.

Lângă intrarea principală stăteau câțiva bișnițari care se ciondăneau cu niște tipi, probabil o echipă de jurnaliști, care descărcau niște cutii din aliaj și niște role de cabluri din trei autovehicule 4x4. În interiorul mașinilor de teren se vedeau

pupitre de mixaj, laptopuri și kituri de telefonie prin satelit. Doi membri ai echipei fuseseră răniți. Unul din ei avea brațul proaspăt bandajat. Celălalt, un neamț bine făcut, avea un bandaj în jurul capului. Un reporter rănit? Avea să tragă foloase majore la întoarcerea acasă.

Jerry i-a dat șoferului o bancnotă de cinci dolari, după care am trecut de ușile de sticlă și am intrat în zona recepției. Holul central era puțin mai mic decât cel de la Palestine, iar tavanele, mult mai joase. Și aici însă lemnul strălucea de jeg, iar într-o vitrină de sticlă era dispusă în vederea vânzării aceeași marfă, plecând de la pachetele de cărți de joc cu primii cincizeci și doi cei mai căutați irakieni, până la ceasurile cu Saddam și periute de dinți.

Jerry a rămas în urmă în timp ce eu m-am dus la recepție, acolo unde se afla un irakian care mirosea puternic a apă de colonie și care părea mai interesat de registrul său decât să mă întrebe dacă aveam nevoie de ceva. În spatele lui, o femeie tânără aranja cheile de la camere. M-am întrebat dacă nu cumva erau rude. Atmosfera de aici îmi dădea sentimentul de hotel de familie; în plus, era clar că aveau aceleași trăsături în combinația dintre nas, frunte și ochi.

Echipa de jurnaliști a intrat, cu echipamentul în cârcă, și s-a îndreptat direct spre lift, vorbind germana, pe un ton scăzut și rar. Chiar dincolo de ei, s-au deschis niște uși de sticlă ce dădeau înspre o terasă din beton și am putut să zăresc capătul unei piscine. Lumina soarelui dansa pe luciul apei. Lui Danny Connor i-ar fi plăcut aici.

Tânăra femeie, după ce a terminat cu cheile, s-a uitat în sus și mi-a zâmbit foarte larg. Avea un păr negru strălucitor, cu cărare pe mijloc, era rujată cu un roșu-închis și avea ochii accentuați de dermatograful negru.

— Bună ziua. Pot să vă ajut cu ceva?

Engleza ei era perfectă, de fapt era chiar mai bună decât a mea.

— Sper să puteți. Îl caut pe Robert Newman. Stă aici.

Mi-a zâmbit din nou, după care și-a aruncat privirea în registru. Aveau și un PC, dar la ce bun dacă nu-l puteau folosi

când energia electrică era oprită?

— Poate fi împreună cu un tip mai scund ca el, cu un păr negru și des, am adăugat. El e un tip alb, înalt, cu un păr negru și ondulat și cu un nas foarte mare. S-a înregistrat la dumneavoastră ieri?

A răsfoit o pagină, încercând să nu zâmbească prea mult la descrierea pe care-o făcusem fără niciun fel de menajamente. Era foarte frumoasă în cămașa ei albă cu încrețituri și pantalonii negri, și imediat m-a făcut să mă gândesc la mireasă. Mă întrebam dacă mai trăia.

— Așteptați, vă rog, un moment.

A ridicat un receptor și a format trei cifre. Germanii se întorseseră pentru al doilea transport de echipamente.

A lăsat telefonul jos.

— Domnul Newman nu este în cameră.

— Nu contează. O să așteptăm lângă piscină, dacă nu-i niciun fel de problemă. Puteți să trimiteți pe cineva să ne anunțe când revine sau să-i spuneți că-l așteaptă cineva?

— Desigur, desigur.

M-am îndreptat spre ușile de lângă lift. Jerry a venit după mine, iar când am ieșit, am fost iarăși loviți, direct în față, de un val de căldură.

Grădina reprezenta o altă oază în mijlocul haosului din Bagdad. Chiar în fața noastră era o zonă amenajată pentru servitul mesei. Piscina era cu câteva trepte mai jos, în stânga noastră, și avea o apă albastră, culoare dată de faianța de pe fund și de pe margini. Pe marginea piscinei erau dispuse șezlonguri de plastic, mese și scaune, exact sub niște parasolare dintr-o pânză groasă, albastră, decolorată de soare.

Santinelele australiene aveau și aici un post de pază. Una stătea la umbra peretelui ce împrejmuia perimetrul. Pe coama acestui zid, fusese dispusă sârma ghimpată de tip vechi. Celălalt stătea puțin mai sus, la marginea zonei de servire a mesei.

Am coborât scările și ne-am îndreptat spre capătul piscinei. Era încă destul de devreme și se părea că era suficientă umbră ca să poți sta la mese. Câteva persoane erau în apă și înotau,

restul zăceau sub parasolare. În marea lor majoritate erau albi, dar mai erau și câțiva irakieni care sorbeau niște ceai cu gheață și lămâie, privind cu interes femeile din jur.

Undeva la distanță, la aproximativ jumătate de kilometru, au izbucnit focuri de armă. Australianul de la umbră și-a luat stația radio portabilă pentru a raporta. Am trecut pe lângă două femei întinse în șezlonguri, ambele citind rubricile de scandaluri și mondenități de pe ultima pagină a ziarelor, în timp ce-și luau doza de dimineață de cancer al pielii. Simțeam mirosul cremelor de protecție solară.

Australianul stătea în picioare, sprijinindu-se de zid, concentrându-și mai mult atenția asupra celor care se bronzau decât asupra noastră. Când am trecut pe lângă el, i-am zâmbit foarte larg.

— Războiul este un iad, nu-i așa?

Și el mi-a zâmbit în timp ce ne așezam la o masă liberă, iar în momentul în care a deschis gura, mi-a fost clar că tipul purta proteză dentară, însă nu pe durata operațiunilor militare. Probabil că nu voia să o deterioreze sau poate că o vânduse vreunui irakian.

Urma să stăm aici, la umbră, până când soarele avea să se ridice mai sus, dar altul era motivul pentru care voiam să stau cu spatele la zid. Nu doream să ratez momentul întoarcerii lui Rob.

Meniul era sub o scrumieră. L-am luat, iar Jerry și-a scos telefonul.

— Mă duc să o sun pe Renee.

— Credeam că ai sunat-o azi-dimineață.

— Da, am sunat-o. Dar era complet isterică. Probabil că acum, după ce a văzut știrile, este și mai speriată. Vreau doar s-o liniștesc puțin.

— Ar fi bine ca ăsta să fie ultimul telefon, cel puțin pentru o vreme. CPA-ul probabil că așteaptă să vadă unde va fi folosit aparatul din nou și se presupune că noi am plecat deja de aici.

S-a întors la trepte și apoi a urcat pe terasă. L-am pierdut din vedere când a dat colțul.

Prin ușa deschisă în fața recepției unul intra, altul ieșea, era o vânzoleală continuă. Am rămas atent să văd când intră Rob, în timp ce aruncam o privire scurtă peste meniu așteptându-l pe tipul în cămașa albă mototolită să vină cu mica lui tavă rotundă. Mă întrebam dacă ar fi avut ceva împotriva să mă arunc în piscină îmbrăcat în boxerii mei imputiți. Câteva păsărele concureau din când în când cu zgomotul depărtat al traficului.

Un tip îmbrăcat în pantaloni scurți, cu un prosop pe umăr a trecut agale pe lângă cele două iubitoare ale zeului Soare, s-a oprit, s-a întors și s-a așezat pe un șezlong lângă ele. Era un tânăr înalt, cu un păr șaten bogat pieptănat pe spate. Imediat ce a deschis gura, mi-am dat seama că era un englezoi plin de sine. Spunea că face filme documentare.

— Da, am fost la filmări dimineață - o luptă armată chiar la ieșirea din oraș.

El era cameramanul. Era în Bagdad de câteva zile; venise direct din Cape Town. Nu-și dădea încă seama care dintre cele două orașe era mai fierbinte. Voia să comande ceva de băut - voiau și ele? Nu știu ce mi se părea mai nostim, frazele răsuflăte pe care le rostea sau faptul că-și supsesse burta tot

timpul cât vorbise.

Soldatul australian îl privea cu invidie. Probabil că se gândea la norocul care-ar da peste el dacă ar putea să înlocuiască arma cu o cameră de filmat. Și eu mă gândeam la același lucru.

Chelnerul pornise spre mine, dar l-a întors din drum Cecil B. De Mille. Oricum niciodată nu-i impresionam pe chelnerii din restaurantele în care intram. Probabil că nu păream genul care dă bacșiș.

Mi-am scos ochelarii de soare unsuroși și m-am apucat să-i șterg în timp ce le ascultam conversația – de fapt monologul lui. Lucrase cu toți, îi știți – Simpson, Adie, Atterborough. S-a oprit când, la vreo sută de metri depărtare, s-a tras, fie dintr-o mașină, fie asupra acesteia.

Mi-era sete. Am observat o altă cămașă albă mototolită pe terasă și m-am ridicat. Am trecut pe lângă australian și cele două femei care-și pusese răștile deoparte ca să-l asculte pe noul lor prieten. Drace, bine ar mai fi dacă aș putea îndruga și eu prostii așa. Nu arătau cine știe ce, însă asta nu prea conta în orașul ăsta. Dacă erai tânără, albă și vie, făceai cuceriri de supermodel. Nu era de mirare că băieții din Balcani se aflau în oraș.

Am reușit, dând din mâini ca un nebun, să prind privirea chelnerului, i-am arătat unde stăteam și am pornit-o înapoi. Curând a apărut și Jerry. Nu părea prea fericit.

— E totul în regulă, prietene? Am întins mâna după telefon, iar el a dat din cap. Cred că o să dau și eu unul.

— A văzut știrile și insistă să plec imediat de aici.

Treburile familiale: mai bine stau deoparte. Când am ajuns la umbră, am apăsat butonul care-mi dezvăluia ultimele convorbiri, însă nu era înregistrat niciun număr.

Chiar și ultimul număr format fusese șters. Bună treabă.

— Sper că ștergi numerele formate de fiecare dată.

M-am prefăcut că formez și am dus telefonul la ureche.

— Da. Nu știu dacă imbecilii ăia din tabără l-au verificat, dar n-au găsit niciun rahat.

Am închis telefonul.

— Nu răspunde nimeni. Păcat. E ziua maică-mii.

În timp ce-i priveam pe cei care se vânzoleau în fața piscinei, am încercat să-mi aduc aminte când era ziua ei sau măcar câți ani mai avea. N-am reușit. Îmi pierdusem interesul pentru astfel de lucruri când își pierduse și ea interesul pentru mine, și anume când aveam zece ani. Ultimul cadou pe care-l promisem de ziua mea de naștere a fost prima mea înghețată 99. Înțelegerea fusese să nu spun nimic la școală despre vânătăile pe care le aveam pe gât și pe obraji.

Mama fusese chemată să dea explicații. Îl băteau cumva pe Nicholas acasă? Înghețata a funcționat: am tăcut mîlc în timp ce ea povestea cum am căzut pe scări. Am dat din cap aprobator în loc să spun cum noul ei soțior mă lovise când cerusem o înghețată 99 atunci când apăruse mașina de înghețată pe proprietatea noastră. Asta e. Cel puțin fusese o scuză bună pentru a vedea pe cine sunase Jerry.

Chelnerul a apărut cu două cutii de Cola. Ori era clarvăzător, ori eu eram superfluent în limbajul semnelor irakian. Ori asta era tot ce aveau. Le-a pus pe masă și ne-a fluturau un zâmbet care fără îndoială ar fi arătat mult mai bine dacă individul ar fi închiriat proteza australianului.

Jerry și-a deschis cutia și a sorbit cu sete două guri.

Am ridicat meniul înainte să aibă timp chelnerul să se decidă dacă avea clienți mai buni în altă parte.

— Aș dori niște cartofi prăjiți și două chifle.

— Da, domnule. Imediat, imediat.

Nu a notat comanda, ceea ce întotdeauna mă îngrijora. Nu însemna decât că nu avea să se mai întoarcă, iar dacă totuși se întorcea, avea să-mi aducă un ou fiert.

Jerry își verifica aparatul de fotografiat.

— Iau și eu ce iei tu și încă o Cola.

Am ridicat ochii spre cămașa mototolită.

— Încă două Cola, două porții de cartofi prăjiți și multă pâine. Soldații ăștia de aici... ai idee dacă au voie să bea ceva?

Nu părea prea sigur.

— Du-le o Cola la fiecare. Și ai grijă să fie reci.

I-am dat chelnerului opt dolari în timp ce Cecil reușea să le

facă pe femei să râdă. Nemernicul.

Jerry curăța iar și iar lentilele cu o perie mică.

— Pe măsură ce îmbătrânești devii din ce în ce mai generos.

— Probabil că ți se face sete dacă-l asculți pe imbecilul ăla toată ziua. M-am lăsat pe spate și m-am bucurat de umbră un timp. Se poate să fi și ațipit un minut sau două.

— Domnule?

Cămașă Mototolită se întorsese cu farfuriile de cartofi prăjiți și chiflele.

I-am explicat lui Jerry în detaliu cum se puteau face niște sendvișuri delicioase din cartofi pe jumătate prăjiți și ulei încins. Rob tot nu se vedea nicăieri.

Localul devenea din ce în ce mai aglomerat. Un tip atrăgea privirea. Stătea la masă cu alt bărbat alb și cu doi localnici, toți sorbind ceai din niște pahare mici. Avea părul scurt și cărunț pe la tâmple. Fața îi era acoperită de mici cicatrice, ca și cum fusese atinsă de bucățele de șrapnel. Fire de barbă se îțeau ici-colo, numai pe porțiunile neatinse. Însă ceea ce-l făcea greu de trecut cu vederea era faptul că-i lipseau degetul mic și inelarul de la mâna dreaptă.

Și Jerry îl văzuse. S-a aplecat în față să mai ia o chiflă din coș.

— Musulman bosniac? Ce crezi?

— Nu știu, nu prea-l aud bine.

Jerry s-a ridicat, încă mestecând un cartof prăjit.

A ocolit cele două femei și a trecut chiar pe lângă masa Omului cu Trei Degete. Câțiva pași mai încolo s-a oprit, s-a întors, a zâmbit și a început să discute cu cei patru bărbați.

Părea suficient de în vârstă încât să fi fost capturat de oamenii lui Mladici. Tăierea celor două degete la prizonieri era des întâlnită, fiindcă lăsa mâinile într-un fel de salut sârbesc, ceva în genul salutului cercetașilor.

Conversația a durat mai puțin de un minut. Nu părea deloc îmbucurătoare. Jerry și-a continuat drumul către recepție, ducându-se probabil la toaletă. Trebuia să pară că avusese un motiv să treacă pe lângă ei.

Bărbații și-au terminat ceaiurile și au plecat înainte ca Jerry să revină și să-și îndese în gură cei doi cartofi rămași.

— Ce zici?

A pus puțină sare pe ultimul cartof.

— Nu vorbea engleza, dar celălalt rupea câteva vorbe. Am spus că l-am auzit vorbind și m-am întrebat dacă-l cunoaște pe vechiul meu prieten Hassan despre care-am auzit că este în oraș. „Știi că sunt destul de puține șanse să fi auzit de el, dar chiar aș vrea să-l văd.” Fraze de-astea. N-am făcut niciun rahat.

Am înmuiat un deget într-o urmă de ulei de la cartofi și sare de pe masă.

— Ce credeai, c-o să fie floare la ureche? Musulmanii sunt aici, sârbii - în Palestina. Curând s-ar putea să apară un război în interiorul războiului legat de cine deține sălile de lupte ilegale.

După alte patru Cola și încă un rând de cartofi prăjiți, soarele era mult mai sus pe cer, dar și mult mai fierbinte. Iar noi stăteam chiar în zona cea mai însorită. M-am ridicat și am deschis umbrela de lângă noi. Cei mai mulți oameni plecaseră de lângă piscină și se refugiaseră înăuntru.

— S-a făcut amiază.

Jerry se uita la ceas.

— Cred că eu mai sunt încă englez. M-am lăsat pe spate și mi-am mișcat puțin șezlongul ca să intru sub umbrelă lângă Jerry. Prin urmare, tu ești câinele turbat.

Am văzut mișcare în fața ușilor. Rob a intrat pe terasă cu AK-ul în mână. S-a chinuit să ne caute cu privirea în soarele orbitor.

— Hai, prietene, mergem.

Nu voiam să vină lângă noi. Eram prea aproape de urechile australianului care stătea acum la umbra unui carton întins în colțul unde zidul exterior se întâlnea cu clădirea.

Am ajuns la el în timp ce cobora scările. Ne-am strâns mâinile.

— Am nevoie de un serviciu.

— Nu prea am timp, prietene. Trebuie să plec din nou imediat. A tăcut puțin. Dar de unde și până unde am nasul mare?

Purta exact aceleași haine ca ieri, numai că acum cămașa era scoasă din pantaloni. Dedesubt ascundea probabil un pistol în

buzunarul blugilor. Fața și pieptul erau leoarcă de transpirație. Jerry i-a strâns mâna.

— Te-am văzut la petrecere ieri-seară.

— Mda. Rob s-a întors către mine. Nu-l cunoștea pe Jerry, de ce ar fi vorbit cu el? Cam așa se întâmplă de obicei. Știi ceva, hai să mergem sus.

— La ce etaj?

— La unu.

Sigur. Pun pariu că și la el chelnerii veneau fără să-i cheme.

O echipă de ziariști și cameramani înconjurați de camere de luat vederi, cabluri și veste antiglonț stăteau în fața lifturilor, așa că Rob a luat-o spre scări.

— Am auzit că Palestine a fost lovit în dimineața asta.

— Da, cu aruncătoare de grenade. Danny Connor e mort.

— Păcat de el. Tonul era obișnuit. Măcar băiatul lui e mare acum.

— Da. Are 19 ani, e la universitate.

— Sper că s-a ocupat să-i asigure un venit în caz că i se întâmplă ceva.

— Connor? De parcă s-ar fi așteptat vreodată să i se întâmple ceva.

Asta a fost tot, am încheiat subiectul. Niciodată nu se vorbea prea mult despre lucrurile astea.

Am ajuns la etajul întâi și am intrat pe un coridor îngust. Pereții erau acoperiți cu același calciu zgrunțuros ca la Palestine și erau văruiți în alb.

— Ce fac australienii ăștia aici?

— Consulatul lor e chiar în spatele hotelului. Sunt aici să se asigure că nimeni nu folosește terasa ca să plaseze niște aruncătoare de mine și să tragă asupra lor. E bine pentru noi că sunt în permanență aici.

Am ajuns la ușă și am intrat după Jerry în ceea ce semăna mai mult cu un mic apartament decât cu o cameră de hotel. Nu avea aer condiționat, dar în rest avea tot ce voiai. O parte ca un salonaș, cu două canapele acoperite cu cuverturi înflorate.

O măsuță de cafea. Televizorul obligatoriu placat cu plastic, niște dulapuri de bucătărie, o chiuvetă, un mic aragaz Belling

și un ceainic.

Ne-am lăsat rucsacii și ne-am așezat pe canapea. Eu și Jerry împărțeam una aflată cu spatele la peretele dinspre camera ce servea probabil ca dormitor. Se vedea o baie prin cealaltă ușă deschisă.

Rob a intrat și și-a lăsat cheile și AK-ul pe birou, apoi și-a scos pistolul din blugi și l-a pus lângă ele.

— Beți ceva?

Amândoi am cerut cafea și l-am privit cum umple ceainicul cu apă dintr-o sticlă. De partea cealaltă a ușilor transparente se vedea un mic balcon, nu mai lat de un metru. Oricum, la etajul unu nici nu ai fi avut ce vedea.

Rob se ocupa de cești și de lingurițe așteptând să-mi audă explicațiile.

— Ei bine, avem nevoie de ajutorul tău. Ne-a ridicat Poliția Militară în dimineața asta. Voiau să știe de ce căutăm bosniaci. Sunt îngrijorați să nu iasă ceva la iveală care să-i pună într-o lumină proastă.

Rob s-a rezeamat de dulapul de bucătărie, privindu-ne tăcut în timp ce deschidea un borcan mic de Nescafé.

— Vor să părăsim orașul - cât mai curând posibil. Le-am spus că o luăm prin nord spre Turcia. Însă vrem să rămânem. Ca s-o spunem de-a dreptul, avem nevoie de un loc să ne ascundem, pentru câteva zile, maxim cinci, cât timp vom încerca să-l găsim pe tipul ăsta. Știm că te punem în pericol, dar nu putem merge nicăieri în altă parte și nici nu putem să dormim pe vreo bancă în aer liber. Chiar dacă mă dau cu cremă de ghetă pe față, tot nu o să rezist prea mult acolo, nu-i așa?

Rob se concentra la frecatul nesului în ceștile cu modele colorate.

— De ce s-au enervat? Ați zis ceva de Nuhanovici?

— Nu, Jerry crede că se gândesc, probabil, că încercăm să descoperim ceva afaceri necurate pe care le fac ei cu contractele de reconstrucție.

Ceainicul a început să fluiera, așa că Rob a turnat apă fierbinte în cești.

— Stați să arunc asta de pe mine.

A început să-și descheie cămașa, îndreptându-se spre dormitor.

Jerry nu era mulțumit de modul în care prezentasem lucrurile.

— De ce îi spui toate astea? S-ar putea să te refuze. Ce facem atunci?

M-am apropiat de el și i-am șoptit la ureche.

— Dacă o să ne ajute, merită să știe ce se întâmplă. E un tip de treabă. Lasă-mă pe mine să vorbesc – știi cum să-l iau.

Rob s-a întors trăgând peste cap un tricou bleu spălăcit. Un blindat a trecut hodorogind prin fața hotelului. Pe deasupra, la destul de mare înălțime, a trecut un elicopter. Rob n-a spus nimic în timp ce turna lapte condensat în cafea; apoi a amestecat și a adus ceștile pe măsută cu un castronel de zahăr. S-a așezat în fața noastră și a respirat adânc.

— Nuhanovici ăsta e un tip al dracului de greu de găsit, nu-i așa?

Rob sorbi din cafea.

— S-ar putea să fie mai ușor de obținut o audiență la Saddam. Mai luă o gură, apoi își puse ceașca pe picior. Se uita fix în ochii mei. Și noi îl căutam pe Nuhanovici.

Fără să-l bage nimeni în seamă, Jerry îl întrerupse:

— Știți unde se află?

Rob îl țintui cu privirea.

— Dacă am ști, nu l-am mai căuta, nu?

Nu-l prea plăcea.

— Lasă-l să termine, Jerry. M-am întors către Rob. De ce e atât de greu de găsit, dacă nu face decât bine?

Își puse ceașca pe măsuța plină de urme de căni.

— Fiindcă nu e nimeni care să nu vrea să-l oprească. Unitate înseamnă putere. Puterea înseamnă probleme pentru ceilalți. El știe că toți ceilalți îl vânează.

Jerry dădea de zor din cap, încercând să se alătore discuției.

— De-asta nimeni n-a reușit să-l prindă în Bosnia. Bagdadul e cea mai bună ocazie ce s-ar fi putut ivi.

Rob nu-l băgă în seamă.

— Unitate? i-am răspuns lui Rob. Trebuie să fie o personalitate extraordinară.

Rob dădu din cap.

— Da, le demonstrează tuturor că nu ai nevoie de rachete ca să câștigi bătălii: poți folosi monedele pe care le ai în buzunare. Iar dacă nu ești singur, poți să ai la picioare toate guvernele și toate corporațiile de afaceri.

Rob rămase un moment cu ochii ațintiți în ai mei, ignorându-l complet pe Jerry.

— Ai auzit de boicotul împotriva Coca-Cola din Pakistan? Le-a arătat localnicilor cum pot duce războaie împotriva băuturilor răcoritoare în locul războaielor adevărate.

Jerry deschise gura să spună ceva, dar am fost mai rapid decât el.

— Cum a reușit?

— Mai întâi a convins întreprinzătorii locali să vândă Zam Zam, Mecca, toate mărcile musulmane. Apoi și-a predicat mesajul către oameni. Ridică un deget. Pentru a lupta împotriva imperialismului american, nu e nevoie să-și încarce armele, ci doar frigiderele. Și funcționează. Ori de câte ori un copil cumpără o Cola de proveniență musulmană, știe că un procent din profituri merge la instituțiile de caritate islamice și nu la un acționar îmbuibat din New York. Zâmbi. Au niște sloganuri extraordinare. „Eliberați-vă gusturile.” „Nu beți în prostia voastră, beți cu simț de răspundere.” Fiecare sticlă reprezintă un protest, o palmă dată Statelor Unite.

Geamurile zăgăniră la trecerea unor elicoptere exact pe deasupra hotelului. Piloții măsurau probabil cu privirea femeile întinse pe șezlonguri. Rob așteaptă să se îndepărteze zgomotul și apoi continuă.

— Vreo două provincii din Pakistan chiar au interzis Coca-Cola de tot. Imaginează-ți consecințele – dacă Nuhanovici face la fel cu produsele electronice, cu mașinile, cu mâncarea, cu hainele... Oamenii au intrat în priză din pricina asta. Nu numai marile corporații, ci și guvernele. Omul nostru este ca un cancer ce trebuie extirpat înainte să apuce să se răspândească.

— Și ce treabă ai tu cu el?

Rob își luă cheile.

— Trebuie să cobor să iau ceva rece de băut. Vii, Nick?

M-am ridicat în picioare. Jerry rămase unde era. Încet, încet, dar învăța.

Am luat-o din nou pe scări. Jos am trecut prin ușile de sticlă și am ajuns pe terasă. În câteva secunde, Rob comanda niște apă rece unei cămăși mototolite ce apăruse de nicăieri. Am privit alți doi chelneri încercând să pescuiască o umbrelă pe care trecerea elicopterelor o azvârlise în piscină.

Ne-am îndepărtat de australianul care încă se afla acolo și de cămășile mototolite care se întorceau la mături și la înjurăturile lor în arabă.

— Nu mă deranjează să rămâneți amândoi, dar trebuie să obțin aprobarea șefului meu și să-i explic care-i treaba cu voi. E prea de gașcă să nu știe care-i treaba.

— Nu vă vom face probleme, vom sta la cutie... și toate cele.

Australienii schimbă locurile, probabil încercând să mai scape astfel de plictiseală.

— S-ar putea să trebuiască să vă cărați. O să pun o vorbă bună pentru voi, dar, dacă șeful spune nu, nu prea am ce să vă fac.

— Mi se pare corect. Căldura era insuportabilă. Mai e ceva ce vreau să-ți spun. I-am arătat din cap un petic de umbră lângă clădire. Jerry nu știe asta, dar eu îl cunosc pe Nuhanovici destul de bine. Îți aduci aminte de misiunea Mladici Paveway? Pentru mine ai construit ascunzătoarea. Nuhanovici era acolo.

Rob ascultă cu atenție ce i-am povestit despre ziua aceea, cum îl înfruntase pe Mladici și salvase atâtea vieți. Apoi i-am povestit despre Zina și despre cum scăpase generalul pentru că Sarajevo anulase lovitura.

— Nu mă interesează deloc poza lui Jerry - nicideată nu mi-a păsat de asta. Tocmai descoperisem ceva ce mă șocase. Vreau să-l întâlnesc pentru mine însumi.

Chelnerul se întoarce. Rob luă o sticlă pentru el și-mi întinse tava. Îi plăcea ideea.

— Trebuie să mă duc să vorbesc puțin cu omul meu.

O porni spre ușa de sticlă.

— Dacă-l găsești, nu m-ar deranja să fiu și eu acolo.

Se întoarse spre mine cu sticla la gură.

— S-ar putea să reușim mai mult decât să-l întâlnim - bineînțeles, dacă te simți în stare.

Era a doua oară când vorbea ca și cum ar fi fost prezentatorul unei emisiuni-concurs.

— Despre ce dracu' vorbești? Să încep să îmbrățișez copaci și să nu mai beau Cola?

— O să afli curând. Plecăm cam în treizeci de minute să ne întâlnim cu cineva care s-ar putea să știe unde este. Poate că omul meu vă va lăsa să veniți și voi ca să vă explice exact ce vreau să spun. Mă duc să iau niște chestii și să stau de vorbă cu el. Ne vedem aici imediat?

Dispăru în hol.

Ca să nu mă coc afară, am preferat să aștept la recepție, sorbind din când în când din simbolul nu prea rece al imperialismului american pe care-l cumpărasem. Îmbuteliată în Belgia, cu eticheta scrisă în franceză și o limbă ce părea greacă, apa promova Campionatul Mondial din Japonia.

Era liniște; nu mai era nimeni acolo în afară de cei doi funcționari din spatele biroului. Schimbau între ei fraze ciudate în arabă, iar din când în când se auzea clinchet de cești de ceai și farfuriuțe din spate, unde probabil angajații de la bucătărie voiau să lase impresia că muncesc din greu.

Stăteam acolo gândindu-mă la toate varietățile de Cola musulmană. Probabil că existau cel puțin un miliard și jumătate de musulmani în lume în condițiile în care aceasta este religia cu cea mai rapidă răspândire. Nu era de mirare că diverse companii deveneau din ce în ce mai îngrijorate.

Trecură cincisprezece minute. În sfârșit, Rob apăru pe scări. Avea un pistol la brâu, iar AK-ul din mâna lui avea încărcătorul pus.

— Jerry e OK? l-am întrebat.

Am pus Cola pe podea lângă piciorul meu, nefiind sigur de reacția pe care avea să o aibă la vederea cutiei roșii.

— Vorbea la telefon - dar a închis cum am intrat. Vreun mare secret?

— Are un informator la Washington care crede că știe unde ar putea fi Nuhanovici.

Rob se așează lângă mine.

— Am vești bune pentru tine. Poți să rămâi. Iar omul meu vrea să vorbească și cu tine.

— Despre Nuhanovici?

— Despre muncă. Fii atent, mi-am pus obrazul pentru tine, i-am explicat legătura dintre tine și Nuhanovici. I-a plăcut povestea. Dacă îi iese planul, va fi nevoie de oameni ca noi în Uzbekistan. Dacă te place, s-ar putea să-ți ofere o slujbă. Și nu

mă refer la „circuitele” astea de rahat. N-avem nevoie de angajamente din astea fără niciun fel de țel. Ar însemna să facem ceva cu adevărat important. Ce zici, vrei?

— Cred că da. Depinde ce înțelegi tu prin „cu adevărat important”.

— Ai fost în vreun spital de aici?

M-am aplecat după cutie înclinând capul. Cu toate astea, Rob a văzut-o.

— Am fost noi dimineța asta. E plin de copii fără brațe și picioare. Unii dintre ei și-au văzut întreaga familie pierind. Omul meu organizează transporturi de medicamente și echipament medical. E-o nebunie, nu-i așa? O țară săracă precum Uzbekistanul trimițând provizii uneia și mai sărace. Dar știi de ce trebuie să facă asta?

Îmi imaginam, dar l-am lăsat să continue.

— Pentru că de la CPA nu vin încă destule și majoritatea proviziilor care ajung aici sunt oricum furate. Rob se aprinsese destul de tare. Își amintea probabil de petrecerea de la piscină. Ia uită-te acolo. Arată prin ușa deschisă spre terasă. Uită-te la amărâtul ăla. Australianul își scosese cascheta și-și ștergea cu un braț plin de tatuaje transpirația ce curgea șiroaie pe capu-i ras. După cum am spus, băieții bogați nu luptă în războaie. Nu există niciun puști bogat în spitalul ăla. Numai săracii o încasează, săracii de ambele părți. Omul meu vrea ca Nuhanovici să împiedice ca porcăria asta să se petreacă și în Uzbekistan.

— Și cum o să facă asta?

— O să-ți spună el. Dacă vă înțelegeți, poți să te întorci cu noi. Chiar o să ți-l luăm pe Jerry de pe cap și o să-l lăsăm în Turcia. Te interesează, ce zici?

Sigur că mă interesa: dacă o misiune era bună pentru Rob, era bună și pentru mine. În plus, capra vecinului este întotdeauna mai frumoasă; numai că nu era vorba de nicio capră. Am luat o înghițitură de licoare maronie.

— Poate.

Zâmbi. Poate că voia să știe că mai e cineva dispus să muncească alături de el. Poate că voia să mă vindece de

dependența de Cola.

— Plecăm în cincisprezece minute. Mă duc să verific mașina și apoi să-l iau pe omul meu. Ține minte, Nick, mi-am pus obrazul pentru tine, așa că nu strica totul. Ascultă ce are de spus.

Rob mi-a dat cheile și a pornit-o spre ușă. Eu am urcat din nou. Ușa de la balcon era deschisă. Jerry stătea pe podea.

— Ce dracu' faci acolo?

— Încerc să văd dacă pot face niște fotografii cu camera asta, dacă lumina e scăzută.

M-am uitat în jos. Rob era pe jumătate întins sub un BMW seria 3 lovit și prăfuit, cu capota ridicată, căutând eventuale dispozitive dubioase.

— De ce ai sunat din nou la Washington?

— Poftim?

— Ți-am spus să nu-l mai folosești. Știi ce s-ar putea întâmpla.

— Scuze, știu, dar a trebuit să mai sun o ultimă dată. Să văd dacă are ceva pentru mine.

— Și?

— Nimic, din păcate. S-a ridicat și a luat o sticlă de pe tavă. Aici viața e doar un fir neîntrerupt de băuturi calde urmate de băuturi reci, nu-i așa?

— I-ai spus că nu o să-l mai suni de acum încolo?

A dat din cap, iar eu am închis ușile de la balcon. Mărul lui Adam i se mișca în sus și în jos în timp ce dădea pe gât lichidul rece.

Ne-am așezat și, după ce am luat și eu câteva înghițituri, l-am pus la curent cu ultimele noutăți.

— Rob a vorbit cu șeful lui. Putem rămâne.

— I-ai aflat numele?

— N-am întrebat. Ascultă, mă duc să mă întâlnesc cu Rob din nou jos în câteva minute. S-ar putea să merg cu el să cunosc pe cineva – prietenul unui prieten din câte se pare.

Jerry s-a ridicat și s-a întins spre rucsac.

— Numai eu, prietene. Așa vrea el.

A rămas cu rucsacul într-o mână și camera în cealaltă.

— Ar trebui să fiu și eu acolo, Nick.

— Hei, încercăm să ne ascundem de nenorocita aia de armata americană, mai știi? Nu mai putem suna sursa ta și suntem pierduți fără Rob. Hai să facem ce ni se spune și să vedem dacă ăștia reușesc să-l găsească. Și, dacă reușesc, atunci le vom spune despre poză.

— Și dacă nu reușesc?

— Atunci pur și simplu nu vei face rost de ea și vom pleca toți acasă. Asta e.

Pentru mine nu mai era așa de simplu, și știusese asta din momentul în care-i spusese lui Rob despre ziua aceea de la fabrica de ciment. Chiar voiam să-l cunosc pe tipul ăsta. Nu știam ce aveam să-i spun când l-aș fi întâlnit, dar nu conta. Aveam să găsesc eu ceva.

Mi-am luat ochelarii de soare de pe măsuță și i-am curățat cu poalele cămășii. Jerry părea încă supărat.

— Ascultă, ce mai contează? am întrebat. Atâta vreme cât obținem ceea ce vrem.

— Dar dacă ajungi la el în seara asta? Trebuie să fiu și eu acolo.

Am ridicat din umeri și am închis ușa de sticlă.

— Jerry, nu mai încape vorbă. Trebuie să rămâi aici, să nu ieși și să nu lași pe nimeni să te vadă. Se presupune că am plecat deja spre Turcia, mai ții minte?

— OK, OK, a dat din cap, dar nu mă mai asculta.

Am ieșit din cameră, m-am asigurat că aveam borseta bine strânsă la mijloc și am luat-o în jos pe scări. Baby-G arăta 17.46.

Îl văzusem numai în treacăt, dar l-am recunoscut pe uzbek - bănuiesc că așa li se spune ca nație - imediat. Stătea în hol pe fotoliu, citind eticheta de pe cutia mea goală de Cola. Poate că era un împătimit al fotbalului.

S-a ridicat îndată ce m-a văzut și mi-a zâmbit. După ce văzusem imaginea luată de aproape a lui Nuhanovici în „Chetnik Mama” și privindu-l acum pe acest om mai atent decât avusesem ocazia să o fac în timpul zborului, mi-am dat seama că făceau parte din aceeași categorie. Era destul de pipiriu, să fi avut 1,63 m, și părea să aibă mare nevoie de câteva mese copioase cu pește și cartofi prăjiți. Era îmbrăcat cu un costum negru de in, cămașă albă și avea pe piept o vestă Kevlar albastră cu plăcuță ceramică. Era de mirare că putea să susțină așa o greutate.

M-am dus drept la el și i-am strâns mâna mică și osoasă.

— Salut, eu sunt Nick.

Avea niște dinți perfecți, aliniați într-un zâmbet, ochii verzi și luminoși. De aproape, pielea-i părea aproape translucidă, nu avea niciun rid. Era greu de spus câți ani avea.

— Știu. Zâmbind încă, a pornit spre intrarea principală. Mergem?

Avea un accent de crainic la BBC din anii 1950.

Când am ieșit în vipie, am văzut Beemer-ul cu Rob la volan cu capul și fruntea înfășurate în cârpe ca să-i protejeze ochii. Ne-am pus imediat ochelarii de soare.

Geamurile erau ridicate. Speram că asta înseamnă că aerul condiționat funcționa.

Uzbekul a deschis ușa din spate și m-a poftit înăuntru. M-a izbit un val de aer rece. M-am uitat în sus chiar înainte să intru cu totul în mașină și am observat că ușile de la balcon erau iar deschise. A fulgerat lumina unui blitz. Jerry era pe balcon. Era un profesionist, înțelegea pericolele la care ne expuneam, și mă enerva la culme că nu făcea ce i se spusese.

Şeful lui Rob a urcat lângă mine şi a închis portiera. Rob avea pistolul sub coapsa dreaptă. Nu purta niciun fel de vestă antiglonţ. Am observat-o chiar în faţa mea, înghesuită jos, în locul din dreapta, împreună cu AK-ul. Poate că încerca să pară la fel ca oamenii de afară, din locurile pe unde treceam – deşi asta ar fi fost posibil numai dacă s-ar fi bronzat extrem de tare înainte să ajungem la şoseaua principală.

Trebuia să mă iau de Jerry la întoarcere. Se putea foarte bine ca şi eu să apar acum într-una dintre pozele lui, şi chestia asta nu-mi plăcea deloc. De fapt, nu-mi plăcuse niciodată. Nu-mi plăcea nici când trebuia să-mi prezint paşaportul la graniţă.

Schela orizontală pe post de barieră a fost ridicată de un localnic plictisit care veghea lângă ea. Doi infanteriști australieni așezați la umbra unui copac păreau la fel de dezinteresați.

Nu s-a rostit niciun cuvânt până am ajuns la șoseaua principală, unde a trebuit să așteptăm să treacă un convoi de tancuri și transportoare blindate. Unul dintre tancuri purta urmele unui atac recent. Partea dinspre noi fusese pârjolită până la turelă. Bergen și celelalte dispozitive atașate pe dinafară arseseră complet și orice fusese de plastic se topise și se lipise de oțel.

— Numele meu este Benzil.

Vorbea calm și încet.

Am zâmbit politicos.

— Când așteptam cu toții cursa de la Amman - și am așteptat ceva, nu-i așa? -, Robert mi-a povestit niște întâmplări amuzante din primii voștri ani în armată. Se aplecă înainte și-l bătu pe umăr. Nu-i așa, Robert?

Robert dădu din cap și zâmbi în oglinda retrovizoare în timp ce mașina vira la dreapta pentru a intra pe șoseaua principală. În ciuda prafului ce acoperea ferestrele, localnicii pe lângă care treceam se holbau la noi. Nu vedeai în fiecare zi trei bărbați albi într-o mașină. Nu contează dacă ești alb, negru, maroniu sau galben, dacă te afli unde n-ar trebui să fii, întotdeauna se găsește cineva care să vrea să știe ce naiba pui la cale.

Benzil era întors către mine, dar nu-i deslușeam ochii în spatele ochelarilor. Odată încheiate politețurile, era gata să treacă la discuții serioase.

— Robert ți-a explicat situația din țara noastră și ți-a spus că și noi suntem în căutarea domnului Nuhanovici. Ceea ce aș vrea să-ți spun acum este restul poveștii noastre, cu detalii inclusiv despre rolurile pe care domnul Nuhanovici și tu,

desigur, dacă dorești, le poți juca în ea. Sper că o să înțelegi mai multe după ce o asculți, așa că fii atent.

Am dat din cap.

— Mulțumesc. Și-a potrivit jacheta și vesta antiglonț. Trăim vremuri periculoase, Nick. Ceea ce se petrece acum în Irak s-ar putea să fie numai începutul unei epidemii ce se va extinde foarte departe în Orientul Mijlociu. Inclusiv în țara mea.

Mașina încetini și apoi opri în mijlocul unui ambuteiaj. Se auzeau zgomote puternice de claxoane și strigătele șoferilor. O copilă de șase-șapte ani, plină de praf, se târa de-a lungul șirului de mașini la fel de prăfuite, cerșind. Chiar într-o țară atât de distrusă, mai existau oameni care-i întindeau bancnote cu figura lui Saddam arătând spre cine știe ce.

Benzil se întorsese și privea copila care mergea pe lângă mașini.

— Sunteți musulman?

A zâmbit, având încă privirea ațintită asupra micuței cerșetoare.

— În spirit. A oftat adânc privind haosul în desfășurare din jurul nostru. Sunt evreu.

Nu era de mirare că încerca să treacă neobservat aici. Am respins imediat ideea ce-mi răsărise brusc în minte, cum că ar fi putut fi fratele lui Nuhanovici.

— Cei mai mulți oameni din țara mea sunt musulmani, dar sunt oprimați. Toți suntem. Benzil se întoarse spre mine și-și lăsă în jos ochelarii. Și, după cum se întâmplă întotdeauna, oamenii obișnuiți sunt cei care au de suferit. Întreabă-l pe Robert, el știe că așa stau lucrurile.

Îmi prinse din nou privirea în oglinda retrovizoare.

— Pentru moment, numai militanții sunt furioși și fac ceva în legătură cu asta. Benzil zâmbi amar. În urmă cu o săptămână am trecut prin cele mai violente acțiuni din scurta noastră istorie ca țară independentă. Au avut loc lupte armate timp de ore întregi între poliție și demonstranți. Mai mult de patruzeci de oameni au fost uciși în atacurile cu bombe. A dat din cap cu tristețe. Sărăcia lucie, combinată cu o lipsă totală de solidaritate, produce un vacuum social, spuse el, iar acest

vacuum este umplut de islamul militant. Dacă lucrurile continuă pe făgașul ăsta, într-o bună zi oamenii obișnuiți o să pună mâna pe arme și cine știe ce vor face cu ele. Aici intervine domnul Nuhanovici în povestea noastră. El poate împiedica asta.

— Sperați că poate face din nou ce a reușit în Bosnia?

Benzil își desfăcu palmele.

— De ce nu? După război, partidele politice au încercat să continue inocularea doctrinei bazate pe ură, dar, mulțumită în principal domnului Nuhanovici, oamenii, indiferent de religie, au învățat că singura posibilitate de a construi un viitor sigur pentru țara lor este să rămână uniți. Mulți oameni puternici îl urăsc pentru asta, dar au fost nevoiți să se conformeze. Am fost acolo și am văzut cu ochii noștri, nu-i așa, Robert?

— Da, iar acum e aici și în Pakistan. Sigur, e bine pentru oamenii din țările astea, însă avem nevoie de el în Uzbekistan.

Era prea concentrat să se strecoare pe lângă mașinile din față ca să se uite la mine.

Benzil dădu aprobator din cap.

— Adevărul este că, datorită faptului că Nuhanovici a reușit să facă din Bosnia un stat funcțional, acesta a putut să se alăture comunității internaționale. Unitate între foștii dușmani pentru binele suprem. O idee foarte incitantă, nu crezi?

— Și speră să facă la fel în Irak?

— În întreaga lume musulmană, Nick. Marea lui problemă, marea problemă în calea progresului este că sunt atâția interesați ca lucrurile să nu meargă. Lumii din jur îi convine lipsa de unitate actuală. „Dezbină și cucerește”, asta este una dintre cele mai importante lecții ale istoriei. Benzil zâmbi amar arătând spre fereastră. Copila aia știe mai multe decât toți liderii facțiunilor irakiene la un loc.

Rob lăsă geamul în jos și-i dădu fetei două bancnote de 250 de dinari, în jur de un dolar și douăzeci de cenți. Lumina se strecura în mașină prin parbrizul plin de urme de insecte. Soarele cobora din ce în ce mai repede și curând avea să se ascundă în spatele clădirilor. Aerul condiționat nu mai făcea față și pe toți începuse să ne inunde transpirația.

— Ceea ce încearcă să le insufle domnul Nuhanovici oamenilor este să-și ia din nou soarta în propriile mâini de la cei care cred că au dreptul să dicteze altor culturi.

Oamenii deveniseră extrem de nervoși, zgomotul era aproape asurzitor. În cele din urmă mașinile începură să avanseze.

— Vă referiți la America?

Se întoarse spre fetiță și-i făcu ușor cu mâna în timp ce treceam pe lângă ea.

— În cazul țării mele, nu numai SUA. Toate țările din fosta Uniune Sovietică din Asia Centrală și de la Marea Caspică trebuie să se culce cu elefantul.

Era o descriere corectă a Federației Ruse. O să încerc să o țin minte.

Fetița dispăru în urma noastră după ce Rob depăși câteva mașini ca să continuăm să ne mișcăm.

— Deja disprețul elefantului pentru unitate trece dincolo de amenințările Moscovei de a lansa raiduri aeriene cu bombe în nordul Georgiei, spun ei împotriva rebelilor islamici.

Am virat brusc la dreapta pe o străduță laterală apoi am început s-o ținem tot așa, la dreapta și încă o dată la dreapta. Era aproape întuneric, dar Robert nu avea luminile aprinse. M-am uitat la el în oglinda retrovizoare.

— E vreo problemă?

Ochii lui se mișcă rapid între parbriz și oglindă.

— Nu, vreau doar să văd dacă ne urmărește cineva. Tipii pe care mergem să-i vedem se cam tem să se întâlnească cu niște albi în Sadr.

— Sadr?

— Da. Americanii nu prea merg pe acolo - e prea riscant. Asta face locul mai sigur pentru noi. Dar nimeni nu știe că Benzil e evreu, așa că fă-te că nu știi nici tu, OK?

Ne îndreptam spre lumea šiită. Numele său adevărat era Sadr City, dar ani întregi i se spusese Saddam City.

Benzil nu era deloc îngrijorat.

— Până în 2050 regiunea noastră va fi cea mai mare producătoare de petrol de pe planetă. Și din cauza asta vom simți influența americană și mai acut. Nu e vorba numai de bazele militare; e vorba de intruziunea culturală.

În momentul de față acțiunile militare musulmane sunt întreținute intenționat pentru ca Vestul să aibă un motiv să rămână aici să protejeze ceea ce ei consideră că sunt rezervele lor de petrol și gaze. Poate că domnul Nuhanovici va reuși să vrăjească pe toată lumea și apoi toată lumea va avea de câștigat de pe urma bogăției de petrol. Nu numai americanii și Vestul, ci toată lumea.

Asta-i un plan pe termen lung și, pentru a-l face să funcționeze, trebuie să-l ținem pe Nuhanovici în viață. Planul meu este să-l conving să vină în Uzbekistan, unde poate fi în siguranță alături de mine în timp ce-și elaborează mesajul folosind țara mea. De îndată ce oamenii vor înțelege că puterea stă în unitate și în ceea ce au în buzunare, nu vor mai trebui să-și facă griji legate de guvern, americani, elefant sau chiar vecinii noștri.

Șoseaua ne condusese la periferia orașului Sadr. Un șir de tancuri T-52 scoase din uz, cu țeștile înclinate spre pământ pe post de suport pentru atârnat rufe, deveniseră adăposturi pentru oamenii săraci.

Blindajul ars fusese vopsit în roșu, galben și roz și acolo unde era magazia de muniție acum se șteau ghivece cu flori. Femeile găteau pe focuri aprinse în motoare și copiii trăgeau cu mingea în ce mai rămăsese din șenile.

— Pe măsură ce banii proveniți din petrol se adună, putem opri tensiunea din regiune. Vestul nu va mai avea niciun motiv să păstreze trupe aici și ne vom putea vedea de viața noastră.

Înțelegeți, Nick?

Înțelegeam, dar știam că asta nu era tot. Încă nu pomenise de rolul pe care aveam să-l joc eu.

— Unde mergem? Să ne întâlnim cu el?

Râse ușor și-și împinse ochelarii pe nas.

— Din păcate nu. Cunosc niște oameni care se întâlnesc cu el și care încearcă de ceva vreme să-l convingă să mă primească. Știe că sunt aici. Am păstrat indirect contactul cu el în Bosnia aproape doi ani printr-unul dintre intermediarii săi din Sarajevo. Nu-i așa, Robert?

— Nuhanovici pune la încercare devotamentul lui Benzil, Nick. În Bosnia nu comunică decât prin intermediul unui tip, Ramzi Salkici. Ți aduci aminte de moscheea aia mare și veche din regiunea turcă? Ceva de genul Gazzer nu-știi-cum?

Am dat din cap, dar, la fel ca el, nu mi-am putut aminti numele întreg.

— Salkici stă aproape tot timpul acolo. Acolo ne întâlnim cu el. Însă Benzil nu poate intra în moschee. L-ar mirosi imediat. Așa că mă duc eu. Am ajuns să știu foarte bine rugăciunile lor. Era foarte mândru de el.

Benzil se uită la mine pe deasupra ochelarilor întunecați.

— Acum însă mă tem că domnul Nuhanovici a plecat spre Sarajevo mai devreme decât era programat.

Ne-am croit drum printr-o piață unde se vindeau piese pentru mașini, uniforme americane, arme și ceva medicamente care ar fi trebuit să se găsească în spitalele de copii pe care le vizitaseră în dimineața aceea. Peste tot se aflau scheletele fostelor camioane irakiene alături de rămășițele contorsionate ale unui Hummer și de un transportor ars.

— Sper să ne putem întâlni. Știu că-l pot convinge că este ceea ce trebuie să facă. Sunt atâția cei care-l vânează. Vestul îl vrea mort fiindcă îi poate uni pe musulmani, corporațiile, din cauza boicotului, fundamentalistii, pentru că nu predică aceleași mesaje ca ei. Dădu din cap către mulțimea de oameni din piață. Unii dintre dușmanii lui sunt aici, chiar de cealaltă parte a geamului ăstuia.

Își scoase ochelarii și se lăsă pe spate rezemându-se de ușă.

— Am vorbit destul despre situația noastră. Tu ce zici, Nick, care e rolul tău în toată istoria asta? Ai vrea să faci altceva? Ai vrea să fii unul dintre cei care-l țin în viață?

Curând piața rămase în urma noastră. Ne mișcăm acum pe străzi întunecate și pustii, și Rob aprinse farurile.

Amândoi tăceau acum. Nu știam dacă tăcerea lor se datora faptului că ne apropiam de destinație sau că voiau să-mi dea astfel un răgaz de gândire.

Probabil că Benzil îmi citea gândurile – sau se vedea totul pe fața mea?

— Nu trebuie să te grăbești, Nick. Avem destul timp.

Se auzi un zgomot puternic, înfundat. Partea din față a mașinii se ridică. Parbrizul se sparse în bucățele mici care se împrăștiară. Mașina se ridică și se înclină spre dreapta, iar apoi reveni în poziția inițială. Gloanțe şuierară pe lângă mine prin metalul caroseriei.

Rob se aruncă la podea încercând să apuce AK-ul de la picioare. Două gloanțe îl loviră în gât împrășcând toată mașina cu sânge. Capul îi zvâcni de pe umeri și rămase pe spate ținut numai de câteva ligamente.

Am împins portiera și m-am rostogolit pe șosea. O ploaie de cioburi mă urmă. Benzina curgea șiroaie din mașină în timp ce gloanțele mai mari de AK de calibrul 7,62 mm sfășiau metalul.

M-am întors încercând să-l apuc pe Benzil, dar era prea târziu. Zăcea făcut ghem la picioarele scaunului. Gloanțele continuau să treacă prin mașină. Pe vine, am început să mă îndepărtez, am țâșnit apoi spre intersecție, am făcut-o la dreapta și am sărit peste un gard, aterizând într-o grădină.

Se auzeau copii țipând. Câinii lătrau. Picioarele nu mi se mișcau pe cât de repede le dicta creierul. Aveam senzația că alerg prin zloată.

Oamenii priveau pe fereastră printre jaluzelele trase și strigau când mă vedeau: „Americanul! Americanul!” Niște femei începuseră să ciripească în dialectul pieilor roșii.

Se auziră două explozii prelungite dinspre vehicule în timp ce alergam în josul unei străduțe înguste între două ziduri înalte de beton. Strigăte în arabă răsunară în spatele meu. O conductă de apă spartă făcuse pământul alunecos, așa că mi-am pierdut echilibrul. M-am împiedicat de o grămadă de gunoi putrezit și am căzut cu fața în jos. În patru labe, încercând să mă ridic și să-mi continui fuga, am văzut farurile unei mașini mișcându-se înainte și înapoi cam la 70 de metri distanță. Îmi doream doar să ajung acolo și să o iau fie la stângă, fie la dreapta – ca să reușesc cumva să ies din raza lor vizuală și din bătaia gloanțelor.

Am continuat să alerg, fără să privesc înapoi. În fugă, dădeam cu picioarele în cutii vechi de conserve și ziare. Mâinile mă usturau de parcă intrasem cu ele într-un tufiș de scaieți.

M-am oprit cam la 200 de metri de șosea și m-am uitat iute în stângă și în dreapta. Câțiva pietoni treceau agale pe trotuarele întunecate. Unele dintre magazine și case aveau lumină electrică, în altele se zărea pâlpăitul luminărilor.

Eram plin de sângele lui Rob. Aveam mâinile acoperite de sânge și bucățele de geam lipite de ele. Inima-mi bătea de să-mi spargă pieptul în timp ce încercam să-mi recapăt suflul.

Am ajuns la o intersecție cam douăzeci de metri mai jos. Am ieșit de pe alee și am luat-o pe trotuar, concentrându-mă din răspuțeri asupra buruienilor ce ieșeau din crăpăturile dintre dalele de piatră, încercând să stau cât mai ferit de lumină.

Vreo doi oameni m-au zărit imediat și au arătat spre mine.

Cineva a țipat în spatele meu. Am ignorat strigătul și am continuat să merg. Voiam numai să ajung la intersecție și să traversez în fugă șoseaua. Au strigat din nou, de data asta mai clar.

— Hei, tu! Oprește-te, oprește-te!

Am întors capul continuând să merg. O patrulă într-un Hummer oprise pe aceeași șosea, prea departe să mă poată vedea de pe alee. Lângă ei stăteau niște polițiști irakieni îmbrăcați în uniforme alb-albastre și înarmați cu AK-uri.

Patrula a strigat din nou înspre mine:

— Stai!

Li s-a alăturat și unul dintre polițiști strigând ceva în arabă. M-am uitat spre dreapta și am zărit o alee. Am traversat șoseaua și am apucat-o din nou la goană.

— Oprește-te odată, nenorocitul! Stop!

Poliția și patrula militară au ambalat motoarele și au început să se miște. Am ajuns de partea cealaltă a șoselei și am intrat pe alee. Aveam gura uscată și de-abia mai puteam să respir. Sudoarea îmi dilua sângele de pe față și mâini. Din nou alergam printre ziduri înalte de beton, numai că de data asta spațiul era mult mai îngust. Lumina se zărea ici-colo printre staturile lăsate. Am continuat să alerg cu sirenele poliției tânguindu-se în urma mea.

Lovitura pe care am primit-o în gât a fost atât de rapidă și de puternică, încât nici nu am apucat să văd cine mă atacase.

Am rămas întins pe spate, încercând să-mi recapăt suflul, străduindu-mă să-mi fac mărușul lui Adam să se miște, ascultând mașinile frânând brusc și oprind și strigăte furioase de undeva dinspre o casă din stânga mea, învăluită acum în întuneric.

Voci americane li s-au alăturat, urlând unele la altele.

— Unde dracu' e? Hai, să mergem, să mergem!

Ridicându-mă încet, de-a bușilea, mi-am dat seama că intrasem drept într-un cablu întins între două clădiri. Nemernicii își băgaseră fierbătoarele în priză.

M-am ridicat și am luat-o din nou la fugă. Încercam să inspir mai adânc, dar aveam încă mărușul lui Adam lipit de fundul gâtului.

Raza puternică a unei lanterne mătură aleea. M-am lipit de zidul din dreapta, lăsându-mă în jos printre munții de gunoaie și saltele vechi.

Am ajuns la o răspântie. Dracu' știe unde duceau drumurile, dar cel puțin unul dintre ele mă putea scoate din bătaia focului.

Ghemuit, am luat-o la dreapta și m-am trezit într-o curte plină de gunoaie. Părea că nu are nicio ieșire. Strigătele din spatele meu deveneau din ce în ce mai puternice. Soldații alergau deja în josul aleii.

M-am izbit de o sârmă de rufe care a pocnit cu un zgomot puternic. Lanterne începură să treacă de-a lungul zidurilor. Se strigau ordine în arabă.

Niște paleți vechi erau îngrămădiți unii peste alții într-un colț mai îndepărtat. L-am ridicat pe cel de deasupra și l-am rezemat de zidul de beton ca o scară improvizată. O mașină trecu la vreo douăzeci de metri de partea cealaltă a zidului, farurile lăsând pe deasupra o dâră luminoasă. După ce am apucat la întâmplare niște rufe de pe sârmă, m-am aruncat peste zid. În cădere am auzit zgomot de arme; se trăgea cu muniție grea, cu AK-uri. Nenorociții nu știau nici măcar în ce sau în cine trag sau cel puțin de ce. Voci americane răsunară pe alee.

— Nu mai trageți, nu mai trageți!

Dacă irakienii ăștia fuseseră instruiți de Gaz, merita să fie mătrășit.

Am aterizat pe pământ solid și am luat-o din nou la fugă. Am pipăit cu mâna și mi-am dat seama că mai aveam încă borseta în jurul mijlocului.

Am ajuns aproape de șosea și m-am oprit. Nu mă urmărea nimeni, deși se auzeau zgomote de mișcare și multă agitație.

Am aruncat hainele și mi-am smuls cămașa de pe mine. M-am șters cu un tricou umed din grămada de haine, sperând să pot îndepărta cea mai mare parte din sângele și transpirația ce-mi acopereau fața și mâinile; apoi am tras pe mine o cămașă veche, vărgată, care nu mirosea deloc a detergent.

Am luat-o pe stradă și am făcut-o la dreapta, mergând rapid pe la umbră și cu capul plecat. Cu ochii ațintiți din nou asupra buruienilor din crăpăturile asfaltului încercam să respir mai adânc, ca și mă liniștesc. Transpirația îmi curgea din nou pe față, ochii mă usturau foarte tare.

Magazinele erau deschise și becuri atârnavu stinghere de fire de sârmă. Oamenii stăteau la terase bând cafea și fumând, adânciți în conversații aprinse. Cam la cincizeci de metri mai încolo am zărit trei taxiuri parcate. Doi tipi stăteau rezemați de unul dintre ele, un Oldsmobile ruginit din 1980 cu portiere portocalii. M-am îndreptat spre ei cu zâmbetul meu cel mai frumos pe figură și i-am salutat. Mi-au zâmbit și ei. Amândoi erau tineri, cu părul dat pe spate și barba de-o săptămână. Cămășile le erau scoase din pantaloni și amândoi purtau sandale pe piciorul gol.

— OK, să mergem, să mergem!

Am sărit pe bancheta din spate a Oldsmobil-ului înainte ca șoferul să aibă timp să spună ceva. Aburi murdari ieșeau din tăieturile din scaune, iar dintr-un odorizant înfipt în priza pentru brichetă se răspândeau miros de trandafiri.

Unul din cei doi tineri a deschis portiera șoferului și s-a aplecat înăuntru.

— Plătești cu dolari?

— Da, dolari, nu e nicio problemă.

A zâmbit, s-a urcat în mașină și a băgat cheia în contact.

— Unde mergem?

Engleza lui era destul de bună și în mod clar nu-l uimea faptul că avea un alb în mașină după ce-l văzuse un moment mai devreme două sute de metri mai în spate.

— Consulatul australian. Îl știi?

A intrat în trafic și s-a asigurat în stânga și în dreapta trecând prin intersecție. Cele mai multe semafoare nu funcționau și, chiar dacă ar fi făcut-o, nimeni nu le-ar fi acordat prea multă atenție. Locul îmi amintea de Africa. Se întoarse spre mine.

— Asta-i departe, domnule. O să te coste douăzeci de dolari.

I-am zâmbit. Din partea mea, putea să-mi ceară și o sută.

— Nicio problemă, prietene.

I-a picat fața. Tocmai își dăduse seama că ar fi putut să ceară mult mai mult. Ca să se consoleze, a băgat o casetă în casetofon și curând vocea lui George Michael se revărsa prin difuzoare.

— Ce faci aici noaptea, domnule? Se întoarce din nou spre mine. Nu bine singur. Probleme mari.

— Sunt ziarist. Mi s-a stricat mașina. Ceilalți încearcă să o repare, dar eu trebuie să ajung la consulat. Mi-am pierdut pașaportul.

Dădu din cap în început să îngâne melodia. M-am uitat atent pe drum să văd dacă apare vreun Hummer sau vreo mașină cu lumini albastre intermitente, dar singurul vehicul pe care l-am văzut a fost, pe celălalt sens, unul dintre autobuzele roșii supraetajate care circulau în oraș. Sudoarea îmi ieșea prin fiecare por al pielii, iar corpul meu istovit începuse să-și revină.

Ce mama dracului fuseseră toate astea? CPA-ul voia atât de tare să înăbușe o afacere bosniacă? Nu se poate să fi fost numai atât. Uciderea unor cetățeni americani ar fi dat și mai rău pe prima pagină a ziarelor. Prin urmare, Benzil fusese ținta? Probabil; se părea că oricine avea vreo legătură cu Nuhanovici se afla pe lista neagră. Dar cine o făcuse? În locul ăsta blestemat ar fi putut fi oricine. Pun pariu că Nuhanovici ar fi știut.

M-am lăsat pe spate cât am putut, ghemuindu-mă pe cât posibil fără să dau de bănuir șoferului, și am început să-mi scot cioburile din mâini. Devenise deja un obicei.

Șoferul continua să îngâne melodia *Faith* a lui George Michael.

— De unde este domnul?

— Australia.

— Aha, eu duc la Londra curând. Sora mea locuiește acolo. Merg să conduc taxiurile lui bărbat-su. Încă trei săptămâni! A dat din cap mulțumit. Mergi la Londra, domnule?

— Nu, dacă am de ales.

La mai puțin de douăzeci de minute de când pornisem am zărit firma pe jumătate luminată de la al-Hamra. Ori Rob făcuse toate manevrele alea de evitare a urmăritorilor când plecaserăm, ori traficul fusese într-adevăr extrem de aglomerat.

— Parcă spuneai că e mult de mers!?

Mi-a zâmbit în oglinda retrovizoare.

— Ai avut noroc, domnule. Unii șoferi te duc în locuri necurate pentru bani. Bandiții din Saddam City m-ar plăti cincizeci de dolari să fac asta. Dar eu sunt un șofer de taxi bun. Sunt bun șofer londonez de taxi.

Eram încă pe șoseaua principală, aproape de aleea ce dădea înspre hotel.

— Poți să mă lași aici. O să merg pe jos.

A tras pe dreapta. Autobuze uriașe trecură cu zgomot pe lângă noi, în drum spre centru.

I-am dat douăzeci de dolari și treizeci în plus ca să se facă suma pe care-ar fi primit-o în Sadr.

Am făcut-o la stânga pe strada ce ducea la al-Hamra. Curentul electric funcționa pe partea străzii cu hotelul, dar nu și pe partea cealaltă, unde magazinul era luminat cu luminări. O ceată de copii desculți în pantaloni scurți și tricouri cu

Premier League se hârjoneau în întuneric.

M-am lăsat pe sub bara schelei și am luat-o spre intrarea principală. Alți doi australieni stăteau de pază în față. L-am salutat din cap pe irakianul din ușă și am ridicat privirea spre camera lui Rob. Lumina era aprinsă, iar Jerry vorbea din nou la nenorocitul ăla de telefon. La un moment dat nu l-am mai văzut, așa că am intrat. Dacă CPA îl pusese sub urmărire, eram într-un mare rahat.

Bătrânul stătea la taclale cu câțiva localnici în jurul tejghelei, toți cu țigările aprinse. M-au măsurat din cap până-n picioare, dar probabil că văzuseră destul de mult sânge și destulă sudoare la viața lor ca să le mai pese de faptul că un alb era împroșcat cu sânge și acoperit de sudoare. Prin ușa de sticlă de lângă lifturi luminile din piscină umpleau aerul de o strălucire albastră. Mesele din jurul piscinei erau înșesate de oameni. Ziariști din toată lumea se întorseseră după o zi grea pe teren.

Un prieten bun era mort și ceea ce s-ar fi putut dovedi cea mai bună slujbă pe care o promisem vreodată se dusesse pe apa sâmbetei. Dar măcar eram întreg și Jerry era viu, deci reușisem să fac ce mă rugase Renee. Cel puțin până acum. Nu se terminase încă.

Am ajuns la ușă și am învârtit minerul. Era încuiată.

— Cine e?

Jerry părea îngrijorat.

— Nick. Deschide, repede, repede!

S-a repezit la încuietoare și a deschis ușa pe jumătate.

— Drace, ce ți s-a întâmplat, frate?

Am intrat și am închis ușa în urma mea. Pe ecranul plin de purici al televizorului se vedea BBC-ul și un interviu mut luat lui Blair.

Aparatul de fotografiat al lui Jerry se afla pe măsută și avea cablul atașat.

— Cu cine vorbeai? Trimiteai poze?

— Nu, doar verificam dacă funcționează. Ce dracu' s-a întâmplat?

— Mașina a fost lovită. Ceilalți doi sunt morți. Ia-ți repede

lucrurile. Trebuie să plecăm de aici înainte de ora stingerii. Indiferent dacă-l verificai sau nu, ai pornit rahatul ăla – deci ne vor găsi!

De data asta am luat un microbuz de patruzeci de locuri să traversăm pista. Jerry stătea lângă mine, cu piciorul drept întins pe culoarul dintre scaune fiindcă ocupam prea mult loc. Eram mort de oboseală și mă sprijinisem de geam ascultând în difuzoare *Now That's What I Call Mosque 57*. Șoferul țopăia pe scaun în ritmul muzicii și învârtea volanul cu coatele. Am auzit motoarele a două elicoptere Blackhawk; am întors capul și le-am zărit coborând câteva zeci de metri în aer înainte să aterizeze rapid lângă alte opt mașinării verde-închis asemenea lor. Măinile, genunchii și coatele mă mâncau îngrozitor după tot ce se întâmplase în noaptea aceea pe străzile întunecoase ale Bagdadului și știam că în următoarele zile îmi va fi foarte greu să rezist senzației și să nu mă scarpin.

Jerry nu spusese mare lucru de când plecaserăm din al-Hamra. Foarte bine, tot aveam nevoie de timp să mă gândesc.

Microbuzul era plin de oameni de afaceri care-și dădeau importanță, unii încercând să descopere o rețea de telefonie mobilă care să emită în zonă, iar alții ținându-și strâns și la vedere pașapoartele diplomatice ca pe niște talismane. Niciodată nu am înțeles de ce oamenii care au asemenea pașapoarte consideră că le conferă chiar o mai mare siguranță decât o vestă antiglonț.

— Să trăiți, domnule general! urlă cineva în spatele nostru cu o voce ce n-ar fi putut suna așa decât dacă posesorul ar fi fost toată viața în armată, ar fi luat parte la operațiunea Furtună în Deșert și ar fi băut cantități industriale de gin.

Și acesta a fost doar începutul.

— A, David, băiete. Ai fost acasă, în Marea Britanie, nu-i așa? tună generalul de parcă ar fi vorbit de la capătul celălalt al unui câmp de instrucție.

— Da, am avut trei săptămâni de permisie. Am un copil. Am ajuns chiar la timp să-l văd născându-se.

— Minunat, minunat. Eram tânăr maior când doamna mea a

făcut cei doi copii ai noștri. Și de fiecare dată eram plecat în misiune. E mare lucru să ai copii. Băiat sau fată?

— Băiat. Aproape patru kilograme jumate.

— Minunat. Se vede că ai depus eforturi susținute să-l faci!

Râseră amândoi zgomotos, părând că ne ignoră pe noi, ceilalți, până când în servieta unuia dintre oamenii de afaceri foarte importanți începu să sune telefonul. Se aplecă să-l scoată roșu la față ca racul: soneria era melodia de pe coloana sonoră a filmului *Misiune imposibilă*.

— S-a întâmplat ceva în absența mea, domnule?

— Mult zgomot pentru nimic, ca de obicei. Tocmai m-am întors de la Oberammergau. O întâlnire ca să aranjez o altă întâlnire, știi tu, treburi de genul ăsta.

Dacă el nu știa, eu da. Oamenii de genul lui petreceau ani întregi aranjând întâlniri pentru alte întâlniri. Un an sau doi de drumuri înainte și înapoi de la Sarajevo aveau să-i asigure ceasul de aur gravat și grămada de bani pe care și-o dorea.

Jerry rânji spre mine. Ori îmi văzuse expresia de pe figură, ori se simțea în sfârșit foarte aproape de fotografia lui mult dorită.

Am rânjit și eu, și pe urmă am continuat să mă gândesc cum să dau de Ramzi Salkici, omul care mă putea duce la Hasan Nuhanovici, care, la rândul lui, m-ar fi putut probabil ajuta să descopăr cine-l omorâse pe Rob.

Fiindcă atunci când aveam să-l găsesc, aveam să-l ucid.

Am trecut încet pe lângă un șir de elicoptere Blackhawk. În întuneric străluceau literele fosforescente de pe fuzelaj: SFOR. Forța de Pace, așa se numeau efectivele militare prezente în Bosnia în momentul acela. Existau în jur de 12000 de oameni staționați în teritoriu, majoritatea din țările membre NATO. După cum arătau, cei mai mulți dintre militarii de aici erau nemți. Mercedes-urile lor pătrătoase și verzi 4x4 erau parcate în linii paralele în fața cartierului lor general, în capătul celălalt al aeroportului. Trupele ONU se aflau încă în Sarajevo, simțindu-se extrem de vinovate că stătuseră deoparte și priviseră în vreme ce sârbii bombardaseră și împușcaseră o jumătate de milion de locuitori ai orașului în timpul asediului.

Aeroportul fusese reconstruit față de ultima dată când fusesem acolo, iar terminalul arăta ca scos din cutie. De partea cealaltă a autostrăzii erau câțiva kilometri de câmpie până la poalele munților presărate ici-colo cu case noi, reconstruite, și parcele cultivate. În timpul războiului, singura cale de intrare sau de ieșire din oraș fusese această autostradă care intra în munți. Sârbii le blocaseră pe toate celelalte.

M-am uitat în direcția celor 800 de metri ce odinioară serveau drept pistă de viteză, ca să nu fim doborâți de lunetiștii sârbi sau să nu fim prinși de soldații ONU și trimiși înapoi. Sârbii omorâseră sau răniseră peste o mie de oameni de-a lungul acestei bucăți asfaltate.

Era clar că erau foarte buni țintași: majoritatea victimelor erau ținte mișcătoare în noapte, ca Jerry și ca mine, în încercarea de-a ajunge în siguranță în oraș.

Ne întâlniserăm când făceam autostopul ca să mă ia una dintre camionetele ce se înapoiau spre Sarajevo. Mă aflu pe o șosea din sudul enclavei după a doua misiune Paveway. Jerry mă văzuse în barul hotelului, mă recunoscuse și își convinsese șoferul și pe celălalt jurnalist care se afla cu el să tragă pe dreapta și să mă ia și pe mine. Geamul din spate era acoperit

de sânge uscat; de altfel toată partea din spate a mașinii era mânjită cu sânge. Priveliștea n-ar fi fost una neobișnuită pentru locul unde ne aflam, dar oamenii arătau suficient de rău ca să-mi dau seama că indiferent ce se întâmplase era de dată foarte recentă.

Am stat în spate cu Jerry. Nimeni nu spunea nimic; cei doi din față au fumat un pachet de Marlboro, sperând, la fel ca noi, că sârbii nu aveau să se hotărască să ne folosească drept ținte vii.

După ce merseserăm cam o jumătate de oră în afara orașului, am fost opriți. Părea un control de rutină: un punct de control pentru vehicule cu trei sârbi plictisiți înăuntru, dintre care unul pufăia ceva tutun. De obicei, soluția cea mai bună la astfel de întâlniri era să le dai câteva pachete de țigări, să zâmbești larg și să le faci fotografii. Se părea însă că de data asta toate acestea nu aveau să funcționeze. Ne-au spus să coborâm geamurile. Apoi ne-au cerut aparatele de fotografiat. Am fost primul care l-a întins: puteau să se uite fără nicio problemă la toate fotografiile pe care le făcusem.

Jason, pasagerul din față, s-a împotrivit la început. Le-a spus ceva în sârbo-croată, dar în cele din urmă a trebuit și el să se conformeze. Jerry însă avea alte gânduri. Cele câteva săptămâni petrecute pe front îl făcuseră să creadă că poate opune rezistență oricui și-și poate forța trecerea peste tot. Așa că a devenit foarte agresiv când unul dintre sârbi i-a scos filmul din aparat. Asta n-a fost o mișcare bună. Își semna practic condamnarea la moarte și părea că toată lumea știa asta, mai puțin el. Ce mama dracului crezuse că fac sârbii când își dăduseră armele jos de pe umăr?

Nu-mi păsa dacă avea să moară, însă nu era numai Jerry la mijloc, noi ceilalți eram cu toții martori.

M-am dat și eu jos din amărâtul de Golf în care ne aflam, zâmbind încă forțat, ca un idiot. Unul dintre sârbi a făcut un pas în față și mi-a fost destul de ușor să-i apuc arma și să-i dobor pe toți trei. Eu și Jerry eram încă în noroi, înconjurați de cele trei cadavre, când Golf-ul a demarat în trombă. Ducă-se dracului, în ceea ce mă privea eram mai în siguranță pe jos -

mai bine mergeam pe jos de la început. Fuseserăm opriți la acest punct de control pentru vehicule, așa că existau multe șanse ca Volkswagen-ul să fie oprit și la următorul. Când avea să se afle ce se întâmplase aici, sârbii urmau să cerceteze orice vehicul pe patru roți.

În afară de cameră, Jerry lăsase tot ce avea în mașină: banii, pașaportul și legitimația de jurnalist. Nu era la fel de îngrijorat pentru ele așa cum era din pricina filmelor pierdute, deși ar fi trebuit. Nu avea cum să ajungă înapoi la Sarajevo fără ajutor din partea ONU. Era pierdut.

Așa că am petrecut următoarele șaptezeci și două de ore uzi, înfrigurați și nemâncați, încercând să evităm pozițiile sârbilor și să ajungem în sectorul neocupat aflat la sud de aeroport. Ultima bucată, fâșia de opt sute de metri în câmp deschis pe care am parcurs-o alergând disperați, cu plămânii aproape explodând, ne-a luat cinci minute interminabile. S-au tras asupra noastră cel puțin două încărcătoare. Odată ajunși de partea cealaltă, Jerry s-a dus să facă rost de un nou set de documente, iar eu m-am furișat înapoi în oraș. L-am mai văzut apoi de câteva ori în Holiday Inn, dar m-am ținut departe de el. Nu puteam să-i ascult mulțumirile. Nu trebuia în niciun caz să-și dea seama că de fapt îmi salvasem propria piele și nu pe el.

Lucrurile lui nu au ajuns niciodată înapoi și nici Jason sau șoferul. Două săptămâni mai târziu am trecut pe șosea pe lângă ce mai rămăsese din corpurile lor carbonizate în mașina incendiată.

Șoferul de autobuz a întors volanul brusc la stângă, mișcarea zgâlțâindu-l pe Jerry, fără ca acesta să piardă vreo clipă din ochi fâșia de pământ. Rămăsese cufundat în gânduri. Îi vedeam privirea și-mi dădeam seama că re trăiește momentele în care trecuserăm prin bariere de sârmă ghimpată și baricade din saci de nisip, cu transportoarele blindate pline de soldați ONU care încercau să ne oprească și cu traiectoriile scânteietoare ale proiectilelor trase asupra noastră în cascadă.

Acum însă nu aveam să mai vorbim despre toate astea. Situația din Sarajevo era și așa prea tensionată pentru discuții despre politică și război și, în plus, generalul și însoțitorul lui

consumau deja prea mult oxigen.

Proaspătul tată se întoarse spre tânăra de lângă el.

— Domnule general, o cunoașteți pe Liliana? Din Ministerul Afacerilor Interne?

— Da, am avut plăcerea.

Costumul maro cu pantaloni și taior al Lilianeii o costase probabil o mică avere pe Fifth Avenue, dar era evident că, după părerea generalului, făcea toți banii. Îl și vedeam aruncându-i ocheade dulci lângă o tavă de Ferrero Rocher la cocktailul dat de ambasadă.

— Faceți parte din SFOR, domnule general?

— Din păcate sunt consilierul pe probleme de apărare al lui Paddy.

Nu era deloc de mirare că încercarea de reinstaurare a păcii mergea cum mergea.

— Am impresia că numai britanicii reușesc să facă întotdeauna capturi, spuse Liliana cu un zâmbet timid. Sunteți atât de buni la asta încât mă întreb cum se face că încă nu l-ați prins pe Karadici.

Generalul râse înfundat.

— Oamenii ca el sunt destul de greu de scos din vizuinile în care se ascund. Sunt mai tot timpul pe drum. Dar poate, la urma urmei, acesta nu-i un lucru rău. E mai bine să nu îți începi masa cu felurile cele mai grele. E mult mai bine să începi cu ceva ușor, nu crezi?

M-am uitat din nou la Jerry: avea încă privirea ațintită spre partea cealaltă a pistei.

Luni, 13 octombrie 2003

Autobuzul ajunsese la capătul terminalului și toată lumea a coborât. Oamenii de rând, printre care ne aflam și eu și Jerry, s-au înghesuit ca oile spre singura cabină de verificare a pașapoartelor deschisă. Generalul și cei din suita lui cu pașapoartele lor diplomatice au trecut direct prin culoarul deasupra căruia scria: „Pașapoarte diplomatice / SFOR”. M-am gândit ce bine mi-ar fi părut dacă bagajele i-ar fi rămas la Oberammergau.

Când ne-am așezat și noi la coadă, am simțit că încep să mi se închidă ochii; mă usturau ca și când aveam cioburi în ei. Fusesse un drum lung. Călătoria cu mașina pe care-o făcusem de la Bagdad spre Turcia decursese bine, în afara momentului când vehiculul în care ne aflam încercase să depășească un convoi de blindate americane. Șoferul și-a dat seama de greșeala pe care era s-o facă când trei rafale de automat au trecut drept pe deasupra capotei.

La aeroportul din Istanbul am aruncat la coș hainele pe care le luasem de pe sârma de rufe, mi-am cumpărat haine noi și m-am dus să mă spăl în timp ce Jerry și-a sunat informatorul și redacția ziarului *Sunday Telegraph* ca să explice modificarea survenită în planurile inițiale. Ne îmbarcaserăm într-un avion pentru Viena și apoi luaserăm un altul care ne adusesese aici. Cardul lui Jerry avusese serios de suferit, dar la urma urmei ziarul avea să-i deconteze totul, așa că, de ce nu?

După ce am trecut prin terminal, ne-am uitat după un taxi. Un bărbat în vârstă a chemat un Vectra Vauxhall roșu destul de nou din șirul de mașini care se afla la aproximativ cincizeci de metri în stânga.

Cum se afla în fruntea tuturor, după ce a pornit, șoferii din spate și-au mutat vehiculele în față trei-patru metri fără să pornească motoarele, pur și simplu împingându-le de lângă

portiera din stânga și manevrând volanul prin fereastra deschisă. După ani întregi de lipsuri cauzate de război, era greu să renunți la anumite obiceiuri.

Vectra a tras pe dreapta și am văzut că pe scaunul șoferului se afla cel mai mare malac pe care-l întâlnisem vreodată. De fapt, toți cei de aici, de la marginea pădurilor, erau niște uriași, probabil că era ceva în apă. A sărit din mașină ca să curețe parbrizul și să-și arate tunsoarea de armată și geaca de piele, de aviator; se pare că și aici aceasta era la mare modă. Cei mai mulți dintre tinerii din Sarajevo arătau ca și cum ar fi făcut parte din mafia rusească. Poate că acum chiar făceau.

Bosniacii aveau propria monedă, marca convertibilă. Nu găsisem astfel de mărci în Viena, așa că a trebuit să cădem la învoială: treisprezece euro pentru a ne duce la hotel – mult mai mult decât făcea în realitate un drum de opt kilometri. În timpul războiului toată lumea era înnebunită după mărci germane. Acum toți voiau euro. Probabil că asta era singura zonă din lume unde oamenilor nu le păsa prea mult de dolari.

Din casetofon se auzea o melodie la modă a lui Justin Timberlake. Jerry părea pierdut în gânduri privind munții ce se vedeau în apropiere de-o parte și de alta a drumului. Astăzi păreau rupti din peisajul filmului *Sunetul muzicii*, dar cu zece ani în urmă sârbii îi folosiseră pentru a bombarda orașul până ce nu mai rămăsese decât un morman de ruine.

Sarajevo se întindea într-o vale largă de forma unei linguri de ciorbă cu mânerul rupt în zona în care se afla autostrada ce ducea spre aeroport. Prin mijlocul lui curgea un râu cu apă repede, Miljacka. Înainte să fie devastat de război, orașul fusese probabil foarte frumos: ghidurile turistice vorbeau despre blocurile-turn moderne așezate lângă conace construite în stil austro-ungar care, la rândul lor, contrastau puternic, dar plăcut cu centrul de influență otomană al orașului. Însă toate astea parcă se petrecuseră cu mii de ani în urmă. Sârbii, sau invadatorii, așa cum li se spunea aici, ținuseră orașul sub asediu din mai 1992 până în februarie 1996. În unele zone linia frontului se afla de fapt în interiorul orașului, cele două armate fiind despărțite practic numai de zidul unei case. Sârbii

ucisese ră peste zece mii de oameni în cel mai îndelungat asediu din istorie.

Casele din apropierea aeroportului se aflau încă în picioare; unele dintre ele fuseseră proaspăt tencuite, dar cele mai multe arătau de parcă se aflau în Berlin la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial. Șoferul de taxi se uita insistent la Jerry prin oglinda retrovizoare.

— De unde sunteți?

În orașul acesta nu aveam de ce să-mi fac griji privind trăncăneala obișnuită a lui Jerry. Știa foarte bine ce să spună.

— America.

Britanicii și canadienii nu erau prea iubiți aici: trupele lor trebuiseră să stea deoparte în timpul măcelului fiindcă se aflau sub comanda Organizației Națiunilor Unite, care nu le dăduse mandatul să intervină.

Arată cu degetul spre Jerry.

— Tu musulman?

Jerry dădu din cap și primi ca răspuns un zâmbet aprobator.

Era rândul meu.

— Tu american?

— Australian.

Satisfăcut, se întoarse să-și vadă de drum spre șoseaua principală.

Am ajuns la șoseaua principală suspendată ce mergea în paralel cu Miljacka. Destul de lată, cu două benzi pe sens, pasarela era înțesată de mașini, în principal Volkswagen Golf. Firma avusese o fabrică aici înainte de război și se părea că majoritatea oamenilor aveau câte o astfel de mașină.

Șoferul o tăie de-a lungul bulevardului Vojvode Putnika de parcă ar fi fost încă așa-numita Alee a Lunetiștilor și știa că stătea cineva la pândă. Sârbilor le plăcuse să tragă intens din zonele mai înalte. Sute de locuitori ai orașului fuseseră uciși în accidente în timp ce conduceau prin oraș cu 120 de kilometri la oră.

Jerry era încă adâncit în lumea lui când am trecut de-a lungul unor șantiere noi de construcții aflate lângă ruinele bombardate ale trecutului. Una dintre ele era scheletul din beton a ceea ce fusese un azil de bătrâni nou-nouț. Cei dintâi pensionari tocmai se mutaseră când sârbii au bombardat clădirea. Arăta exact la fel cum mi-l aminteam că-l văzusem ultima oară; nici măcar panourile publicitare ridicate recent în fața lui nu puteau ascunde ce se întâmplase.

În ciuda tuturor acestor aspecte, îmi plăcea Sarajevo. Întotdeauna îmi plăcuse. La fel ca Bagdadul, era un loc matur. Se afla aici de secole întregi. Era plin de străzi întortocheate și sute de fundături și alei înguste care nu duceau nicăieri. Peste tot unde te uitai vedeai turnurile minaretelor îndreptate spre cer, fie că erau mici moschei de lemn, fie că erau de cărămidă, de dimensiunile unei case, fie că erau impresionante, adevărate palate.

Astăzi, majoritatea locuitorilor orașului erau musulmani, dar mai existau încă o mână de evrei, creștini ortodocși și chiar și niște hipioți care uitaseră să plece acasă în anii 1960.

Am trecut pe lângă clădirea ONU. Un șir de jeepuri Land Rover și Land Cruiser erau parcate în fața unui bloc pătrat de beton și sticlă. Partea asta de șosea fusese plină de baricade

de oțel, obstacole în formă de X, puse în mijlocul străzii pentru a împiedica cele două sute cincizeci de tancuri ale armatei sârbe să pătrundă în oraș. Câteodată le auzeam din centru. Baricadele nu erau singurele obstacole pe care trebuia să le eviți în drum spre aeroport. Mai erau și o grămadă de bucăți de beton, mașini arse și din loc în loc câte un cadavru sau două.

Cam la un kilometru distanță, un bloc-turn bombardat – ceea ce mai rămăsese din clădirea Parlamentului – se înălța amenințător asupra orașului.

— Aproape am ajuns la Locul Strălucitor.

Jerry îmi luase vorba din gură.

Nu m-am putut abține să nu zâmbesc. Nu mai auzisem expresia de aproape zece ani.

Nu vorbisem deloc despre Rob și despre Benzil. La urma urmei nu erau prea multe de spus.

Taxiul trase în fața unei clădiri mari și galbene pe care scria: „Holiday Inn”. Ultima dată când fusesem aici pământul era acoperit de zăpadă, și atunci i se născuse porecla. Acum părea la fel, numai că era mult mai multă liniște fără miile de răpăituri de arme automate și de mortiere care cădeau peste oraș ca o ploaie torențială. Cât despre mine, locul îmi aducea aminte de niște cartofi prăjiți extraordinar de buni și chiar și de cârnați câteodată, când erau în meniu. Asta cel puțin până când într-o zi un lunetist îl nimerise chiar pe bucătar.

Holiday Inn fusese nevoit să-și închidă porțile înainte de izbucnirea războiului pentru că dăduse faliment, dar cum toate celelalte hoteluri din oraș fuseseră bombardate, la un moment dat s-a redeschis. Chiar dacă prețul camerelor devenise din ce în ce mai mare pe măsură ce asediul se întetea, nu rămăsese niciodată fără clienți. Se părea că nu contează că etajele superioare erau permanent ciuruite de artileria sârbă, de rachete și de aruncătoare de mine: la fel ca hotelul Palestine, era acolo ca să aducă profit și rămăsese cartierul general și locul de întâlnire al jurnaliștilor din lumea întreagă.

Uneori exista energie electrică, alteori nu. Uneori camerele erau înghețate sloi, alteori era extrem de cald. Oricum ar fi fost, probabil era singurul hotel din lume unde cele mai scumpe camere erau cele care nu dădeau spre stradă. Regula de aur a supraviețuirii spunea că, dacă vezi un lunetist, te poate vedea și el, indiferent dacă este sârb sau nu. Războiul atrăsese tot felul de oameni bolnavi, de la neonaziști la cei care urau musulmanii și până la cei cărora pur și simplu le plăcea să-și ucidă semenii. Toți veneau aici pentru a face turism de război, erau escortați spre diferite poziții aflate la înălțime și trăgeau în orice mișca. Până și un scriitor avangardist rus fusese filmat în timp ce trăgea cu pușca cu lunetă asupra orașului.

Camera de operații a Firmei de deasupra cafenelei se afla cam la douăzeci de minute de mers de aici – pe timp de pace dar drumul lua până la două sau trei ore în timpul asediului dacă lunetiștii erau activi și oamenii se adunau pe la colțul străzilor, încercând să-și facă puțin curaj și să o ia la goană.

Când am ajuns la recepție, tipul de acolo ne-a luat pașapoartele ca măsură de siguranță, așa cum se întâmplă în vremea războiului, întotdeauna urâsem chestia asta. Întotdeauna mă întrebam dacă aveam să-l mai văd vreodată.

Decorul nu se schimbase prea mult: un material gri ce imita

marmura acoperea încă aproape toate suprafețele vizibile. Chiar și recepționerii se purtau de parcă un zâmbet de bun venit le-ar fi garantat un bilet pentru gulag.

Domnea liniștea în Holiday Inn, acum că nu mai era nimeni împușcat și nu mai ateriza niciun cartuș gol în holul de la intrare; locul era însă la fel de aglomerat. Mă întrebam dacă ziariștii îl consideră încă un punct de interes. Probabil că nu. Sarajevo nu mai exercita nicio atracție în sensul acesta. Acum erau alte războaie, alte povești. Cei mai mulți dintre oamenii care alergau în toate direcțiile veniseră cel mai probabil cu afaceri în oraș. Nemți și turci, cu telefonul mobil la ureche, se îndreptau către lifturi, trăgând după ei valize cu roțile foarte elegante.

Cea mai mare parte din parter era ocupată de un fel de cafe-bar, cu scaune din piele și inox așezate în jurul unor mese joase. În colțul cel mai îndepărtat, barul propriu-zis semăna foarte bine cu un cort înalt, acoperind cu o prelată dungată aparatul de făcut cappuccino și sticlele de whisky. În mijloc, hotelul era gol. Toate camerele fuseseră construite în jurul pereților exteriori, astfel încât atriumul înalt de zece etaje semăna cu interiorul unei închisori. Îmi amintea de ce văzusem când fusesem în vizită la Alcatraz cu Kelly.

Ne-am urcat în lift și am apăsat butonul pentru etajul unu. De data asta împărțeam cu Jerry o cameră dublă. Singurele camere cu un pat se aflau la etajele superioare.

Jerry era în continuare cufundat în gânduri când am ieșit din lift. Trebuia să înceapă să vorbească.

Camera 115 putea fi orice cameră, în orice lanț hotelier, oriunde în lume. După încheierea războiului, fusese zugrăvită și aranjată, dar placajul de lemn închis la culoare era încă la mare preț. Și, la fel ca pe vremuri, m-am trezit uitându-mă pe fereastră la ce mai rămăsese dintr-o altă clădire arsă. În zare, nu prea departe, se zăreau pantele acoperite cu verdeață ale Muntelui Trebevici și cerul albastru sticlos de deasupra lui.

Înainte războiului, ca să scape de căldura orașului, locuitorii acestuia urcau cu telecabina și luau masa la iarbă verde pe acest munte. Apoi au venit sârbii și l-au acoperit cu mine. Nu

știu dacă citisem asta sau văzusem pe Discovery, dar știam că în bună măsură accesul pe munte era încă interzis. Acum era cunoscut drept Muntele Pierdut.

Jerry și-a aruncat geanta pe care o luase din Istanbul pe patul de lângă ușă. Era mult mai mică decât cea cu care sosise în Bagdad. Apoi și-a aruncat și borseta lângă ea.

M-am întins pe celălalt și am început să mă gândesc cum să facem să-l găsim pe Ramzi Salkici.

În cele din urmă, Jerry a deschis gura.

— Poate o să crezi că sunt nebun, dar toate chestiile astea pe care ți le-a spus Benzil și Rob despre Nuhanovici m-au determinat și mai mult să obțin fotografiile astea. Poate chiar o să fie în stare să oprească măcar ceva din nebunia asta.

M-am uitat în jos la clădirea arsă.

— Tocmai asta mă îngrijorează. Ultima dată când ai plecat să faci fotografii în locurile astea, aproape m-ai ucis.

Jerry făcu o față vinovată.

— Da, știu că am dat-o în bară. Dar a meritat. Trebuia să salvez viața cuiva. Se întunecă. Nu ți-ai dorit niciodată să știi ce s-a întâmplat în enclavele alea?

De fapt, nu prea. Încercase de mai multe ori să-mi spună, cu nouă ani în urmă, pe drumul spre oraș. Știam însă destule despre atrocitățile care se petreceau ca să mai fiu dispus să ascult o altă întâmplare. I-am spus să o păstreze pentru nepoți.

M-am servit cu o Cola din minibar.

— Te-ai dus acolo fiindcă ziarele îți ofereau o sută de miare pentru o poză, nu-i așa?

Ce mama dracului? De vreme ce tot voia să-mi spună, de ce să nu-l ascult? Cel puțin începuse și vorbească.

— Da, o sută de mii. Să fiu al naibii dacă pentru banii ăia nu aș fi fugit tot drumul în pielea goală cu un trandafir în fund. Imediat ce am aflat, l-am luat pe Jason și am pornit-o spre nord.

Șoseaua se întindea pe șaptezeci și cinci de kilometri până în Dodge City. Doi muncitori aflați în camioane fuseseră uciși cu câteva zile înainte pe aceeași bucată de drum. Eram cam nervoși.

Cinci kilometri la sud de enclavă am ajuns la un punct de control sârbesc. Într-o astfel de împrejurare Jason nu-și pierdea niciodată cumpătul. Așa că a scos un cartuș de două sute de țigări și a negociat cu ei.

Satul în care ajunseserăm era distrus complet. Vreau să spun că nu mai rămăsese nicio casă neatinsă. Sârbii stătuseră pe capul nenorociților āstora luni întregi. Se întuneca și începuserăm deja să ne facem griji, așa că am încercat la UNHCR¹⁴.

M-am prăbușit înapoi pe pat, iar Jerry s-a așezat pe marginea patului său, ca să-l pot vedea. Pentru prima oară după multe zile avea o expresie însuflețită.

— Am găsit niște asistente. O franțuzoaică, Nicole, era șefa lor. Ne așteptam să ne dea afară cu vrăjelile lor obișnuite despre regulamentele ONU și jurnaliști, dar s-au dovedit a fi de treabă.

Ne-au povestit că ONU încercase să parașuteze mâncare și medicamente deasupra orașului noaptea. Femeile și copiii auziseră parașutele deschizându-se și alergaseră să prindă din zbor ceva mâncare. Era întuneric și fiecare avea în mână o cutie de conserve cu o luminare, ca să vadă pe unde merge. Sârbii îi împușcaseră unul câte unul trăgând în orice punct luminos. Jerry dădu din cap cu tristețe. Să fiu al naibii, oriunde mergeai auzai o poveste de genul āsta.

De dimineață am mers cu Jason să ne uităm la echipamentul pe care-l aveau la dispoziție. Musulmanii încercau să reziste atacurilor cu orice aveau la îndemână. Se luptau în tranșee săpate în grădini, în pivnițe. Erau ca niște furnici, peste tot. Am făcut șaisprezece filme în dimineața aceea.

Apoi s-a dezlănțuit iadul. Ne aflam pe un deal în drum spre casă, când au început să vină răniți. Apăruse un băiat, nu mai mare de zece ani, care mergea clătinându-se, sângerând și plângând. Maică-sa avea o bucată uriașă de șrapnel în spate. Bunică-sa încerca să-i ajute.

Jason a luat-o la fugă să o aducă pe Nicole, în timp ce eu încercam să fac ceva. N-am prea avut ce. Era pe moarte.

Băiatul avea bucăți de șrapnel în mână. Nicole și oamenii ei au făcut ce-au putut pentru ei, dar chiar și eu îmi dădeam seama că mama avea nevoie de o intervenție chirurgicală, și

¹⁴ United Nations High Commission for Refugees – Comitetul ONU pentru Refugiați.

asta foarte rapid. Nicole a vrut să o transporte la o bază ONU aflată la câțiva kilometri depărtare pe șosea. Spre deosebire de ei, noi aveam o mașină. Cum să stăm deoparte cu mâinile în sân?

Am ajuns la casa respectivă cu femeia înghesuită între noi. Șoferul a fost de acord, așa că am lăsat în jos scaunele din spate și am băgat-o în mașină. Eu și Jason am intrat lângă ea, iar copilul cu bunica s-au așezat în față, lângă șofer.

Merseserăm numai doi sau trei kilometri în afara orașului, când am dat peste o patrulă sârbească. Ne-au spus să ne întoarcem - după părerea lor, cei pe care-i duceam păreau „apți de luptă”, chiar și bunica. Din fericire, ne mai rămăsese un cartuș de țigări, așa că Jason a rezolvat rapid problema.

Într-o jumătate de oră am ajuns la bază. Băiatul se numea Fikret și voia să joace fotbal la Manchester United când va fi mare. Era un copil bun.

Băusem toată Cola și rămăsesem cu cutia așezată pe piept. Vocea i s-a stins, și m-am întors să mă uit la el: țintuia podeaua cu privirea.

— Asta-i tot?

— Doctorul mi-a spus că singura șansă de supraviețuire pentru mamă era să ajungă la un spital adevărat. Trebuia să fie evacuată într-una dintre ambulanțele lor, dar Fikret și bunica nu puteau să o însoțească în ambulanță nefiind răniți. Regulamentele ONU. La dracu' cu ele! Dacă ar fi vrut, ar fi putut să le permită să călătorească împreună cu ea.

Nu m-am îndurat să-i spun lui Fikret. Era ocupat. Maică-sa se zbătea între stări de semiconștiență și inconștiență totală, iar el o ținea de mână mângâindu-i părul.

A apărut ambulanța și nenorocitul ăla de la ONU tot nu voia să-i lase să plece cu ea. L-am îmbrățișat. A izbucnit în plâns pe umărul meu, dar apoi a încercat să se adune și să-i explice bunicii ce se întâmplase.

Imediat ce ambulanța a plecat, am fost cu toții escortați în afara bazei. Nu puteam să-i ducem înapoi în sat fiindcă nu mai aveam nimic de dat la schimb dacă ne întâlneam din nou cu sârbii.

El știa asta, așa că a luat-o pe bunică-sa de mână și au pornit spre casă. Ultima poză pe care am făcut-o a fost cea cu siluetele lor îndepărtându-se încet-încet pe șosea.

Am aruncat cutia de Cola goală la coș de la depărtare. Pe vremuri aș fi dus-o la cel mai apropiat musulman ca s-o transforme într-o grenadă de mână. Mi se părea o risipă de metal să urmez regulamentele ONU și s-o zdrobesc ca să nu încalc embargoul armelor.

— Țsta a fost momentul în care m-ați luat și pe mine?

— Da. Și știu că nu vrei să auzi asta, dar trebuie să îți mulțumesc că mi-ai salvat viața.

— Țți accept mulțumirile.

Zâmbi.

— Știu că nu vorbești serios, dar acum mă simt mai bine. Vrei o cafea sau altceva? Mă duc până jos.

Jerry își puse din nou borseta. Unul dintre dezavantajele meseriei de fotograf este că trebuie să cari tot timpul aparatul după tine.

— Da, de ce nu? Cu caimac și fără zahăr.

L-am urmărit plecând, și atunci când a închis ușa, mi-a atras privirea foaia cu ieșirile ce trebuiau folosite în caz de urgență. M-am ridicat și studiez schemele, dar niciuna nu conținea informații privitoare la ce ar fi trebuit să fac pentru a scăpa de oameni înarmați cu AK-uri. Am căutat cardul de acces în cameră și am ieșit și eu să văd ce se petrecea la parter.

Zona unde se servea cafea era ascunsă sub cortina dungată, dar Jerry nu ajunsese încă acolo. Mergea înainte și înapoi în fața intrării principale, cu Thuraya la ureche. De data asta nu mai verifica să vadă dacă avea semnal, ci chiar vorbea. Conversația se încheie, iar el dispăru în cort.

M-am întors înapoi în pat cu telecomanda, încercând toate canalele să văd dacă reușesc să dau peste CNN sau BBC World; atunci s-a întors și el cu o ceșcuță și o farfurioară în fiecare mână. Cafeaua pe care o luase pentru el era neagră, fără lapte, dar avea câteva pliculețe de zahăr pe farfurioară.

— Ești sigur că e sănătos ceea ce faci?

— Ei, câteva calorii în plus n-au omorât pe nimeni.

Mi le-a întins pe ale mele.

— Mă refeream la toate telefoanele pe care le dai. Până la urmă o să te alegi cu o tumoră la cap.

— Ei, am dat numai un telefon scurt la Washington. Persoana n-a aflat nimic nou.

Era ora 11.43. A doua rugăciune a zilei urma să se desfășoare imediat după prânz.

Orele exacte se modificau în funcție de locul în care te aflai și de fusul orar, de ora de vară sau de iarnă, chestii dintr-astea.

— Ce zici, poate ajungem la Zuhr?

Jerry telefonă la recepție. Trebuiau să știe orele de rugăciune și, dacă nu, oricum puteam să le aflăm din ziare. Chiar dacă nu ne întâlneam cu Salkici de data asta, puteam să mai pierdem timpul, să bem și să mâncăm ceva și să încercăm din nou în timpul rugăciunii de Asr.

Jerry termină de vorbit în timp ce eu mă uitam să văd ce mai am în borsetă.

— La 13.20. Avem destul timp.

Am lăsat televizorul pe un serial german cu subtitrare croată, am pus semnul de „Nu deranjați” pe ușă și am luat-o spre lift.

M-am uitat în jos în atrium. Cinci militari americani stăteau la bar bând cafea și fumând. În partea asta a lumii purtau uniforme verzi și făceau parte din SFOR. Probabil că fuseseră dislocați în Germania înainte să fie trimiși aici și se considerau norocoși. După cum arătau, probabil că aveau un KFC la poarta bazei care vindea numai porții uriașe. Nu semănau deloc cu tovarășii lor înalți și zvelți care se aflau în bătaia focului în Bagdad.

Când am ieșit, am observat că se răcise binișor, era suficient de frig ca să scoatem aburi când respiram. Ne trebuiau niște haine mai groase.

Am traversat șoseaua suspendată cu două benzi ce fusese odată Aleea Lunetiștilor. Dedesubt, traficul era foarte aglomerat de-o parte și de alta a șinelor de tramvai, unde vagoanele se mișcau foarte repede. În loc să o facem la stânga spre centru, aveam să tăiem drumul până la râu, la mai puțin de două sute de metri față de hotel.

Tramvaiele care treceau zăngănind pe lângă noi arătau de parcă rămăseseră acolo de pe vremea războiului. Jerry mi-a citit gândurile.

— Cel puțin acum nu trebuie tractate de camioane.

Am trecut pe lângă ruinele arse ce mai rămăseseră din clădirea Parlamentului pe care o văzusem din hotel. Parcare subterană putea fi încă folosită: doi polițiști stăteau de pază la intrare, verificând mașinile care intrau și ieșeau.

Când ne-am mai apropiat de râu, ne-am trezit înconjurați de clădiri mai vechi, mai mari, mai luxoase, în stil unguresc. Erau încă locuite, deși fuseseră aprig bombardate. Pe partea cealaltă a râului Miljacka, la mai puțin de patruzeci de metri depărtare, se afla locul în care linia sârbească a frontului penetrase partea aceasta a orașului; aici până și gratiile balcoanelor erau rupte și contorsionate din cauza proiectilelor.

Bucăți întregi de tencuială fuseseră spulberate lăsând să se vadă cărămizile de dedesubt.

Din câte îmi puteam da eu seama, singura diferență dintre trecut și prezent în partea aceasta a orașului era faptul că străzile nu mai erau acoperite de pietriș și nici nu mai erau blocate de camioane sau baricade de fier pentru a le apăra de lunetiștii inamici. Mi-am amintit că văzusem patru containere de marfă chiar la capătul acestei străzi, așezate unul peste altul pentru a forma un fel de paravan. Sârbii mai trăgeau

uneori la întâmplare din pădure și din când în când nimereau pietonii care, dintr-un motiv sau altul, rămâneau în urma grupului.

Fiecare părticică din oraș fusese în pericol. Dacă mergeai pe jos, podurile și intersecțiile erau extrem de vulnerabile, prin urmare, cu cât alergai mai repede, cu atât aveai mai multe șanse de supraviețuire – însă cel puțin știai ce trebuie să faci. În alte părți ale orașului nu știai niciodată dacă să mergi repede sau încet. Aveai să fii lovit din întâmplare de un proiectil ricoșat sau, oricum, urma să fii spulberat fiindcă nu te mișcai suficient de repede? Cuvintele „ATENȚIE – LUNETIȘTI” fuseseră vopsite pe bucăți de carton sau pe folii de plastic UNHCR sau pur și simplu fuseseră scrise cu creta pe ziduri. Pentru mulți dintre locuitorii orașului Sarajevo, la fel ca și pentru mine, cel mai important rol pe care-l juca UMPROFOR-ul în zonă era să ofere vehicule blindate ca pavăză în timp ce treceam strada.

M-am trezit zâmbind când am trecut pe lângă un alt grup de clădiri distruse, îndreptate cu fața spre râu. Într-o noapte un nebun pictase o uriașă față galbenă de Smiley pe zid și dedesubt scrisese: „Nu-ți face griji, zâmbește!” A fost distrusă a doua zi. Nu am aflat niciodată dacă asta însemna că sârbii înțeleseseră gluma sau nu.

Mergând în spatele meu, și Jerry părea cufundat din nou în negurile trecutului, pe vremea când încerca să se furișeze între un adăpost și altul ca să facă fotografii și să-și câștige astfel pâinea cea de toate zilele.

Am traversat râul pe podul Vrbana, și tot ce mă înconjura mi s-a părut extrem de familiar în afară de micuțul monument ce fusese ridicat exact la jumătatea podului.

Jerry mi-a arătat buchetele de flori aranjate la picioarele lui.

— Eram aici când s-a întâmplat.

S-a sprijinit cu spatele de geamul unui adăpost din stația de autobuz dincolo de care un poster uriaș ne informa că, dacă luăm o sticlă de Coca-Cola fără zahăr, putem câștiga un Audi.

— Romeo și Julieta?

— Un adevărat coșmar! Eram cu Jason înainte ca enclavele

să sară în aer. Ne plimbam pur și simplu de colo-colo încercând să găsim ceva care să merite fotografiat. La urma urmei însă, oriunde mergeai în Sarajevo, vedeai aceleași lucruri, nu-i așa? Am hotărât să mergem puțin să vedem ce se întâmplă pe linia frontului înainte de a ne întoarce la hotel.

Părea că izbucnise un scandal între un grup de orășeni și un grup de sârbi chiar acolo. La un moment dat, de nicăieri a apărut un tanc sârbesc care a început să tragă. Am ajuns să ne alăturăm celor din Sarajevo. Imediat, unul dintre ei a început să strige la noi să fotografiem. Ne-a arătat o pereche de tineri care fugeau către celălalt capăt al podului.

Prima oară l-au nimerit pe băiat. Fata a fost doar rănită, și am putut prinde în fotografie momentul în care s-a târât lângă el și l-a îmbrățișat înainte de a muri. Am aflat după aceea că ea era musulmană, iar el sârb...

Fața lui avea aceeași expresie pe care cred că o avea fața mea de fiecare dată când mă gândeam la Zina sau la Kelly.

— O mare tragedie! A fost prima dată când am plâns făcând rahatul ăsta de meserie. A fost prima dată când am vrut să las dracului aparatul de fotografiat și să pun mâna pe o pușcă.

Era o zi obișnuită de lucru. Mașinile traversau podul, oamenii mergeau încoace și încolo cu plase pline de cumpărături. Pe panta abruptă ce începea imediat de partea cealaltă a râului, toate acoperișurile străluceau și toate moscheile aveau minarete noi. Se părea că se află una la fiecare două sute de metri. Era ușor să-ți dai seama care dintre case aparțineau unor musulmani: aveau acoperișul piramidal, în timp ce toate celelalte case aveau acoperișul țuguat. Pe aproape fiecare zid era montată o antenă de satelit; probabil că persoanelor care stăteau aici le plăcea la fel de mult *Familia Simpson* ca irakienilor.

Chiar în dreapta podului, steaguri de toate felurile fluturau în fața unei clădiri noi de sticlă și oțel. I-am arătat-o lui Jerry.

— Probabil că acolo prietenul nostru, generalul, participă la întâlnire după întâlnire. Mă întreb cum de poate să-l suporte Paddy.

Onorabilul Lord Ashdown era reprezentantul ONU în Bosnia.

Era genul de titlu pe care te așteptai să-l găsești numai într-un dicționar sau într-o carte despre titluri nobiliare; de fapt însă, el era cel care conducea cu adevărat țara.

Am făcut la stânga și am urmat cursul râului spre centrul orașului. Nu merseserăm prea mult, când am auzit zgomotul înfundat al unei explozii undeva sus pe munte.

Toți cei care se aflau pe stradă au privit în sus. Un nor mic de fum argintiu plutea deasupra unui grup de copaci înconjurați de acoperișuri. Două bătrâne care veneau înspre noi, cocârjate sub greutatea sacoșelor pe care le cărau, sporovăiau liniștite ca și cum ar fi fost obișnuite cu genul ăsta de evenimente.

— Ce părere ai, Nick? O mină?

— Probabil.

Când sârbii se retrăseseră, lăsaseră în urmă mii de astfel de dispozitive ucigașe. În Bosnia nu era nevoie de indicatoare cu: „Nu călcați pe iarbă”.

De-a lungul malului, pe alocuri începuseră unele lucrări de reconstrucție, însă cele mai multe clădiri nu ajunseseră încă să fie „cârpite”. Unele dintre clădirile ce dădeau înspre Miljacka aproape că se prăbușiseră. Altele dispăruseră de mult, iar molozul fusese îndepărtat pentru a face loc unor parcări innămolite. Cel puțin acum râul oferea o priveliște frumoasă, pitorească. Ultima dată când îl văzusem, de-a lungul lui pluteau cadavre purtate de curenți.

În fața noastră s-a oprit un tramvai; era nou-nouț și pe el scria că era un dar din partea unei alte țări ce se simțise vinovată că nu oferise niciun ajutor când fusese realmente nevoie de el. Pasagerii se înghesuiau să coboare sau să urce cu sacoșele de cumpărături, foarte puțini cu capetele acoperite, unii în balonzaide gri, cu serviete în mână și un celular la ureche.

Curând am ajuns într-un loc unde nu prea te puteai mișca din cauza mulțimii de oameni și de cafenele. Cam la fiecare zece pași apăruse o cafenea. Toate aveau însă proprietari băștinași. George ar fi fost extrem de mândru de Sarajevo: nu vedeai niciun Starbucks și nicio cafenea nicăieri. Multe dintre ele aveau afară terase acoperite și sobe cu butan, așa că împătimiții nu trebuiau să renunțe la doza obișnuită de nicotină și de cofeină nici măcar când scădea temperatura.

Cele mai multe dintre clădiri erau încă ciuruite de bucăți de șrapnel și de gloanțe, dar la nivelul străzii totul era acum făcut din sticlă și inox, din lumini strălucitoare și mizerie. Am trecut chiar pe lângă un magazin Miss Selfridge, unde femeile încercau noua colecție a sezonului, iar adolescentele se plimbau de colo-colo în blugii lor Levi's, fumând și ascultând muzică la walkman.

Prima oprire a fost ca să ne cumpărăm câte o haină mai groasă. Ne-am gândit că *Sunday Telegraph* sigur nu avea să ne deconteze cheltuielile pentru un Versace, așa că am intrat într-

unul dintre magazinele micilor întreprinzători locali. Mi-am luat până la urmă o haină trei sferturi, maro, făcută dintr-un material care nu părea deloc piele, indiferent de ce zicea vânzătorul. La urma urmei însă, la ce te puteai aștepta la un preț de doisprezece dolari? Jerry a cheltuit cam tot atât pe un impermeabil cu căptușeală de polar. Arătam ca niște imbecili, dar cel puțin acum ne era cald.

Sarajevo nu este un oraș mare, dar înglobează cele mai diverse cartiere etnice. Am ajuns într-un alt cartier unguresc. Zona pietonală, odinioară sfârtecătă de proiectilele mortierelor, era acum acoperită de piatră cubică.

Vechea firmă zugrăvită în roșu și negru se afla încă acolo unde mi-o aminteam, invitându-ne să vizităm Café Bar Muppet. Firma luase o cameră deasupra lui, o cameră foarte bună, după părerea mea. Un gang arcuit dădea într-o piațetă, iar cafeneaua se afla exact în partea sa dreaptă. Chiar în cele mai dramatice momente ale războiului fusese oarecum apărată. O lovitură directă nu i-ar fi făcut prea bine, deși probabil ar fi fost de preferat unui glonț în spate. Eu personal aș fi preferat Bodyguard Café din susul străzii, pentru simplul motiv că se afla într-un beci. Trebuia să te miști însă repede fiindcă toți ceilalți amărâți de pe stradă voiau să intre acolo.

Mirosul de *cevapcici*, cârnați la grătar serviți cu pită, se răspândea pe străzi, atenționându-ne că pătrundeam în vechea zonă turcească, Bascarsija. Moscheea Gasi Husrev Bey, sau Gazzer nu-știu-cum, cum o numise Rob, era cea mai mare din oraș, iar acum se afla chiar la o azvârlitură de băț de noi.

Când un proiectil de aruncător explodează pe o suprafață dură cum ar fi o șosea sau un trotuar, produce o urmă caracteristică, imposibil de confundat. Am observat o mulțime de urme de explozii care fuseseră umplute cu ciment roșu în memoria celor care fuseseră uciși acolo. Bascarsija, un fel de labirint compus din străzi pietruite, alei și fundături era plin de așa-numiții „trandafiri din Sarajevo”. Sârbii preferaseră în mod clar locurile aglomerate, cum ar fi piețele și galeriile comerciale.

Zona era plină de moschei și de magazine de lemn cu un etaj, legate între ele, care vindeau produse din piele, servicii de ceai de aramă, vederi cu clădiri bombardate și pixuri, ca să aibă turistul cu ce să scrie pe ele, făcute din cartușe goale de calibrul 12,7 mm. Nu am văzut însă niciun turist care să stea de vorbă cu proprietarii. Cei mai mulți clienți, acolo unde de bine, de rău exista vreunul, purtau uniforme cu însemnele SFOR.

Am cotit după colț și ne-am trezit brusc în fața masivei Gazi Husrev Bey, care se înălța în fața noastră impunătoare, albă și extrem de veche. Renovarea fusese aici miraculoasă. Fațadele fuseseră tencuite din nou, urmele de gloanțe din piatră fuseseră acoperite, iar în curte existau toalete nou-nouțe pentru bărbați și pentru femei.

Intrarea arcuită era protejată de un portal de piatră. Dincolo de ea fuseseră întinse covoare mari, probabil pentru cei care voiau să-și spună rapid rugăciunile fără a mai intra sau pentru cei care rămâneau pe dinafară când moscheea era plină.

Rugăciunile au durate diferite în funcție de diferitele momente ale zilei când trebuie făcute, dar există și versiuni prescurtate pentru cei care călătoresc și se află pe drum sau pentru cei bolnavi. Pot fi spuse de fiecare pentru sine sau pot fi rostite în grup. În bună măsură, obiceiurile legate de rugăciuni sunt suficient de permissive ca să convină tuturor. Este permis

chiar și să combini două momente de rugăciune, așa cum fac uneori catolicii sâmbăta seara pentru a nu mai trebui să se scoale devreme dimineața următoare.

Un bărbat singur, cam de șaizeci și cinci de ani, îmbrăcat în blugi și o geacă subțire Adidas, îngenunchease și înălța *Salah* (rugăciuni), își pusese pantofii în rafturile de pe margine, special amenajate. Ne-am croit drum spre o ușă laterală, trecând pe lângă un chioșc plin de copii ale Coranului și de alte cărți religioase și pe lângă două altare de piatră închinat probabil unor sfinți sus-puși din lumea musulmană. Jerry nu-și amintea exact cine sunt și se înroșise de rușine fiindcă simțea că ar fi trebuit să știe: la urma urmei, aceasta era cea mai veche și mai importantă moschee din Europa.

Ne-am scos pantofii înainte de a intra. Și cei care nu sunt musulmani sunt bine-veniți în moschee; nu le place să încerci să participi la rugăciuni dacă nu ești unul dintre credincioși, dar poți sta în spate și ți se dă voie să urmărești cât poțeste, nu-i deranjează. Cele două religii pe care avusesem cel mai mult timp să le studiez, religia iudaică și cea musulmană, reușeau ambele să creeze această impresie de mare familie reunită.

Interiorul era sumbru, cu domul său de cel puțin douăzeci și cinci de metri înălțime. Candelabrele erau agățate de cabluri și de lanțuri. Pereții erau împodobiți cu citate din Coran puse în rame frumoase. Întreaga podea era acoperită cu covoare orientale țesute cu motive complicate.

În dreapta noastră, patru bătrâne cu capul acoperit stăteau rezemate de perete, murmurând ceva pentru ele însele. Am zâmbit cerând cu un gest permisiunea de a intra. Mi-au răspuns la zâmbet și mi-au făcut semn să intru. S-au uitat ciudat la Jerry, lucru care m-a făcut să zâmbesc: în lumea musulmană el era un musulman extrem de neobișnuit.

În momentul în care am ieșit din aglomerație și am lăsat în urmă zgomotul străzii, am fost înconjurați de o senzație de liniște aproape palpabilă. Oamenii păreau că alunecă pe covoare, vocile erau înăbușite.

Am privit în jos și am văzut că șosetele mele lăsau urme de

transpirație pe plăcile foarte lustruite. Am dat din umeri către femeii în semn de scuză.

Mi-au zâmbit din nou.

Încurajat, m-am apropiat.

— Engleză? Vorbiți engleza?

Au zâmbit și mai larg, au dat din cap că da, dar nu au spus nimic. M-am gândit că aş putea să le întreb despre Salkici. Voiam să aflu cât mai mulți oameni că-l căutăm. Cu puțin noroc, telefonul fără fir avea să-și îndeplinească misiunea. În cazul acesta fie avea să fugă să se ascundă, fie avea să devină curios și să ne caute.

— Domnul Salkici? Îl cunoașteți? Ramzi Salkici?

S-au uitat una la alta, au înghițit în sec, apoi au zâmbit și au dat din cap din nou.

Am repetat întrebarea, dar am primit același răspuns.

Am ridicat din umeri, le-am mulțumit, după care eu și Jerry am început să ne retragem. Ne-am pus pantofii și am ieșit.

— Te-ai descurcat, nu-i așa?

Cel puțin Jerry găsea întâmplarea amuzantă.

— Hai să mergem, să încercăm la magazin. Să vedem cât de bine te descurci tu.

Chioșcul nu era nimic altceva decât o masă acoperită cu diverse cărți, casete și obiecte religioase amestecate. Poate că de aici își cumpăraseră marea colecție de hituri șoferul microbuzului de la aeroport. În spatele tejghelei stătea un bărbat cu barbă căruntă într-o geacă groasă de tanchist, neagră, peste o cămașă albă încheiată până în gât. Mi-a zâmbit și i-am zâmbit și eu.

Jerry și-a încercat norocul.

— Vorbiți engleza?

A părut aproape ofensat.

— Desigur!

— Îl caut pe Ramzi Salkici. Ni s-a spus că predică aici. Știți unde l-am putea găsi?

Nici nu ne-a lăsat să ne terminăm fraza.

— Nu, nu. N-am auzit niciodată numele ăsta. Cum arată?

— Tocmai asta e, că nu prea știm.

A desfăcut mâinile înspre noi.

— Atunci îmi pare rău.

— Nu face nimic, mulțumim oricum.

Când am ieșit din moschee, am văzut că nori negri începuseră să se adune pe cer și că se făcuse destul de frig.

— Mai avem treizeci și cinci de minute până la *Zuhr*. I-am băgat Baby-G sub nas. Hai să mergem să bem ceva! N-are niciun rost să stăm aici.

Am părăsit teritoriul sigur al curții și am ieșit din nou în aglomerația și zgomotul de afară. Un tip cu o vestă fosforescentă ținea un furtun gros deasupra unei latrine înfundate în timp ce vidanța din spatele lui își făcea treaba cu zgomot. Era clar că Paddy încă nu ajunsese la problema canalizării. Probabil nu se afla în fruntea listei sale de priorități, dat fiind faptul că, după cum se bârfea, vidanța fusese primită în dar de la Crucea Roșie germană. Mă întrebam dacă spuneau asta cu ironie.

Orașul era plin de cafenele și parcă fiecare dintre ele avea mai multe șanse decât celelalte să te îmbolnăvească de cancer la plămâni. Bosniacii fumau pe rupte. Ultima dată când fusesem aici, bancul momentului spunea că, dacă sârbii nu aveau să te bage în pământ, țigările Drina o vor face cu siguranță. Orice măsură profilactică acționa aici invers față de oriunde în altă parte, la fel ca multe alte lucruri. Probabil că, dacă ar fi aflat că ți-ai montat un ventilator sau că, și mai rău, erai un militant împotriva fumatului, te-ar fi împușcat pe loc.

Am intrat într-una dintre ele, construită din sticlă și crom, tăind cu cuțitul perdeaua deasă de fum. Ne-am așezat și am comandat două cappuccino. Dacă n-ar fi fost fumul, ne-am fi putut crede în Londra sau în New York. Clienții erau aceiași, de la adolescenți, care sorbeau ciocolată caldă și-și verificau încontinuu celularele să vadă dacă nu au primit vreun mesaj, la bătrânei care încercau să facă o cafea mică să dureze cât mai mult posibil.

Ne-au fost aduse ceștile exact când *adhan*, chemarea la rugăciune, a răsunat pe deasupra acoperișurilor. Câțiva clienți s-au ridicat și s-au îndreptat spre casă să-și plătească rapid consumația. Ne-am așezat și noi la coadă, încercând să înghițim lichidul fierbinte înainte să parcurgem cei treizeci de metri de drum înapoi la moschee.

Am intrat din nou pe poarta din fier forjat și am trecut iar pe lângă bărbații și femeile care se așezau în zonele lor strict delimitate.

Copiii mici alergau printre picioarele unor oameni de vârstă mijlocie îmbrăcați la costum. Adolescenții stăteau de vorbă cu bunicile.

Destui oameni se aflau deja pe carpetele de afară și începuseră să se roage. Eu și Jerry ne-am amestecat în mulțime, zâmbindu-le tuturor celor care stăteau la rând la toaletă să îndeplinească *taharah*, purificarea prin spălare. Nu

trebuia neapărat să te speli în moschee, puteai să o faci și înainte. Unii stăteau de vorbă în timp ce copiii alergau în toate părțile. Hotărâserăm că trebuie să ne despărțim ca să acoperim un spațiu cât mai mare.

Cei mai mulți dintre oamenii pe care-i întrebam despre Salkici răspundeau cu câteva cuvinte englezești și un zâmbet larg, dar nu puteau – sau nu voiau – să mă ajute. Jerry întreba în mijlocul unui alt grup, cam la cincisprezece metri depărtare. Arăta ca o copie palidă a inspectorului Clouseau și probabil la fel arătam și eu. I-am prins privirea și am dat din cap. Și el a făcut la fel.

Vânzătorul de cărți religioase stătea afară din chioșc, uitându-se plin de speranță la mulțimea care se adunase. Poate că se aștepta să vândă multă „marfă” azi. Uitându-mă însă cu mai mare atenție la expresia pe care o avea, mi-am dat seama că de fapt studia fețele celor din jur. Căuta pe cineva.

Am decis să-mi întind antenele. Am oprit un tânăr într-o haină de piele neagră. Când l-am întrebat dacă mă poate ajuta, mi-a răspuns într-o engleză foarte bună.

— Caut un predicator, un om numit Hasan Nuhanovici. Știți cumva moscheea pe care o frecventează? Este cumva aceasta?

Imediat zâmbetul i-a pierit de pe față și a lăsat privirea în pământ; apoi s-a îndepărtat.

— Nu, nu știu. Îmi pare rău. Mă scuzați.

Jerry se afla acum lângă toalete și mi-am croit drum înspre el, întrebând oamenii pe lângă care treceam. Următorul pe care l-am întrebat era un om de afaceri cu servietă care arăta de parcă tocmai ieșise dintr-o companie de asigurări.

— Caut un om sfânt, un om numit Hasan Nuhanovici. L-ați...?

Înainte chiar să apuc să-mi termin întrebarea, a plecat fără să răspundă.

Jerry a venit imediat lângă mine cu o expresie îngrijorată.

— Ce faci?

— Clatin barca.

L-am văzut pe vânzător discutând aprins cu un tânăr cu păr saten; era clar că nu vorbeau despre vreme. Arăta întruna spre mulțime.

Jerry era din nou agitat.

— N-ar trebui să ne ținem de planul pe care l-am făcut? Suntem aici ca să-l găsim pe Salkici mai întâi, nu-i așa?

Eu însă o apucasem deja spre chioșc. Tânărul era tuns scurt și îngrijit și purta un balonzaid care n-ar fi părut deloc nepotrivit nici măcar în Washington. M-am apropiat de el în timp ce încerca să ajungă la intrarea principală.

— Ramzi Salkici?

Mi-am dat seama că era el din momentul în care a încercat să mă evite fără să se uite la mine.

— Nu, nu, nu. Nu sunt eu... a negat stând cu privirea ațintită în pământ.

Vorbeam pe deasupra capului său.

— Trebuie să-i transmit un mesaj lui Hasan Nuhanovici. Poți face asta pentru mine? Am găsit persoana pe care o căutam?

M-a împins și a trecut mai departe, iar eu am decis să nu fac o scenă încercând să-l opresc. În schimb, l-am urmat afară la rafturile de pantofi, unde și-a scos mocasinii eleganți.

— Vă rog să mă lăsați în pace. Trebuia să vorbească tare ca să se facă auzit pe deasupra murmurului credincioșilor. Nu ați găsit persoana potrivită.

Câțiva dintre cei care se rugau pe carpetele din jur începuseră să ne arunce priviri dezaprobatore.

— Am greșit. Mă scuzați.

Atenția lor s-a îndreptat înspre mine în timp ce mă întorceam și o luam înapoi, contra curentului de oameni.

M-am îndreptat spre chioșc. Când m-a văzut venind, proprietarul s-a strecurat înăuntru și a stins luminile.

— Am închis.

A dispărut în întuneric fără să privească înapoi.

Nu știu de ce, dar mă așteptam ca Salkici să fie mult mai în vârstă. Ca să câștigi încrederea unui om ca Nuhanovici aveai nevoie de timp; mediatorul, legătura cu lumea este de obicei cineva cu care ai crescut, o persoană cu care împărtășești aceeași experiență și același trecut.

Jerry mi s-a alăturat.

— Ce crezi? E el?

— Sunt sigur. Nu părea deloc derutat și nici măcar nu m-a privit. A vrut numai să plece și să scape cât mai repede de mine.

— Înseamnă că ai dat-o dracului în bară, nu-i așa?

Asta era însă cea mai neînsemnată dintre grijile noastre.

— Vezi că sunt doi tipi lângă toalete. Jerry se uita fix în ochii mei, ca și cum mi-ar fi trecut prin cap să mă uit chiar atunci. Nu au părut prea bucuroși să te vadă. O să zici c-am înnebunit, dar cred că l-am văzut pe unul din ei la hotelul Palestine.

Am ieșit din curte împreună, zâmbind și discutând ca și cum nu aveam nicio grijă.

— Cum arată?

— Ți-aduci aminte de încăierarea de la piscină? Cu tipul ăla, Liliacul? Bărbatul cu cioc ca de țăp, cred că el este.

Am ieșit pe porțile de lângă cele două altare, am făcut-o la dreapta, ieșind din raza lor vizuală, am mers mai departe pe stradă și apoi am făcut-o din nou la dreapta ca să ieșim în spatele moscheii. Șoseaua îngustă era străjuită pe ambele părți de baruri și cafenele.

Ne-am așezat la o terasă unde se vindeau *cevapcici*, pe o bancă lungă de lemn, sub prelată. S-au deschis ușile și ne-a lovit un val de aer cald dinspre grătar, unde un bătrânel frigea carnea.

L-am pus pe Jerry să stea cu fața spre restaurant fiindcă aveam nevoie de o priveliște mai bună asupra șoselei. Toate cafenelele erau destul de liniștite. Nu era încă ora mesei.

Câteva secunde mai târziu, cei doi tipi au dat colțul. M-am uitat la Jerry și am zâmbit ca și cum mi-ar fi spus o glumă.

— Amândoi au fost în Bagdad.

Erau îmbrăcați cam la fel; singura deosebire era faptul că acum purtau geți de piele.

Țapul ne-a văzut și au virat brusc într-un bar de pe partea cealaltă a străzii.

— Nu va trece mult până când cel puțin unul din ei va veni la fereastră.

— De ce mama dracului a trebuit să vorbești despre Nuhanovici? Reușea să-mi zâmbească larg și în același timp să mă înjure. Asta ne-a băgat în rahat. Ce-o să facem?

— Deocamdată nimic. Există șanse să nu aibă nicio legătură cu Nuhanovici, poate pur și simplu ne-au recunoscut. Și eu aș fi curios dacă aș da aici peste cineva pe care l-am văzut în Bagdad.

Jerry s-a aplecat înainte.

— Și eu.

A apărut un chelner cu niște urechi mari, clăpăuge, căruia i-am cerut amândoi *cevapcici*.

— Cinci sau zece bucăți?

Eu i-am cerut zece, și Jerry a dat și el din cap.

— Aveți Zam Zam?

Chelnerul s-a uitat la noi confuz.

— Sau Mecca? Aveți Mecca Cola?

Se uita la noi de parcă Jerry și-ar fi bătut joc de el.

— OK, poate Fanta?

A dat din cap și a plecat, strigând comanda pe care o făcuserăm către bătrân, care, judecînd după urechile uriașe pe care le avea de-o parte și de alta a capului, probabil că era tatăl său.

Jerry se pricepea destul de bine la mascarada asta de a părea că te porți normal în timp ce faci cu totul și cu totul altceva. Poate că ținea de pregătirea lui de fotoreporter.

Fanta a sosit, împreună cu paharele și paiele aferente. Jerry a luat paharul și l-a ridicat la nivelul ochilor.

— Credeam că am reușit să-mi schimb gusturile - știi tu, chestia aia cu: „Nu bea ca un prost, bea ca un om devotat cauzei”. Tipii ăia mai sunt în bar?

Am dat din cap, întinzându-mă după cutia de Cola pe care am întors-o ca să vadă cine o fabrica.

— Vezi cine o face?

— Coca-Cola. Rahat. A tras de cheiță, a desfăcut-o și a turnat-o în pahar. Asta e, măcar am încercat.

Mi-am scos din buzunar harta pe care o luasem de la recepție și am întins-o pe masă prefăcându-mă că joc bine-cunoscutul joc al turiștilor, „unde dracu' ne aflăm?”

Au apărut și *cevapcici*, zece cârnăciori de mărimea degetului meu mic, făcuți din carne de chebap. Am rupt pita și i-am îndesat înăuntru împreună cu o porție generoasă de ceapă crudă.

— Încă sunt cu ochii pe noi.

A fost de-ajuns o înghițitură ca să-mi aduc aminte de locul

unde se vindea chebap în Hereford, pe vremea când, împreună cu Rob, încercam să impresionăm femeile cu manierele noastre sofisticate, deși aveam buzele unsuroase și ne cursese sos de chilii pe cămașă.

— OK, planul este următorul. Am continuat să mestec. Dacă Salkici va fi acolo în timpul rugăciunii de *Asr*, îl abordăm din nou.

După douăzeci de minute și încă două Fanta, eram gata de plecare. Venise vremea să mergem la cumpărături. Sau cam așa ceva: voiam să văd cum vor reacționa cei doi tipi. Nu avea niciun rost să încercăm să ne pierdem urma - nu erau foarte multe hoteluri în oraș. Cineva, undeva, tot trebuia să știe unde suntem.

Jerry a achitat nota de plată, în jur de patru dolari, și ne-am întors spre o piațetă unde bătrânii jucau șah în are liber cu piese uriașe pe lespezile spălăcite albe și negre. Între ele apăruseră buruieni și nu supraviețuiseră toate piesele originale. Cele care lipseau fuseseră improvizate din sculpturi făcute din bucăți de lemn și sticle de plastic.

Eu și Jerry nu eram singurii care se opriseră să privească. Fie că tipii ăia nu aveau niciun fel de pregătire în ceea ce privea filajul, fie că voiau să ne dăm seama că se află pe urmele noastre, nu ne scăpau din ochi.

Jerry era încă în priză și evita să-i privească în ochi. Mergea și vorbea ca și cum nu-și dădea deloc seama de ce se întâmplă.

Cu cât mă gândeam mai mult, cu atât eram mai înclinat să-i dau dreptate lui Jerry în legătură cu faptul că eram urmăriți de cei doi din cauza lui Nuhanovici. Ca toată lumea, și ei îl doreau mort: o cruciadă morală avea să aducă prejudicii afacerilor - probabil asta se întâmplase întotdeauna, chiar și pe timpul războiului. Mă întrebam dacă fetele de la fabrica de ciment fuseseră oprite ca să fie vândute mai departe până ce Nuhanovici reușise să le elibereze. Măcar cele mai multe dintre ele. Nenorociții reușiseră să le păstreze pe Zina și pe celelalte trei sau patru.

La capătul piațetei, toate magazinele mici aliniate unul lângă altul aveau în față un număr înfricoșător de „trandafiri din

Sarajevo” pe trotuarul din față. Din fiecare magazin se auzea o altă melodie pop sau rap, și toate vindeau fie telefoane mobile, fie uscătoare de păr.

— Mai avem o jumătate de oră până la *Asr*. Ce părere ai, ce facem?

Avea răspunsul corect.

— Cafea.

Ne-am întors în locul unde fusesem nevoiți să ne abandonăm ceștile cu cappuccino și ne-am așezat la o masă. Nu-i vedeam pe cei doi prin vitrine, dar eram sigur că se aflau acolo undeva.

Am luat un șervețel și am împrumutat un pix de la chelner în timp ce Jerry îmi spunea cum stăm.

— Sunt afară, tot împreună. Stau în ușă. S-a întors înspre mine rânjind. Nu știu că trebuie să ne urmărească reflexia într-un samovar mare de argint? Clar, nu au văzut *Spy Game*. S-a uitat în jos, la șervețel. Ce scrii?

— Vreau să mă asigur că Salkici știe măcar unde să ne găsească.

Adhan a răsunat pe străzi încă o dată. Câțiva oameni s-au ridicat, dar nu atâția ca data trecută. Ne-am așezat la coadă la casă împreună cu ei și apoi am ieșit în curte.

De data asta nu ne-am amestecat în mulțime, ci am rămas rezemați de zidul curții în spatele toaletelor. I-am privit pe toți cei care intrau, încercând să dăm cu ochii de Salkici. Nu aveam prea mari speranțe. De data asta credincioșii erau în principal bătrâni. Femeile s-au adunat la un loc și au intrat pe sub portal. Câțiva bărbați se rugau deja afară.

Atmosfera de la rugăciunea din momentul acesta al zilei semăna mult cu cea dintr-o piață. Toată lumea cunoștea pe toată lumea. Vânzătorul de cărți sfinte a apărut în ușa chioșcului uitându-se în jur și mai abitar decât data trecută.

Jerry privea chipurile celor care intrau în toaleta pentru bărbați.

— Aia doi - sunt afară.

M-am uitat în dreapta. Nu intraseră în curte, ci rămăseseră afară, vorbind și fumând.

Câteva minute mai târziu, am tresărit când l-am văzut pe Salkici intrând în curte prin porțile de lângă altare. Se uita îngrijorat în jur.

— Vrei să-l abordezi din nou? Vrei să o fac eu?

Am clătinat din cap.

— O sa intram. Ne vom ruga cu el.

— Ei drace! Măcar știi ce să faci?

Salkici a dispărut în toaletă de data aceasta. Urma să iasă în câteva minute: *taharah* nu dura mult. Obiceiul spune că trebuie să-ți speli mâinile, gura, nasul, obrații, brațele, să dai cu apă pe păr până la ceafă, apoi să te speli pe urechi. Imediat după ce te speli și pe picioare, ești gata. Și nu este nevoie să folosești neapărat apa. În deșert, Allah te lasă să folosești nisip.

— Sigur că știi ce trebuie să fac - numai cuvintele îmi sunt

străine. Să îngâni tu rugăciunea și eu te voi urma.

Salkici a ieșit cu pantofii în mână și cu o pereche de șlapi în picioare; a luat-o spre locul unde se aflau bărbații îngenuncheați pe carpete.

M-am uitat la ceas. Era exact 16.30.

Am așteptat până când Salkici și-a pus pantofii pe raft și a luat-o spre treptele de piatră. Jerry a atras câteva priviri intrigate în timp ce-l urmău și ne scoteam cizmele, dar cel puțin știa ce să facă după ce treceam de ușă.

Murmurele înăbușite de pe alee fuseseră înlocuite de zumzetul puternic al oamenilor care vorbeau cu Dumnezeu. Nu există niciun intermediar când un musulman se roagă, niciun pastor sau preot care să aibă exclusivitate asupra convorbirilor cu Dumnezeu. Islamul oferă credincioșilor acces direct la cel care i-a creat.

Salkici se așezase pe una dintre rogojinile din dreapta, în mijlocul unui rând de credincioși care înălțau *salah*.

Unii stăteau cu palmele ridicate; alții deja se înclinaseră; alții stăteau în genunchi cu fruntea lipită de pământ. Unii i se adresau lui Allah cu voce tare; alții murmurau încet pentru ei înșiși.

Salkici stătea cu spatele spre noi, în picioare, cu palmele ridicate de-o parte și de alta a capului. Aceasta era prima etapă a *salah*-ului, atâta lucru știam și eu. Cei mai mulți dintre oamenii din jurul lui trecuseră binișor de această fază.

Am mototolit șervețelul în pumn și am îngenunchiat la dreapta lui Salkici.

Jerry s-a așezat la stânga. Salkici s-a uitat la amândoi, dar nu a schițat niciun semn de îngrijorare, a continuat să se roage. Era foarte bine îmbrăcat. Cămașa părea italienească și scumpă, la fel ca și cravata de mătase și sacoul.

Jerry ridică palmele în dreptul capului. Salkici terminase partea aceea și-și lăsase brațele pe lângă corp. Am făcut și eu același lucru și am început să-i vorbesc, cât puteam de încet.

— Am încercat să intrăm în legătură cu Hasan Nuhanovici în Bagdad. M-am uitat să văd dacă mă urmărea. Eram cu evreul, cu Benzil, când a fost omorât. Nuhanovici știa că se află în

oraș, știe că a murit?

Salkici s-a înclinat și a mai murmurat ceva către Allah. A închis pentru câteva momente ochii lui verzi; încerca să pară că pentru el ceea ce-i spusese nu însemna nimic. Dar cuvintele mele își atinseseră ținta. Îl cunoștea pe Benzil: era omul nostru.

— Spune-i că trebuie să-l vedem cât de curând posibil. M-am întors să-l privesc în față când s-a ridicat. Spune-i că mă aflu la fabrica de ciment. Am văzut totul, chiar și ce li s-a întâmplat fetelor după ce a plecat. Știe că ăia mai păstrasera câteva fete pentru ei? Am văzut ce s-a întâmplat.

Jerry s-a aplecat spre mine, uitându-se uimit cum strecuram servetelele mototolit în buzunarul lui Salkici.

— Aici stăm noi. Nu avem timp să vă dovedim că suntem de încredere - suntem urmăriți de dușmani. S-ar putea să trebuiască să părăsim orașul cât de curând.

Salkici a tăcut îngenunchind din nou, după care a mormăit cu gura aproape de covor:

— Duceți-vă la hotel și așteptați.

Nu avea niciun rost să mai așteptăm: spusese că aveam de spus. Câțiva oameni s-au holbat la mine în timp ce-mi făceam drum spre ieșire, dar cei mai mulți erau prea adânciți în ceea ce făceau ca să-mi acorde atenție.

Cei doi erau și ei înăuntru, lângă intrarea laterală pe care o folosiserăm și noi în ziua aceea, mai devreme. Probabil că văzuseră totul. Dracu' să-i ia, și ce dacă? Aveam destule pe cap. Indiferent de ceea ce ne spusese, Salkici, intermediarul, putea să-i transmită lui Nuhanovici mesajul sau nu. Nu puteam face nimic mai mult. Și dacă Nuhanovici primea mesajul de la mine, putea să accepte sau să refuze. Nici în legătură cu asta nu puteam face nimic.

Aveam să aflu cât de curând. Dacă Salkici nu-și făcea treaba sau dacă și-o făcea, dar Nuhanovici nu voia să intre în joc, urma să începem un joc lung și plictisitor încercând să-l urmărim, să-l păcălim sau să-l amenințăm pe Salkici ca să ajungem la șeful lui. La dracu', nu bătusem drumul până aici degeaba.

Jerry era lângă umărul meu în timp ce ne întorceam spre râu. Cei doi urmăritori nu se vedeau încă.

Două jeepuri germane SFOR trăseseră pe trotuar. Soldații se târguiau cu un tarabagiu în legătură cu niște DVD-uri piratate.

Ne-am așezat pe o bancă din zona de joacă pentru copii care dădea într-un bloc din beton, urât și înghesuit, ridicat în anii 1970. Dacă mai eram încă urmăriți, aveam s-o aflăm cât de curând.

De unde stăteam, vedeam doi „trandafiri din Sarajevo”, unul lângă niște leagăne, iar celălalt lângă un tobogan. Sârbii spusesea întotdeauna că pruncii uciși în timpul atacului erau victime colaterale, că doar se nimeriseră să fie în bătaia focului, dar oamenii din Sarajevo știau mai bine care fusese adevărul. În jur de două sute cincizeci de copii fuseseră uciși de lunetiști și niciodată un lunetist nu acționează accidental sau din întâmplare. Zidurile de beton erau încă ciuruite și acoperite de graffiti. Dincolo de tobogan și de balansoar se afla o moschee mare cât o casă cu trei camere, cu un minaret de piatră.

Jerry își luă expresia veselă.

— Care-i faza cu Mladici? Chiar erai acolo? Fabrica? Bine că ți-am spus toata povestea și tu știai totul dinainte!

Am dat din cap, uitându-mă din nou după cei doi urmăritori. Nu era nevoie să-i spun lui Jerry să facă același lucru. Își mișca rapid ochii la dreapta și la stânga.

— E adevărat că i-a salvat pe toți oamenii ăia?

— Cam așa ceva.

— Ai făcut vreo poză? Drace, ar fi extraordinar dacă...

— Nu, nu am făcut nicio poză. Mi se furase aparatul. Încercam să mă înapoiez în oraș și m-am ascuns lângă fabrică în momentul în care am auzit camioanele îndreptându-se spre mine.

A început să plouă.

— Nu are niciun rost să stăm aici, o să părem doi imbecili.

Ar fi fost evident pentru urmăritori ce aveam în cap. Ne-am ridicat și am luat-o de-a lungul râului spre hotel.

Jerry a pus Thuraya și camera la încărcat în timp ce eu verificam toate sertarele să văd dacă găsesc cumva vreun exemplar din Pagini Aurii sau ceva asemănător, însă fără niciun rezultat. De asemenea, nici urmă de Gideons.

În cameră era foarte frig, așa că am rămas îmbrăcat cu haina mea de vinilin și am scos două sticle de suc italian de pere din minibar. M-am uitat pe fereastra acoperită de picături de ploaie. Din când în când, orașul era survolat de elicoptere Blackhawk care intrau și ieșeau din norii cenușii.

— Uite care-i treaba. I-am aruncat o sticlă, a prins-o și a început să o agite. Sunt trei lucruri care ni se pot întâmplă. Unu, primim o vizită din partea lui Salkici, care să sperăm că va fi de bun augur. Doi, primim o vizită de la cei doi care ne urmăreau, și-mi închipui că asta nu va fi de bun augur. Trei, nu primim nicio vizită, caz în care mergem să-l întâlnim din nou pe Salkici la moschee mâine și-l urmărim. Dacă nu apare, o să trebuiască să căutăm în cartea de telefon și să punem întrebări în jur, poate reușim să dăm de el astfel. Pe urmă încercăm să aflăm în ce mod ia el legătura cu Nuhanovici și să sperăm că vom afla astfel și unde este Nuhanovici – pe urmă tu îi faci fotografia și poate că aflu și eu cine l-a omorât pe Rob. După aia, ei bine, eu mă întorc la Bagdad. Poate apuc să-l ucid pe ucigașul lui Rob și pe urmă să fac rost de o slujbă în circuit. De ce nu? Și așa nu am altceva mai bun de făcut.

Am desfăcut sticlele. Jerry devenise din nou foarte tăcut: poate că nu-i plăcea când vorbeam despre intenții ucigașe. Era momentul să abandonez subiectul.

— Dacă vin ăia peste noi în seara asta, trebuie să ne facem rapid un plan. Nu avem nicio cale de scăpare de aici, dacă nu ne aruncăm pe fereastră direct pe prelată de deasupra cafe-barului, ca în filmele cu Jackie Chan. Jerry râse nervos. Nu se imagina deloc căzând prin prelată și aterizând chiar pe automatul de cappuccino, oricum nu mai mult decât mine. Însă

dacă ne căuta cine nu trebuia, ar fi fost posibil să fie singura opțiune. Dacă reușim să scăpăm și trebuie să ne despărțim, ne întâlnim în parcare, lângă podul cu Romeo și Julieta, OK? Așteaptă acolo două ore. Dacă nu apar, poți să pleci. Și eu o să fac același lucru dacă ajung acolo înaintea ta. Ai înțeles?

Jerry a dat din cap destul de calm, dar știam că fierbea. L-am bătut pe umăr.

— Ascultă, mă îndoiesc că se va întâmplă asta. Dacă ăia umblă după Nuhanovici, o să aștepte să vadă dacă-i putem conduce la el.

M-am ridicat și m-am dus la fereastră. Se întunecase și din când în când farurile mașinilor proiectau o lumină tăioasă prin ploaia de pe Aleea Lunetiștilor.

— La urma urmei, până și condamnații au dreptul la o ultimă masă, nu crezi?

Jerry a zâmbit și s-a întins după telefonul de pe noptieră. A comandat pentru amândoi specialitatea casei, burgeri Sarajevo și cartofi prăjiți, plus multă pâine și sos de roșii pentru cartofi.

— Spune-le să ne sune când vin cu mâncarea. Spune-le că intrăm amândoi în baie și vrem să fim siguri că unul din noi va putea deschide ușa.

Ultimul lucru pe care mi-l doream era să deschidem pentru ceea ce credeam noi că este room-service și să ne trezim cu o masuță cu roțile împinsă de Țap și de tovarășul lui.

Jerry a sunat la recepție, a aflat ora primelor rugăciuni și a aranjat să fim treziți la cinci și jumătate. Mă gândeam că vom fi singurii acolo. Salkici nu părea deloc omul care să ajungă în moschee înainte de răsăritul soarelui, însă puteam să mă înșel, și trebuia să fim gata pentru orice eventualitate.

Amândoi am rămas cum eram: îmbrăcați complet, cu cizmele în picioare, cu rucsacul pregătit și gata de a ieși pe ușă. M-am întins pe pat cu mâinile sub cap, holbându-mă la tavan. Jerry s-a ridicat, a înșfăcat telecomanda de pe televizor și a început să butoneze. Priveam ecranul fără să mă gândesc la nimic, zgândărindu-mi absent urmele de zgârieturi de pe mâini. Știusese că nu aveam să rezist foarte mult.

Jerry își pusese telecomanda pe piept și doar apăsa butoanele cu un deget, iar pe ecran imaginile treceau de la canal la canal cu o viteză amețitoare. În cele din urmă, ne-am hotărât să ne uităm la *Lege și ordine*, care, exact așa cum ne plăcea nouă, era dublat în germană și avea subtitrarea în sârbo-croată. Nu aveam idei ce se întâmplă. Toată lumea dădea din cap, arătând spre cadavre care zăceau pe podea, și săreau în și din mașini lângă chioșcuri unde se vindea hotdog.

A sunat telefonul și a răspuns Jerry. Mâncarea era pe drum.

M-am uitat pe gaura cheii și l-am văzut pe chelner aplecat deasupra măsuței. Nici urmă de Țap. Am deschis. A intrat și a pus totul pe masă, a luat bacșiful de doi euro pe care i l-am oferit și a plecat.

Am devorat rapid burgerii Sarajevo și cartofii prăjiți, i-am udat cu Cola și ne-am întors la televizor. Canalul nostru favorit a ieșit din emisie pe la miezul nopții, așa că ne-am apucat să citim ceva. Jerry avea un *Herald Tribune* pe care-l cumpărase la aeroportul din Viena. Cât despre mine, am citit de câteva sute de ori eticheta de pe spatele cutiei de Cola.

Am stins lumina la unu dimineța, dar Jerry a continuat să butoneze telecomanda. Am privit cum în Bagdad și în Fallujah aruncătoarele de grenade antitanc mai făcuseră niște victime și niște știri despre teroriști sinucigași pe BBC World, apoi am mutat pe un program german ce testa cunoștințele generale. Am câștigat un punct pentru că l-am recunoscut pe David Hasselhoff în imagine.

S-a auzit o bătaie ușoară în ușă. În lumina televizorului am schimbat o privire cu Jerry. Era prea târziu pentru ca indivizii de la room-service să vină să strângă.

A dat televizorul mai încet cu telecomanda, ne-am ridicat amândoi în capul oaselor și am aprins veiozele de pe noptiere.

Privirea i se mișca de la mine la ușă, încercând parcă să vadă prin ea. Își mușca buzele. Bătaia din ușă s-a auzit din nou, de data asta mai tare.

M-am ridicat în picioare și am verificat dacă aveam borseta strânsă la mijloc. Jerry a făcut și el același lucru.

Prin vizor am văzut doi tipi necunoscuți, cu o expresie gravă, îmbrăcați parcă de la o casă de modă cu produse din piele. Aveau capetele aproape lipite de vizor.

M-am uitat din nou la Jerry. Stătea acolo, verificând fermoarul de la borsetă încă o dată înainte să-mi facă semn din cap că era pregătit.

Speram că nu se înșală: brusc aveam sentimentul că mai bine și-ar fi pus o vestă antiglonț și s-ar fi pregătit de atac la baionetă. Faptul că oamenii pe care-i vedeam acum erau total necunoscuți nu însemna că fuseseră trimiși de Nuhanovici.

Nu exista decât o cale să aflăm. Am scos lanțul și am descuiat.

M-am dat înapoi câțiva pași, apoi m-am întors încordat, gata să primesc lovitura. Groaza de pe fața lui Jerry era mai mult decât evidentă. A căzut pe spate înapoi în pat și s-a ghemuit cu genunchii la piept.

Am închis ochii, am strâns din dinți și am așteptat.

Nu s-a întâmplat nimic. Am simțit mai degrabă decât am auzit cum a intrat cineva în cameră.

Apoi am auzit vocea asemănătoare cu cea a unui crainic BBC din 1950.

— Totul e în regulă, Nick, eu sunt.

M-am răsucit și am deschis ochii. Băieții îmbrăcați în piele rămăseseră afară pe coridor, dar Benzil intrase și se afla acum exact în fața mea. Avea fața acoperită de cicatrice îngrozitoare. Părea că și cea mai mică umbră de zâmbet risca să-i rupă crustele și că avea să-i dea sângele din nou.

Purta un pardesiu negru peste o cămașă albă descheiată la gât și o vestă albă.

— Nu e prima dată când dușmanii domnului Nuhanovici au încercat să mă ucidă și sper că nu a fost ultima dată când nu au reușit. Cu toate acestea, moartea lui Rob este o pierdere îngrozitoare.

— I-am auzit când trăgeau în jeep.

Și-a ridicat mâinile spre cer.

— Probabil că trăgeau într-o țintă aflată în mișcare foarte rapidă. Cu ajutorul lui Dumnezeu, am putut ieși iute din mașină și m-am strecurat într-o casă. Oamenii au fost foarte buni cu mine. Incidentul a fost atât de neașteptat... Măsurile de siguranță în ceea ce ne privește sunt întotdeauna foarte stricte. Credeam că voi sunteți singura legătură pe care o aveam cu lumea din afară, dar Robert a garantat pentru voi - și la urma urmei nu te-ai fi băgat singur într-o ambuscadă.

— Nu, în niciun caz.

L-am auzit pe Jerry rostogolindu-se din pat în spatele meu. Privirea lui Benzil a trecut peste umărul meu. Jerry a murmurat:

— Salut.

Benzil a dat din cap.

— Jerry?

— Da.

Benzil avea lucruri mai urgente de făcut.

— Trebuie să ne mișcăm rapid. Domnul Nuhanovici vrea să se întâlnească numaidecât cu noi amândoi. Domnii de afară o să ne ducă la el.

— Sunt oamenii lui Salkici?

— Da. Nu am ajuns să ne întâlnim la moschee, dar am aflat că ai reușit să atragi atenția multora asupra domnului Salkici azi. Prin urmare, bănuiesc că nenorociții ăia de negustori de sclavi sârbi au făcut legătura dintre el și Nuhanovici. Situația de aici a devenit periculoasă. Dacă vă puteți strânge lucrurile rapid, ne întâlnim jos.

Jerry veni lângă mine.

— Dar pașapoartele noastre? Ne întoarcem aici?

— Mi s-a spus că se va rezolva. A făcut o pauză și a reușit să zâmbească foarte, foarte palid. Poate vei reuși să-ți faci fotografia până la urmă.

Când am ieșit cu bagajele, băieții îmbrăcați în piele cercetau preocupați culoarele din jur. Aveau jachetele descheiate și pistoalele la îndemână.

Nimeni nu a spus nimic până când am ajuns la lift. Jerry se uita fix înainte, cu mâinile pe borsetă, asigurându-se că nu-i lipsea nimic, ca și când se aștepta ca un țigan să iasă de undeva și să-i smulgă aparatul de fotografiat.

Jos la recepție am dat peste o altă față cunoscută. Salkici ne-a înmănat pașapoartele fără nicio emoție și fără niciun preambul.

— Urmați-mă!

Două Audi bleumarin cu geamuri fumurii și jenți de aliaj ne așteptau afară cu motorul pornit. Benzil stătea pe bancheta din spate a primului vehicul, cu geamul coborât. Șoferul său, cu o față odihnită, ne-a indicat printr-un gest al mâinii în care avea un mic radioemitor că trebuia să ne suim în mașina din spate. Apoi a deschis portbagajul.

Băieții în haine de piele s-au desprins și ei de noi ca să urce în mașină cu Benzil, unul în spate lângă el și celălalt lângă șofer. Salkici s-a urcat în față în mașina noastră după ce ne-am

aruncat gențile în portbagaj și ne-am urcat și noi în spate. La volan se afla un tip de vreo patruzeci de ani. Era tuns foarte scurt, dar se vedea că începuse să încărunțească pe la tâmpile, iar fața îi era acoperită de semne și de cicatrice mici. Tuleiele îi creșteau din loc în loc, numai unde fața rămăsese intactă. Când a învârtit volanul am văzut că-i lipseau indexul și inelarul de la mâna dreaptă.

Și Jerry îl recunoscuse. El însă nu s-a uitat înapoi să ne vadă și nici măcar nu ne privise prin oglinda retrovizoare, așa că am făcut și noi același lucru.

Ploaia se opri, dar căldura era pornită. Interiorul mirosea a piele nouă. Salkici și șoferul sporovăiau cu viteza luminii. Deodată în radioemitor s-au auzit niște bâzâituri și apoi o voce în sârbo-croată. Salkici a scos din buzunar un aparat de emisie-recepție Motorola, de genul celor folosite de schiori pentru a păstra legătura în munți. A mormăit ceva în el în timp ce mașina lui Benzil s-a pus în mișcare, după care am plecat și noi.

Trotuarele ude străluceau în luminile de pe stradă. Sarajevo era plin de neoane și de reclame luminoase, dar părea un oraș părăsit. Nu mi-am putut reține gândul că orașul arăta ca o femeie gătită de plecare fără a avea însă unde să meargă. Am văzut un tramvai, dar niciun alt semn de viață în timp ce ieșeam în viteză din oraș.

Sub scaunul șoferului, bine înghesuită ca să nu se lovească de pedale, se afla o armă automată AK folosită de formațiunile paramilitare, la fel ca aceea pe care o avusese Rob. Un încărcător de rezervă cu treizeci de gloanțe era fixat cu bandă adezivă cu capul în jos peste cel deja băgat în încărcător. Speram că se află acolo din motive teoretice de siguranță și nu pentru că am fi avut nevoie de ea. Mașina nu avea nimic dintr-un vehicul blindat și nici nu-mi imaginam că aș fi putut repeta experiența pe care o trăisem în Bagdad, când gloanțele cu cămașă de cupru trecuseră prin carcasa mașinii sfâșiind-o în bucăți.

— E un drum destul de lung. Salkici vorbise fără a întoarce capul.

Nu părea prea fericit. Avea privirea ațintită asupra șoselei ca și cum s-ar fi așteptat în orice moment la un atac în fiecare intersecție prin care treceam.

M-am aplecat înainte între cele două scaune.

— Unde mergem?

— Chiar dacă ți-aș spune, nu ai ști despre ce e vorba și, chiar dacă ai ști, nu ți-aș spune. E mai bine așa. Toată lumea vrea fie să-l îmbrățișeze pe Hasan, fie să-l ucidă. Eu îl apăr de ambele categorii de „admiratori”. Oamenii ăia care v-au urmărit nu vor deloc să-l îmbrățișeze pe Hasan.

S-au mai auzit niște mormăituri în radio și a ridicat mâna ca nu cumva să încep să vorbesc. Stațiile acelea mici, Motorola, erau perfecte pentru comunicarea la distanțe mici. Aveau o arie de acoperire de câțiva kilometri în afara cărora nu funcționau și prin urmare erau foarte greu de interceptat.

A apăsat butonul de emisie și a răspuns. Mașina din față a virat imediat la dreapta, însă noi am continuat să mergem până la următoarea intersecție, unde am făcut-o la stânga. Salkici a văzut în oglinda retrovizoare expresia îngrijorată a lui Jerry când am trecut pe lângă stâlpii de iluminat.

— Doar o măsură de protecție.

M-am aplecat din nou înainte.

— De când îl cunoști pe Nuhanovici?

Salkici avea din nou privirea ațintită asupra șoselei pustii. A durat ceva până mi-a răspuns.

— Hasan este un om cu adevărat remarcabil.

— Așa am auzit și eu. Îți mulțumesc că i-ai transmis mesajul nostru.

Se uita fix prin parbrizul impecabil, fără urmă de insecte. Aparatul Motorola a țiuuit din nou, iar el s-a concentrat puțin la ceea ce i se spunea înainte să-mi răspundă.

— I-am transmis mesajul tău. L-a interesat foarte mult partea cu fabrica de ciment.

— Cum ai ajuns să lucrezi pentru el?

S-a întors foarte încet și cu mișcări studiate; în lumina reflectată în geamuri i-am putut vedea fața împietrită.

— Nu lucrez pentru el, a spus pur și simplu. Îi sunt complet

devotat. El ne-a salvat pe mine și pe sora mea din calea invadatorilor când englezii și francezii – toată lumea de altfel – stăteau deoparte și-și frângeau mâinile.

L-a bătut pe umăr pe șofer și i-a spus ceva; acesta a dat din cap și i-a răspuns în același mod. Părea că toți simțeau că au aceeași obligație.

— Nasir mi-a spus că a fost un adevărat șoc în Bagdad când ai întrebat despre Hasan. Nasir l-a implorat să părăsească orașul imediat. Și el este îngrijorat pentru siguranța lui.

Salkici se uita din nou înainte.

Am înțeles aluzia și m-am lăsat pe spate. Nu mult după aceea ieșeam din oraș și ne îndreptam spre munți. În afară de farurile noastre, singurele raze de lumină veneau dinspre casele pe lângă care treceam.

Ne aflam pe o șosea cu o singură bandă pe sens, care șerpuia peste munte și apoi cobora în valea de pe partea cealaltă.

Câțiva kilometri mai încolo am văzut niște stopuri ale unei mașini la distanță. Mașina staționa pe dreapta. Salkici a spus ceva în stație, iar luminile au început să se miște și au intrat din nou pe șosea. Curând le-am ajuns din urmă.

M-am aplecat înainte.

— Benzil?

Salkici a dat din cap.

— Eu sunt singura legătură cu Hasan din Sarajevo. Nasir ne va conduce numai o parte din drum, iar apoi eu singur vă voi duce la el.

Scaunul lui Nasir a scârțâit ușor fiindcă acesta își schimbase puțin poziția. Nu se vedea nimic în față, doar întuneric adânc să-l tai cu cuțitul și, din când în când, în lumina farurilor se zărea câte un trunchi de copac stingher sau câte o casă pe un drum de țară. De câteva ori, câte un câine amărât și costeliv ieșise lătrând să se ia după noi.

Jerry făcea același lucru ca mine: încerca să vadă ceva în întuneric. Mâinile i se odihneau pe aparatul de fotografiat din borsetă ca și cum ar fi fost încă îngrijorat că avea să i-l smulgă cineva.

Marti, 14 octombrie

Urmăriserăm luminile din spate ale Audi-ului de la distanță de vreo oră și patruzeci de minute când Salkici a spus brusc:

— Aproape am ajuns la punctul de transfer.

Mi-am dat seama că următoarea etapă a călătoriei nu avea să fie la fel de confortabilă. A căutat undeva în jurul gâtului, sub cămașă, și a scos două chei atârinate pe un lanț, în genul celui pe care se poartă plăcuțele de identificare. Dacă aveam noroc, erau de la o mașină bună și mai ales încălzită. Nu prea mă încânta ideea de a o lua la picior pe vremea aceea.

— Tot ce aveți asupra voastră va rămâne la Nasir.

Jerry se aplecă în spațiul dintre scaunele din față.

— Dar aparatul meu de fotografiat? Dacă o să-mi îngăduie să fac niște fotografii, o să...

Salkici se întoarse spre el cu o față imobilă.

— Nu avem voie să luăm nimic cu noi. În mod sigur niciun fel de aparatură electronică. O să vă și percheziționăm. Nu vă faceți griji, vi se va înapoia totul după ce vă întâlniți cu Hasan.

Stopurile de la Audi-ul din față se aprinseră brusc și mașina rămase pe loc. Pe măsură ce ne apropiam, Salkici a transmis ceva încet prin stație.

Aproape ne-am izbit de ei până să ne dăm seama de problemă. Drumul era blocat de o vacă moartă și de suratele ei care se părea că nu vor cu niciun chip să se miște. Nu le puteam ocoli din cauza gardurilor din sârmă ghimpată care mărgineau de-o parte și de alta șoseaua.

Se părea că drumul trecea în acel loc pe lângă o fermă. Chiar în dreapta noastră se aflau niște hambare, de altfel niște șandramale construite din blocuri de beton și tablă ondulată.

Nasir a frânat până ce ne-am oprit de tot și apoi și-a ridicat piciorul de pe pedală pentru a nu i se mai vedea luminile stopurilor. A băgat în marșarier și a început să dea înapoi în

timp ce șoferul celălalt și unul dintre băieții îmbrăcați în piele s-au dat jos să vadă care era situația.

Salkici își ținea radioemitorul lângă gură, privind fix locul unde tocmai ne opriserăm.

— Aici îi lăsăm pe Nasir și pe oamenii lui. Se întorc la Sarajevo. Eu o să vă duc la Hasan.

Ne-am oprit cam la o sută de metri mai în spate, cu farurile stinse, și am așteptat. Nasir era foarte prevăzător, fusese bine antrenat. Deodată se auzi un strigăt teribil prin stație. Nasir se aplecă după AK în timp ce dintr-unul dintre hambare ieșea cu un zgomot asurzitor o mașinărie uriașă, întunecată, izbind vacile într-o parte și în alta și încercând să ajungă la Audi-ul lui Benzil. Jerry se trase înapoi pe banchetă, hipnotizat de farurile strălucitoare ale monstrului mecanic.

În timp ce camionul se apropia, băieții în haine de piele alergară înapoi la mașină. Unul dintre ei reuși să scoată un AK și începu să tragă în întuneric.

Salkici țipa în radio de parcă mai avea vreun rost. S-a tras o altă rafală cu AK-ul, fără a opri însă înaintarea camionului care intră în plin în Audi, îndoindu-l și împingându-l în gard.

Nasir deschise ușa și sări din mașină în același timp cu mine; avea AK-ul pregătit și țipa la ceilalți doi. L-am apucat pe Jerry de haină imediat ce gloanțe de armă automată au început să lovească mașina.

— Ieși dracului din mașină!

Sârma ghimpată s-a îndoit, dar nu s-a rupt, iar roțile Audi-ului s-au afundat o clipă sau două în noroi pentru ca apoi mașina să se răstoarne pe o parte. Printre hambare se trăgeau focuri automate, iar camionul s-a oprit în cele din urmă, cu farurile ațintite asupra a ceea ce mai rămăsese din mașină și asupra mobilei de pământ ce se formase în spatele ei.

Gloanțele răpăiră în portiere, la câțiva centimetri de mine. Jerry se întoarse și se desprinsese din strânsoarea mea. Țipă o dată și căzu pe asfalt ca mort.

Fir-ar al dracului. M-am aruncat și eu lângă el.

Se zvârcolea încă.

— Sunt teafăr, n-am nimic.

Nasir se afla în stânga mea, nemișcat, trăgând înspre traiectoriile luminoase ce spintecau întunericul din zona fermei. Era calm și se controla foarte bine; trăgea numai rafale scurte, încercând să obțină efectul scontat. Nu m-am uitat înapoi, am rămas cu capul lipit de asfalt și cu privirea ațintită în direcția a ceea ce mai rămăsese din mașina lui Benzil.

Dinspre dreapta se trase din nou. Își schimbau pozițiile astfel încât să lovească grămada de metal contorsionat din fața camionului. Gloanțele ricoșau în asfalt.

„Ne-am dus dracului, suntem terminați. Nu te uita, mergi înainte.”

Alte salve susținute, poate patru, poate cinci.

Aproape ajunsesem la grămada de fiare. Audi-ul zăcea pe partea stângă, înghesuit în grătarul radiatorului camionului. Șoferul camionului era prăbușit peste volan.

— Benzil! Benzil!

Am încercat să vid ceva prin parbrizul murdar de noroi al autoturismului. Înăuntru nu era nimeni.

— Benzil! Benzil!

Unul dintre băieții în haine de piele fusese prins între cele două vehicule. Am încercat să pipăi în jur să-i găsesc arma printre bucățile de carne zdrobită și oțel.

Un pistol deschise focul de pe movila din spatele meu, însoțind strigătele în sârbo-croată care răsunau în jurul nostru. Cine dracu' lupta cu cine aici?

— Benzil?

Nu am găsit nicio armă. Am rămas întins pe jos, în noroi, folosind Audi-ul ca adăpost și dorindu-mi să intru într-un fel sau altul în pământ. Din nou trecură gloanțe prin caroserie, atât dinspre hambar, cât și dinspre movilă. Unul dintre băieții îmbrăcați în piele sărea în sus și-n jos strigând la mine să mă mișc. Apoi, în timp ce încerca să-mi acopere mișcările cu rafale de pistol-mitralieră, la lumina acesteia l-am zărit pe Benzil în genunchi lângă el.

La dracu', am respirat adânc. M-am aruncat în sus spre el numai pentru a fi catapultat înapoi de ceea ce mai rămăsese din gardul de sârmă ghimpată. Cu cât încercam mai mult să

mă eliberez, cu atât sârma pătrundea mai adânc în blugi și în carne.

Tipul în haină de piele a strigat la mine înainte să țintească din nou ca și când trăgeam de timp în mod intenționat.

Am reușit să scap și am luat-o spre el, pe partea dreaptă, în timp ce el trăgea rafale scurte. L-am văzut din nou pe Benzil, la picioarele sale acum, făcându-mi semn cu mâna.

Nu era momentul să trăgănez. M-am năpustit spre Benzil și l-am apucat de pardesiu.

— Hai, sus!

Tipul îmbrăcat în piele schimba încărcătoarele, dar era clar că nu avea să mai reziste mult. Deja nu se mai mișca după fiecare rafală și curând avea să fie lovit; n-aș fi vrut să fiu aproape de el când avea să se întâmple asta. Am continuat să mă mișc în sus, înspre stânga, târându-l pe Benzil, încercând să ies din bătaia focului și să ajung înapoi la ceea ce speram eu să mai fie o mașină în stare de funcționare.

L-am împins pe Benzil în noroi în timp ce deasupra noastră au scânteiat două salve nesfârșite. Băiatul în haină de piele trase din ce în ce mai cu sete, apoi se opri brusc, încovoindu-se.

— Stai aici!

Am alunecat încet în jos pe pantă, aterizând în cele din urmă în fund, lângă el. Era încă în viață, însă, după cum arăta, nu pentru multă vreme.

Sunetele întretăiate și horcăiturile pe care le scotea încercând să respire arătau clar că agonizează. Am băgat mâna sub jachetă și am simțit sângele cald care gâlgâia în palma mea. Nu avea niciun rost să încerc să-l opresc. Căutam doar încărcătoare în plus pentru AK.

N-am avut noroc, însă am luat oricum arma plină de sânge în timp ce băiatul își dădea ultima suflare și am început să mă târăsc în sus pe deal.

— Benzil! Benzil! Strigă dacă mă auzi!

— Aici, sunt aici!

Când am ajuns lângă el, s-a mai tras o salvă înspre hambare de mai departe, dintr-o zonă paralelă cu Audi-ul. Probabil că era Nasir.

Am încercat să ne menținem pe movilă, pe o direcție paralelă cu șoseaua, făcând eforturi să-mi dau seama cine era pe deal. Benzil își pierdea încet, încet puterile și stătea mai mult în noroi decât pe picioare.

— Nasir, Nasir!

— Aici, aici!

Era Jerry. Dar în continuare nu puteam să-i văd.

— Înapoi la mașină! Hai să mergem!

Am început să-l târăsc pe Benzil în jos. Fiecare pas trebuia să-i provoace dureri crâncene, dar asta era situația, mai târziu avea tot timpul să-și îngrijească rănille.

S-a împiedicat din nou și a scos un strigăt. Am apucat o bucată de haină și l-am împins înainte; imediat după aceea gloanțele s-au năpustit pe lângă noi, înfigându-se în bucata de pământ pe care ne aflaserăm mai devreme.

— Hai mai repede! Hai mai repede!

Din dreapta se apropiau trei oameni. Salkici se afla cu ei, încercând să se strecoare spre mașină. Rafalele dinspre hambare deveniră și mai intense când își dădură seama de intențiile noastre. Gloanțele loviră portierele și roțile Audi-ului.

— Înapoi pe deal!

Mă chinuiam să respir, iar hainele-mi erau năclăite de transpirație, luptându-mă să mă cațăr și târându-l și pe Benzil în același timp. Nasir răspundea cu rafale în spatele nostru.

— Oprește-te! Oprește-te! Păstrează muniția! Salkici, unde dracu' ești? Spune-i să nu mai tragă!

Am continuat să urcăm. Nu era niciun copac, nimic de care să ne agățăm; numai noroi, iarbă și pietre. Am alunecat și am căzut. Țeava AK-ului se izbi de stâncă, însă, după cum arăta, mai putea fi folosită. Chestiile astea erau făcute astfel încât să reziste la condiții grele. Nu eram sigur însă în ceea ce-l privea pe Benzil.

Din spatele nostru se trăgea încă, dar rafalele treceau mult pe deasupra noastră. Ne pierduseră în întuneric.

Simțeam cum îmi curge sânge pe picioare după ce mi se întâmplase cu sârma ghimpată. Aveam gâtul uscat. Îl țineam însă strâns pe Benzil și-l împingeam înainte.

Am urlat în direcția lui Jerry.

— Nu rămâne în urmă. Nu trebuie să ne rătăcim unii de alții.

Jerry se apropie de mine gâfâind și cu inima bătându-i cu putere.

— Unde... unde... mergem?

— Dracu' știe. Salkici?

Din Jerry, din câte se părea, nu curgea nimic în afară de transpirație.

— O secundă, acolo jos, am crezut că ai căzut și n-o să te mai ridici.

— Nenorociții mi-au lovit borseta cu tot ce aveam în ea.

Salkici apăru din ceață, încercând cu greu să respire, și atât de furios încât nici nu reușea să vorbească.

— Tu ești de vină pentru toate astea! Probabil că mă urmăreau de mai multă vreme și așteptau. Mă împinse atât de tare, încât aproape că m-am prăbușit peste Benzil. Tu i-ai condus la mine!

Benzil rămase prăbușit în noroi în timp ce Salkici începu să-i spună ceva lui Nasir.

Nu eram sigur de ce avea să urmeze, așa că, încet, am

deblocat piedica de siguranță a AK-ului. Și Salkici, și Nasir au auzit însă zgomotul. Brusc, cel din urmă își îndreptă arma spre mine. Salkici împinse încet țeava în jos până ajunse să atârne înspre noroiul în care ne găseam cu toții.

— Dumnezeu nu ar fi îngăduit să se întâmple toate astea dacă nu ar fi avut un motiv. Misiunea mea este să te duc la Hasan. Noi doi îl slujim pe el, așa că voința îi va fi îndeplinită.

Am tras la loc piedica, suficient de tare ca să fiu auzit, și pe urmă am încercat să disting ceva în întunericul de pe panta pe unde urcasem. Am văzut razele de lumină ale unor lanterne traversând zona. Am așteptat un moment să se calmeze Nasir.

— Știi ce se află de partea cealaltă a dealului?

Salkici se gândi o secundă sau două.

— Nu. Alte dealuri?

M-am uitat la Baby-G. Mai aveam în cel mai bun caz două ore până la primele raze de lumină. Dacă eram prinși în câmp deschis aici, în mijlocul noroiului, eram pierduți.

Benzil era încă în genunchi, suspinând la fiecare gură de aer inhalată.

Și Jerry rămăsese înfundat în noroi.

— Salkici, întreabă-l pe Nasir dacă știe. Era momentul să lămurim lucrurile. OK, am văzut cum a căzut unul dintre oamenii noștri și mai era cel zdrobit între camion și Audi. L-ai văzut cumva pe al treilea? Mai e vreunul dintre ai noștri acolo jos?

Salkici meliță din nou ceva înspre Nasir.

Am ridicat AK-ul și l-am desfăcut ca să scot cele două încărcătoare care mai rămăseseră în armă. Am apăsă cu degetul primul cartuș din primul încărcător. S-a oprit cam la o treime distanță: mai aveam aproximativ zece cartușe.

Salkici și Nasir vorbeau încă atunci când am luat celălalt încărcător la verificat. Era plin, așa că l-am pus la loc și am armat, ca să verific magazia automatului.

— Mai are cineva vreo armă?

Salkici a tradus.

— Și el are un pistol și două încărcătoare în plus. Spune că există o peșteră de partea cealaltă a dealurilor. Invadatorii o

foloseau ca să depoziteze provizii. Respiră din nou adânc înainte de a continua. Spune că nu știe sigur în care dintre văile astea. Au trecut mulți ani de când a atacat-o.

Nasir mai mormăi câteva cuvinte spre Salkici, care ezită înainte de a traduce.

— Știi pe care dintre oameni l-ai văzut murind?

— Nu.

În timp ce Salkici îi transmitea mesajul lui Nasir, se auzi dintr-odată un zgomot puternic de voci în stația radio din haină, îl scoase în grabă, sperând probabil că era tipul în haină de piele care rămăsese jos.

Stația poate că era a lui, însă vocea sinistră ce se auzea din el sigur nu era. Oricine ar fi fost de partea cealaltă începuse să cânte ceva ce aducea a cântec de leagăn. Apoi se auzi un țipăt scurt și pătrunzător. Cântecul continuă încă o clipă, însă fu curând întrerupt de alte țipete și suspine.

Nasir deveni cadaveric.

În mintea mea se derulau în viteză imagini cu alți oameni pe care-i văzusem luați prizonieri de sârbi, bărbați legați de copaci care ajungeau să moară sufocați cu propriile organe genitale îndesate pe gât.

Nasir o luă în jos, iar țipetelor din ce în ce mai îndepărtate le luă locul un râs batjocoritor.

— Salkici, închide dracului porcăria aia și adu-l înapoi!

Nu-mi păsa ce mama dracului voia să facă acolo, însă acum nu era momentul. Aveam nevoie de două mâini sigure și ferm încleștate pe armă. Salkici alergă înaintea lui și ridică o mână. Am văzut cum Nasir aproape se prăbuși în brațele lui Salkici, care înaintase și-l cuprinsese protector pe după umeri.

Timp de câteva minute au vorbit pe un ton din ce în ce mai blând. Noi, ceilalți, am păstrat distanța. Măcar Benzil avea astfel puțin timp să se mai odihnească.

Lanternele de sub noi se mișcau încă. Un vehicul ieși dintr-unul dintre hambare, trecu pe lângă Audi-ul nostru și o porni spre Sarajevo.

Salkici îl strângea încă în brațe pe Nasir. Își șopteau ceva unul altuia. Ambii plângeau.

În cele din urmă, s-au întors și ni s-au alăturat. Nasir a mai urcat puțin dealul înainte de a se prăbuși în genunchi.

Era liniște; nu vorbea nimeni.

M-am ridicat și l-am ajutat și pe Benzil să se ridice.

— Trebuie să plecăm ca să trecem de dealul ăsta înainte de ivirea zorilor; trebuie să facem tot ce putem să nu ne vadă.

Oricât de istovit ar fi fost, Benzil își făcea griji pentru ceilalți.

— Nasir e bine?

— O să fie, spuse Salkici. Îi trebuie puțin timp. Bărbatul pe care tocmai l-au ucis ăia era fratele lui mai mic. Se opri puțin. Și cumnatul meu.

Nasir se afla în fruntea grupului.

Benzil îl urma. Era într-o stare destul de proastă, însă hotărâserăm să-l punem acolo ca să-l avem tot timpul sub ochi și să înaintăm în ritmul impus de el. Făcea tot ce putea; eu, Jerry și Salkici făceam cu schimbul oferindu-i sprijin ca să se poată ține pe picioare.

Nasir era acum foarte hotărât și stăpân pe el. Din când în când se întorcea spre noi murmurând câte un cuvânt de încurajare.

Benzil dădea din cap și-l aproba.

— Da, da. Mulțumesc.

După vreo zece minute, a trebuit să se oprească din nou.

— Îmi pare rău, Nick. Îmi pare foarte rău.

— Nu-ți face griji. Încearcă numai să mergi înainte cât de bine și cât de repede poți.

În valea de sub noi izbucniră rafale de foc automat: începuseră să tragă în umbre.

În vârful dealului bătea un vânt rece ce-mi usca transpirația de pe față și-mi strângea pielea ca o gheară. Cel puțin haina de vinilin îi ținuse piept când alunecasem și înaintasem pe deal.

Șirul de oameni începea să dea semne de destrămare, și asta nu numai din cauza lui Benzil. Jerry și Salkici mergeau și ei foarte încet. Nasir se afla încă în frunte, încetinind pasul la intervale regulate, pentru a ne îngădui nouă, celorlalți, să-l ajungem.

Încet, încet, valea prindea contur înaintea noastră pe măsură ce primele raze de lumină apăreau pe cer înspre est, dar ceea ce vedeam nu mă încânta deloc: nu se zărea ceva care să ne servească drept adăpost, numai noroi și pietre. Nu exista nici măcar un drum.

M-am oprit și l-am așteptat pe Salkici până a ajuns lângă mine.

— O să ne nenorocească dacă rămânem aici, în câmp deschis.

Am dat din cap spre Nasir. Întreabă-l despre peșteră.

Eram într-un hal fără de hal. Aveam blugii zdrențuiți, iar picioarele îmi luceau de transpirație și de sânge. Toată lumea era plină de noroi până în albul ochilor.

Salkici și Jerry încercau să-l țină pe Benzil în picioare când am început să coborâm.

Nasir scruta cu ochii îngustați împrejurimile. Îmi dădeam seama că devine din ce în ce mai îngrijorat, pentru că și eu eram la fel. Nu voiam să folosesc o peșteră: era un adăpost mult prea evident și probabil avea o singură ieșire. Dacă ne urmăreau, era clar că aveau să ne caute în peșteră. Însă, uitându-mă în jur, mi-am dat seama că, dacă nu puteam să-i lăsăm în urmă, era probabil singura noastră opțiune.

Nasir începu să spună ceva. Salkici dădu din cap și se întoarse spre mine.

— Nu e departe, e la poalele dealului. Acum știu despre ce peșteră vorbește. Și tata a luptat acolo.

Partea asta era mult mai abruptă, așa că ne împleticeam cu toții după Nasir, care încerca să găsească poteca cea mai accesibilă printre stânci și noroi. După alte câteva sute de metri s-a oprit și ne-a indicat spre est. Am urmărit direcția în care arăta și am zărit o umbră întunecată pe deal.

Imediat după aceea deasupra noastră a pocnit ceva. M-am uitat în sus și i-am văzut pe primii dintre urmăritorii noștri care tocmai ajunseseră în vârful dealului. Rahat, decizia fusese deja luată în locul nostru.

Stânca părea că avusese o deschizătură naturală care fusese lărgită cu câteva kilograme de explozibil sârbesc: intrarea era acum suficient de mare ca să încapă un camion. De fiecare parte se aflau grămezi de pietriș, iar urmele de cauciucuri din drumul care conducea către ea erau acum acoperite de iarbă și de buruieni.

Înăuntru era frig și umed, dar cel puțin eram la adăpost de vânt. Pereții străluceau de la apa care se prelingea pe ei și pe jos era plin de băltoace. Două mașini vechi și ruginite și o remorcă plină de lemn fuseseră abandonate chiar la intrare.

Cu cât înaintam mai mult, cu atât mirosul de mucegai devenea mai puternic. Întunericul și niște movile de piatră spartă care rămăseseră în jur în urma operațiunilor de lărgire a peșterii ne ofereau deocamdată adăpost, însă din punct de vedere tactic era exact coșmarul la care mă așteptasem: un spațiu închis cu o singură ieșire, cea prin care intraserăm.

Lui Benzil îi era foarte rău. Jerry și Salkici l-au lăsat jos în spatele uneia dintre movile și au încercat să-i facă un culcuș cât mai confortabil. Acum nu mai avea energie nici măcar să se scuze.

— Nu-ți face griji. M-am ghemuit lângă el să dau la o parte niște pietre de lângă cap. Stai liniștit. Odihnește-te.

Nu am primit niciun răspuns. Respirația îi era foarte slabă și din păcate foarte rapidă.

Salkici s-a prăbușit de cealaltă parte a lui, în întuneric. Jerry se așezase chiar unde se oprise și umbla agitat în borsetă. M-am cățărat pe movila de piatră și m-am uitat prin intrarea în peșteră, aflată cam la patruzeci de metri depărtare, la cerul ce devenea din ce în ce mai luminos. În locul în care ne aflam era încă întuneric și speram că așa avea să rămână. Ochii mi se obișnuiseră deja cu penumbra.

Nasir stătea de pază în vârful movilei din dreapta și privea și el fix spre intrare. M-am uitat la ceilalți trei. În situații ca

aceasta oamenii au tendința să se îngheșuie toți într-un loc, și asta nu era deloc bine. I-am pus să se depărteze puțin unii de alții. Dacă începea să se tragă, nu voiam în niciun caz ca nemernicii ăia să omoare doi sau mai mulți dintr-o lovitură.

— Să-i ia toți dracii! Jerry mi-a arătat ce mai rămăsese din Nikon.

Un glonț pătrunsese prin colțul din stânga și ieșise prin partea dreaptă sus. A încercat să apese pe declanșator. Nu că ar fi avut vreun rost, chiar dacă bateriile erau încă întregi. Obiectivul era distrus.

— Telefonul, Jerry, telefonul merge?

A dat din cap încet, dar îmi dădeam seama că asta era doar o slabă consolare.

Nasir începu să vorbească, și am văzut și eu mișcare pe deal, la câteva sute de metri de gura peșterii.

— Vin. M-am întors către ceilalți. Sunt cinci.

Jerry se târî spre mine.

— Vin spre noi?

— Nu încă.

Îmi dădeam însă seama de situație, iar fața lui Nasir spunea același lucru. Eram pierduți.

Nasir s-a așezat într-o poziție de tragere, îndepărtând niște pietre pentru a face loc încărcătorului curbat al AK-ului. Magazia de muniție a acestor arme este atât de mare și de lungă, încât nu poți să tragi cu ele din poziția culcat. Asta făcea parte din doctrina pe care o promovase Dr. Kalashnikov: AK-ul trebuia apucat de un erou al Uniunii Sovietice în timp ce debarca dintr-un transportor blindat și ataca plin de grație cu foc automat.

Nasir avea privirea ațintită asupra oamenilor de pe potecă. Îi spuse ceva lui Salkici.

— De ce e atât de agitat?

— Nasir spune că nu trebuie să dezvălui nimănui unde se află Hasan sau moartea fratelui său va fi fost în van. Și mai vrea și să-i ucidă pe toți ăia.

Nasir înțelese despre ce vorbeam, așa că mârâi amenințător. Amândoi afixau niște expresii sumbre. În ceea ce-i privea,

războiul nu se terminase deloc.

M-am aplecat peste movila de pietriș din fața mea, săpând o gaură pentru încărcător.

— Ramzi, tu ești singurul care știe?

Salkici respira adânc; Jerry alunecase înapoi ca să-l ajute pe Benzil să-și găsească o poziție mai confortabilă.

— Singurul de aici.

Nasir mormăi ceva, și am ridicat și eu capul.

— Vin.

M-am dat înapoi.

— Jerry, ai idee cum se folosește un pistol?

Nici nu s-a mai deranjat să privească în sus, a dat numai din cap.

— Foarte bine. Ramzi, spune-i lui Nasir să i-l dea.

Nasir i l-a dat împreună cu două încărcătoare. Nu am observat firma producătoare, dar în momentul ăsta chiar nu mai conta; ceea ce era important era ca pistolul să funcționeze și ca Jerry să știe să țintească și să încarce din nou. Dacă avea sau nu capacitatea de a omorî oameni aveam să aflăm foarte curând. În ceea ce mă privea, reușeam întotdeauna să fiu foarte calm în momente ca acestea, poate pentru că puteam accepta că sunt într-un mare rahat și pentru că niciodată nu-mi păsase prea mult că puteam fi omorât. Voiam doar să mă asigur că voi lua cu mine cât mai mulți dintre imbecilii ăia.

Nasir începu să spună ceva, și m-am târât din nou pe movilă. Bărbații de pe potecă dispăruseră.

— Unde s-au dus? am murmurat către Salkici. Întreabă-l unde s-au dus.

Salkici întrebă.

— Au dispărut în partea dreaptă, unde nu-i putem vedea.

Din Motorola se auzi brusc.

— Ramzi Salkici! Ramzi Salkici!

Vocea înspăimântătoare răsună în toată peștera.

M-am uitat la Salkici să văd cum reacționează. Avea fața împietrită, dar Nasir era peste toate de furios.

Imediat a început să strige în aparat, apoi s-a întors către mine și a urlat atât de tare încât m-a stropit cu salivă. Dacă

nenorociții ăia nu știuseră unde ne aflam, acum fără îndoială că știau.

Nasir își rezemă arma de umăr și trase o rafală.

A trebuit să țip din rărunchi ca să acopăr zgomotul.

— Oprește-te! Oprește-te! Ramzi! Fă-l să înceteze!

Tuburile goale zornăiră pe pietre. Aerul era plin de fum. Salkici încercă să-l calmeze și în cele din urmă reuși. Benzil se uita fix la mine, cu ochii măriți, încercând însă din greu să nu pară speriat.

Focuri de răspuns au ricoșat pe pereți în momentul în care cei de afară au rezemat automatele de gura peșterii și au început să tragă. Nu puteam face altceva decât să stăm la adăpost și să sperăm că nu vom fi atinși.

Asta în afară de Nasir, care urla cât îl țineau plămânii și trăsesese deja o jumătate de încărcător la întâmplare.

— Fir-ar al dracului, nu mai trage! Păstrează muniția!

O lungă rafală fu imediat trasă asupra noastră, umplând peștera cu un zgomot atât de puternic, încât îl simțeam fizic.

Salkici strigă la el și-l apucă de partea de jos a pantalonilor, însă știam că Nasir nu asculta: ura oarbă luase locul oricărei urme de rațiune. Dacă ar fi rămas liniștit, poate că i-am fi lăsat să intre și abia apoi am fi tras și am fi doborât cu siguranță cel puțin unul sau doi.

Totul s-a oprit la fel de repede precum începuse. Am ridicat capul numai cât să văd pe deasupra movilei, însă nu am zărit nimic. Benzil era încă încovrigat la poalele movilei, cu Jerry parțial deasupra lui, deși le spusese să stea departe unul de celălalt. Salkici era la poalele movilei lui Nasir, care se înălțase în genunchi încercând să găsească o țintă, nutrind încă o dorință nebună să omoare totul în jur. Se întoarse spre mine cu o expresie sălbatică și scuipă din nou câteva cuvinte și salivă. Ecoul lor era la fel de puternic ca împușcăturile de mai devreme.

Nu l-am băgat în seamă și am continuat să privesc gura peșterii. Dacă ar fi vrut să mă ucidă, ar fi făcut-o de mult. Nu știam sigur ce-l adusesese în starea asta: ceea ce i se întâmplase fratelui lui, faptul că-i adusesem pe indivizii ăia aproape de

Salkici sau pur și simplu faptul că voia să omoare pe oricine îi ieșea în cale.

Speram că mai păstrase puțină rațiune, suficientă cât să-și dea seama că, dacă aveam să ieșim la un moment dat vii de aici, urma să aibă nevoie de două brațe puternice, ale mele, la fel de mult pe cât și eu urma să am nevoie de brațele lui. Am așteptat până a terminat și s-a întors să supravegheze intrarea.

— Ce se întâmplă, Ramzi?

Niciun răspuns. M-am întors și, deși era aproape întuneric deplin, am putut vedea că ochii îi înotau în lacrimi.

Nasir se întoarse din nou, vărsându-și furia încă o dată asupra lui Salkici, asupra mea și asupra intrării în peșteră. Salkici se ridică și-l atinse pe picior încercând să-l liniștească.

— Ce se întâmplă, Ramzi? Ce dracu' spune?

— Te învinovățește pe tine că i-ai condus la mine în moschee. Fața lui Salkici era o mască a durerii. Nu numai că fratele lui este mort acum, dar au spus că se duc să o ia pe soția fratelui, pe sora mea, de la Sarajevo. Au și doi copii.

A urmat o tăcere înghețată timp de câteva secunde cât mi-a luat să alunec pe pietre până lângă Jerry și să-i scot Thuraya din borsetă. Micuțul led străluci în întuneric când am apăsător pe buton.

— Sora ta are telefon?

Îmi spuse numărul, iar eu am apăsător tastele.

— O să trebuiască să ne mai apropiem de intrare ca să avem semnal. Putem să-l sunăm pe Nuhanovici ca să ne scoată din rahatul ăsta?

Salkici clătină din cap.

— Nu are telefon. Eu mă duc la el de câte ori avem ceva de vorbit, îmi pare rău, nu este deloc vina ta. Eu m-am grăbit prea mult după ce m-am întâlnit cu tine și cu Benzil. Probabil că m-au urmărit până la fermă. Acum toți trebuie să plătim pentru asta.

M-am uitat la Baby-G și la Thuraya: 06.47 și nici urmă de semnal.

Am scos antena și am îndreptat-o spre intrare.

— Ce zici, o facem?

Se ridică în picioare fără nicio urmă de ezitare.

— Stai pe dreapta, lipit de perete. Dacă se întâmplă ceva, întoarce-te și fugi înapoi. Orice ai face, nu te mișca spre centrul peșterii.

I-am întins AK-ul meu lui Jerry.

— Poți să folosești asta?

Nu părea prea convins, dar probabil că fotografiase destui oameni folosind-o ca să-și dea seama de care parte a armei trebuia să se afle când trăgea.

— Ramzi, spune-i lui Nasir ce vrem să facem. Spune-i că, dacă trebuie să tragă, să tragă numai câte un glonț și să aibă de fiecare dată o țintă precisă. Trebuie să păstrăm muniția pe care o mai avem. Ai înțeles?

Dădu din cap și începu să vorbească în sârbo-croată în timp ce Jerry apuca AK-ul.

— Vezi că e un cartuș pe țeavă. Știi să manevrezi piedica de siguranță?

Spre mirarea mea, imediat s-a uitat unde trebuia. Piedica la AK este pe partea dreaptă a armei și funcționează ca un selector. În poziția de sus, piedica e pusă, dacă e coborât o treaptă, arma trage foc automat; dacă e coborât încă o treaptă, trage foc cu foc. Doctrina sovietică lucrase din plin: să se tragă mult și la întâmplare.

Am luat pistolul lui, o armă de 9 mm fabricată în Coreea de Sud de către Daewoo, fabricanții de mașini, și i-am spus să nu tragă decât dacă arma lui Nasir se bloca sau el era doborât. Nu voiam să mă pună în pericol Jerry mai mult decât nenorociții de afară.

— OK, Ramzi, ești gata?

Benzil îmi făcu un semn de încurajare cu mâna. Salkici dădu din cap înspre el.

— Dacă Dumnezeu vrea ca eu să mor astăzi, atunci așa să fie.

— Mai dă-l dracului de fatalism musulman. Vorbeam din inimă. Spune-i ceva rapid cum că trebuie să rămâi în viață și să ne duci la Nuhanovici, OK?

Mă bătu pe umăr.

— *Inshallah*.

Ne-am ghemuit, încercând să ne facem una cu stânca. După zece metri a trebuit să ne lăsăm pe burtă și să ne târâm prin băltoace și grămezi de pietriș.

Mă uitam la Thuraya după fiecare metru parcurs. O singură linie ar fi fost de ajuns. Pe față îmi picura sudoare fierbinte, în ciuda frigului pătrunzător. Iar haina mea de doisprezece dolari nu era o piedică în calea noroiului și a apei prin care treceam. Coatele și genunchii erau zgâriați până la sânge de bucățile colțuroase de piatră. Durerea aveam s-o simt abia mai târziu.

Îi auzeam acum afară, chiar la dreapta ieșirii din peșteră. M-am oprit, cu Thuraya în mâna stângă și cu pistolul în dreapta, cu degetul arătător îndoit pe trăgaci, cu degetul mare pe piedică.

În niciun caz nu-mi puteam permite ca pistolul să se descarce accidental în timp ce avansam.

La zece metri de intrare încă nu aveam nici măcar o linie pe ecran.

— Salkici! Salkici! Era vocea din Motorola din nou, urmată de râsul acela batjocoritor.

Nasir urlă și el. De fapt, fără să știe, tipii ăștia ne făceau un serviciu. Cu cât făceau mai mult zgomot, cu atât ne acopereau mai bine.

Am continuat să avansăm centimetru cu centimetru. Cam la doi metri de intrare pe ecran a apărut o linie. M-am oprit și i-am făcut semn lui Salkici să vină în dreptul meu. Chiar și Jerry urla acum. Nasir era el extrem de furios, însă nu era deloc prost.

Am apăsat tasta de apel și i-am întins telefonul. Pe urmă am rămas cu pistolul întins în față, cu mâna stângă sprijinind-o pe cea dreapta încleștată pe armă, țintind cam la nivelul pieptului, cu piedica trasă și degetul pe trăgaci.

Nasir și Jerry urlau în continuare, cât de tare puteau, înjurături la adresa celor de afară, însă de data asta nu prea mai primeau răspuns. Poate că ăia se plictisiseră. Apoi am auzit un hohot de râs. Indiferent ce se spusese, probabil că nenorociților li se părea amuzant.

Nu-l auzisem pe Salkici șoptind niciun cuvânt. Am simțit că mă ia de braț și-mi dă înapoi telefonul. Nu părea deloc mulțumit. Am ascultat; încă suna. Am apăsat tasta și m-am aplecat înspre el astfel încât să-i șoptesc direct în ureche. Privirea îmi rămăsese ațintită în față, pistolul era la fel, degetul era pe trăgaci și piedica trasă.

— Ești sigur că știi unde ne aflăm? A dat din cap. Cu mâna stângă am căutat în buzunarul blugilor cartea de vizită de la Holiday Inn și am tastat numărul. Spune-le celor de la recepție că suntem jefuiți. Sunt înarmați. Avem nevoie de SFOR.

Am apăsat tasta de apelare și i l-am dat. În timp ce eu mă concentram asupra intrării, el mormăi ceva foarte încet în receptor.

Cineva de afară strigă din nou numele lui Salkici, iar el profită de zgomot pentru a repeta informația, de data asta mai tare.

Țeava unui AK apăru în deschizătura peșterii cam la înălțimea brâului.

Am apăsat ușor pe trăgaciul pistolului, cu privirea fixată pe un punct situat chiar deasupra vârfului țevii.

Am observat un obraz și am ridicat pistolul până când am avut în cătare centrul țintei. Am apăsat milimetric pe trăgaci până ce am simțit punctul de presiune.

Salkici încă mai spunea ceva în receptor, însă eu am încercat să-mi golesc capul de orice zgomot de pe fundal pe măsură ce priveam cum obrazul devenea acum o față întreagă care se întorsese pe jumătate ca să poată striga mai bine înspre fundul peșterii. Vedeam cum i se umflă venele pe tâmplă din cauza efortului și scuipatul care-i ieșea din gură când striga.

Atunci s-a întors să tragă.

Căutarea pistolului era centrată pe buza lui de sus când am apăsat trăgaciul până la capăt. Pistolul mi-a zvâcnit în mâini, iar tipul s-a îndoit și a căzut. Imediat a apărut un alt AK ținut de alte mâini, care a început să tragă. Simțeam gloanțele trecând pe deasupra, apoi o serie de împușcături răsunară din spatele nostru.

Când AK-ul s-a oprit în sfârșit, m-am ridicat din nou pe lângă

peretele de stâncă, ținându-mi capul aplecat, și am luat-o la fugă.

Gloanțele, de 7,62 mm, începură să ricoșeze din nou din pereți, însă nu puteam face nimic. Trebuia numai să ne ținem cât mai jos și să continuăm să mergem.

M-am aruncat peste movila de pietriș, la adăpost, cu Salkici lângă umărul meu, încă trăgând.

— Oprește-te! Păstrează muniția!

Am luat telefonul de la Salkici și l-am închis.

— Ce-au spus? Au înțeles?

Pieptul i se ridica și cobora foarte rapid.

— Cred că da. Și probabil că au auzit și împușcăturile.

Se prăbuși lângă movilă încercând să-și recapete suflarea.

Nasir și Jerry încetaseră focul. Singurele zgomote care se mai auzeau erau respirațiile noastre și strigatele care răsunau de partea cealaltă a intrării în peșteră.

Jerry luă telefonul înapoi.

— Poate că era plecată la cumpărături. Poate că nu au găsit-o... Salkici privi în sus, cu o expresie îngrijorată, căutându-l din ochi pe Nasir.

— O să vedem.

Vocea îi era mult prea calmă. Iar vorbea fatalismul ăla de rahat din el.

Am așteptat în aceeași poziție încă o oră, eu și Nasir pe mobilele de piatră cu AK-urile pregătite și ceilalți trei pe pământ, în spatele nostru.

Vocile tipilor de afară răsunau batjocoritoare în peșteră, transmițându-ne cele mai ciudate insulte sau câteva versuri din diverse cântece. Nasir nu se putea abține. De fiecare dată răspundea violent, în aceeași manieră.

Mi-am croit drum către Salkici.

— Ce-o să facă acum Nuhanovici, văzând că n-am apărut? O să vină să ne caute?

— Nu știu. Este prima dată când dau greș.

Am luat o expresie veselă.

— Hai să încercăm să rămână așa. Mai întâi, trebuie să stăm încontinuu cu ochii pe intrare. Cum Nasir e deja acolo, ar putea să fie el cel dintâi planton.

Voiam să le arăt că putem rezista dacă avem un plan. Orice plan implică un sentiment de siguranță, de finalitate. Te poate face să crezi cu adevărat că poți face ceva folositor.

Salkici îi spuse ceva, și Nasir dădu din cap, apoi își suflă nasul pe jos, pe pietre.

— Ramzi, ține radioemitorul la îndemână, în caz că Nuhanovici trimite oameni după noi și ajung în dreptul peșterii.

Exista posibilitatea ca o persoană care voia să dea de noi să încerce să schimbe frecvențele până puteam comunica.

Lui Benzil îi era încă foarte rău. Fața îi era contorsionată de durere și de îngrijorare. Cicatricele de pe față i se deschiseseră și acum sângerau din nou.

— Crezi că o să vină cei din SFOR?

Vocea îi era aspră ca șmirghelul. Avea nevoie de ceva de băut. Și nu era singurul.

— Absolut. Sunt sigur de asta.

Mă trase mai aproape de el. Puteam să-i simt răsuflarea acră.

— Nick, ce-am vorbit noi în Bagdad... oferta rămâne în picioare. Știu că lui Rob i-ar plăcea ca tu să-i iei locul. Avem încă un țel de atins. Sunt convins că această întâmplare este doar atât, o întâmplare nefericită, și în curând vom scăpa de aici.

— O să vorbim despre asta mai târziu, bine?

M-am târât înapoi pe movila de pietre să văd ce face Nasir. Îmi făcu semn din cap că nu se întâmplase nimic, însă nu mă privi. Mi se părea corect, și eu aș fi fost furios la culme. Știam că trebuia să stau cu ochii pe el când aveam să ieșim de aici. Când avea să-și dea seama că nu mai avea nevoie de mine, AK-ul din mâna lui m-ar fi putut lua pe mine ca țintă.

— Ce zici, Nick? Jerry se târî până la baza mobilei. Mai sunt acolo?

Am alunecat lângă el și i-am șoptit în ureche:

— Ține arma aia la îndemână și stai cu ochii pe Nasir. E foarte supărat pe noi. Trebuie să avem grijă unul de celălalt.

— Ramzi! Ramzi!

Vocea cavernoasă de la gura peșterii era acum calmă și controlată. Indiferent ce spunea, îmi plăcea chiar mai puțin decât atunci când vorbea în bătaie de joc.

M-am ridicat din nou lângă Nasir. Destul de departe, în zare, am văzut un jeep care venea pe potecă. L-am urmărit până a dispărut înspre dreapta. Salkici ni s-a alăturat. Când Nasir i-a dezvăluit ce văzuse, privirea pe care mi-o aruncă îmi spuse tot ce voiam să știu.

— Sora ta?

Stația radio bâzâi în buzunar. Am auzit o voce pustiită strigând:

— Ramzi! Ramzi!

Atunci Salkici apăsă pe butonul de emisie și vorbi.

Nu-i vedeam lacrimile, dar îmi dădeam seama că plângea. Făcea tot ce-i stătea în putere ca să se asigure că, indiferent cine era persoana căreia îi vorbea, aceasta să nu facă același lucru.

Nasir își spuse câteva cuvinte lui însuși, după care începu să strige fără nicio țintă.

Ochii lui Benzil deveneau din nou din ce în ce mai mari.

— Ce e, Ramzi? Ce vor?

— Să le spun unde este Hasan.

Înainte să pot răspunde ceva, un țipăt pătrunzător răsună în întreaga peșteră. Nasir smulse stația din mâinile lui Salkici și-o trânti de pietre, însă țipetele și rugămintile continuară să se audă de dincolo de gura peșterii.

Salkici își acoperise urechile cu brațele, încercând să blocheze orice sunet. Știam exact ce simțea.

Nasir se prăbuși peste pietre și o luă la fugă către lumină.

— Fir-ar al dracului!

Am ridicat AK-ul și am luat-o la fugă după el, coborând piedica la treapta de foc automat. Poate că avea să încerce să mă ucidă după ce totul se va încheia, însă acum aveam nevoie de el în viață dacă voiam să avem măcar o șansă de a ieși de acolo. Se ținea pe partea stângă, cu arma în mână, nedându-și seama că mă aflu în spatele lui.

Cincisprezece metri mai încolo gemetele și țipetele de afară erau deja înăbușite de zgomotul pe care-l făceau pașii noștri pe pietriș. Am verificat din nou piedica armei.

Am mai înaintat numai cinci metri, înainte ca țeava unei alte arme să apară brusc în față noastră și să tragă rafale lungi în peșteră. Nasir se înțepeni pe picioare și începu să tragă în timp ce eu m-am dus lângă el, în partea dreaptă, și am început să trag la rândul meu.

Nasir nu avea nevoie de instrucțiuni. Amândoi eram parcă pe pilot automat. Se răsuci în loc, alergă înapoi câțiva pași, se opri, se întoarse și trase din nou. Am făcut și eu același lucru și în timp ce trăgeam și ne croiam drum înapoi, unde eram în siguranță, simțeam deja în gură gustul corditei¹⁵ și auzeam cartușele goale ce se izbeau de pereți.

M-am întors încă o dată să văd cum Nasir și Jerry trăgeau dintre pietre. Am alergat și m-am aruncat peste grămada de pietriș dintre ei, putând chiar simți în față suflul provocat de rafalele AK-ului lui Nasir.

¹⁵ Cordită - amestec exploziv format din nitroglicerină și nitroceluloză folosit la fabricarea diferitelor tipuri de muniție (n. red.)

Imediat se lăsă o liniște adâncă întreruptă numai de sfârâitul armei pe care o lăsasem jos într-o băltoacă. Nasir mă bătu pe umăr în timp ce ne cățăram amândoi pe movilele unde ne stabiliserăm punctele de observație. Se părea că în cele din urmă îi câştigasem încrederea, însă nu aveam de gând să-mi slăbesc vigilența.

Am rămas cu ochii pe intrare în timp ce ne schimbam încărcăturile. Mai aveam numai treisprezece cartușe; le-am pus pe toate într-un singur încărcător.

Am auzit un scâncet și apoi un strigăt în spatele meu și mi-a trebuit un moment să-mi dau seama de unde veneau. Nasir clătina din cap și încerca să-l convingă pe Salkici de ceva. Motorola supraviețuise încercării sale de a-l distruge, iar Salkici voia să asculte. Soră-sa mai suspina încă, însă zgomotele erau mult mai slabe.

Salkici încercă să murmure câteva cuvinte de încurajare, dar izbucni în plâns. Cel care o chinuia râdea și-i arunca cuvinte obscene în timp ce suspinele ei se transformau în strigăte ritmice de durere.

Nasir smulse radioul din mâinile lui Salkici, îl izbi de pământ și călcă pe el, însă nu reuși decât să câștige câteva secunde de liniște.

O puteam auzi afară, mai aproape acum, iar Salkici părea că pierduse contactul cu realitatea: se retrăsese într-o lume a lui în timp ce agonia surorii sale răsuna în peșteră.

— Mi-a spus să fiu puternic, și așa o să fiu, își murmură el. Cel mai important lucru este să-l apărăm pe Hasan.

Nasir sări în picioare țipând cât îl ținea gura. Dacă stăteam să mă gândesc, gestul avea mai puțin de-a face cu furia pe care o simțea decât cu dorința de a înăbuși zgomotul de afară.

Am tăcut cu toții, în afară de Nasir, care continua să încerce să țină strigătele departe de noi.

Se lăasă liniştea. Nu se mai auzeau nici țipete, nici urlete, nici m acar din partea lui Nasir. Benzil insistase să facă  i el partea lui de planton, a a că se c  arase deasupra noastră, murmur nd tăcut o rugăciune.

Dacă telefonul nostru nu fusese luat în serios  i dacă trupele SFOR nu aveau să apară curând, noaptea avea să fie singura noastră șansă. M-am uitat la Baby-G: 11.14. Dacă rezistam până se întuneca, exista posibilitatea să ieșim  i să o luăm la goană, mai ales dacă cerul r m nea la fel de  nnorat.

— O, Doamne, Dumnezeu!

Benzil nu se mai ruga: acum se afla în stare de  oc.

Nasir a fost primul care s-a c  arat pe pietre lângă el. Eu imediat în urma lor.

O siluetă pătrunse prin gura peșterii, apoi se împletici câțiva pași într-o parte. Nasir nu- i putu st p ni un geam  de groază.

Salkici  i Jerry ni se alăturară exact în momentul în care fata începu să se legene în direcția noastră la fel ca un be iv pe drum.   i pierdu echilibrul  i se lovi de perete. Nasir   i ridică arma în timp ce ea- i striga fratele.

— Ramzi? Ramzi?

Se sprijini cu o m n  de perete ca să- i recapete echilibrul, mai făcu vreo câțiva pași nesiguri  i gemu.

Nasir avea încă arma ridicată  i chiar o dusesse la umăr. Pe fa   în curgeau lacrimi în timp ce-l implora din ochi pe Salkici. Se certar  puțin, iar Nasir   i dădu arma.

La fel ca mine, nici Jerry nu avea nevoie de traducere. Înainte sau după viol fusese drogat   i apoi i se pusesse o centură cu explozibil. Era o practică foarte des  nt lnit  în timpul războiului. Mamelor li se puneau centuri cu explozibil  i erau împinse în tran eele unde se aflau fiii, so ii  i ta ii lor. Nu contau dacă erau sârbi sau musulmani, fiecare parte era la fel de necru atoare ca  i cealaltă. Acum se părea că indivizii de

afară hotărâseră că, dacă Salkici nu putea fi făcut să-l dea de gol pe Nuhanovici, nu mai avea niciun rost să-l lase în viață. Sau poate că voiau doar să-i vadă reacția și să se mai distreze puțin.

Acum se afla la mai puțin de douăzeci de metri de noi și trebuia făcut ceva. Toate astea însă aveau legătură cu familia lui Salkici și a lui Nasir și așa fi preferat să nu mă amestec. Unul din ei trebuia să o împuște.

Jerry îl trase pe Benzil în jos ca să-i explice ce se petrecea, în timp ce Salkici o implora să se oprească cu lacrimi în glas. I se alătură și Nasir, dar singurul ei răspuns fu să-și întindă brațele spre noi, apoi își pierdu echilibrul și căzu în genunchi.

Acum era momentul: era o țintă fixă. Moartea avea să-i fie ușoară și rapidă.

Ochii lui Salkici erau ațintiți asupra lui Nasir, implorându-și cumnatul să o facă el. El nu-și putea ridica mâinile.

Benzil își dădu seama.

— Doamne, Dumnezeuule, îl roagă s-o împuște el...

Salkici reuși în cele din urmă să-și ridice arma și să țintească în timp ce ea se ridica în picioare și cu mâinile întinse striga ca un copil.

— Ramzi... Ramzi...

Nasir îl îndemnă să tragă, dar arma îi căzu de pe umăr. Nasir își îndreptă atenția înspre cumnată-sa, implorând-o să se oprească.

Ea mai înaintă câțiva pași. În penumbra din jur am putut zări că avea cămașa de noapte sfâșiată și era plină de sânge. Era pe altă lume.

Nu vedeam să aibă vreo antenă la spate.

Poate că nu avea niciun fel de explozibil. Poate că asta era pur și simplu modul lor de a se distra.

Nasir urlă la ea. Sunetul răsună în peșteră, iar ea se opri rezemându-se de perete, dezorientată. Mai făcu vreo câțiva pași. Tot nu vedeam nicio antenă.

Salkici ținti din nou, dar știam că nu avea puterea să o facă.

Ea continua să meargă împleticit spre noi. Trebuia să se întâmpale, sau toți aveam să pierim acolo.

Fir-ar al dracului să fie! Am ridicat arma la umăr și am coborât piedica până la treapta ce-mi permitea să trag un singur cartuș. Toate țipetele și strigătele din jurul meu deveniseră acum numai zgomote de fundal.

Am ținut astfel încât cătarea să fie chiar pe direcția capului ei. Dacă o nimeream chiar între ochi, avea să moară înainte să audă că s-a tras.

Din dreapta mea se auzi o împușcătură și capul fetei zvâcni înapoi în perete.

M-am întors. Jerry se afla acolo cu pistolul ridicat.

Ea căzuse, dar se mișca încă. Nasir îl apucă pe Salkici împingându-l în spatele movilei de pietriș. Nenorociții de afară puteau detona explozibilul, acum că ea căzuse.

Jerry trase din nou, dar lacrimile și tremuratul mâinilor îl împiedicară să-și ducă treaba până la capăt.

Nu rată însă cu al treilea glonț. Trupul fetei tremură, ea gemu adânc și rămase fără suflare. M-am repezit înainte, l-am apucat pe Jerry și ne-am adăpostit în spatele movilei.

Respira rapid, întretăiat, trupul îi tremura din toate încheieturile. I-am luat arma din mâini, am pus piedica și i-am băgat-o în buzunar.

Am așteptat, însă nu a urmat nicio explozie; se auzeau numai suspinele adânci ale lui Salkici. Îmi doream să se fi produs nenorocita aia de explozie. Ne-ar fi făcut pe toți să ne simțim mult mai bine dacă am fi știut că Jerry făcuse ce trebuia.

Din buza peșterii se auzea un cor de insulte și hohote de râs batjocoritoare. Nasir îi ținea capul lui Salkici strâns la piept. Avea privirea ațintită asupra mea. Benzil se târî din nou în sus pe stâncă.

Salkici îl împinse pe Nasir deoparte, căută sub cămașă și scoase cele două chei. Mi le dădu cu niște degete pline de noroi.

Benzil continuă să se roage deasupra noastră în timp ce Salkici îmi spuse cum să ajung la casa lui Nuhanovici și-mi explică și cum funcționa sistemul de securitate. Avea vocea măsurată, părând un robot.

— Acum o să fac cele două lucruri pe care mi le doresc cel

mai mult: să-l apăr pe Hasan și să-mi răzbun sora.

Benzil protestă.

— Au murit destui oameni. Hai să așteptăm trupele SFOR.

Salkici era înspăimântător de calm.

— Nu mi-e frică să mă alătur surorii mele în paradis dacă asta e voia Domnului.

Eu și Jerry am schimbat o privire scurtă. Iar fatalismul ăla de rahat.

Îi spuse lui Nasir exact ce ne spusese și nouă și, judecînd după reacția lui Nasir, voia și el să meargă. Salkici nici nu voia să audă. Nasir trebuia să rămână cu noi. Se îmbrățișară și dădu din cap către fiecare dintre noi în semn de rămas-bun, după care se ridică în picioare. Urlînd și înjurându-i pe cei de afară, o porni spre ieșirea din peșteră.

Ajunse lângă soră-sa și îngenunche. Tremurînd, o mîngâie pe ceea ce mai rămăsese din cap.

Foarte încet, o întoarse pe burtă. „Te rog, Doamne, fă să fie un brâu de explozibil acolo.” Nu vedeam nimic. Salkici ne bloca priveliștea.

Atunci am auzit cum desprindea niște scotch. Nasir mormăi ceva în sârbo-croată, dar îmi dădeam seama ce spune. L-am privit pe Salkici îndepărtînd trei grenade ovale de pe spatele fetei. De cea din mijloc atârna o sârmă. Probabil că numai datorită poziției în care căzuse nu fuseseră detonate.

— Jerry, avea explozibil pe ea.

Nasir se uită la el și dădu din cap. Nu-i prea servea la nimic acum, dar măcar făcuse ce trebuia.

Jerry părea împietrit. Nimic din ceea ce spuneam nu ajunsese la el. Probabil că vedea iar și iar, cu ochii minții, momentul în care trăsese, și ea căzuse.

Salkici avea aceeași expresie când luă o grenadă în fiecare mână și scoase cuiul. Apoi o luă protector în brațe.

Aplecându-se să o ridice, o apucă împleticit înspre ieșire.

L-am urmărit pînă a ajuns la capătul peșterii, unde a făcut câțiva pași la dreapta și a dispărut.

Am înghețat cu toții. Aveau să-l împuște imediat ce ieșea?

Zece secunde mai târziu am aflat răspunsul. Prima grenadă a explodat, apoi a doua. M-am ridicat și am luat-o la goană înainte să se stingă ecourile. Puteam doar spera ca Nasir să se afle exact în spatele meu. Dracu' știa ce aveam să fac dacă mă trezeam singur când ieșeam la lumină. Trebuia probabil să exploatez confuzia ce fără îndoială domnea acolo și să trag în oricine mai rămăsese în picioare.

Nu mai era timp pentru ceva mai complicat: am dus arma la umăr, am tras adânc aer în piept și am ieșit în lumina cenușie.

M-am răsucit spre dreapta și am văzut imediat câteva siluete mișcându-se - două, trei, nu eram sigur. Un fum dens plutea deasupra punctelor de impact.

Am tras două gloanțe într-un individ care se târa. O împușcătură venită din spatele meu l-a doborât pe altul. Nasir era cu mine.

S-au mai tras și alte focuri în spatele nostru și la dreapta. Arme de 9 mm. Jerry trăgea acum în jeepul lovit. Corpul de la volan zvâcni și se prăbuși. Era Țapul, strângând încă în mână stația Motorola plin de sânge.

Am alergat lângă Salkici. Zăcea lângă sora lui: probabil o lăsase să cadă și aruncase grenadele înspre jeep, apoi fusese lovit.

Părea încă în viață, dar nu am verificat: în față, dincolo de jeep, cam la o sută cincizeci de metri depărtare, un alt tip alerga înspre vale. M-am rezechat cu spatele de o roată, cu genunchii la piept, am înconjurat picioarele cu brațele pentru a forma un punct de sprijin pentru armă și am ochit.

Prima dată am ratat. Nasir a îngenunchiat lângă mine în timp ce ținteam din nou. Primul foc tras de el trecu pe deasupra tipului. Acesta era acum la aproape două sute de metri depărtare, urmărind linia văii. Am respirat adânc de două ori ca să-mi oxigenez creierul, am apăsat ușor și am ținut cătarea

în spatele lui. Încă o gură de aer, expiră, oprește-te... Am mișcat cătarea pe lângă el până ce a ajuns puțin înaintea lui și am apăsat trăgaciul până la capăt. Patul armei mi-a zvâcnit în umăr, iar el s-a prăbușit. Dură ceva până ce țipetele lui ajunseră la noi. M-am uitat un moment cum îi zvâcneau picioarele pe pământ. Puteam să mai trag o dată, dar, la dracu', se prea putea să mai am nevoie de cartușul respectiv.

Nasir ridică brusc capul și se uită spre cer. Auzisem și eu: era zgomotul unor pale de elicopter.

M-am uitat după Jerry. Stătea în genunchi lângă Salkici și se părea că ei doi împărtășesc un moment de o solemnitate stranie. Nu aveam timp pentru așa ceva. Fusesse împrôșcat cu schije de la grenade. Era într-o stare foarte gravă, dar cel puțin mai trăia încă.

— Jerry, du-te și adu-l pe Benzil!

Privi înspre mine și clătină din cap.

— Stați.

— Nu, nu acum, nu avem timp! Vin nenorocitele alea de elicoptere – du-te și ia-l!

L-am împins din calea mea și i-am ridicat capul lui Salkici ca să fiu sigur că se uită în ochii mei.

Jerry s-a ridicat, dând din mâini în timp ce alerga înapoi spre peșteră. Ținea pistolul încă strâns în mână.

— Pune nenorocita aia de piedică!

S-a oprit, a manevrat rapid arma și apoi a dispărut în peșteră.

— Ramzi, ascultă-mă. O să mergem să ne ascundem până ce trupele SFOR vă iau de aici, OK? Ramzi, mă auzi?

Am scuturat încet capul lui Salkici încercând să-l fac să mă asculte.

— Îi iei pe Benzil și pe Nasir cu tine, bine? Eu și Jerry vom sta la adăpost până plecați. Ai înțeles?

Făcu tot ce putu să dea din cap. M-am aplecat și am luat încărcătorul de la AK-ul unuia dintre agresori. Nici el nu mai avea rezerve.

— Nasir, Nasir! L-am tras lângă mine. Ramzi, spune-i care-i planul.

Elicopterul încă nu se vedea din cauza norilor, însă era clar că se apropia. Dacă peștera era bine cunoscută din timpul războiului, probabil că se îndreptau drept spre noi cu ajutorul GPS-ului.

Salkici mai murmură ceva spre Nasir, iar eu am luat-o la goană în sus pe deal, learcă de transpirație.

Benzil era prăbușit în peșteră, iar Jerry se chinuia să-l facă să meargă.

— Benzil, vin trupele SFOR. Tu te duci înapoi împreună cu Salkici și cu Nasir, bine?

Clătină din cap.

— Nu, nu, trebuie să văd...

— Nu avem timp. Am merge mai încet din cauza ta. Întoarce-te în oraș, însănătoșește-te și ai grijă să minți cât poți despre ce s-a întâmplat aici. O să venim după tine după ce ne întâlnim cu el. Dacă vrea să te vadă acum, sigur o să vrea să te vadă și peste câteva zile.

Elicea elicopterului se rotea din ce în ce mai jos.

Benzil murmură ceva ce nu am putut desluși din cauza zgomotului.

— Taci odată! Îl împrăscasem cu stropi de salivă. Ascultă-mă! Inventează o poveste. O să ne întoarcem în oraș și te vom găsi. Numai nu le spune de ce suntem aici, ai înțeles? L-am împins în afară către intrare. Și ai grijă ca povestea ta să coincidă cu a lui Salkici.

Nu avu timp să-mi răspundă. Apăru Nasir, care începu să-l târască afară. Voiam să-i mulțumesc că trăsese în nenorocitul ăla și nu în mine, dar nu era timp de străngeri de mână sau de gesturi frumoase. La urma urmei nu ne transformaserăm în cei mai buni prieteni și nici nu ne aflam într-un fel de frăție secretă.

L-am apucat pe Jerry și l-am împins spre fundul peșterii ca să-i spun ce trebuia să facem acum.

Ne-am ghemuit cât am putut de tare în spatele movilei de pietre și am ascultat cum elicopterul a ajuns și s-a oprit chiar deasupra noastră.

Un al doilea elicopter a apărut la o jumătate de oră după primul, probabil să mai aducă oameni și să ridice cadavrele. Pilotul a aterizat cam la o sută de metri de peșteră, dar nu a oprit motorul. Vântul crescuse mult în intensitate, împrăștiind ploaia în toate direcțiile; rămăsese cu rotorul în mișcare ca să evite situația în care nu ar mai fi putut să pornească din nou.

L-am ascultat timp de cel puțin douăzeci de minute, în timp ce soldații „curățau” zona. După cât ne puteam da seama de la distanța aia, erau nemți. Unul sau doi hăuliseră înăuntrul peșterii ca să audă ecoul. Alți doi se aventuraseră mai adânc înăuntru, dar în niciun caz nu le trecuse prin cap să meargă până la capăt. Poate că nu le plăcea întunericul; poate că se temeau c-ar putea să calce pe mine sau pe bombe-capcană. Probabil că fuseserăm norocoși într-o singură privință în ultimele douăzeci și patru de ore, și anume că noi înșine nu dăduserăm peste vreuna.

L-am înghiontit pe Jerry în momentul în care elicopterul se ridica de la pământ.

— Du-te și ia jeepul cât mai avem ocazia.

Când am ajuns la ieșirea din peșteră, m-a pufnit râsul. Jeepul fusese înconjurat cu panglică albă cu albastru pe care o pune de obicei poliția în locurile unde se comit crime; părea că fusese împachetată pentru a fi dată cadou. Unele dintre tuburile goale împrăștiate în jurul lui aveau chiar mici stegulețe înfipite în noroiul de lângă ele.

Curând însă zâmbetul mi s-a șters de pe față, și anume când am plecat de lângă scena crimei atât de eficient cercetată de militarii nemți.

După câte îmi spusese Salkici, vehiculul pe care l-ar fi folosit să ne ducă la Nuhanovici era parcat în hambarul cel mai mare din zona unde avusese loc ambuscada. Vântul era extrem de rece și îmi șfichiuia fiecare milimetru de piele acoperită de sudoare. Mi-am strâns brațele în jurul corpului și mi-am ridicat

gulerul pentru a conserva căldura corporală cât de bine se putea. Dacă trebuia să întorc capul, mă întorceam cu tot corpul. Nu voiam ca nicio picătură din ploaia aia înghețată să mi se scurgă pe gât.

Mersesem cam douăzeci de metri când m-am întors să văd ce face Jerry și mi-a alunecat piciorul. Am căzut și, în momentul când genunchii au atins piatra înghețată, am simțit că iau foc. Speram doar că nu-mi zdrobisem rotula, însă oricum nu puteam face altceva decât să sper. Cortina de nori negri era acum chiar deasupra noastră și se întindea cât vedeai cu ochii. Nu era de mirare că pilotul elicopterului nu întârziase prea mult pe aici.

După încă douăzeci de metri, vântul deveni și mai puternic: acum ne sufla ploaia înghețată chiar în față. Ochii îmi lăcrimau puternic. Nu puteam face altceva decât să încercăm să nu privim înainte, ci doar în jos.

M-am oprit să-l aștept pe Jerry. Ajunse imediat lângă mine târându-și picioarele și se opri atât de aproape, încât respirațiile ni se contopiră într-un val de abur suflat imediat de vântul tăios.

Cu cât ne apropiam de culme, cu atât curenții de aer deveneau mai puternici. Temperatura aerului era și așa destul de scăzută, dar vântul înghețat o adusesse aproape de zero. Capul începuse să mi se învârtă.

Mi-am dat seama că tocmai avusesem primele simptome de hipotermie. Trebuia să ne adăpostim de vânt, dar în același timp trebuia să plecăm cât mai repede de pe dealul acela.

Când am ajuns în cele din urmă în vârf, vântul era atât de puternic, încât aproape m-a doborât la pământ. Iar ceea ce am văzut prin perdeaua deasă de ploaie în vale aproape că a reușit să termine treaba.

O macara ridica mașinile Audi pe o platformă. Militarii SFOR înconjuraseră ce mai rămăsese din camion și nu păreau deloc că s-ar grăbi așa cum mă așteptam eu. Nu puteam coborî acolo, dar trebuia să ne adăpostim cumva de ploaie și de vântul ăsta nenorocit. Trebuia să ne înapoiem la peșteră.

Am făcut cale îtoarsă, de data asta în susul celui alt deal, cu

mușchii picioarelor înțepându-ne din ce în ce mai tare pe măsură ce-i forțam mai mult să se miște. Am ajuns primul în vârf și m-am uitat în jos. Ceea ce se vedea în partea asta a văii nu era deloc o priveliște mai îmbucurătoare.

Jerry ajunsese lângă mine.

— Ce s-a întâmplat?

L-am împins în față și i-am arătat unde să se uite. Trei rânduri de faruri erau ațintite asupra intrării în peșteră. Probabil că aveau să ridice jeepul și să mai pună câteva stegulețe de jur împrejur. Asta era, nu ne puteam întoarce în peșteră.

Și Jerry își dădea seama de asta.

— Ce facem acum?

— Stai aici și ferește-te de vânt. Imediat ce pleacă, o să coborâm după camionetă. În caz că o mai lasă acolo...

Am început să mergem pe unde veniserăm. Ploaia ascundea aproape complet vederii ferma și militarii SFOR, însă la urma urmei asta nu era chiar atât de rău. La fel ca lunetiștii în timpul asediului, dacă noi nu-i puteam vedea, nici ei nu ne vedeau pe noi.

În cele din urmă am ajuns într-un fel de refugiu care, după cum arăta și mirosea, servise drept adăpost pentru oi, săpat de timp în buza dealului. Dacă fusese suficient de bun pentru ele, trebuia să fie suficient de bun și pentru noi. Ne-am îmbrățișat strâns, cu fețele la câțiva centimetri una de cealaltă, încercând să menținem și să împărtășim puțină căldură corporală pe care o mai aveam.

Când am ridicat capul, nu am mai putut zări nimic în vale, numai ploaia care acum ajunsese densă ca un zid. Părea că suntem atacați de un roi de albine reci ca gheața.

— O să așteptăm până pleacă - sau măcar până se întunecă.

Aveam gâtul uscat și răgușisem. Eram ud, înghețat și mi-era foame. Aș fi dat orice pentru un sendviș cald cu brânză și o ceașcă de ceai fierbinte, băut sub o pilotă, pe o sofa confortabilă, în față unui program pe Discovery.

Jerry-și mișcă ușor capul într-un gest pe care l-am înțeles ca fiind aprobator.

Pe măsură ce treceau clipele, și pământul devenea din ce în ce mai rece și mai îmbibat de apă. Îi simțeam căldura corpului în punctele în care ne atingeam, însă în rest eram complet înghețat. De fiecare dată când se mișca pentru a-și găsi o poziție mai confortabilă, simțeam cum frigul pătrunde în fiecare bucățică de piele expusă. Cel puțin eram la adăpost. Probabil că este o autosugestie pe fond psihic: dacă te rezemi de ceva sau te bagi sub ceva, ai senzația imediat că-ți este puțin mai cald. Sigur că nu ți-e de fapt, însă ajungi să crezi asta.

Vântul șuiera în buza adăpostului. Ploaia era și ea suflată cu putere înăuntru și se izbea de haina mea de vinilin, prelingându-se apoi ca pe un zid.

Probabil că au trecut așa cel puțin două ore înghețate, cu mine ascultând vântul și cu Jerry tremurând și încercând să se miște încontinuu ca să-și dezmoștească membrele întepenite. L-am strâns și mai aproape de mine, ca să-l încălzesc, dar să mă mai încălzesc și eu puțin.

— Ascultă, dacă aparatul ăla al tău de fotografiat e distrus, nu mai are niciun rost să mergi cu mine. De ce nu te duci și tu în vale la ăia din SFOR?

Clătină din cap.

— La dracu', nu! De ce să renunț acum când suntem atât de aproape?

— Păi pentru că acum nu mai ai niciun motiv să mergi mai departe, ca să nu mai vorbim de halul în care ești.

— Și tu ești la fel. În plus, pot încă să-i iau măcar un interviu. Nu te-ai gândit niciodată că aș vrea să aflu cine l-a ucis pe Rob?

— Asta nu-i singurul lucru despre care vreau să-i vorbesc.

În ciuda stării în care se afla, Jerry reuși să schițeze un zâmbet.

— Adică, te referi la cheltuieli?

M-am uitat în josul dealului. Încă nu puteam zări hambarele. Am privit cum îi tremura capul de frig destul de mult timp, întrebându-mă ce să-i spun. La urma urmei, de ce să schimb un obicei care mă ținuse toată viața? Chiar când eram copil, obișnuiam și mint despre locurile în care fusesem și în legătură cu ceea ce făcusem - nu o mințeam numai pe mama, îi mințeam pe toți. Nu-mi plăcea ca oamenii din jur să știe lucruri despre mine. Mă făcea să mă simt vulnerabil. Tatăl meu vitreg le folosea întotdeauna ca scuză să-mi mai tragă o săpuneală. De ce să le dai oamenilor funia cu care să te spânzure?

Până la urmă însă, m-am gândit: „De ce nu?” Atâta vreme cât nu-i spuneam nimic despre cei pentru care lucram. Poate că,

dacă vorbeam în continuare, aveam altceva la care să ne gândim în afară de frigul pătrunzător. Jerry ascultă prin urmare tot ce am avut de spus, de la momentul în care sosisem în Bosnia până în momentul în care plecasem. I-am spus de misiunea Paveway. I-am povestit despre cum îl privisem pe Nuhanovici la fabrica de ciment și ascultasem țipetele fetelor care erau violate.

În cele din urmă i-am spus despre Zina.

— Știa că sunt acolo, continua să se târască acei câțiva ultimi metri pentru a se ascunde, mă implora din ochi să o ajut, dar nu am putut face nimic. Aș fi putut salva mai multe vieți, mai multe chiar și decât Nuhanovici. Măcar el a avut curajul să intervină. Eu în schimb n-am făcut altceva decât să mă gândesc mai presus de toate la treaba pe care o aveam de făcut acolo...

— De-asta vrei să te întâlnești cu el? Te simți vinovat? Se uită la mine lung, tremurând din toate încheieturile. Nu poți să te învinovățești pentru rahatul care s-a întâmplat acolo. Crede-mă, știu ce spun. De exemplu, alerg după fata care arde în napalm să încerc să sting flăcările care o pârjolesc sau o fotografiez pur și simplu?

Când eram aici, în 1994 eram doar un puști plin se idealism și animat de sentimente nobile. Îmi spuneam că mai întâi de toate trebuia să fiu om și abia apoi eram fotograf. Râse ironic în timp ce ploaia i se prelingea pe față. Era flească. Mi-au trebuit trei războaie ca să înțeleg și să pot răspunde la acea întrebare. Eu sunt numai tipul care apăsă butonul aparatului de fotografiat, nimic mai mult, nimic altceva. Lumea are nevoie de imaginile astea ca să scoată oamenii din viața lor apatică, confortabilă, plină de colesterol. Aceasta e contribuția pe care o aduc eu umanității. Se aplecă spre mine. Nici tu nu ești altfel. Trebuie să păstrezi o anumită distanță; dacă totul ar fi mers bine, ai fi salvat mai mulți oameni decât ai văzut uciși. Înțelegi ce vreau să spun?

Înțelegeam, însă asta nu mă făcea să mă simt mai bine. Încă voiam să am ocazia de a discuta cu Nuhanovici despre ceea ce se petrecuse.

— Îți aduci aminte de poza aia de Kevin Carter din apartamentul meu? Știi, aia cu copilul și cu vulturul?

Am dat din cap, dându-mi brusc seama că tocmai îmi trecusem mâinile prin părul ud learcă și le mirosisem ca un drogat. Trecuse ceva vreme de când făcusem gestul ăsta.

— La trei luni după ce a făcut-o, amărâtul a înfipt un furtun în țeava de eșapament a camionetei sale și a inhalat profund. Problema lui Kevin era că nu putuse spune lumii dacă fetița supraviețuise. Era un om cinstit. A recunoscut că stătuse timp de douăzeci de minute așteptând și sperând că vulturul avea să-și desfacă aripile și să zboare de acolo. Când a văzut că nu se întâmplă, a făcut totuși poza - și apoi s-a așezat sub un copac, plângând, vorbind cu Dumnezeu și gândindu-se la propria fică.

Atunci când s-a întors în State, a început să primească telefoane în miez de noapte, care-l învinuiau că nu ajutase fetița. Până și unul dintre nenorocitele alea de ziare a scris - nu voi uita niciodată - „Bărbatul care-și potrivea obiectivul ca să prindă cât mai bine suferința fetiței poate fi considerat la fel de bine un animal de pradă, un al doilea vultur la fața locului.” Imaginea copilului a început să-l bântuie.

Știam cum trebuie să se fi simțit. Nu puteam să-mi scot din cap fața Zinei acoperită de sânge și noroi, așa cum nu-mi puteam îndepărta mirosul lui Kelly de pe mâini.

— Nu era deloc corect să fie atacat astfel. Dacă eu ca fotograf fixează obiectivul asupra unui muribund, compun o imagine, poate creez o operă de artă, însă în interior urlu, dorind doar să pot să mă așez sub un copac și să plâng. Adevărul e, Nick, că îmbuibății ăștia ipocriți din suburbii, cu viețile lor serbede desfășurate între masă și pat, au văzut o singură fetiță. Kevin fusese înconjurat de foamete, iar copilul ăla era numai unul dintre alte câteva sute pe care-i văzuse murind în ziua aceea. Dacă nu ar fi făcut fotografia aia, niciunul dintre grăsanii ăia nenorociți de acasă n-ar fi știut nici măcar unde este Sudanul.

Am rămas un timp tăcuți și strânși unul într-altul în timp ce ploaia continua să cadă cu înverșunare.

— Știi ceva, Nick? Am vrut să-l sui pe Fikret într-o mașină și să-l trimit cu un avion în State - însă ce te faci când vezi sute ca el peste tot unde te întorci? Mă mai gândesc încă la micuțul amărât, mă întreb dacă a supraviețuit. Poate că joacă fotbal chiar acum în timp ce noi vorbim. Poate că zace într-o groapă comună. Uneori îmi vine să mor din cauza asta. Inspiră adânc. Cred că-mi pot imagina prin ce-ai trecut, prietene. Nu te mai învinovăți pentru asta.

Îmi puse mâna pe umăr.

— Întreaga lume e cu susul în jos. Ai făcut ce ai crezut că trebuie să faci în momentul ăla. Regretele și planurile retrospective sunt pentru nenorociții ăia care nu au fost niciodată acolo, care niciodată nu au avut de făcut astfel de alegeri. De când o am pe Chloë, m-am gândit foarte mult la toate lucrurile astea.

— Mie-mi spui?

Păru surprins.

— Ai și tu un copil?

Mi-am frecat mâinile înghețate.

— Da, o cheamă Kelly.

Poate că Ezra avusese dreptate. Poate că exista un moment potrivit în care totul trebuia să iasă la iveală; poate că atunci nu m-aș fi putut abține să vorbesc chiar dacă aș fi încercat. Cel puțin așa mă simțeam.

Am început să-i povestesc toată istoria.

— Tatăl și mama ei erau prietenii mei, singurii mei prieteni. Sora ei mai mică era fina mea. Kelly avea numai nouă ani când toți au fost uciși, în casa lor, chiar într-o suburbie a Washingtonului. Am ajuns prea târziu ca să-i salvez. Câteva minute prea târziu. Numai Kelly mai rămăsese. Nu mi-am dat seama de asta în momentul respectiv, dar și pentru mine ea era tot ce-mi mai rămăsese.

Ploaia începuse să se domolească puțin când am ajuns cu povestea din aproape în aproape la ziua în care descoperisem cadavrele și săptămânile în care eu și Kelly fuseserăm tot pe fugă după aceea și cum ajunsese să locuiască cu Josh și familia lui în Maryland.

— Acum e preot într-o biserică dintr-aia în care toată lumea cântă...

I-am povestit cât de nepriceput fusesem când trebuise să am grijă de ea, cum mă purtasem total aiurea și cum murise ceva în mine în momentul în care semnasem actele prin care o încredințam spre creștere lui Josh, convingându-mă că fac ceea ce e cel mai bine pentru ea.

Tremurând de frig și de emoție, Jerry părea că mă înțelege perfect.

— Cum îți revii după o astfel de traumă?

— De fapt, ea niciodată...

Am simțit o mână pe umăr. Probabil că îl costase mult să o scoată de sub braț, de la căldură.

— Vorbesc despre tine. Cum dracu' ai făcut de ai mers înainte?

Bună întrebare. Să mă ia dracu' dacă știam cum.

Am rămas așezați acolo, în ploaie, poate încă alte douăzeci de minute. M-am uitat la Baby-G - arăta 16.28.

Ploaia se domolise suficient ca să pot observa luminile farurilor ce se mișcau în vale înapoi spre Sarajevo.

— Nu mai e mult până se întunecă de tot, prietene. Poate că reușim să aprindem un foc în hambar, poate chiar și să fierbem niște apă. Atunci o să vezi ce bine o să ne simțim.

Hainele mi se lipiseră de pielea udă și înghețată. Aveam mâinile atât de reci, încât mi-a trebuit o veșnicie până am reușit să bag cheia în vechiul lacăt ruginit și s-o răsucesc. Jerry tremura în spatele meu, așteptând până am putut scoate lacătul și ușile de fier masiv s-au desfăcut cu un scârțâit puternic.

Înăuntru era puțin mai cald decât afară, însă diferența nu era prea mare. Nu mă puteam consola nici măcar cu ideea că nu mai stăteam în ploaie. Ploaia încetase în momentul când ajunseserăm la poalele dealului.

— Du-te și caută camioneta, am spus.

Voiam ca Jerry să continue să se miște.

Am pipăit după un întrerupător în timp ce el avansa în întuneric, însă fără niciun rezultat.

— Am găsit! Aici!

Cu cheile în mână m-am împleticit în direcția din care se auzea zgomotul pe care-l făcea bătând în caroserie. În cele din urmă m-am oprit într-o mașină înaltă. Am pipăit până am ajuns la portiera din stânga și am deschis-o. Lumina din interior ne-a dezvăluit priveliștea unui microbuz Volkswagen și a respirației mele aburite.

Microbuzul era un model mai nou, mai pătrășos, însă era la fel de ruginit și de uzat ca orice vechitură. În spate era plină de saci de nailon și de rafie goi, colaci de sfoară și paie. Podeaua era acoperită cu ziare, hârtii, cutii de băuturi, toate porcăriile obișnuite.

Am sărit înăuntru și am descuiat portiera din dreapta pentru Jerry, apoi am pornit motorul. După câteva rateuri și zgomote înfundate, motorul diesel în sfârșit a pornit. Am aprins farurile. Hambarul era înalt, avea acoperișul de tablă, iar pe podea s-ar fi putut parca o duzină de vehicule dacă nu le-ar fi deranjat grămezile de saci și uneltele obișnuite într-o fermă împrăștiată peste tot.

Am apăsat pe brichetă, am băgat în marșarier și am dat înapoi astfel încât lumina farurilor să dezvăluie cât mai mult din locul în care ne aflam. Indicatorul de combustibil arăta că rezervorul este pe jumătate plin. Bricheta reveni la poziția inițială.

— Ia uită-te la brichetă, vezi dacă putem să aprindem un foc.

Am scos-o din viteză, cu motorul pornit și gazele de eșapament pufăind lângă zidul de beton armat. Mă simțeam mai plin de energie și am sărit din mașină pe pământul înghețat. Nu conta rahatul de monoxid de carbon - voiam să se încălzească mașina și să pot vedea unde mă aflam.

Salkici promisese că voi găsi șase bidoane de motorină ascunse în spatele grămezilor de carton și lemn. Am tras de porcăriile de pe jos până le-am găsit și l-am ridicat pe fiecare în parte să văd dacă e plin.

Jerry a adunat sacii de polietilenă goi și bucățile de lemn, paie, cartonul, orice ar fi putut lua foc. A făcut o grămadă suficient de mare să ne dea ceva căldură, dar nu atât de înaltă încât să aprindă întregul hambar, după care a alergat înapoi la camionetă. A găsit în cabină niște ziare pe care le-a scos și cu care în cele din urmă a aprins focul. Curând ne încălzeam mâinile și fețele inhalând fumul dens de plastic ars.

Cu un cuțit vechi și ruginit am tăiat găuri pentru mâini și gât în niște saci și i-am dat lui Jerry.

— Trebuie să ne uscăm puțin hainele.

Întotdeauna îmi fusese silă să-mi scot hainele ude learcă și să-mi expun pielea vânătă în frig, însă țesătura trebuia puțin întinsă pentru a se usca cât de cât.

Acum arătam ca niște păpuși din cârpe, dar cel puțin sacii pe care-i aruncaserăm pe noi ne ofereau ceva protecție împotriva frigului. În momentul în care aveam să ne punem hainele înapoi, pe deasupra sacilor, toată murdăria dinăuntru avea să se fi transformat deja în noroi, dar măcar era noroi calduș. Focul era o schimbare bine-venită.

În jurul nostru se găsea destul combustibil încât să fi putut petrece toată noaptea acolo uscându-ne hainele, însă voiam să pornim la drum cât de curând posibil.

— Caută și tu pe aici ceva în care să putem fierbe puțină apă. Ar fi bine să bem ceva fierbinte înainte de a pleca. Eu o să umplu rezervorul.

Jerry s-a depărtat în penumbră, iar eu am adunat de pe jos AK-ul și cele două borsete.

Motorul mergea în continuare. Dacă l-aș fi oprit, mi-era teamă că nu va mai porni, așa că, de ce să risc? Am aruncat borsetele pe scaunul din dreapta, am făcut un fel de pâlnie dintr-un carton și am îndesat-o în rezervor. După ce am mirosit și am pus pe limbă combustibilul ca să fiu sigur că este motorină, am vărsat primul bidon.

Pe al doilea nu l-a înghițit în întregime, așa că l-am aruncat în spate alături de alte trei bidoane pline. Deja mă și vedeam cum o apucăm pe șosea, cu dispozitivul de căldură la maximum și cu stomacul plin de apă fierbinte. Ce mi-aș mai fi putut dori mai mult?

M-am înapoiat la cabină și m-am aplecat înăuntru să vad dacă radiatoarele de la picioare își făceau treaba. Încă nu. Borsetele erau la câțiva centimetri de ochii mei și prin materialul borsetei lui Jerry am văzut ce mai rămăsese din aparatul de fotografiat. Probabil că Nikonul îi salvase viața. Am desfăcut fermoarul și am scos aparatul. O parte din lentilă căzu pe scaun.

Glonțul pătrunsese prin carcasă. Arăta de parcă era gata să se rupă în două. Când l-am apucat, chiar asta s-a întâmplat. Și, indiferent dacă era digital sau nu, mă pricepeam la aparate de fotografiat îndeajuns de bine ca să-mi dau seama că avea înăuntru ceva ce nu ar fi trebuit să se afle acolo.

Am reușit să-mi strecur vârful degetului între baterie și compartimentul unde se afla. Discul albastru de plastic de mărimea unei monede de 50 de cenți era crăpat și ciobit, însă am putut să-mi dau seama ce era și că nu avea nimic de-a face cu fotografiatul.

Mâinile au început să-mi tremure când am scos Thuraya și l-am deschis. Am scos cablul de transmisie și am verificat dacă exista acolo ceva ce nu ar fi trebuit să se afle acolo; apoi am apăsat pe tasta de meniu.

De data asta Jerry nu mai respectase deloc măsurile de siguranță a operației. Pe lista de apeluri efectuate se afla numărul surorii lui Salkici, numărul hotelului și încă unul, de cel puțin douăzeci de cifre. Nu era numărul de telefon al nici unui informator din Washington, Virginia sau Maryland și nici vreun număr obișnuit de celular. Și astea aveau un anumit prefix.

Pe cine dracu' sunase? Îl văzusem în al-Hamra cu cablul atașat. Descărcase fotografii? Ale cui? Ale vreunui obiectiv? Pentru a ne identifica pentru atac?

Am lăsat dracului dispozitivul albastru pentru moment. Puteam să mă ocup de el mai târziu.

Din penumbră se auzi un strigăt:

— Hei, am găsit un bidon fără găuri! O să trebuiască însă curățat bine!

Am sărit din cabină cu AK-ul în mână. Am tras piedica în jos până la capăt și am ridicat arma în poziție de tragere. Respirând adânc pentru a mă calma, m-am aplecat peste armă și am țintit înspre zgomotul care venea din întuneric.

Jerry intră în bătaia farurilor folosind lumina ca să verifice bidonul de tinichea pe care îl găsisese. Umbra îi dansa pe perete.

Am așteptat în spatele farurilor până când s-a apropiat.

— Stai pe loc. Mâinile sus, ridică-le pe amândouă!

— Hei, eu sunt. Ridică cutia încercând să vadă dincolo de lumina strălucitoare. Am găsit ceva ce ne poate servi drept ceainic.

— Pistolul. Unde e arma ta?

— În geacă. Nick, ce s-a...?

— Taci dracului din gură. Aruncă imediat cutia. Îngenunchează și pune pistolul pe podea.

Făcu exact ce i-am spus în timp ce eu înaintam spre el, cu arma ridicată la umăr și cu degetul pe trăgaci.

— Ce se întâmplă? Ce-am făcut?

Am ieșit din bătaia farurilor și i-am tras un picior în cap înainte să reușească să se ridice. Jerry a căzut la pământ.

Cu un șut am îndepărtat pistolul de lângă el, apoi am continuat să-l lovesc unde apucam: cap, brațe, picioare, spate, orice partă pe care nu reușea s-o ferească.

Când și-a ridicat mâinile să se apere, i-am tras un picior în stomac, făcându-l să vomite fiere și sânge.

— Nu-ți sunai informatorul din Washington, nu-i așa? Nu i-am lăsat timp să răspundă, am continuat să-l lovesc îndreptându-l în direcția focului. Ai transmis imagini din al-Hamra la numărul ăla ciudat?

Încercă să se ridice din nou în genunchi.

— De-asta aparatul de fotografiat și telefonul aveau dispozitive de urmărire, nu-i așa?

Am mai tras un șut în masa de carne de lângă mine. Se

prăbuși lângă foc agățând câteva cârpe aprinse și împrăștiindu-le în noroi. Se rostogoli spre mine, încercând disperat să se îndepărteze de ele și să se încovoie ca un ghem. Mirosea a păr ars.

— Tu l-ai ucis pe Rob, nu-i așa?

Pe față îmi curgeau șiroaie de transpirație. L-am mai lovit o dată cu piciorul în rinichi, apoi am pus din nou patul armei automate la umăr și i-am înfipt țeava în obraz.

Am apăsat ușor pe trăgaci.

— Nu, nu, nu... mă implora el, cu o privire de om nebun, accentuată și de reflexia flăcărilor. Am trimis fotografiile, însă e imposibil ca asta să fi avut vreo legătură cu atacul. Nu am avut timp să pun la cale așa ceva. Nu a fost timp!

Îmi dădeam seama cât de înfricoșat era, dar îmi dădeam seama și că mă mințea, nu avea cum să ascundă asta oricât se străduia.

— Am vrut să merg și eu cu tine, nu mai ții minte? Suspină. Te rog, Nick, te rog...

M-am aplecat deasupra lui și mai tare, cu țeava armei înfiptă și mai adânc în obraz. Încerca din greu să respire, atât de intens încât scuipe printre buzele umflate sânge și salivă.

Ce dracu' făceam? Mă simțeam de parcă nu mai eram eu cel de acolo. Altcineva mă controla, poruncindu-mi să-l ucid.

— Nick, te rog... familia mea...

M-am aplecat și mai tare deasupra lui cu arma, simțind căldura focului care începuse să-mi pârlască fața. Aveam în continuare degetul ușor apăsător pe trăgaci.

Apoi m-am ridicat.

Jerry a văzut cum am pus din nou piedica și s-a rostogolit pe o parte, cu genunchii la piept.

Își ținea manșeta jachetei în dreptul feței. M-am dus să iau pistolul.

Am cules de pe jos o zdreanță veche și i-am aruncat-o.

— Curăță-te dracului!

O puse pe față și continuă să se legene înainte și înapoi.

— Te-am prins, Jerry, trebuie să-ți dai seama de asta. Ești într-un mare rahat.

Încercă să vorbească printre lacrimi, gemete de durere și cu zdreanța lipită de față. Nu înțelegeam ce spunea, așa că am îngenunchiat lângă el.

— Ia dracului rahatul ăla de la gură. Cu cine ai vorbit?

Ridică cârpa. Din gura lui ieșiră încet cuvinte amestecate cu salivă.

— Nu știu.

Avea să fie o noapte lungă.

Dar Jerry era dispus să coopereze.

— Nu-i știu numele. Pe bune, nu-l știu.

— Ai folosit un număr sau un cod, sau ceva de genul ăsta?

Clătină încet din cap. De pe față îi picura sânge pe jachetă.

— A trebuit numai să mă întâlnesc cu el în Washington.

— Unde l-ai întâlnit?

— Într-o clădire veche de undeva de acolo. Nu-mi amintesc strada. Firma se numea Hot nu-știu-cum, Hot Black, ceva de genul ăsta, nu știu ce înseamnă.

Nu trebuia să însemne nimic.

Din câte știam eu, o grămadă de oameni foloseau firma Hot Black ca acoperire.

— Cum arăta?

Când mi-a răspuns, cuvintele i-au fost înnăbușite de cârpă, însă am putut auzi suficient ca să simt că totul în jurul meu se prăbușește.

— Îmi tot spunea „fiule”. Nu sunt deloc fiul lui. Nu sunt fiul unui nemernic...

— Ai dreptate, Jerry, am răspuns eu. E un nemernic. George este cel mai mare nemernic care a existat vreodată.

— Îl cunoști?

Eu trebuia să descopăr ce știa el și nu invers.

— Ce te-a pus George să faci?

— Mi-a spus că o să ai grijă de mine, că o să mă ajuți să-l găesc. Când ajungeam la Nuhanovici, trebuia să apăs un buton într-o parte a compartimentului pentru baterii și apoi să continui să fac fotografii. Trebuia să fac astfel încât ședința de fotografiere să dureze cel puțin două ore. Dacă eram nevoiți să plecăm mai devreme, trebuia să las camera acolo.

Am luat-o înapoi spre camionetă.

Jerry își târa picioarele în urma mea, încercând să țină pasul astfel încât să acopere zgomotul făcut de motor.

— Știu ce m-a pus să fac. Nu sunt chiar atât de imbecil. Este un fel de dispozitiv de urmărire, nu-i așa? Apăs butonul, iar ei știu unde ne aflăm. Și eu, și el. Îl găesc și-l ucid. Imediat ce ajungeam la Palestine și la Locul Strălucitor, trebuia să-l sun și să apăs butonul. Asta-i tot ce știu, asta-i tot. Îți jur.

Se așază în lumina farurilor, ștergându-se cu cârpa pe față de parcă i-ar fi folosit la ceva.

— Ce i-ai spus lui George despre Rob și despre Benzil la al-Hamra?

— Voia să-l țin la curent cu tot ce se întâmplă. Trebuia să-i povestesc tot, minut cu minut, în fiecare zi. Așa că, atunci când i-am spus despre soldații care au pus mâna pe noi și apoi despre Rob și Benzil, a vrut fotografii. Trebuie să mă crezi, Nick. Am făcut poza cu Beemer-ul pentru că acolo erați voi atunci. Nu se poate să fi avut vreo legătură cu atacul...

Își luă cârpa de pe față și ochii lui umflați și acoperiți de vinișoare roșii îi căutară pe ai mei pentru a-și cere iertare, pentru a căuta ajutor, orice.

— De ce ai făcut-o, Jerry?

M-am întins înspre cabină și am luat discul albastru în mână.

Din bărbie îi picura sânge, făcând o băltoacă în noroi.

— Mi-a spus că trebuia să îndeplinesc această misiune și toate necazurile mele vor lua sfârșit... Tuși din străfundul plămânilor și scupă flegma.

— Ce probleme? Cu ce te are la mână?

Jerry se liniști puțin.

— Am făcut un rahat. Începu să-și șteargă din nou fața. M-am dus într-o tabără de instrucție din Afghanistan cu tipii pe care i-am cunoscut în Lackawanna. Am fost arestat la aeroport când am ajuns înapoi în Detroit. Părea aproape furios. Nu sunt un nenorocit de terorist. Aveam o pistă pentru un reportaj. Idioții aia știau asta, dar tot m-au trimis în Golf.

— Ai fost în Guantanamo?

— Două luni îngrozitor de lungi am stat singur-singurel într-o cușcă afurisită. Fără să vorbesc cu nimeni, fără ca nimeni să-mi vorbească. În întineric beznă. Renee își ieșise din minți - nu știa unde sunt. Apoi a apărut într-o zi tipul ăsta, George, care s-a prefăcut a fi un polițist cumsecade și mi-a spus că mă poate scoate de acolo cât ai clipi - însă cu condiția de a face ceva pentru el la un moment dat. Adică să-i rămân dator cu un serviciu. Ei bine, într-un târziu a ajuns să-mi ceară să-i fac acest serviciu. I-am spus că nu vreau să plec, dar a trebuit să o fac. Mi-a spus că, dacă nu mă duc să-l caut pe Nuhanovici, o s-o ucidă pe Chloë.

Se încovoie, cu fața în mâini, suspinând în cârpă și cu umerii scuturați de plâns.

Am scos discul albastru și l-am pus pe capota camionetei. Tehnologia înaintase extrem de rapid de la operațiunea Paveway. De data asta nu aveam de-a face numai cu un dispozitiv de urmărire. Era mult mai mult decât atât: un dispozitiv de localizare a țintelor în mișcare. În momentul în care erau marcate, locul respectiv era lovit.

Nu mai era nevoie să stea cineva acolo un timp mai îndelungat pentru a semnaliza. Acum aveau Predator UAV¹⁶, un avion teleghidat de mărimea unui Cessna cu un singur motor. Tipul acesta de avioane fusese folosit și atunci când mă aflasem eu aici, ridicându-se până la 6000 de metri, însă numai

¹⁶ Unmanned Aerial Vehicle - Avion fără pilot la bord

pentru misiunile pentru care fusese proiectat, în special supraveghere aeriană. Înregistrau și transmiteau imagini în timp real cu ajutorul camerelor în infraroșu sau normale, așezate în botul avionului; comandanții aveau o viziune de ansamblu asupra câmpului de luptă la fel de ușor pe cât le-ar fi fost să deschidă televizorul pentru a urmări un reportaj în direct despre condițiile de trafic de pe șoseaua de centură.

Apoi, cam în anul 2000, un savant avusese ideea genială să lege un LTD de botul avionului pe lângă camerele deja instalate acolo și să-i dea câteva rachete Hellfire de cincizeci de kilograme să se joace cu ele. Așa că, în ziua de astăzi, operatorul stătea confortabil și privea un ecran în camera operațiilor, până când unul dintre senzorii din botul avionului localiza ținta – fie ea un tanc sau o mașină în care se găseau teroriști. Singurul lucru pe care-l avea de făcut în acest moment era să pornească LTD-ul și apoi să dea drumul rachetelor care aveau să lovească ținta cu o precizie de plus-minus doi metri. Singura problemă era identificarea exactă a țintei, în special dacă aceasta era o persoană. Probabil de-asta George avusese nevoie ca noi să venim până aici. Se ajunsese din nou la situația când era nevoie de un om care să identifice ținta. Jerry avea să pornească dispozitivul de identificare a țintei, iar acesta va emite un semnal. Avionul recepționa semnalele, iar operatorul va activa LTD-ul și apoi va lansa rachetele.

M-am întors către Jerry rezemându-mă cu spatele de mașină.

— Ai făcut un mare rahat. Țsta nu-i numai un amărât de dispozitiv de urmărire. Tu ești idiotul care se află la capătul întregului mecanism de detectare, decizie, distrugere. Am ridicat discul albastru în lumină. Chestia asta cheamă rachetele. George îl vrea mort pe Nuhanovici... iar noi nu suntem decât victime colaterale. Suntem într-un mare rahat, Jerry. Nu-i va păsa că ți s-a stricat aparatul. Pentru el, îndeplinirea misiunii este tot ce contează. Crede-mă, îl cunosc.

Am strâns dispozitivul în pumn. Casa Albă putea avea zeci de motive pentru care să-l vrea mort pe Nuhanovici, de la faptul că făcuse să scadă drastic profitul companiei Coca-Cola până

la campania de unificare a lumii islamice.

Acum însă toate astea nu mai contau. Ceea ce conta însă era partea referitoare la victimele colaterale.

Jerry își luă cârpa de pe față.

— Ce facem, Nick? Îl sunăm pe George? Îi spunem ce s-a întâmplat?

Jerry încă nu-și dădea seama de gravitatea situației. Am făcut o pauză.

— Despre ce vorbea Salkici acolo, la ieșirea din peșteră? Ți-a spus ceva despre Nuhanovici?

Se uită în sus, cu fața congestionată de durere.

— Nu, numai niște chestii ciudate. Voia să-mi mulțumească că-l omorâsem pe nemernicul ăla de atacator. Spunea că Nuhanovici va fi mulțumit - erau niște animale și nu erau deloc buni în afacere... ceva de genul ăsta...

— Ce naiba o fi vrut să spună prin asta?

— Nu știu... era cam dus...

M-am uitat în jos spre Jerry, care încerca să-și sufle sângele din nas astfel încât să poată respira. De ce nu spusese Salkici doar că Țapul fusese un nemernic de agresor și atât?

— Ești sigur că a rostit cuvântul „afacere”?

Nu se mai uită spre mine.

— Da, sunt sigur.

— La dracu'! Am respirat adânc de câteva ori și am aruncat dispozitivul pe jos. Nu ești singurul de aici care a intrat într-un mare rahat... L-am ridicat în picioare. Urcă-te în mașină. Plecăm.

Înghițutul făcea câmpul și șoseaua să strălucească în lumina lunii.

Încălzirea era dată la maximum, dar în față nu făcea mare brânză. Nici măcar nu reușea să dezaburească parbrizul, ce să mai vorbim despre cum ne simțeam noi. Cu toate acestea, prin geamurile din spate se vedea bine. Probabil că sacilor și bidoanelor de motorină le era cât se poate de cald.

Respirația lui Jerry, transformată în abur, i se rotea în jurul capului când se apleca, cu dinții clănțănind, să șteargă parbrizul cu mâneca.

Am făcut și eu același lucru în partea mea de parbriz.

— Fotografia aia de Kevin Carter, ți-aduci aminte de ea? De modul în care nimeni nu vedea dincolo de vultur și de față pentru a-și da seama de adevărata poveste? Cred că am fost un idiot și nu mi-am dat seama de adevărata față a lui Nuhanovici.

— Adevărata față a lui Nuhanovici?

— Dacă Nasir nu se afla în Bagdad ca să-l protejeze pe Nuhanovici, ci ca să facă afaceri în numele lui? Dacă făcea exact același lucru ca nenorocitul ăla de Țap? Dacă era numai concurența?

— Nuhanovici? Nu se poate...

— De ce nu?

— Chiar dacă ai avea dreptate în ceea ce-l privește pe Nasir, nu înseamnă că și Nuhanovici este implicat.

— Nu? Ți-aduci aminte ce spunea Salkici? Că nu lucrează pentru el, că-i sunt total devotați, că-l slujesc. Nu fac nimic pe cont propriu, întotdeauna îi urmează ordinele. Așa că oare ce mama dracului căuta în „Chetnik Mama”?

— Rahat.

Se lăsă pe spate.

— Vezi că așa e? Prin urmare, ce-am văzut eu la fabrica de ciment? Chiar salva fetele alea sau făcea comerț cu ele?

— Așa că... Zina...

Am dat din cap.

— Da, așa e. Fii atent, dacă lucrurile chiar stau așa, o să-l omor pe nenorocitul ăla pentru tine.

Camioneta trecu peste o groapă; Jerry gemu și se apucă de stomac. Nu-mi părea prea rău pentru asta. Durerea avea să dispară curând. Ceea ce-i făcusem la față mai avea până să se vindece.

Jerry își luă cârpa de la nas.

— Dacă tot veni vorba despre adevărata față... Oftă adânc. Cei pe care i-ai cunoscut în New York nu erau deloc familia mea. Nici nu știu cine dracu' era femeia aia.

— Deci și povestea asta era inventată?

Dădu din cap.

— Sunt căsătorit cu o femeie pe care o cheamă Renee. Am o fiică pe care o cheamă Chloë. Numai că nu sunt cele pe care le-ai văzut tu.

Se lăsă pe spate încercând să ușureze tensiunea pe care o simțea în gât.

— Ea nu știe nimic despre toate astea. Crede că sunt în Brazilia făcând un reportaj despre alegeri... Ce-o să se întâmple dacă dau greș?

— Ascultă, Chloë are o singură șansă de supraviețuire, și asta depinde de tine; dacă faci tot ce-ți spun eu fără ca George să afle vreodată că eu știu. Imediat ce ne întoarcem în Washington, povestești ce te învâț eu – indiferent de ce se va întâmpla.

Nu am mai adăugat că în viața lui nu trebuie să povestească nimănui despre cele întâmplate, nici măcar soției lui. Indiferent cine era ea.

În ceea ce mă privea, mă simțeam ciudat de resemnat în legătură cu modul în care George decisese să mă elimine. Știam că niciodată nu lasă lucrurile neterminate. Situația mea îi fusese clară în momentul în care preferasem o motocicletă în locul slujbei pe care mi-o oferise. Măcar acum știam cum stau lucrurile.

Ce înscenare! Sunt convins că lui George îi făcuse la fel de multă plăcere să organizeze toată șarada cu expoziția și cu

familia falsă pe cât îi făcea să pregătească orice operațiune importantă.

Continuam să rulăm pe șosea și nu m-am putut abține să nu zâmbesc când am auzit ce-mi povestea despre așa-zisa lui familie.

— Femeia nu știa nici să schimbe un scutec. A trebuit să-i arăt eu. Nici chiar după aceea nu a vrut s-o facă.

Dacă nu ar fi cunoscut trecutul lui George și nu ar fi știut cu ce se ocupase de-a lungul timpului, i s-ar fi părut foarte greu de crezut că un reprezentant al unui guvern democratic putea acționa în acest mod. Însă Jerry văzuse destule conflicte la viața lui și era familiarizat cu tot rahatul din jurul lor. Își dădea seama de ce i se întâmplau toate acestea. Însă certitudinea nu-l ajuta deloc. Stătea cu ochii ațintiți asupra pământului înghețat de afară, cu mâinile încrucișate la piept, încercând poate să se relaxeze gândindu-se la fetița lui. M-am uitat la el.

— Ascultă, să faci exact ce-ți spun eu, OK? Nimeni nu va păți nimic.

Dădu din cap preocupat.

— Crezi că ar fi în stare să omoare un copil, Nick? Cum ar face asta? Ar trimite un dement să o facă sau cum?

Nu avea cum să scoată o astfel de informație de la mine.

— Nu e deloc nevoie să știi, pentru că nu se va întâmpla.

— De ce? De ce mă ajuți, când tocmai eu te-am băgat în chestia asta?

Am continuat să privesc înainte.

— Am lucrat și eu odată pentru George. Din cauza asta a murit Kelly.

Am simțit cum privirea lui îmi străpungea tâmpla.

— George a omorât-o pe Kelly? Drace!

M-am întors spre el. Ochii îi străluceau ciudat, de parcă priveau prin mine. Știam privirea aia foarte bine: o văzusem în oglindă de mii de ori.

— A fost răpită de niște nenorociți. George nu mi-a spus unde se află fiindcă nu voia să mă duc la casa respectivă și să-i stric lui planurile. Știa că probabil aveau s-o omoare, însă misiunea, nenorocita aia de misiune era, ca întotdeauna, cea mai

importantă. Până când am ajuns eu în sfârșit la fața locului și am găsit-o, ei bine...

Am simțit un junghi în inimă. Imaginea cadavrului ei în timp ce îi spuneam lui Jerry era la fel de vie ca o fotografie pe care i-aș fi arătat-o.

Jerry nu arăta deloc bine.

— O, drace...

Mi-am trecut mâna prin păr și am dus-o la nas s-o miros.

— I-am dus corpul înapoi în State, iar eu și Josh am îngropat-o lângă familia ei. Biserica a fost plină ochi. Mi-am frecat mâinile de blugii uzi, încercând să scap de miros. Trebuia să mă întorc în lumea reală. Nu știu dacă ar fi fost mândră sau stânjenită de atâta atenție.

Mi-am dorit să fi putut să scot din portofel o fotografie și să i-o arăt lui Jerry, la fel ca orice alt părinte mândru de copilul său, însă pur și simplu nu aveam nicio fotografie. Adică nu aveam niciuna de care să fi fost ea mulțumită. Numai una de pe pașaport: îi ieșiseră coșuri în ziua aceea și a trebuit practic s-o târăsc până la fotograf. Mai erau și celelalte de acasă de la ea, desigur, însă toate acestea se aflau la păstrare deocamdată. Zilele astea ar fi trebuit să ajung să mă uit prin ce mai rămăsese acolo.

— Asta e, totul a rămas acum în urmă. Am băgat în viteza a treia, luând-o în sus pe deal. Nu vreau să mai treacă vreodată cineva prin astfel de coșmaruri. Nimeni nu le merită. În afară de George – dar asta nu se va întâmplă niciodată.

Ne uitam amândoi fix la șoseaua inundată de lumina farurilor.

— Ascultă, îmi pare rău că ți-am distrus fața. Am văzut dispozitivul de localizare, numărul de telefon, mi-am adus aminte de ceea ce se întâmplase cu aparatul de fotografiat la al-Hamra și am văzut roșu în fața ochilor.

Avea alte probleme, mai mari, care să-l preocupe.

— Am meritat-o. Știi, Renee mi-a spus odată că Buddha spunea că toți avem câte doi câini în interior, unul bun și unul rău, luptându-se în permanență unul cu celălalt. Câștigă cel care este hrănit.

— Nu trebuie să vii și tu. Oricine se poate speria când are ceva de pierdut. Tu mai ai încă o familie, o viață - eu nu mai am nici pe dracu'. Te duc înapoi la hambar și mă întorc de unul singur.

— Nu... îmi zâmbi pe cât îi permiteau buzele umflate. De dragul vremurilor trecute...

Am verificat kilometrajul. Încă trei kilometri și ceva și trebuia să ajungem la primul indiciu. Gerul devenea din ce în ce mai puternic: ceea ce fusese numai un praf alburiu pe asfalt se transformase acum într-un strat mai mult sau mai puțin consistent de gheață. Am continuat cu viteza a treia, sperând ca totul să fie bine.

M-am gândit la câinii lui Renee și mi-am dat seama că această cutie cu carne pentru câini era una pe care nu voiam s-o mai deschid niciodată.

Salkici îmi spusese că bucata de pădure ținea numai doi kilometri și că următorul indiciu pe care trebuia să-l căutăm era o zonă defrișată, arsă.

Am aruncat o privire spre Jerry, care stătea atât de aproape de ventilatoarele prin care venea aer cald, încât aproape că le blocase.

— Trebuie să îi vedem curând, uită-te după un grup de copaci „spulberați de explozii” pe dreapta. Îmi plăcuse descrierea lui Salkici.

Am încetinit, în timp ce el ștergea fereastra aburită din dreptul său cu mâneca udă. Pe dreapta însă nu se afla numai un grup de copaci distruși, erau zeci; unele dintre trunchiurile rămase ajungeau până la un metru, din altele nu se mai vedea decât baza din care dădeau rădăcinile. Salkici se înșelase – nu fuseseră deloc aruncați în aer: majoritatea arătau de parcă se trecuse cu tancul peste ei.

Amândoi am observat locul pe care-l căutam în același timp. Am oprit chiar lângă el ca să pot vedea ceva în lumina farurilor. Un val de aer și mai rece pătrunse înăuntru când Jerry deschise portiera. Era atât de înghețat, că mai mult a țopăit decât a mers spre copaci, iar eu știam exact cum se simțea.

Mi-a făcut semn să mă duc și eu, și apoi a început să sară în sus să-și încălzească puțin picioarele amorțite și dureroase. Am băgat în viteză întâi și m-am apropiat încet de el. Deschizătura îngustă dintre copaci nu fusese provocată în mod evident de o explozie; avea exact dimensiunile unui vehicul.

Jerry intră din nou la locul lui și am continuat să înaintăm. Era ca și cum am fi intrat într-o peșteră. Copacii erau la doar câteva zeci de centimetri de fiecare parte a mașinii, iar baldachinul de ramuri de deasupra noastră ascundea complet cerul cu stele strălucitoare.

Jerry se aplecă înainte și încercă din răspuț să zărească

ceva prin parbriz.

După vreo sută de metri, poteca se mai lărgi puțin, iar mașina derapă ușor când am băgat într-a doua. Poteca nu era acoperită de gheață: era prea adăpostită. Pământul era moale și speram că nu avea să se transforme mai încolo în noroi. Microbuzul nu avea nici pe departe proprietățile unui 4x4.

Jerry mai șterse o dată parbrizul.

— Unde dracu' trăiește tipul ăsta? Într-un mușuroi de cârțiță sau într-o casă construită într-un copac?

M-am uitat din nou la indicatoare. Condusesem cam doi kilometri de la șosea. În fața noastră, în locul unde borna kilometrică arăta doi kilometri, se făcea un drum la stânga. După ce am trecut din nou prin niște gropi, curând am zărit în lumina farurilor noul drum.

M-am întors și am privit spre Jerry.

— Dracu' știe ce se va mai întâmplă acum. Trebuie doar să acționăm pe moment.

— De-abia aștept.

Am luat-o pe drumul respectiv.

— Dacă se îngroașă gluma și trebuie să ne despărțim, ne întâlnim în punctul unde am apucat-o prin pădure. Oricum, indiferent ce faci, nu te apropia prea mult de lizieră – poate fi minată. O să fac și eu același lucru, sper să ne sincronizăm. Dacă nu ne întâlnim într-un interval de șase ore, fiecare e pe cont propriu.

Jerry dădu din cap încet.

— În peșteră nu am crezut că vom ajunge așa departe. Încă mă trec fiori de groază când mă gândesc.

Am băgat mâna în ce mai rămăsese din buzunarul jachetei mele de vinilin.

— Mai ai încărcătoarele pentru pistol?

Dădu din cap. I-am înapoiat pistolul Daewoo.

— Am văzut că vechiul tău amic Osama ți-a arătat cum se folosește rahatul ăsta.

Instrucțiunile lui Salkici fuseseră foarte exacte. Șase sute de metri mai încolo drumul era traversat de două praguri metalice pentru limitarea vitezei.

— Fii atent, îi dăm drumul!

Când ne-am apropiat, Jerry și-a pus ambele mâini cu palmele desfăcute pe bordul mașinii. O mișcare bună. Voiam să poată fi văzute de toți tipii nervoși și înarmați din preajmă.

Am urmat instrucțiunile lui Salkici cuvânt cu cuvânt; m-am oprit și am lăsat farurile aprinse și motorul pornit.

Cele două praguri fuseseră așezate special ca să lase mașinile să se strecoare cu greu peste ele. Nu-mi dădeam seama ce se afla în fața noastră, se vedea numai drumul care mai continua puțin și apoi dispărea în întuneric.

Jerry încerca să vadă ceva în față.

— Ce facem acum?

— Ce ne-a spus el. Așteptăm.

Am început să cobor geamul din dreptul meu. Înainte să-l deschid pe jumătate, am văzut ceva mișcându-se între copacii din stânga. Am rămas cu mâinile pe volan și cu privirea înainte.

— Ramzi?

— Nu e Ramzi. Sunt Nick Stone.

Vocii pe care o auzisem dintre copaci li se alăturară imediat altele, într-o avalanșă de cuvinte pe care nu le înțelegeam. Simțeam vibrația motorului prin volan și am rămas concentrat ca și nu cumva și mi se miște mâinile.

Un grup de bărbați ieșiră din pădure. Erau îmbrăcați în diverse uniforme aruncate pe ei la întâmplare: uniforme de campanie americane, geci impermeabile germane, cizme de piele, diverse căciuli de blană. Fiecare avea în mână o armă automată.

Ambele portiere au fost deschise în același timp. Am fost dați jos din mașină și duși în față astfel încât să ne poată studia în lumina farurilor. Nu ne simțeam însă ca și cum am fi fost prizonierii lor, eram percheziționați pur și simplu, nu târâți ca niște dușmani.

Am rămas cu mâinile sus și am început să tremur de frig în timp ce ei îmi scoteau borseta și mă controlau să vadă ce am pe dedesubt. Am văzut când au scos AK-ul meu din camionetă. Cineva continua să îmi vorbească în sârbo-croată, însă singurul

cuvânt pe care-l înțelegeam era „Ramzi”.

Am încercat din toate puterile să explic ce se întâmplase.

— Spital. Bum! Bang! Doctor.

Nu știu ce-și închipuiau ei că îndrugam acolo, dar nu voiam să risc să fac vreo mișcare bruscă pentru a clarifica poate prin gesturi ce încercam să spun.

Au luat și pistolul, și borsetă lui Jerry. Mi-au lăsat mâinile pe lângă corp, iar bărbatul care a făcut-o a părut că-mi spune să mă relaxez. Ne percheziționaseră de ajuns.

Erau patru. Toți erau mult mai în vârstă decât Salkici, mai apropiați de vârstă lui Nasir. Erau suficient de bătrâni ca să fi făcut războiul împreună, și asta se vedea. Vreo doi aveau cicatrice pe față și genul de privire care spunea că făcuseră și văzuseră lucruri pe care nu voiau să și le mai amintească vreodată. M-am întrebat dacă le lipsește vreun deget.

Aveau armele bine unse și excelent întreținute; AK-uri și niște Heckler & Koch G3, o pușcă de asalt cu încărcător de douăzeci de gloanțe.

Unul dintre ei - cel care părea șeful - avea un păr lung și ondulat care-i ieșea de sub căciula rusească de blană și-i flutura pe umeri. Un aparat de emisie-recepție Motorola bâzâi undeva în mănuașă din piele de oaie. Se auziră niște cuvinte rapide printre care numele „Ramzi” și „Nick Stone” reveniră de mai multe ori. În cele din urmă mi-l dădu mie și-mi arătă pe ce buton să apăs.

— Alo? Tu ești Nick Stone?

Era o voce autoritară, de bărbat, cu accent impecabil. Am apăsat pe buton.

— Da. Mai este cineva cu mine, Jeral al-Hadi. Fotograful.

Mă gândeam că faptul că aveam un musulman cu mine ar putea cântări în favoarea mea.

— Unde e Ramzi?

Nu știau ce se petrecuse?

— E în viață. La fel și Benzil. Amândoi sunt în oraș.

I-am povestit rapid ce se întâmplase în peșteră.

— Așteaptă un moment, te rog.

Speram că așteptarea nu avea să fie mai lungă de un

moment. Deja înghețasem sloi.

I-am înapoiat radioemițătorul celui care mi-l dăduse și am rămas acolo în picioare, cu frigul mușcând adânc din fiecare bucățică de corp. Mă simțeam exact la fel ca în adăpostul pentru oi. Am început să bat din picioare și am văzut că și Jerry făcea același lucru. Bărbatul de la capătul celălalt al transmisiei spuse ceva în Motorola către unul dintre bărbații din jur care dispăru în timp ce tipul cu părul lung ne oferì fiecăruia câte o țigară.

Nu fumasem în viața mea, însă acum aproape că aș fi cedat tentației, atât de mult mi-aș fi dorit să-mi țin mâinile căuș în jurul unui chibrit.

Ne-au fost aduse două parka nemțești și niciunul din noi n-a avut nevoie de invitație specială ca să și-o tragă pe el, cu gluga ridicată. Oamenii ăștia știau ce înseamnă să-ți fie frig și foame, să fii ud și obosit – toate astea le păstrau însă pentru dușmani.

Am rămas acolo încă zece minute sau cam așa, până când radioemițătorul a bâzâit din nou și am fost urcați în partea din spate a microbuzului, acolo unde se afla roata de rezervă. Avusesem dreptate, era mult mai cald aici. Tipul cu părul lung s-a suit la volan și a început să manevreze mașina prin deschizătura îngustă din față.

Drumul mergea drept un timp, apoi cotea la dreapta și ajungea la un zid alb murdar de aproximativ trei metri înălțime. În zid era săpată o arcadă cu două uși din lemn masiv, care acum erau date în lături pentru a ne lăsa să intrăm.

Microbuzul se opri brusc. Tipul cu părul lung sări din mașină și deschise ușa din dreptul nostru. De partea cealaltă a portalului pâlpâiau lumini; din mijlocul lor apăru un bărbat scund, încălțat cu cizme din piele de oaie, având în mână o lampă cu petrol. Era Nuhanovici. Deși avea fața ascunsă de gulerul ridicat și pălăria trasă peste ochi, am observat totuși că își răsese barba. Asta nu conta prea mult: încă semăna cu un uncheș bătrân și iubit de toată lumea.

— Intrați, vă rog.

Avea ochii strălucitori și privirea inteligentă și pătrunzătoare. Colțurile gurii erau ridicate ca și cum ar fi încercat să zâmbească, dar nu eram sigur dacă zâmbetul ne era adresat mie și lui Jerry sau tipului cu părul lung care ne condusesse înăuntru și apoi întorsese microbuzul înapoi spre punctul de control.

L-am urmat pe Nuhanovici într-o curte pietruită. Îmi ajungea de-abia până la bărbie, însă nu lăsa nici urmă de îndoială asupra faptului că el era șeful suprem aici.

— Am pentru voi haine uscate și apă fierbinte. După ce o să vă simțiți mai bine, vom lua masa și vom discuta.

Vorbea rar, cu un accent puternic, dar avea o engleză perfectă și-și alegea cuvintele cu mare atenție.

Chiar în fața noastră se afla o clădire cu un etaj și o verandă care ținea cât era clădirea de lungă. Locul era cufundat în întuneric.

Ne-a condus spre stângă, de-a lungul zidului, înspre locul unde primei clădiri i se alătura o alta, mai înaltă, formând o curte interioară. L-am urmat pe el și lampa pe care o ținea în mână pe o scară foarte veche care scârțâia pe verandă. La stângă, în spatele unor bucăți de sticlă albastră sclipea o lumină caldă.

Deschise ușa și ne pofți înăuntru. Am ezitat un moment dacă să ne descălțăm înainte de a intra.

— Vă rog, nu vă descălțați, poftiți. Nuhanovici se uită mai de aproape la fața lui Jerry. Rana aia trebuie curățată.

Camera, poate de patru pe cinci metri, era încălzită de un foc bine întreținut. Lângă perete era așezată o stivă de lemne, iar aerul era greu din pricina mirosului puternic și a fumului.

Umbrele noastre se mișcau rapid pe pereți. O lampă cu petrol într-un colț era singura sursă de lumină în afara focului, și deasupra flăcării sfârâia puțină esență de lavandă într-o farfuriuță de aramă. Viziunea cea mai îmbucurătoare erau cele două băuturi fierbinți din care ieșeau aburi așezate pe două tăvi de aramă lângă cămin. M-am îndreptat direct spre ele.

Jerry mi s-a alăturat, încercând să-și pună sângele în mișcare din nou în fața focului. Deasupra lui bolborosea niște apă într-un vas de lut ars decorat cu bucăți de sticlă colorată.

Nuhanovici rămase lângă ușă.

— Apa ar trebui să fie suficient de caldă ca să vă spălați. Vă rog să vă schimbați și să vă simțiți ca acasă înainte să apucăm să vorbim. Se întoarce să plece.

— Eu sunt Nick. Am făcut un gest cu mâna. Iar el este Jerry.

Bărbatul dădu din nou să zâmbească.

— Iar eu sunt Hasan.

Închise ușa în spatele lui.

Jerry nu mai avu nevoie să fie poftit a doua oară. Răsuci micuțul robinet de aramă de la baza vasului și apă fierbinte curse într-o carafă mare de sub el. Am turnat băuturile. M-am bucurat să văd că era ceai și nu rahatul ăla de cafea arăbească, deși m-aș fi mulțumit cu orice cât de cât cald. Am aruncat înăuntru câteva bucăți de zahăr brun cristalizat. Paharul îmi arse degetele și am început să sorb licoarea fierbinte.

Jerry umplu ligheanul și începu să se dezbrace în fața focului. Mi-am scos și eu cizmele din picioare, mi-am umplut din nou paharul și apoi m-am uitat în jur. Două laturi ale camerei erau mobilate cu sofale lungi acoperite cu perne. Ni se lăsaseră acolo câteva articole de lenjerie. Pereții văruiți într-un alb murdar nu fuseseră decorați în niciun fel.

O ușă din lemn, de partea cealaltă a peretelui cu căminul,

dădea în ceea ce servea drept toaletă, o cutie simplă cu o gaură și un lighenaș de clătit mâinile lângă care era atârnat un prosop. Din câte îmi dădeam eu seama, nu exista niciun fel de priză sau dispozitiv electric. Mi se părea că ne întorseserăm în timp cu două sute de ani.

Jerry se despuiașe complet și acum încerca să toarne apă rece dintr-un butoiăș într-o altă carafă. În mod evident, se descurca foarte bine cu aceste ustensile din secolul al XIX-lea. Scoase din cârligul care-l susținea lanțul de care era agățată găleata de aramă cu decorațiuni deasupra bazinului de piatră, ce servea drept cadă de duș la stânga focului. Lăsându-l să alunece printre mâini până ce găleata ajunsese la bazin, turnă înăuntru apă din fiecare carafă până când fu mulțumit de temperatura obținută.

Am deschis ușor ușa de sticlă albastră să văd ce se petrecea afară. Acoperișurile de teracotă erau acoperite cu brumă. Deasupra lor scânteiau milioane de stele pe cerul negru ca smoala.

Cealaltă parte a clădirii era cufundată într-un întuneric deplin. Probabil că indivizii care stăteau de veghe erau înghețați tun. Mi-am dat seama că dincolo de clădirea cu un etaj se mai afla o alta, probabil locul unde trăiau familiile celor de aici. Aranjamentul era specific musulman. Vizitatorii erau ținuti în partea aceasta. Dacă veniseră pentru afaceri erau cazați la paner. Etajul întâi era rezervat oaspeților familiei, fiindcă de aici se putea vedea curtea interioară ce separa cele două zone. Nu-i așa că eram niște norocoși?

Clădirile erau înconjurate de ziduri groase care probabil erau imposibil de escaladat. Pentru a împiedica orice încercare de a trece de zid, acesta fusese construit la o distanță apreciabilă de copaci.

În curtea vizitatorilor am văzut mișcare. Doi tipi stăteau pe verandă. Mi se părea corect; și eu aș fi fost cu ochii pe noi în permanență. Probabil că se aflau acolo încă de când sosiserăm.

Trebuia să ne pregătim dacă voiam să fugim prin pădure după ce-l doboram pe Nuhanovici. Trebuia să ne uscăm, să ne încălzim și să mâncăm ceva.

Jerry gemu. Nu mi-am dat seama dacă era din cauză că apa era prea fierbinte sau prea rece sau dacă îl usturau rănila pe care i le provocasem. Am închis ușa, m-am dus la duș și am rămas lângă el. Niște stropi de apă fierbinte se răspândiră în jurul lui pe fața și pe hainele mele. Era o senzație extraordinară.

I-am murmurat în ureche.

— Chiar dacă nu există electricitate, locul ar putea fi împânzit de microfoane, ce zici?

Dădu din cap.

M-am dus lângă foc, iar el opri apa ca să se săpunească. Mi-am terminat ceaiul în timp ce apa pleoscăia în bazin în vreme ce Jerry se limpezea și mi-am scos și eu hainele.

Mai puțin de douăzeci de minute mai târziu eram amândoi îmbrăcați într-un fel de ițari largi de bumbac, tricouri albe, jachete ușoare căptușite și papuci turcești. Am mai băut un ceai în timp ce hainele noastre se uscau încet în fața focului, răspândind aburi în jur.

Mirosul îmi amintea acum de uscătoriile din taberele de instrucție. Ajungeai acasă după un exercițiu care durase câteva zile, ud learcă și în nouă cazuri din zece radiatoarele nu funcționau și trebuia să porți același echipament până când se usca pe tine. Când se uscau, eram fericiți ca niște porci în mocirlă, dar nicio cantitate de esență de lavandă, oricât de mare, nu ar fi putut îndepărta putoarea pe care o lăsam în urmă.

Stând acolo, în fața focului, ținând între palme fălcile țepoase din pricina bărbii nerase de zile întregi, au început să mi se închidă ochii. Uscătoriile mă făcuseră să-mi aduc aminte de regiment, apoi de Danny Connor, de Rob. Am deschis ochii brusc și m-am uitat la Baby-G. Era puțin trecut de zece. Baby-G mă făcuse să mă gândesc la Kelly, ceea ce mă dusesse apoi cu gândul la Zina.

Am încercat să-l urmăresc pe Jerry cum își tampona nasul spart cu un prosop, dar se părea că pleoapele mele aveau o voință proprie pe care nu o puteam împiedica. Poate că am ațipit.

Nu știu la cât timp după aceea am auzit o bătaie în ușă.

Jerry sări în picioare și deschise. De data asta, Nuhanovici rămase afară, cu lampa din mână aruncând umbre ciudate în jur. Poate că-l oprea mirosul.

— O să aveți nevoie de haine.

Am început să-mi îmbrac hainele, care acum erau numai umede și nu ude flească, pe deasupra hainelor pe care le promisem. Am hotărât să iau tot în afară de saci și de porcăria de jachetă din vinilin. Cine știe cum aveau să se sfârșească cina aceasta și discuțiile!?

Nuhanovici nu spuse nimic în timp ce Jerry îmi urma exemplul, ne privea numai ușor amuzat. La sfârșit am luat pe noi și gecile impermeabile cu glugă, cărora le-am tras fermoarul până sus. În timp ce-l urmam în jos pe scări, ne spuse câte ceva despre locul în care ne aflam, de parcă eram niște invitați poftiți la cină.

— Clădirile au fost construite de un negustor turc foarte bogat în secolul al XVI-lea. Nu s-a schimbat foarte mult de atunci.

Nu se vedea nimeni sub verandă când am traversat curtea vizitatorilor spre o intrare aflată în locul unde cele două clădiri se uneau, dar știam că ei doi se aflau acolo, în întuneric.

Înăuntru, lampa poleia cu lumină holul de piatră, iar vocea îi răsună în timp ce continua să îndruge verzi și uscate.

— Povestea spune că soția negustorului era atât de frumoasă, încât el nu voia să o vadă nimeni, așa că a construit această casă în mijlocul pustietății. Era un bărbat foarte gelos. Nu i s-a părut însă de ajuns, a mai plantat și pădurea din jur ca să nu se vadă nici măcar casa.

— De-asta trăiești tu acum aici?

Se uită la mine cu începutul acela ciudat de zâmbet.

— Eu trăiesc pentru opera mea, Nick. Eu nu am fost binecuvântat cu o soție frumoasă...

Ușa de la capătul holului dădea în curtea interioară. Clădirea din fața noastră era flancată în stânga și în dreapta de zidurile exterioare. În centrul zidului din dreapta se aflau porțile uriașe prin care intraserăm mai devreme. L-am urmat prin curtea

pietruită pe lângă o altă pereche de uși masive. În fața noastră strălucea o lumină în spatele unei ferestre.

— Sunt însă un nomad, Nick. Nu locuiesc de fapt nicăieri. Merg din loc în loc. Faptul că știu să mă ascund este cea mai importantă armă a mea, la fel cum este în cazul invadatorilor care fug de justiția care-i caută pentru crimele de război comise. Se pare că am ceva în comun cu vechii mei dușmani, nu crezi?

Aveam privirea fixată asupra strălucirii ce venea dinspre fereastră. Am urcat pe veranda de lemn, iar el a deschis ușa; de data asta făcându-ne semn să ne lăsăm încălțărilor afară. Pragul era înalt de jumătate de metru.

— Aveți grijă la degetele de la picioare. Lăsa lampa în jos. Pragurile sunt menite să țină copilașii înăuntru, însă fac mult rău picioarelor celor adulți.

Ne aflam într-o cameră mare și pătrată. Un parfum puternic plutea în aer dinspre două lămpi cu petrol așezate în fiecare dintre colțurile mai îndepărtate. Și aici sofale joase erau așezate de-a lungul a doi pereți. În centrul celui de al treilea se afla un cămin în care ardea un foc iute.

Așteptându-ne în centrul dușumelei acoperite cu o rogojină se aflau trei perne mari așezate în jurul unei tăvi imense de aramă, pe care se găseau o cafetieră, pahare și o pungă de hârtie maro nu prea mare.

Ne-am scos toți scurtele și le-am atârnat în cuiele înfipite în perete, la stânga ușii. Era îmbrăcat cu un *dishdash* negru, simplu, cu pantaloni și șosete negre. Șosetele mele se întăriseră precum cartonul; însă nu avea să treacă mult până să se încălzească și să înceapă să pută de să-ți mute nasul din loc.

Și camera asta era foarte simplă, împodobită numai cu niște versete din Coran puse în ramă. Lumina de la cele două lămpi era suficientă să vedem că, deși pielea lui Nuhanovici nu era translucidă ca a lui Benzil, era aproape anormal de străvezie și lipsită de orice riduri.

Partea de sus a ușii din stânga era un fel de grătar din lemn sculptat. Se auzeau zăngănit de oale și zumzetul liniștitor al oamenilor care munceau de partea cealaltă a ușii; mai mult, simțeam deja miros de mâncare.

Nuhanovici întinse o mână osoasă către Jerry.

— Bine ai venit!

Apoi a mai făcut un pas înainte și mi-a strâns și mie mâna. Avea o strângere de mână nu foarte puternică, însă era clar că, la fel ca în cazul lui Benzil, puterea i-o dădea mintea; nu mai avea nevoie de nimic altceva. În lumina aceasta, și văzut de aproape, ochii săi câprui-închis păreau și mai pătrunzători. Privirea nu-i rătăcea la întâmplare, era ațintită acolo unde intenționa el și rămânea acolo până ce el hotăra că văzuse destul.

— Nick, Jerry, poftiți... Ne făcu semn să ne așezăm pe pernele din mijloc. Fiți bine-veniți.

Mi se părea că nu avea placă, însă nu mai văzusem niciodată dinți atât de albi.

Eu și Jerry ne-am așezat turcește cu spatele spre ușă. El s-a așezat pe pernele de partea cealaltă a mesei, cu punga de hârtie la stângă și cafetiera la dreapta, după care a început să toarne băutura tare și parfumată, ținând gâtul cafetierei pe

marginea paharului și apoi ridicând-o rapid, dintr-o mișcare. Mi se părea că urmăresc un ritual străvechi.

Am luat un pahar. Avea mâinile nemișcate și cu o manichiură la fel de impecabilă cum era și în poza „Chetnik Mama”.

Cafeaua era la fel de bună și de tare precum mirosea, așa că am mai pus câteva bucăți de zahăr brun cristalizat.

Nuhanovici îi dădu un pahar și lui Jerry și aruncă o nouă privire compătimitoare la adresa rănilor de pe fața lui.

— Ați avut parte de niște zile pline de evenimente, amândoi. Oamenii mei vor descoperi ce s-a întâmplat cu Ramzi și cu Benzil. Sunt convins că Nasir s-a ocupat de tot, întotdeauna o face.

Se uită din nou la fiecare din noi, pe rând, cu privirea aceea fixă care nu lăsa să se citească nimic.

— Dar, vă rog, explicați-mi încă o dată, cu mai multe amănunte, prin ce-ați trecut.

În următoarele zece minute, și-a luat privirea de la mine numai o dată, atunci când a mai turnat niște cafea pentru Jerry și pentru el. I-am povestit varianta periată a aventurilor noastre de când plecaserăm la Bagdad: de ce ne duseserăm acolo, cum ajunseserăm să-l întâlnim pe Benzil, cum îl observaserăm pe Țap și ceea ce ne adusese apoi aici - pe Jerry dorința de a-i face o fotografie, iar pe mine faptul că lui Nuhanovici i se păruse interesant că fusesem la fabrica de ciment.

Dădu ușor din cap și ascultă ce-i spuneam în timp ce-i turna din nou cafea lui Jerry. Eu lăsasem paharul pe trei sferturi plin. Odată golit, era datoria gazdei să-l umple din nou, și băusem destul. Reușisem să evit rahatul ăla parfumat în toată misiunea asta și nici nu-mi trecea prin cap să cedez acum.

Nu voiam să mai pierd vremea vorbind despre lucruri care nu contau. Nu-mi dădeam seama care era situația noastră acolo.

— Pașapoartele noastre, telefonul, banii... Ne vor fi înapoiate? am întrebat zâmbind. Țsta e unul dintre blestemele Occidentului. Parcă suntem goi fără ele.

Puse paharul ușor pe tava din fața lui și-și lăsă mâinile pe genunchi.

— Desigur. Când plecați. Și sigur că sunteți liberi să plecați oricând veți vrea. Sunt sigur că Ramzi v-a explicat că nu avem nimic aici din ce i-ar putea face pe dușmani să ne dea de urmă. Nu folosim electricitatea în niciun fel, nu avem televizoare, nu avem telefoane, nu avem tehnologie prin satelit. Nu avem niciun fel de dispozitiv ce ar putea să atragă o bombă deasupra locului ăsta. Se opri puțin și îmi aruncă zâmbetul lui vag obișnuit. Îmi înțelegi îngrijorarea, sunt sigur, Nick.

I-am întors zâmbetul în timp ce ridică din nou paharul.

— Oamenii mei nu sunt deloc mulțumiți că am vrut să te văd. Cred că ești aici ca să mă omori. Sorbi o gură și se uită atent la amândoi. Le-am spus că, dacă asta este voia Domnului, atunci așa să fie. Adevărul este însă că vreau să stau de vorbă cu tine.

Lăsă paharul jos fără a-și desprinde privirea din ochii mei. Era adevărat? Eram aici ca să-l ucid? Dacă mi-aș fi îndepărtat privirea, știam că aveam să-i confirm suspiciunile.

— Dar hai să mâncăm și să vorbim puțin. Sunt sigur că vă este foarte foame după călătoria lungă și agitată de care ați avut parte.

Întoarse ușor capul într-o parte.

— Și tu, Jerry... De ce vrei să mă fotografiezi?

Și Jerry îl privi drept în ochi.

— Pentru a-mi face un bine mie, dar și pentru a vă face un bine dumneavoastră. Pentru ca eu să ajung să câștig Premiul Pulitzer și pentru ca dumneavoastră să ajungeți pe coperta revistei *Time*. M-am gândit că poate v-ar interesa.

Vorbea ceremonios, de parcă s-ar fi adresat unei altețe regale.

Nuhanovici ridică o sprânceană.

— În ce sens?

Jerry zâmbi obosit.

— Nu mai am aparatul de fotografiat, așa că oricum vorbim ca să facem conversație.

Ușa laterală se deschise lăsând să intre doi bărbați cu diverse boluri pe care le așezară pe tava dintre noi. Am mai zărit alți doi bărbați cu AK-uri, care stăteau în bucătărie supraveghindu-ne însă în mod evident pe noi și nu ce se

petrecea acolo. În niciun caz n-am fi putut să-l omorâm pe acest om și să scăpăm cu fuga.

Bolurile erau pline de orez fierbinte cu stafide, carne, ceapă tăiată și destulă pită cât pentru o armată întreagă. Ni s-au oferit furculițe, dar am refuzat politicos.

Când ușa s-a închis din nou, Nuhanovici ne-a făcut semn să începem să mâncăm. Am rupt o bucată de pită cu mâna dreaptă și am folosit-o ca pe o lingură să duc la gură mâncarea aburindă. Fără îndoială, tipii cu AK-urile stăteau acum de cealaltă parte a grătarului de lemn sculptat, atenți ca nu cumva să i-o îndes pe gât lui Nuhanovici, încercând să-l sufoc.

Se deschise din nou ușa, iar bărbații se înapoiară cu pahare cu suc de portocale, un lighenaș de aramă cu apă caldă și șervete pentru mai târziu. Băieții cu automate nu se clintiseră niciun pas.

Ușa se închise din nou.

— Hasan?

Se uită la mine și zâmbi; speram că nu mi se prelingea grăsime pe bărbie.

— Ceea ce mă îngrijorează pe mine este că s-ar putea ca noi să fim următoarea țintă și să fim omorâți pentru că știm unde te afli.

Se uită rapid spre ușă și zâmbi larg de data asta.

— Nu sunt aici decât ca să mă apere pe mine. Eu nu ucid oameni. Sorbi din cafea. În plus, știați cum să ajungeți aici și nu ați încercat în niciun moment să mă dați de gol în vreun fel. Mă bucur că putem avea încredere unii în ceilalți.

Zâmbi din nou, dar ne scrută cu privirea încă o dată înainte să continue.

— După ce discutăm anumite lucruri, veți fi duși înapoi la Sarajevo.

Băgă o bucată de pâine în gură și-i dădu lui Jerry punga de hârtie.

— Jerry, sunt de acord cu tine. Cred și eu că, dacă aș ajunge pe coperta revistei *Time*, mi-ar folosi foarte mult.

Jerry aruncă o privire înăuntru și scoase două aparate de fotografiat de unică folosință, de genul celor de la petrecerile

puștanilor.

Parcă se apăsase un buton magic. Brusc, Jerry intrase în febra fotografiatului.

— Nu avem destulă lumină aici. Putem lumina locul mai bine? Nuhanovici dădu ușor din cap, privind spre grătarul sculptat.

— Sunt sigur că putem.

Jerry rupse învelișul de celofan de pe primul aparat și apoi verifică fiecare colț al camerei să vadă cum bătea lumina și alte chestii dintr-astea de fotografi profesioniști.

Nuhanovici continuă să mănânce, însă îi simțeam privirea care parcă-mi străpungea capul. Ușa se deschise și intrară din nou cei doi tipi, fiecare cu câte o lampă cu petrol în fiecare mână. Jerry le arată exact unde să le așeze, apoi le mișcă puțin pentru a crea scena perfectă, iar tipii mai puseră câteva lemne pe foc și plecară. Cei doi cu automate ne urmăreau în continuare, din partea cealaltă a ușii.

Jerry făcu prima poză.

— Vă deranjează dacă mă învârt puțin pe aici, să încerc și alte unghiuri?

Nuhanovici nu privi în sus, dădu doar din cap și termină de mestecat. Apoi, în timp ce Jerry potrivea din nou și din nou poziția lămpilor și verifica diverse amănunte specifice activității sale, Nuhanovici se aplecă spre mine, cu coatele pe genunchi.

— Nick, și eu vreau să vorbim despre ce s-a întâmplat la fabrica de ciment. Mai întâi însă, te rog să-mi spui de ce erai acolo. Și ce anume ai văzut.

Lumina blițului fulgera prin cameră în timp ce i-am povestit tot în afara motivului real pentru care mă aflam acolo. În loc de asta i-am relatat versiunea cu aparatul de fotografiat furat și cu faptul că trebuise să mă ascund când văzusem camioanele.

Jerry făcea fotografie după fotografie, iar aparatul scotea un zgomot scurt de fiecare dată, ca un motor de avion în miniatură.

I-am vorbit lui Nuhanovici de tot ce se petrecuse în ordine cronologică, din momentul în care văzusem vehiculele apropiindu-se până în momentul în care se certase cu Mladici.

— Un grup de fete a fost reținut la fabrică după ce ai plecat...

Nu-și desprindea privirea de a mea.

— Au fost violate de mai multe ori. Una dintre ele s-a aruncat pe geam de la etajul al treilea.

Ceea ce așteptam de la el era o confirmare, dar se părea că nu aveam s-o primesc încă. Coborî privirea în bolul de orez. Luă câteva boabe și le rostogoli între degete. Jerry zumzăia în continuare în jurul nostru ca o albină ocupată.

— Am aflat mult mai târziu că una dintre ele se numea Zina. Avea numai cincisprezece ani. După ce una dintre fete s-a aruncat pe geam și au adunat ce mai rămăsese din ea de pe camioneta lui Mladici, Zina a reușit să scape și a luat-o la fugă spre marginea pădurii, acolo unde mă ascundeam eu.

Urmări cu privirea biluța de orez pe care o duse la gură.

— Sârbii nu au făcut nimic, doar au izbucnit în hohote de râs. Unii dintre ei râdeau atât de tare, încât le-a fost greu să țintească. Când m-a văzut, fata a părut derutată. S-a oprit, a privit în urmă către sârbi și apoi s-a întors din nou. Îi văd și acum expresia de pe față. Chiar în momentul acela a fost împușcată în spate. A căzut exact în fața mea. Atât de aproape, încât m-a împroșcat cu noroi. S-a târât spre mine, implorându-mă din ochi. Nu-i voi uita niciodată privirea...

Am rupt niște pâine și am luat o altă bucată de carne.

— Mult timp după aceea obișnuiam să stau treaz noaptea întrebându-mă ce ar fi făcut acum dacă ar mai fi fost în viață. Poate că ar fi devenit mamă, poate că ar fi ajuns fotomodel. Era o puștoaică frumoasă.

Nuhanovici se uită încet în sus, mestecând. Jerry apăsă butonul, iar blițul îl făcu să clipească. Un moment păru surprins.

— Povestea ta este foarte emoționantă, Nick, însă nu știu ce să cred despre ea. De fapt, am fost destul de confuz încă din momentul în care Ramzi mi-a povestit despre tine.

A trebuit să-mi pun întrebarea: „Ce ar fi căutat un occidental în Bosnia tocmai în ziua aceea?” Nu putea fi decât jurnalist, soldat sau spion. Toată istoria m-a făcut curios. De aceea te-am invitat.

Și sunt în continuare curios. Spui că lucrezi ca reporter, însă nu am văzut niciodată o relatare a modului în care Mladici a ucis niște musulmani în ziua aceea. De ce? Nimeni în branșa voastră nu ar fi ratat o astfel de știre. Ar fi apărut pe prima pagină a tuturor ziarelor lumii.

Însă nu... nu a apărut niciun reportaj. Cred că asta s-a întâmplat pentru că tu nu ești jurnalist, Nick. Ceea ce înseamnă că ai fi putut fi acolo numai în calitate de soldat sau de spion. Dar hai să nu ne mai ascundem după deget: diferența dintre cele două este neînsemnată. Nu-și dezlipea ochii de ai mei. Te rog să-mi satisfaci curiozitatea, Nick. Care este adevăratul motiv pentru care te aflai acolo?

La dracu', la urma urmei de ce nu? În orice caz, dacă voiam să aflu mai multe de la el, trebuia să dau și eu ceva în schimb.

I-am spus de ce mă aflam acolo, cum stăteam în ascunzișul meu așteptând ca bomba Paveway să-l lovească pe Mladici.

— M-am simțit foarte vinovat că nu i-am chemat mai curând. Mă obseda gândul că aș fi putut opri omorurile. În ultima vreme m-am tot gândit că, dacă aș putea vorbi cu tine, poate m-aș simți mai bine. Tu ai fost acolo, probabil că ești singurul care mă poate înțelege.

Nuhanovici se încruntase gânditor.

— Mladici? dădu din cap ca pentru sine, în timp ce încerca probabil să-și răspundă la propria întrebare. Mladici... dar l-au lăsat să scape.

Nu voiam să vorbesc despre nenorocitul de Mladici.

— Cineva mi-a explicat că nu am nevoie de iertare. Am făcut ce-am crezut că trebuia să fac în momentul acela...

Nuhanovici mă privi îndelung cu buzele strânse.

— Sunt de acord cu prietenul tău. Este un om înțelept. Apoi adăugă, fără urmă de zâmbet: Evident, nu este sârb.

Am ridicat paharul cu suc de portocale la buze și am sorbit. Era momentul să-mi întind antenele.

— Și eu sunt curios în legătură cu ceva ce nu înțeleg. De ce fuseseră ținute fetele alea acolo după ce toți ceilalți oameni plecaseră? Și de ce rămăseseră în urmă câteva dintre ele la Mladici, chiar și după ce tu ai plecat? Știai despre asta?

— Sigur că știam. Părea supărat, dar nu-mi dădeam seama pe cine sau de ce. M-am certat cu Mladici fiindcă voia să plătesc prețul pe care-l hotărâserăm împreună, dar în același timp să păstreze câteva fete pentru oamenii lui. Ne certam pe bani, nu pe viețile unor oameni. E un animal. Și totuși a fost lăsat în viață.

— Ai cumpărat fetele de la Mladici?

— Atacul la care ați fost supuși voi azi-noapte nu avea nimic de-a face cu vreo ideologie, era o chestiune de bani. Sârbii reprezintă concurența noastră pe piața pe care și noi, și ei o deservim.

— Fetele alea erau obiectul afacerii?

— Nu încerc să mă scuz pentru asta. Ce ai văzut tu nu însemna numai cumpărarea fetelor ălor, ci însemna în același timp și salvarea celorlalți. A mamelor lor, a fraților lor. Așa se încheia orice afacere. Prețul mare pe care l-am plătit sârbilor reflectă asta. Ești dezgustat?

— Sunt surprins.

— Ceea ce curând va deveni trecutul meu unora li se pare puțin cam... greu de digerat. Am salvat însă multe vieți, inclusiv viețile pe care le-ai fi putut salva tu. Mladici și însoțitorii lui au omorât mii și mii de oameni. Cinci mii numai

în Srebrenița. Ei bine, pe mine asta mă dezgustă, Nick.

Și, cu toate astea, Vestul hotărăște să nu-l ucidă pe Mladici în ziua aceea. Încă le convine să fie în libertate. Mă întreb de ce oare. Le-am spus unde este. Se află într-o mănăstire în Muntenegru. Dar unde sunt bombele ghidate? Unde sunt forțele voastre speciale?

Voiam să-i îndepărtez furia. Trebuia să rămânem prieteni dacă voiam ca eu și Jerry să mai ieșim de aici.

— Jerry, spune-i tu.

Jerry lăsa jos aparatul de fotografiat și-i explică de îndată câte ceva despre tribunalul internațional.

— Pur și simplu, se pare că s-au hotărât să păstreze câteva nume mari ca să le tragă la răspundere după război. Rupse celofanul de pe al doilea aparat și așteptă să se aprindă luminița blițului.

Nuhanovici părea gata să explodeze.

— Criminalii ca Mladici și Karadici sunt încă liberi, și eu, eu care nu sunt un criminal, sunt ținta unei ostilități atât de accentuate din partea Vestului... în așa măsură încât acum trebuie să plec din țară ca să-mi pot continua opera.

Jerry încercă să vadă dacă merge și apăsa pe buton. Lumina blițului îl făcu din nou pe Nuhanovici să clipească. Când deschise ochii, am văzut flăcările lămpilor reflectate în privirea lui mânioasă.

— Și eu am văzut groaza de pe fețele lor când le-am lăsat pradă sortii aceleia îngrozitoare. Dar Domnul mă va înțelege. Îl am pe El de partea mea. Ce ai aflat de la Benzil, și probabil și de la alții, este adevărat. Eu pot și o voi face: voi uni lumea islamică.

Vestul și chiar lumea islamică însăși vor încerca să mă oprească, dar am încredere și sunt devotat cauzei, am prin urmare calitățile care pot face o mamă să devină terorist sinucigaș sau un soț să intre cu un 747 într-o clădire. Și ei știu că uneori chiar propriii frați și propriile surori trebuie să piară pentru a îndeplini țelul suprem. Aceasta e o credință pe care nu o vei înțelege niciodată.

Pari din nou surprins, Nick. N-ar trebui să fii. Teroristul de

azi e președintele de stat de mâine. Dacă Ariel Sharon și Nelson Mandela pot fi acceptați ca lideri, de ce nu poate fi și Hasan Nuhanovici, un om ale cărui motive sunt pure și neîntinate? Allah înțelege ce a trebuit să fac pentru a merge mai departe și pentru a-i îndeplini voia. Am făcut mai mult pentru frații și surorile mele musulmane în lupta împotriva tiraniei și a imperialismului occidental decât a făcut orice terorist cu bombe – iar opera mea abia a început.

Jerry mișcă din nou lămpile, încercând să surprindă dispoziția schimbătoare a subiectului său.

Nuhanovici dădu din cap spre el.

— Jerry, dacă trebuie ca fața mea să apară pe un miliard de tricouri musulmane, îți sugerez să continui să mă fotografiezi. Nu voi mai face alte fotografii un timp. Voi accepta oferta de adăpost a lui Benzil și-mi voi continua opera din țara lui.

Îi mulțumesc Domnului că Benzil e în viață. Devotamentul lui și faptul că El a ales să-l cruțe mi-au confirmat faptul că lucrul cel mai bun pe care pot să-l fac este să-i accept oferta.

— Când pleci spre Uzbekistan?

— Curând. Imediat după ce voi vorbi cu Benzil. Ultimele zile au fost pline de evenimente, după cum știi prea bine.

Ușa se deschise și apărură cei doi tipi cu AK-uri. Unul rămase lângă ușă, iar celălalt se apropie de Nuhanovici și-i șopti ceva în ureche.

Nuhanovici ne privi pe amândoi încruntat. Dădu din cap către tipul cu automat și-i făcu semn să se ducă lângă celălalt, apoi se ridică cu o expresie de regret pe figură și se îndreptă spre lighenaș să se spele pe mâini.

— Întrevederea noastră s-a sfârșit. Se pare că voi doi nu sunteți singurii care mă fac să-mi grăbesc derularea programului. Au avut loc multe activități după incidentul de la peșteră, iar Lordul Ashdown pare să creadă că trupele SFOR sunt pe urmele lui Karadici sau ale lui Mladici. Cred că ar fi mult mai încântat să afle că eu sunt de fapt ținta.

Tipii cu automate se uitau încontinuu la ceas. Nuhanovici îmi întinse mâna spălată.

— Tot ceea ce îți cer acum este să-l duci pe Jerry înapoi în

siguranță și să ai grijă să poată developa fotografiile. Și să-mi publice povestea. Spune-le prietenilor tăi din Vest, indiferent cine sunt ei, că știu că l-au lăsat pe Mladici să scape cu viață. Spune-le că au mâinile pătate cu sânge.

Ne-am strâns mâinile. S-a întors și a dat mâna și cu Jerry.

Mai aveam o întrebare.

— Gențile noastre, când le primim?

— În Sarajevo.

Tipii cu automate păreau și mai agitați. Era timpul să plecăm.

Patru norișori de abur pluteau în aerul rece, nemișcat. Băieții cu automate aprinseseră câte o lampă cu gaz. I-am urmat de-a curmezișul curții până am ajuns la holul de trecere. Cerul era senin, iar pământul înghețat scârțâia sub picioare.

Jerry își ridicase gluga de la geacă, însă eu nu-i urmasem exemplul. Voiam să absorb cât mai multă informație. De partea cealaltă a clădirii pentru oaspeți se auzea un autovehicul cu motorul pornit.

Urmărind lumina lămpilor cu petrol, ne-am întors prin holul de trecere spre curtea oaspeților. Pe măsură ce ne apropiam de ușă, Jerry a mărit pasul să mă ajungă din urmă. Ochiul îi strălucea de sub marginea glugii într-o întrebare mută: „Ce mama dracului facem acum?”

Tipii cu automate ne-au ținut ușa deschisă până am trecut de partea cealaltă. Motorul zumzăia dincolo de zid.

— Vorbiți englezește?

Unul dintre ei dădu din cap.

— Gențile noastre? Aveam niște genți. Ni le dați înapoi?

— Sigur, nicio problemă.

— Când?

— Mai târziu.

Am traversat curtea spre intrarea principală. Mașina aflată de partea cealaltă a porților duble nu mai pufăia. Nu era microbuzul cu care veniserăm.

Ușile au fost deschise și imediat am fost orbiți de luminile farurilor. Vehiculul era învăluit într-un nor de gaze de eșapament.

După câte se părea, tipii cu automate nu aveau de gând să ne însoțească. Rămaseră pe loc și doar ne făcură semn să urcăm. Am pătruns în norul de fum și am descoperit o mașină de teren Suzuki Vitara. Sistemul de încălzire funcționa la maximum pentru a face față frigului.

În mașină se aflau doi tipi, amândoi în față. Am deschis

portiera din spate și l-am lăsat pe Jerry să urce primul. Apoi m-am așezat și eu în spatele șoferului. Norul de fum de la țigările celor doi era la fel de dens ca gazele de eșapament de afară.

Interiorul mașinii nu era luminat, însă în lumina reflectată în fereastră am văzut șoferul. Tuns scurt, cu mustață, avea probabil în jur de patruzeci de ani. Pasagerul din dreapta era tipul cu părul lung. Între picioare, cu țeava rezemată periculos de aproape de piept, avea un G3. Am privit în jos. Patul din plastic era de dimensiuni normale, nu redus la jumătate, așa cum văzusem la majoritatea armelor de acest gen. Mult mai important însă era ce se afla lângă armă, la picioarele bărbatului, adică borsetele noastre.

Tipii se schimbaseră în jachete de piele neagră și blugi, probabil pentru călătoria pe care aveam s-o facem. Poate că într-adevăr ne întorceam la Sarajevo.

Mașina se clătină într-o parte și în alta prin pasajul îngust de trecere și apoi continuă vreo șase sute de metri dincolo de el, înainte de a vira la dreapta pe poteca din pădure. Niciunul din ei nu rosti vreo vorbă. Șoferul se aplecă înainte și porni radioul. Era o emisiune interactivă transmisă de un post local.

Ne-am croit drum printre copaci. Jerry își lăsase gluga pe spate, însă mă privea în continuare fix și întrebător.

Nu l-am băgat în seamă. Aveam nevoie de timp ca să mă gândesc. M-am uitat la selectorul armei G3. Avea siguranța pe stânga. Prima treaptă era pentru tragerea foc cu foc, dacă era coborâtă complet, trăgea foc automat; sistemul era invers față de AK. Închizătorul era și el pe stânga, la jumătatea armei și, ca MP-5 și toate armele Heckler & Koch ale acestei perioade, trebuia manevrat cu mâna stângă. Magazia era dreaptă, nu curbată, și conținea douăzeci de cartușe.

Nu-mi dădeam seama dacă era pregătită pentru tragere. A trebuit să presupun că nu era.

Pletosul aprinse două țigări și îi dădu una șoferului înainte de a ne oferi și nouă câte una din același pachet. M-am aplecat puțin înainte, între scaune.

— Gentile? Am arătat spre picioarele lui. Ni le puteți da înapoi acum?

Pletosul dădu din mână spre șoseaua ce se zărea prin parbriz.

— Sarajevo. Sarajevo.

Șoferul mormăi ceva și învârti volanul. Am derapat puțin pe șoseaua acoperită de polei și am cotit la stânga, cu spatele spre hambare și spre oraș. În boxe se auzi o declarație de presă a lui Paddy Ashdown: ceva legat de lege și ordine, de aducerea tuturor agresorilor în fața justiției, toate aiurelile astea obișnuite, înainte ca translatorul să intervină peste el.

Păduricea se derulă rapid în stânga noastră. Trebuia să fac ceva, și acum era momentul. M-am aplecat din nou înainte și l-am bătut pe Pletos pe umăr.

— Prietenul meu trebuie să facă pipi.

Se uită la mine cu o privire goală.

— Pipi!? L-am arătat pe Jerry și am simulat că mă deschei la pantaloni. Trebuie să se ușureze.

Dădu din nou din mână către parbriz.

— Sarajevo.

La dracu', eram oaspeții lui Nuhanovici. Puteam la urma urmei să le dăm ordine ăstora.

— Nu, ne oprim! Trebuie să facă pipi! L-am înghiontit pe șofer. Oprește!

În timp ce ei doi schimbau câteva cuvinte, m-am lăsat pe spate lângă Jerry.

— Cobori, te culci la pământ și stai acolo.

M-am aplecat înainte.

— Vă opriți sau ce mai așteptați?

Când mașina a tras pe dreapta, Jerry a coborât, descheindu-se la pantaloni în timp ce trecea prin fața noastră, prin lumina farurilor, și s-a îndreptat către copaci, prea timid să urineze de față cu noi.

Cei doi se uitau unul la altul dând ochii peste cap.

Jerry ascultă ce-i spusese; păru că se dezechilibrează și căzu la pământ cu un strigăt.

L-am bătut pe umăr pe Pletos, dând din mâini impacientat.

— Du-te să-l ajuți! Du-te să-l ajuți!

Jerry nu avea să ia niciun Oscar pentru asta, dar măcar continua să geamă. Pletosul înjură, însă deschise portiera. Coborând, lăsă mitraliera G3 la picioarele scaunului, rezemat de acesta.

Aveam privirea ațintită asupra țevii. Era clar că avea să fie acum ori niciodată.

Am apucat-o de vârf cu mâna dreaptă, am tras-o printre scaune către mine și în același timp m-am tras înapoi, am deschis ușa cu mâna stângă și m-am rostogolit pe asfalt.

Patul armei se lovi de bancheta din spate și mi se izbi de piept în aterizare.

Cu mâna stângă am apucat plasticul, iar mâna dreaptă ajunse pe trăgaci. M-am rostogolit pe șosea departe de ușă.

Fără să bag în seamă strigătele ce veneau din fața mașinii, m-am concentrat să duc mâna stângă la închizător mișcându-l înainte și înapoi ca să văd ce era înăuntru.

Am văzut un cartuș intrând pe țeavă și am armat. Țipetele continuau în timp ce mă ridicam.

Cu patul puștii pe umăr, am ținut spre Pletos, cu ochii larg deschiși, încercând să văd cât de bine se putea în întunericul ce ne înconjură.

Jerry rămăsese nemișcat la pământ.

— Jerry, ridică-te - doboară-l, doboară-l!

Am tras un picior în portiera șoferului și m-am dat înapoi cel puțin trei metri.

— Afară! Afară! Afară!

Chiar dacă nu înțelegea englezește, a priceput ideea. Ieși imediat din mașină, cu mâinile sus, apoi se lăsă în genunchi și și le duse la ceafă.

Acum și Pletosul era la pământ. M-am aplecat cu arma în mână, cu siguranța trasă și cu degetul pe trăgaci.

— Jerry, adu-i pe amândoi în lumina farurilor.

Jerry făcu întocmai, și curând ambii erau întinși pe iarbă cu fața în jos. I-am ocolit astfel încât să ajung acolo unde aveau capetele. Puteam să-i împușc ușor dacă voiau să facă pe nebulii.

— Percheziționează-i! Ai grijă să nu aibă vreo stație de emisie-recepție sau vreo armă.

Farurile proiectau umbre lungi, mișcătoare, în timp ce Jerry îi pipăia și le căuta în buzunare. Pletosul nu avea nimic la el în afară de portofel și de țigări.

Se duse lângă șofer.

— Ce facem cu ei, Nick?

— Rămân aici. Imediat ce termini, pune-i să meargă de-a bușilea până la copaci.

Amândoi i-am urmărit cum se târau spre marginea păduricii suflând greu, cu zgomot, ca niște cai la trap. Primul șir de copaci bloca luminile farurilor, aruncând umbre ciudate spre primii câțiva metri de pădure.

— Leagă-i. Ia-le curelele, șireturile, orice găsești.

Am rămas cu arma ațintită asupra lor cât Jerry i-a făcut să se așeze lângă un copac. Apoi se gândi la ceva, alergă înapoi la mașină și se întoarse cu borsetele goale și cu niște cabluri de alimentare.

Le legă mâinile cu cablurile de alimentare și apoi îi prinse cu borsetele peste gât de copac. Nu opuseră niciun fel de rezistență: voiau să trăiască.

Am pus pistolul-mitralieră G3 pe pământ și mi-am scos cizmele și șosetele. Iarba înghețată era tăioasă, dar merita. Dracu' știe cine se putea afla în apropiere, dar nu voiam să-și petreacă noaptea țipând cât îi ținea gura.

Mi-am pus cizmele umede înapoi și le-am îndesat câte o șosetă în gură. Apoi le-am îndesat deasupra cât de bine am putut borsetele și am legat strâns curelele în jurul trunchiului de copac, astfel încât să le susțină capetele și în același timp să-i împiedice să scoată vreun sunet. Dacă nu umpli tot golul

din cavitatea bucală, se pot produce și emite sunete în exterior. Cu o șosetă murdară în gură aveau să fie mai preocupați să nu se sufoce și să reușească să respire cât de cât decât să nu facă zgomot.

Acum, că scăpaserăm de ei, trebuia să ne întoarcem la casă. Am alergat la mașină și am înșfăcat Thuraya.

— Chestiile astea au alarmă silențioasă, sau vibrează, sau ce naiba fac?

Jerry dădu din umeri în timp ce-și îndesa pașaportul și portofelul în geacă.

Am așezat arma pe capotă și am deschis telefonul în timp ce-mi recuperam actele.

— Nu putem risca să folosim mașina. Mă uitam în continuare la ledul telefonului. Ar face prea mult zgomot și s-ar putea să fim auziți înainte de a ajunge la casă. Du-te și parchează-o lângă copaci, scoate distribuitorul de la motor ca să-l luăm cu noi. O să-l folosim ca să ne cărăm dracului de aici. Nu uita cheile.

Am pus Thuraya pe vibrații. Avea cinci linii de semnal și cinci linii la nivelul bateriei. Am verificat numerele formate de Jerry în timp ce acesta se urca în mașină.

— Rahatul ăsta de număr cu multe cifre e al lui George?

Am respirat adânc de câteva ori și apoi am apăsat tasta de apelare. Jerry se îndrepta cu mașina spre copaci.

Niciun răspuns. Suna, suna, dar doar atât. Am mai așteptat vreo douăzeci de secunde, după care am închis. Mai rămânea Ezra. Am format numărul de urgență. Baby-G arăta 00.11. Washington era cu șase ore în urmă.

Poate că mai era încă acolo, vorbind despre încredere cu un alt fraier de-al lui George.

A răspuns robotul. Am vorbit rar și clar.

— Sunt Nick, Nick Stone. Trebuie să vorbesc urgent cu George. Spune-i că știu ce se petrece - spune-i că am terminat treaba, dar trebuie să vorbesc mai întâi cu el. Trebuie să mă sune pe Thuraya. E o chestiune de viață și de moarte, Ezra, nu ezita niciun moment, caută-l. Sună-l, du-te la el, oricum, găsește-l!

Jerry parcase mașina între copaci, lăsând în urma roților

două potecuțe înguste pe iarba înghețată. Deschise capota și apoi coborî. M-am apropiat de el în timp ce se apleca deasupra motorului.

— L-ai luat?

Am pus telefonul și arma pe scaunul din față, am scos încărcătorul și am verificat cartușele. Era plin, în afară de cel de pe țeavă și de cel pe care-l scosesem mai devreme. Am pus încărcătorul înapoi și mi-am scos geaca, uitându-mă în același timp după cartușul pe care-l aruncasem în spatele mașinii.

— I-am transmis un mesaj. N-am avut noroc să-l găsesc. Mi-am legat geaca la brâu. Jerry făcu la fel.

— Mi s-a părut o întâlnire extraordinară. Ce părere ai de el?

— Credință pe dracu'. E la fel de ȋicnit ca orice terorist sinucigaș, e bin Laden fără barbă. Mai erau multe lucruri de spus, însă erau nevoiți să aștepte.

Cu G3 în mâna stângă și cu Thuraya în dreapta, eram gata de plecare.

Nu mă interesa nici cât negru sub unghie ce efect avusese asupra vânzărilor de Cola, că era o piedică în calea îndeplinirii obiectivelor de disfuncționalitate ale Occidentului sau că nu-și făcea unghiile cu lac în culorile steagului american. Aveam motivele mele pentru care-l voiam mort.

Jerry își înnodă încă o dată mânecile gecii în jurul mijlocului. Am întins mâna să-l opresc.

— Nu s-a schimbat nimic, prietene, oferta mea rămâne în picioare. Tu ai o familie. Eu nu am nici pe dracu'. Ia mașina, așteaptă-mă în oraș. Dacă nu mă întorc în două zile, du-te acasă și încearcă-ți norocul cu George - spune-i că ai reușit să scapi sau ceva de genul ăsta.

Își opri gestul la jumătate, însă nu spuse nimic.

Am ridicat arma între noi.

— Dacă George nu sună, o să trebuiască să folosesc asta. Nu ai de ce să fii și tu acolo.

Rămăsese pe gânduri.

— Mulțumesc, Nick, dar nu pot accepta. Amândoi aveam aceeași misiune de îndeplinit, deși din motive diferite. Tot trebuie să fiu și eu acolo.

— Atunci am face bine să pornim acum, înainte să plece cu Benzil spre Shangri-La. Nu putem să intrăm în pădure până nu ne sună George. Trebuie să rămânem însă pe șosea în caz că vrea să plece acum și să-l oprim cu arma în mână.

M-am uitat dacă Thuraya funcționa și am luat-o la fugă la marginea pădurii, folosind iarba ca punct de sprijin în tot alunecșul. Curând l-am auzit gâfâind în spatele meu. Probabil că și eu scoteam aceleași sunete după lunile întregi în care mă îndopasem cu brânză topită și murături Branston.

Geaca mi se lovea ritmic de picioare. Transpirația mi se prelingea pe șira spinării spre șale. Aveam mâinile și picioarele încinse.

Alergasem probabil în jur de patru sute de metri, când telefonul îmi vibra în mână.

George nu era omul care să stea la taclale.

— L-ai găsit pe Nuhanovici?

— Da, dar nu mai stă mult. Respiram adânc încercând să mă fac înțeleș de prima dată. Fii atent cum stă treaba. Voi fixa

ținta cu telefonul. Tu trimiți bomba, eu mă asigur că persoana e în locul respectiv, noi plecăm și toată lumea e chit. Nu ne mai prostim și nu ne mai jucăm cu viețile copiilor, bine George?

— De acord. Dar trebuie să identifici ținta tu însuși.

— Ne aflăm cam la o distanță de patru ore de Sarajevo. Sincronizarea e esențială. Avioanele Predator sunt pe poziție?

— Știu unde sunteți, vă urmăresc. În momentul de față trei UAV-uri sunt în aer. Așteaptă doar comanda de la operator. Vei confirma acțiunea. Îl vreau pe el mort, băiete, nu doar o grămadă de pietriș. Ține telefonul deschis, o să te sune ei.

Nu se mai auzi nimic.

M-am întors spre Jerry.

— Am aranjat.

De ușurare, aproape că îl lăsară genunchii.

M-am întors și am luat-o din nou la fugă. Nu numai pentru că voiam să ajung cât mai repede la intersecție. Nu voiam să-i răspund dacă în opinia mea George își va respecta sau nu promisiunea.

Am ajuns la potecă și am intrat între primele șiruri de copaci. Iarba era udă, nu înghețată. Am lăsat arma jos, mi-am băgat Thuraya în blugi ca să îl simt când avea să vibreze. Mi-am pus din nou geaca în timp ce-i explicam ce spusese George, încet și rar, astfel încât să nu piardă nimic.

— Poți să lași aici cheile și distribuitorul. ăsta e punctul de întâlnire dacă ne despărțim, OK?

Jerry dădu din cap și le puse la baza a ceea ce mai rămăsese din copacul cel mai apropiat, apoi îi dezlegă mânecile și-și puse și el geaca.

— OK, facem cum am stabilit până ajungem la țintă. Apoi te întorci aici. Iei mașina și te duci în oraș. Nu pierde vremea dacă vezi că se îngroașă gluma. O să încerc să ajung la țintă și să fac ce trebuie să fac. Tu n-o să poți face nimic fără nicio armă.

Thuraya vibră din nou lipit de burta mea. M-am lăsat în genunchi și am apăsat tasta verde. Frigul îmi pătrundea în oase în timp ce încercam să văd ceva în întuneric pe potecă.

— Cu cine vorbesc?

Era o voce cu accent american, monotonă ca vocea unui robot creată pe sintetizator.

— Cu Nick. Ne-ați localizat?

— Repetă, Nick, nu te înțeleg.

— Ne-ați localizat?

— Afirmativ, Nick.

M-am uitat pe ecran. Nu era afișat niciun număr.

— Care-i numărul vostru?

— Informație secretă.

— Fir-ar al dracului să fie, încercăm să stabilim o țintă cu un telefon nenorocit. Am nevoie de un număr. Nu am ajuns încă la țintă. Curând o să pierdeți poziția. Trebuie să vă pot suna când ajung la fața locului.

Urmă un moment de liniște, după care:

— Așteaptă.

Jerry apăru din spatele meu cu față ascunsă în glugă.

— Ce dracu' fac ăia?

Am întins mâna să-l opresc. Vocea monotonă se auzi din nou.

— Am un număr.

L-am tastat imediat cu Thuraya. Era numărul unui alt telefon cu transmisie prin satelit.

— OK, ascultă. Ținta se află cam la doi kilometri de punctul acesta. Se află într-un ansamblu de case ascunse într-o pădurice. Ați recepționat până aici?

— Afirmativ.

— O să pierdeți semnalul când intrăm în pădure. O să sun când ajung la țintă. Ați recepționat?

— Afirmativ.

— Vorbiți de pe o navă?

— Informație secretă.

— Auziți, luptăm de aceeași parte a baricadei? Măcar spuneți-mi cât vă trebuie să ajungeți la țintă.

A urmat o altă pauză.

— Ne ia o oră, treizeci și patru de minute. O oră, treizeci și patru de minute.

— Am înțeles. Așteptați.

Am închis și m-am întors spre Jerry în timp ce-mi trăgeam fermoarul la geacă.

— O oră și treizeci și patru de minute.

Avioanele alea zburau cam cu o sută șaizeci de kilometri la oră, așa că drumul până la țintă le-ar fi luat mai puțin timp dacă decolau de pe un portavion din Adriatica. Poate că veneau de pe un aerodrom îndepărtat din Kosovo. Statele Unite aveau un efectiv foarte numeros de trupe însărcinate cu menținerea păcii în zonă.

Dădu din cap și bolborosi ceva în glugă. Am tras-o jos.

— Desfundă-ți urechile. Curând o să ajungem în zona de foc. Când pornim, vreau să măsoți distanța. Vezi că eu fac în jur de o sută șaizeci de pași la suta de metri. Tu știi câți pași faci tu la o sută de metri?

— N-am idee.

— OK, atunci avem doi kilometri până la răscrucea cu poteca. Îmi numeri pașii și îmi spui când ajungem la o mie opt sute de metri. Nu ne putem permite să ratăm răscrucea.

Am verificat încărcătorul pistolului-mitralieră G3, siguranța și dacă Thuraya stătea bine în buzunarul din interiorul hainei, începeau să-mi înghețe picioarele.

— Ești gata?

Nu mai era vorba de Nuhanovici, aveam de-a face pur și simplu cu o țintă. Întotdeauna mi se păruse mai ușor să mă gândesc la oameni în felul acesta înainte să-iucid.

Cu gluga dată pe spate, am luat-o la goană de-a lungul potecii. Dacă avea să apară vreun vehicul pe șosea, trebuia să ies de sub acoperire și să folosesc arma pe care o aveam. Dacă ținta nu era în mașina respectivă, era clar că-l ratam, dar ce alternativă mai aveam?

Ramurile brazilor îmi zgâriau fața în timp ce îmi croiam drum printre copaci. Apa adunată pe ele se revărsa asupra mea.

La fiecare zece pași mă opream, întinzând mâna stângă în spate până ce Jerry se izbea de ea. Trebuia să stăm aproape în întunericul care ne înconjură. Aveam noroc cu stratul moale de ace de brad și de pin de sub picioarele noastre, care înăbușeau zgomotul.

Am mai făcut alți zece metri și m-am oprit, rezemând patul armei de pământ și aplecându-mă înainte cu ambele mâini pe țeavă pentru a mă odihni puțin, respirând adânc și așteptându-l pe Jerry să mă ajungă din urmă. Eram ud learcă sub toate straturile de îmbrăcăminte pe care le pusesem pe mine și toată transpirația mi se scurgea pe față, peste zgârieturi, provocându-mi usturimi puternice.

De data asta se apropie încet, gâfâind, suflându-mi aburi în față.

— Tocmai am trecut de o mie opt sute de metri.

— O să încetinem pasul acum; fii atent să nu ratăm răscrucea cu poteca de pe stânga, OK?

Am închis gura încercând să adun ceva salivă ce-ar fi putut să-mi oblojească gâtul uscat și m-am sprijinit în pușcă să mă ridic.

Câteva minute mai târziu ajunsesem la răscrucea cu drumeagul ce ducea la casă. M-am oprit din nou să aștept. De data asta era rândul lui să stea aproape de mine și să-i suflu în

față. Se lăsase o liniște ciudată, nici măcar o adiere de vânt nu clătina copacii.

— Acum numără cinci sute de metri, OK? După aceea, facem la dreapta și încercăm să ne strecurăm printre copaci până la zidul înconjurător. Vreau să mă învârt puțin în jurul punctului de pază.

— Am înțeles.

Am pornit din nou, încercând să ne ținem pe mijlocul potecii. Țineam strâns pistolul-mitralieră G3. Nu era timp să acționez conform procedurilor, cu arma la umăr. Înaintam cu capul aplecat spre dreapta, cu urechile ciulite. Îmi ascuțisem privirea cât puteam ca să văd ceva în întunericul din fața noastră, încercând să zăresc orice mișcare, orice luminiță, orice ar fi putut indica o prezență umană.

Mă opream să ascult la fiecare cinci sau șase metri, încercând să respir adânc și fără zgomot. Sudoarea mi se prelingea în continuare pe față. În cele din urmă, Jerry mă ajunsese din urmă și-și lipi gura de urechea mea.

— Cinci sute.

Am pornit foarte încet de data aceasta, ținând arma în echilibru cu o singură mână - mâna dreaptă. Mâna stângă o întinsesem în spate, ținându-l pe Jerry, ca să fiu sigur că e lângă mine.

Cam la o sută cincizeci de metri de punctul de control încă nu vedeam și nici măcar nu zăream nimic. Am fi putut să acționăm prudent și să o tăiem prin pădure, dar asta ne-ar fi întârziat și mai mult. Trebuia să rămânem cât mai mult posibil pe potecă.

După alți douăzeci de metri, se auzi un zăngănit metalic înainte și la stângă. Am înghețat. Nu vedeam decât întuneric și, dincolo de el, și mai mult întuneric.

Ținându-mi respirația m-am aplecat înainte, cu ochii închiși și cu capul în piept. Îl auzeam numai pe Jerry respirând în stânga mea.

Apoi s-a auzit din nou, un zgomot de metal lovit de alt metal.

M-am întors cu spatele spre Jerry și l-am tras încet între copaci. Dă-le dracului de mine. Oamenii țintei se aflau la adăpost, de partea cealaltă a potecii, așa că aceasta era în mod evident sigură. Dacă n-ar fi curățat partea asta de pădure aveam să aflăm foarte curând. Dacă era să se întâmple, avea să se întâmple. Poate că, în definitiv, ceva-ceva din fatalismul ăla de rahat se prinsese și de mine.

Îl țineam pe Jerry de mâneca hainei. Chiar și câțiva metri distanță între noi ar fi putut să ne facă să ne rătăcim și nu puteam în niciun caz să ne strigăm ca să ne găsim mai apoi. Era momentul să încetinem pasul.

Este foarte ușor să-ți pierzi direcția în întuneric, dezorientat fiind de faptul că nu vezi nimic în jur, dar foloseam ca indicii zgomotele metalice și frânturile de conversație ce se auzeau de pe partea cealaltă a potecii și deveneau din ce în ce mai clare pe măsură ce ne apropiam. Cu puțin noroc, aveam să ajungem la marginea pădurii curând, apoi aveam să traversăm o fâșie îngustă fără copaci și să ajungem la zid.

Pipăiam în jur ca să-mi croiesc drum, cu mâna stângă în față ca să nu mă lovesc de ceva și cu dreapta strânsă pe armă. Jerry apucase strâns patul puștii ca să se țină de mine.

M-am oprit când o creangă mi-a blocat calea, apoi am făcut câțiva pași într-o parte, încercând să ocolesc obstacolul fără să fac zgomot. Acum, că încetinisem, devenisem mult mai conștient de usturimea pe care o simțeam pe față. Transpirația sărată ce se scurgea peste zgârieturi le făcea dureroase ca niște înțepături de viespe. Cum aveam picioarele goale în bocanci, mi se făcuseră deja bășici. Simțeam tot corpul ca și cum ar fi fost pus la fiert sub toate straturile de haine.

Am continuat să mă concentrez, încercând să păstrez direcția. Se auzi un motor pornind în stângă noastră. Am presupus că se afla mai sus, pe potecă, de cealaltă parte a buștenilor. Speram că nu avea să se miște. Pentru că, dacă s-ar fi mișcat, și mai ales în sus, spre casă, trebuia să mă gândesc că se duce să ia ținta. Atunci ar fi trebuit să ies dintre copaci și să atac direct. Avea să fie crimă și pedeapsă cu atâția oameni în jur și numai șaisprezece cartușe.

Am ajuns la marginea peticului de pădure. M-am lăsat în genunchi și m-am târât ultimii doi metri singur. După întinericul deplin de sub copaci, stelele păreau strălucitoare ca soarele. Zidul din fața mea era cel din dreapta ansamblului de clădiri, cum te uitai dinspre potecă. Poarta înspre curtea destinată familiei se afla cam la patruzeci de metri de-a lungul lui. Dincolo de zid, vedeam sclipirile ciudate ale acoperișului de teracotă. Bucata de trei sau patru metri acoperită cu iarbă dintre zid și copaci era albă și înghețată. Nu se vedeau urme nici de oameni, nici de roți.

Cineva din dreptul punctului de control avu un acces de tuse. Poate că era din cauza gazelor de eșapament. Motorul era încă pornit, dar vehiculul stătea pe loc.

M-am întors să-l iau pe Jerry și împreună am ieșit pe lângă copaci, îndepărtându-ne de punctul de control, în direcția porții. Umăr la umăr, am ajuns pe fâșia de iarbă.

Am privit spre stânga. Nicio mișcare dinspre punctul de control. Vehiculul era încă acolo.

Am început să pășesc pe iarbă, lăsând urme în stratul înghețat. Nu era niciun gol între porți, dar poate că existau vreo trei centimetri sub ele. M-am așezat în genunchi și apoi m-am lăsat de tot pe burtă. Am simțit iarba rece ca gheața sub obraz.

Nu se vedea nicio mișcare și nicio lumină la nivelul pământului. Nu aveam cum să zăresc nimic mai sus de atât.

M-am ridicat și am împins ușor porțile în locul unde se uneau, poate-poate erau descuiate. Ca și cum ar fi existat vreo șansă.

M-am întors la Jerry și am îngenuncheat lângă el. Am rămas

aşa, la câţiva centimetri unul de celălalt, în timp ce am scos Thuraya şi l-am deschis, ţinând palma deasupra ecranului, ca să nu se vadă lumina.

M-am târât câțiva metri, până am avut semnal, și am apelat numărul pe care-l înregistrasem. A sunat numai o dată și a răspuns vocea monotonă.

Am vorbit normal, însă foarte încet.

— Sunt Nick. Fixează poziția! Cât durează până când avionul va ajunge aici?

Vocea monotonă reveni:

— Unsprezece minute, douăzeci și două de secunde până ajunge la țintă.

Încet și sper că destul de clar, am început să-i explic așezarea casei de la poarta oaspeților, curtea oaspeților având în fund clădirea cu un etaj și clădirea cu două etaje pentru oaspeți la stânga, cu culoarul de trecere în partea de clădire destinată familiei aflat la întâlnirea dintre ele.

După fiecare detaliu verificam cu „ați recepționat până aici?” De fiecare dată am primit ca răspuns „afirmativ”.

— Ultima dată când am văzut-o, ținta se afla în colțul cel mai îndepărtat, în partea dreaptă a clădirii lungi din curtea destinată familiei. Recepționat?

— Afirmativ. V-am fixat poziția. Repet, v-am fixat poziția.

— Recepționat. Așteptați ordinul de începere a focului. Încă nu am ținta în vizor. În zonă se află oameni înarmați. Ai înțeles?

Urmă o secundă de pauză. Apoi:

— Afirmativ.

— Recepționat. Terminat.

Am lăsat Thuraya deschis. Voiam să-l pot scoate, să prind semnal și să încep să vorbesc imediat ce vedeam ținta. Până atunci nu voiam ca vreun colonel sau cine urmărea ecranul în camera de operații și lua decizii să se-apeuce să lovească ce vedea el de partea cealaltă a zidului, ocupat fiind să trângănească despre cine știe ce.

Trebuia să ne aflăm la depărtare de locul acesta când aveau

să vină avioanele. Ținta trebuia să moară. Nu trebuia admisă nicio marjă de eroare.

Operatorii din AWACS probabil urmăreau ecranele din fața lor, trecând în revistă înregistrările anterioare ale echipamentelor de supraveghere de pe avioanele Predator care survolau Bosnia. Spectrul infraroșu le oferea operatorilor un negativ verde al peisajului. Senzorii termici din UAV-uri detectau căldura: cu cât era mai fierbinte sursa, cu atât era mai albă imaginea. Corpurile oamenilor se deslușeau cu ușurință, chiar în mijlocul pădurii. La fel de important era LTD-ul din botul avionului și confirmarea că rachetele Hellfire erau poziționate deasupra țintei și gata de lansare.

M-am târât înapoi la Jerry.

— Ascultă, vezi că sunt cam zece oameni aici. Porțile sunt încuiate. Vreau să sari peste zid și să le deschizi. Eu trebuie să rămân pe partea asta. Dacă apare camioneta să-l ia, trebuie să-i atac cu G3.

Încercă să se ridice în picioare. L-am apucat.

— Când ajungi de partea cealaltă, s-ar putea să nu poți să deschizi poarta, îți dai seama, da? S-ar putea să aibă lacăt, și atunci o să fii într-un mare rahat dacă nu poți să te întorci. Înțelegeți ce-ți spun?

Nu avea niciun rost să-l mint. Ajunsesem prea departe acum și trebuia să știe.

Puse o mână hotărâtă pe umărul meu și mă privi în ochi.

— Deja sunt într-un mare rahat.

Îmi dădu drumul și începu să caute ceva în geacă.

— Cred că ar fi bine să împart astea. Îmi dădu unul dintre aparatele de fotografiat. Cine știe ce se întâmplă? O să-i aducă niște bani lui Renee. E împreună cu Chloë la mama ei în Detroit.

L-am îndesat în buzunar.

— Rămâne acolo până mă întorc eu din Brazilia. O s-o găsești. Dă-i-l. Va ști ce are de făcut, continuă Jerry.

Am pornit amândoi pe iarbă. Am așezat arma pe pământ și m-am rezemat cu spatele de zid, scrutând întunericul către dreapta, înspre punctul de control. Motorul mașinii se auzea

încă la depărtare.

Mi-am îndoit genunchii și mi-am făcut mâinile căuș. Jerry s-a dat puțin înapoi, și-a proptit piciorul drept în ele ca pe o treaptă și a sărit. I-am ținut piciorul în timp ce mă răsuceam cu fața spre zid și l-am ridicat până mi-a trecut pe deasupra capului. Apoi am rămas sprijinit de zid ca să aibă ceva în care să se împingă. Și-a aruncat brațele pe deasupra zidului și a părut că rămâne așa o veșnicie. Nu știam dacă trăgea de timp, nu avea energie sau putere să continue sau observase ceva de partea cealaltă.

Câteva secunde mai târziu, începu să se cațere peste zid și-și ridică piciorul din mâinile mele.

Am ridicat arma și mi-am lipit urechea de poartă imediat ce a aterizat cu o bufnitură de partea cealaltă. Aproape imediat s-a auzit un zgomot metalic.

Porțile s-au deschis încet, foarte încet. L-am lăsat pe Jerry să le deschidă: știa ce făcea.

Îndată ce m-am strecurat printre ele în curte, Jerry le-a închis în urma mea. Nu a tras zăvorul.

În dreapta, la circa zece metri depărtare se afla camera unde văzusem ultima oară ținta. Lămpile încă ardeau acolo.

Undeva în întuneric se auzeau zgomote de tigăi trântite. În stângă se afla clădirea cu un etaj care despărțea cele două curți. Pe partea asta nu avea ferestre. Etajul întâi al clădirii oaspeților, unde făcusem duș, era complet întunecat.

Am dus pușca la umăr, am coborât selectorul în poziția de tragere foc cu foc și am pus degetul pe trăgaci. Cu Jerry în spatele meu, am luat-o spre fereastra iluminată. Nu puteam să acționăm altfel ca să ne ținem la adăpost, nu mai aveam timp. Nu aveam altceva de făcut decât să deschid porți și să privesc prin ferestre.

M-am așezat în genunchi lângă fereastră, în dreapta tocului murdar. Când am ridicat încet capul, am văzut ușa din stânga. M-am ridicat mai mult. Lămpile cu petrol erau încă aprinse acolo unde le lăsase Jerry. Camera era însă goală.

Chiar și masa fusese strânsă.

M-am lăsat în jos, tot cu arma la umăr și cu piedica trasă, și

am început să merg pe lângă zid spre verandă și spre ușa pe unde intrasem. Afară nu era nicio pereche de pantofi; înăuntru – nicio țintă.

Zgomotele din bucătărie erau acum mai puternice și se auzeau voci vorbind în sârbo-croată. Bucătăria se afla probabil în spatele uneia dintre ușile care dădeau spre verandă.

Am făcut un nor de abur în jurul meu când m-am oprit să ascult. Vocea nu era a țintei; nu semăna deloc cu vocea aceea joasă, înceată, studiată, de unchi. Suna mai mult ca vocea unui bețiv care înjura într-o cârciumă că nu-i convenea ceva.

L-am apucat pe Jerry de braț și i-am făcut semn către pasaj și de-a curmezișul curții.

Făcusem doar câțiva pași, când am auzit zgomotul unui motor. Un vehicul se apropia de casă. Al dracului zgomot. Am luat-o la fugă în direcția aceea.

Am apăsât pe clanță, am intrat și am început să alergăm pe coridor. Aveam mâna stângă întinsă în față, gata să împing ușa de la capătul celălalt. Am ajuns acolo; mi-am tras sufletul și mi-am ciulit urechile. De partea cealaltă se auzeau voci, vreo patru sau cinci. Vehiculul stătea pe loc, dar nu se afla în curte.

Încercând să înăbuș zgomotul pe care-l făceau respirațiile noastre, mi-am lipit urechea de lemn, ținând bine în mâna dreaptă arma, cu siguranța în continuare trasă și cu degetul pe trăgaci.

De partea cealaltă se vorbea rapid și pe un ton scăzut. Niciuna dintre voci nu era a țintei. Apoi glasul lui blând se auzi brusc, calmându-i pe toți.

Brusc, zgomotul motorului se auzi și mai tare. Probabil că fuseseră deschise porțile.

— Stai aici.

Am pipăit să găsesc clanța cu mâna stângă. Am încleștat degetele pe ea și brusc am tras-o spre mine. Luminile farurilor erau orbitoare.

Am observat o mulțime de oameni în bătaia farurilor, printr-un vâl de aburi și gaze de eșapament.

Numai la un metru de mine un tip îmi apăru în față cu arma ridicată. Am tras; tipul a căzut. AK-ul i s-a izbit de prag.

Se auzeau țipete și strigăte de lângă mașină. Șoferul băgă în marșarier. Apărură niște arme.

Am început să trag, glonț după glonț, în orice se mișca și apoi în mașină.

Rahat, începu să se miște.

Începură să zboare și spre noi proiectile, ciuruind tencuiala și aruncându-mi ciment în față.

M-am întors și am luat-o la fugă pe coridor. Jerry înșfăcă patul AK-ului de pe podea, zăngănindu-i țeava în spatele lui în timp ce alerga.

— Înapoi la poartă! Înapoi la poartă!

Am ieșit în goană pe ușa de la capătul coridorului și am continuat să alergăm de-a curmezișul curții. Se auziră țipete și mișcări sub verandă. Erau niște amărâți de pioni. Se lăsară la pământ când ne văzură.

Eram cam la jumătatea drumului, când cei care ne urmăreau începură să tragă asupra noastră. M-am oprit, m-am întors și am început să trag și eu către ușa coridorului.

Jerry era în dreapta mea. Alergă pe lângă mine în timp ce eu trăgeam atent, încercând să-i împiedic să iasă de pe coridor.

Am mai tras două gloanțe înspre ușa înainte ca Jerry să înceapă să tragă și el.

M-am întors în loc și am luat-o la fugă, am trecut cam la patru pași de el, după care m-am întors din nou și am început să trag.

— Mișcă-te Jerry! Mișcă-te! Mișcă-te!

N-a trebuit să-i spun de două ori.

Se opri, se întoarse, trase.

M-am întors, am alergat, m-am oprit, am tras.

Când Jerry a trecut iarăși pe lângă mine, am apăsât din nou pe trăgaci. Nimic. Arma era goală și eu eram un om mort.

Am aruncat-o și am continuat să alerg. Jerry era deja de partea cealaltă a ușii, folosind tocul ca să se adăpostească atunci când trăgea. Am trecut de el și apoi am luat-o spre punctul de control, lipindu-mă de zid. Nu vedeam nicio lumină mișcându-se, dar se auzeau strigăte în întunericul din fața mea.

Am scos Thuraya din geacă și l-am lipit de obraz.

— Foc! Foc!

Dă-l dracului de semnal: dacă aveam semnal însemna că funcționa. Trebuia să ajung acolo să văd unde dracu' era nenorocita aia de camionetă.

Jerry nu era mult în spatele meu când au început din nou să tragă asupra noastră. Cei care ne urmăreau trecuseră de poartă.

Am făcut-o brusc la stânga și am intrat între copaci.

— Aici, aici!

Am continuat să mă mișc, lovindu-mă de copaci, încercând să

alerg paralel cu zidul. Ei alergau peste fâșia de iarbă, trăgând în întuneric, gurile țevilor răspândind scânteii peste trunchiurile copacilor.

Ne-am aruncat înspre punctul de control. Dacă aveam noroc, acolo se afla singura cale de ieșire.

Când mai aveam vreo douăzeci de metri până acolo, urmăritorii ajunseră lângă noi. M-am împiedicat și am căzut. Jerry rămase în picioare și începu să tragă rafale lungi. Zgomotul era asurzitor. Vârful țevii scuipa foc în întuneric. Cartușele goale zburau pe deasupra mea.

Încercam încă să mă ridic, când Jerry scoase un țipăt sfâșietor. Se prăbuși deasupra mea, trăgând încă niște proiectile înspre crengile copacilor ce se înălțau deasupra noastră înainte ca și el, și AK-ul să amuțească.

Sângele lui cald și fierbinte îmi șiroi pe față când am încercat să-l dau la o parte. Urmăritorii continuau să tragă înspre copaci, peste tot, în toate direcțiile: l-am apucat de picioare și l-am târât mai adânc în pădure.

Nu era departe, dar era destul ca să mai câștig ceva timp. M-am lăsat la pământ lângă el. Avea respirația rapidă și întretăiată și mă stropea cu sânge de fiecare dată când expira.

L-am pipăit pe piept și am găsit rana pe unde glonțul intrase în stomac. N-a fost nevoie să pipăi ca să găsești gaura pe unde ieșise; cum l-am întors, mâna mi-a alunecat în ea.

Se auziră din nou strigătele urmăritorilor.

Jerry mă apucă de cap cu ambele mâini și cu ultimele puteri mă trase lângă el.

— Am dat greș... îmi pare rău.

L-am apucat în brațe și l-am strâns tare în timp ce era scuturat de ultimele convulsii. Câteva momente mai târziu, rămase inert. L-am pus mâna la gât. Nu mai avea puls.

Urmăritorii trăgeau încă la întâmplare în copaci. Acopereau lumina pe care o vedeam acum mișcându-se dinspre poarta oaspeților.

Am lăsat trupul lui Jerry jos și m-am aruncat înainte. O mașină tocmai ieșea pe poartă, cu o mulțime de tipi în jurul ei strigând unul la celălalt. Era un haos. Unul din faruri fusese

spart.

M-am lăsat în jos și m-am rostogolit prin tufișuri spre stânga, spre locul unde pădurea dădea într-un loc strâmt plin de bușteni.

Mașina venea spre mine. Nu reușeam să-mi dau seama dacă ținta era înăuntru sau nu.

Se apropie și trecu încet de primii bușteni. Geamul din spate era deschis. Ținta încă vorbea cu oamenii care alergau în jurul ei, chiar zâmbindu-le când le făcea semne spre urmăritorii noștri. Apoi își trase capul înăuntru și se rezemă de tetieră. Geamul se ridică.

M-am uitat în jos să văd Thuraya. A dracului pădure!

Am luat-o la fugă, de-a lungul zidului, cam la vreo douăzeci de metri în pădure. Trebuia să ies de acolo, să trec de porțile ce dădeau în curtea familiei și să ajung în colțul din dreapta al ansamblului. Aveam nevoie de câmp deschis.

În timp ce alergam să ajung acolo am alunecat și am căzut. Luminile lanternelor sfâșiau acum întunericul între copaci.

Să-i ia dracu'!

M-am ridicat și am continuat să alerg. Un minut sau două mai târziu am ieșit dintre copaci și am luat-o spre zidul din spate, îngenunchind în iarbă, încercând să-mi recapăt răsuflarea, m-am uitat la Thuraya. Cinci linii.

Încă o gură de oxigen ca să mă calmez.

— Alo, sunt eu, Nick, sunt eu, Nick. Ați ajuns aici? Ați ajuns aici?

Vocea monotonă răspunse.

— Afirmativ, Nick. Te vedem, te vedem.

— În pădure, în drum spre șosea, se află o mașină. Cu un singur far. O vedeți?

Mi se păru o veșnicie până când operatorul manevră UAV-urile la mii de metri deasupra mea, cu aparatele lor de supraveghere cercetând solul pentru a detecta lumini și căldură.

Țineam telefonul lipit de ureche. Aveam inima în gât și respiram rapid, însetat de oxigen. Am dat din fălci, încercând să adun puțină salivă în gura uscată, amețit din cauza deshidratării.

— O văd, Nick. O văd.

— Recepționat. Acolo e ținta. Acolo e ținta. Recepție?

Continua să vorbească de parcă ar fi comandat pizza sau ar fi stat la taclale cu bunică-sa.

— Recepționat. Avem un vehicul care se deplasează spre nord pe un drum cu praguri metalice.

— Recepționat. Se înregistrează activitate în fața casei, nu

știu în casă. Loviți-o, fir-ar al dracului, loviți-o acum!

— Recepționat. Ia-ți oamenii de acolo și retrage-te.

— Prea târziu. Uitați-vă spre spatele casei. O să mă vedeți, dau din mâna stângă. Mă vedeți? Mă vedeți?

— Recepționat. Te vedem. Te vedem.

— Sunt singur. Urmăriți linia copacilor pe partea dreaptă. Vedeți un cadavru cam la douăzeci și cinci de metri de intrarea în curte?

— Da. Recepționat. Se vede un cadavru. Este târât. Este târât de trei bărbați. Făcu o pauză. Ținta a ieșit acum dintre copaci, pe poteca cu praguri metalice. Fii atent, Nick. Vin rachetele.

Am alergat în pădure și m-am aruncat la pământ; imediat, două explozii au zguduit fațada casei. Unda de șoc a fost absorbită de clădiri și de copaci, dar am simțit pământul zgâlțâindu-se sub mine.

Apoi încă una, de data asta mai aproape. În interiorul ansamblului de clădiri.

Suflul exploziei trecu prin pădure, aruncând asupra mea zeci de litri de apă. Urechile începură să-mi țiuiască când am încercat să aud o explozie mai îndepărtată, a vehiculului.

Câteva secunde mai târziu am auzit-o, fiind urmată de altele două.

Speram că Nuhanovici putuse să vadă în depărtare o ceață roșiatică atunci când prima rachetă lovise. Sigur nu ar fi înțeles ce însemna, dar simplul fapt ar fi contat enorm pentru mine.

M-am ridicat în picioare și m-am întors ca să intru și mai adânc în pădure.

Am închis Thuraya. Era mai bine să salvez din baterie până ajungeam la mașină, ca să-l sun pe George și să-i confirm că nenorocitul ăla de negustor de sclavi era mort.

Nu că i-ar mai fi păsat acum măcar cât negru sub unghie. Însă mie, da.